

EØS-tillegget

ISSN 1022-9310

til Den europeiske
unions tidende

Nr. 22

26. årgang

14.3.2019

	I	EØS-ORGANER	
	1.	EØS-komiteen	
2019/EØS/22/01		Kommisjonsforordning (EU) nr. 446/2014 av 2. mai 2014 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 om statistikk over foretaksstrukturer og kommisjonsforordning (EF) nr. 251/2009 og (EU) nr. 275/2010 med hensyn til de dataseriene som skal utarbeides, og kriteriene for vurdering av kvaliteten på statistikk over foretaksstrukturer	1
2019/EØS/22/02		Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) nr. 439/2014 av 29. april 2014 om endring av forordning (EF) nr. 250/2009 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 om statistikk over foretaksstrukturer med hensyn til definisjoner av kjennetegn og det tekniske formatet for oversending av data	20
2019/EØS/22/03		Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1285/2013 av 11. desember 2013 om oppbygging og drift av de europeiske satellittnavigasjonssystemene og om oppheving av rådsforordning (EF) nr. 876/2002 og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 683/2008	27
2019/EØS/22/04		Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1104/2011/EU av 25. oktober 2011 om regler for tilgang til den offentlige regulerte tjenesten som tilbys ved det verdensomspennende navigasjonssatellittsystem opprettet gjennom Galileo-programmet	51
2019/EØS/22/05		Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 377/2014 av 3. april 2014 om opprettelse av Copernicus-programmet og om oppheving av forordning (EU) nr. 911/2010	59
2019/EØS/22/06		Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 254/2014 av 26. februar 2014 om eit fleirårig forbrukerprogram for 2014–20 og om oppheving av avgjerd nr. 1926/2006/EF	82
2019/EØS/22/07		Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 573/2014/EU av 15. mai 2014 om økt samarbeid mellom offentlige arbeidsformidlinger	97
2019/EØS/22/08		Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 282/2014 av 11. mars 2014 om opprettelse av Unionens tredje handlingsprogram på området helse (2014-2020) og om oppheving av beslutning nr. 1350/2007/EF	105
	II	EFTA-ORGANER	
	1.	EFTA-statenes faste komité	
	2.	EFTAs overvåkingsorgan	

3. EFTA-domstolen

III EU-ORGANER

1. Kommisjonen

EØS-ORGANER

EØS-KOMITEEN

KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr. 446/2014

2019/EØS/22/01

av 2. mai 2014

om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 om statistikk over foretaksstrukturer og kommisjonsforordning (EF) nr. 251/2009 og (EU) nr. 275/2010 med hensyn til de dataseriene som skal utarbeides, og kriteriene for vurdering av kvaliteten på statistikk over foretaksstrukturer(*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 av 11. mars 2008 om statistikk over foretaksstrukturer⁽¹⁾, særlig artikkel 11 nr. 2 bokstav a), b), d), e) og j), og

ut fra følgende betraktninger

- 1) Ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 ble det fastsatt en felles ramme for innsamling, oversending og vurdering av europeisk statistikk over strukturen, virksomheten, konkurransevnen og resultatene til foretakene i Unionen.
- 2) Kommisjonsforordning (EF) nr. 251/2009⁽²⁾ fastsatte hyppigheten for utarbeiding av flerårig statistikk over foretaksstrukturer og fordelingen av resultatene for å kunne utarbeide harmoniserte data som er sammenlignbare mellom medlemsstatene.
- 3) Ved kommisjonsforordning (EU) nr. 275/2010⁽³⁾ ble det fastsatt kriterier for vurderingen av kvaliteten på og innholdet i kvalitetsrapportene som medlemsstatene skal framlegge.
- 4) Listen over kjennetegn bør oppdateres ved å fastsette dataserier for demografien for foretak med minst én lønnstaker, for å oppfylle behovet for større internasjonal sammenlignbarhet av resultater, særlig for statistikk over entreprenørskap. Det første referanseåret samt hyppigheten og fordelingen av resultatene for disse kjennetegnene bør også fastsettes. Vedlegg IX til forordning (EF) nr. 295/2008 og vedlegg I til forordning (EF) nr. 251/2009 bør derfor endres.
- 5) Erfaringen har vist at det ikke er nødvendig å oversende kjennetegnene fastsatt i vedlegg V–VII til forordning (EF) nr. 295/2008 hvert år, slik hyppigheten er nå. Hyppigheten bør derfor endres til én utarbeiding hvert tiende år. Vedlegg I til forordning (EF) nr. 251/2009 bør derfor endres.
- 6) Kvalitetsrapportene om statistikk som er utarbeidet i henhold til vedlegg V–VII til forordning (EF) nr. 295/2008, er ikke lenger nødvendige hvert år. Hyppigheten bør derfor endres til én oversendelse hver tiende år i samsvar med datakravene. Vedlegget til forordning (EF) nr. 275/2010 bør derfor endres.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 132 av 3.5.2014, s. 13, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 245/2014 av 13. november 2014 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 61 av 8.10.2015, s. 1.

⁽¹⁾ EUT L 97 av 9.4.2008, s. 13.

⁽²⁾ Kommisjonsforordning (EF) nr. 251/2009 av 11. mars 2009 om gjennomføring og endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 med hensyn til de dataserier som skal utarbeides for statistikk over foretaksstrukturer og de nødvendige tilpasninger etter revisjonen av den statistiske produktgruppering etter næring (CPA) (EUT L 86 av 31.3.2009, s. 170).

⁽³⁾ Kommisjonsforordning (EU) nr. 275/2010 av 30. mars 2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 med hensyn til kriterier for vurdering av kvaliteten på statistikk over foretaksstrukturer (EUT L 86 av 1.4.2010, s. 1).

- 7) For å sikre bedre overvåking av framdriften innenfor nyskaping i forbindelse med Europa 2020-strategien har Unionen og nasjonale berørte parter etterlyst én enkelt integrert indikator. Denne indikatoren skal blant annet måle sysselsetting innenfor nyskapende foretak i sterk vekst i hele Europa og internasjonalt. Det haster med å innhente dataene som ligger til grunn for denne nye indikatoren, slik at den kan brukes i det europeiske semesteret 2014. Forordning (EF) nr. 295/2008 bør derfor endres.
- 8) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for det europeiske statistikkssystem.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Vedlegg I, V, VI, VII og IX til forordning (EF) nr. 295/2008 endres i samsvar med vedlegg I til denne forordning.

Artikkel 2

Vedlegg I og II til forordning (EF) nr. 251/2009 endres i samsvar med vedlegg II til denne forordning.

Artikkel 3

Vedlegget til forordning (EF) nr. 275/2010 endres i samsvar med vedlegg III til denne forordning.

Artikkel 4

Denne forordning trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 2. mai 2014.

For Kommisjonen
José Manuel BARROSO
President

_____

VEDLEGG I

I vedlegg I, V, VI, VII og IX til forordning (EF) nr. 295/2008 gjøres følgende endringer:

1. I vedlegg I avsnitt 8 «Oversending av resultater» skal nr. 1 lyde:

- «1. Resultatene skal oversendes innen 18 måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår, med unntak av næringsgruppe 64.11 og 64.19 i NACE Rev. 2. For næringsgruppe 64.11 og 64.19 i NACE Rev. 2 er oversendingsfristen ti måneder. Oversendingsfristen for resultatene av næringsgruppene som omfattes av næringshovedgruppe 64.2, 64.3 og 64.9 samt næring 66 i NACE Rev. 2, skal vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomiteé med kontroll nevnt i artikkel 12 nr. 3.»

2. I vedlegg V skal avsnitt 5 lyde:

«AVSNITT 5

Første referanseår

Første referanseår som det skal utarbeides statistikk over kjennetegnene oppført i avsnitt 4 for, er kalenderåret 2008.»

3. I vedlegg VI gjøres følgende endringer:

- a) I avsnitt 4 bokstav d) skal ordet «årlig» erstattes med «flerårig».
b) Avsnitt 5 skal lyde:

«AVSNITT 5

Første referanseår

Første referanseår som det skal utarbeides statistikk over kjennetegnene oppført i avsnitt 4 for, er kalenderåret 2008.»

4. I vedlegg VII gjøres følgende endringer:

- a) I avsnitt 4 nr. 2 og 3 skal ordet «årlig» erstattes med «flerårig».
b) Avsnitt 5 skal lyde:

«AVSNITT 5

Første referanseår

Første referanseår som det skal utarbeides statistikk over kjennetegnene oppført i avsnitt 4 for, er kalenderåret 2008.»

5. I vedlegg IX gjøres følgende endringer:

- a) Følgende kjennetegn tilføyes i avsnitt 5 nr. 1:

«11 01 0	Populasjon av aktive foretak med minst én lønnstaker i t
11 02 0	Antall aktive foretak som fikk sin første lønnstaker i t
11 03 0	Antall foretak som fra et eller annet tidspunkt i t ikke lenger har lønnstakere
11 04 1	Antall foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 1, og som også hadde minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
11 04 2	Antall foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 2, og som også hadde minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

11 04 3	Antall foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 3, og som også hadde minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
11 04 4	Antall foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 4, og som også hadde minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
11 04 5	Antall foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 5, og som også hadde minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
11 96 0	Antall foretak i sterk vekst målt i sysselsetting i t»

b) Følgende kjennetegn tilføyes i avsnitt 5 nr. 2:

«16 01 0	Antall sysselsatte i t i populasjonen av aktive foretak med minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
16 01 1	Antall lønnstakere i t i populasjonen av aktive foretak med minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
16 02 0	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t
16 02 1	Antall lønnstakere i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t
16 03 0	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fra et eller annet tidspunkt i t ikke lenger har lønnstakere
16 03 1	Antall lønnstakere i t i populasjonen av foretak som fra et eller annet tidspunkt i t ikke lenger har lønnstakere
16 04 1	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 1, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
16 04 2	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 2, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
16 04 3	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 3, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
16 04 4	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 4, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
16 04 5	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 5, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
16 05 1	Antall sysselsatte i t – 1 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 1, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
16 05 2	Antall sysselsatte i t – 2 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 2, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
16 05 3	Antall sysselsatte i t – 3 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 3, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
16 05 4	Antall sysselsatte i t – 4 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 4, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
16 05 5	Antall sysselsatte i t – 5 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 5, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t
16 96 1	Antall lønnstakere i foretak i sterk vekst målt i sysselsetting i t»

c) Avsnitt 9 skal lyde:

«AVSNITT 9

Foreløpige resultater for kjennetegnene som gjelder opphør av foretak (11 93 0, 16 93 0 og 16 93 1), skal oversendes innen 18 måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår. Når et foretaks virksomhet bekreftes opphørt etter to års uvirksomhet, skal reviderte resultater oversendes innen 30 måneder fra utløpet av samme referanseperiode.

Foreløpige resultater for kjennetegnene 11 03 0, 16 03 0 og 16 03 1 skal oversendes innen 20 måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår. Når status bekreftes etter to år, skal reviderte resultater oversendes innen 32 måneder fra utløpet av samme referanseperiode.

Alle andre resultater som gjelder årlig statistikk over demografi for foretak med minst én lønnstaker, skal oversendes innen 20 måneder fra utløpet av referansemåneden.

Foreløpige resultater for kjennetegnene som gjelder foretak i sterk vekst målt i sysselsetting, skal oversendes innen 12 måneder fra utløpet av referanseperioden.

Alle andre resultater skal oversendes innen 18 måneder fra utløpet av referanseperiodens kalenderår.»

VEDLEGG II

I vedlegg I til forordning (EF) nr. 251/2009 gjøres følgende endringer:

1. I nr. 1 gjøres følgende endringer:

a) I oversiktstabellen skal betegnelsen på seriekode 1D lyde:

«Årlig foretaksstatistikk: sentralbankvirksomhet og kredittinstitusjoner klassifisert i næringsgruppe 64.19 i NACE Rev. 2»

b) Ny seriekode i oversiktstabellen skal lyde:

Seriekode	Betegnelse
«1G	Årlig foretaksstatistikk: forsikringstjenester og pensjonskasser»

c) Tabellen «**Årlig foretaksstatistikk: sentralbankvirksomhet**» skal lyde:

«Årlig foretaksstatistikk: sentralbankvirksomhet og kredittinstitusjoner klassifisert i næringsgruppe 64.19 i NACE Rev. 2 oppført i avsnitt 4 nr. 3 og 4 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 295/2008

Serie 1D

Serienavn	Årlig foretaksstatistikk: sentralbankvirksomhet og kredittinstitusjoner klassifisert i næringsgruppe 64.19 i NACE Rev. 2
Første referanseår	2013
Hyppighet	Hvert år
Dekningsområde	NACE Rev. 2 næringsgruppe 64.11 og 64.19
Kjennetegn	Kjennetegn i vedlegg I avsnitt 4 nr. 3: 11 11 0 Antall foretak Kjennetegn i vedlegg I avsnitt 4 nr. 4: 12 12 0 Produksjonsverdi 12 15 0 Bruttoprodukt til faktorkostnad 12 17 0 Brutto driftsresultat 13 11 0 Samlet kjøp av varer og tjenester 13 13 1 Utgifter til avlønning av vikarer 13 31 0 Personalkostnader 13 32 0 Lønn 13 33 0 Kostnader til trygd 15 11 0 Bruttoinvesteringer i materielle eiendeler 16 11 0 Antall ansatte 16 13 0 Antall lønnstakere 16 14 0 Antall lønnstakere i heltidsekvivalenter
Fordeling etter virksomhet	NACE Rev. 2, firesifret nivå (næringsgruppe)»

d) Følgende tabell tilføyes:

«Årlig foretaksstatistikk: forsikringstjenester og pensjonskasser oppført i avsnitt 4 nr. 3 og 4 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 295/2008

Serie 1G

Serienavn	Årlig foretaksstatistikk: forsikringstjenester og pensjonskasser
Første referanseår	2013
Hyppighet	Hvert år
Dekningsområde	NACE Rev. 2 næring 65
Kjennetegn	Kjennetegn i vedlegg I avsnitt 4 nr. 3: 11 11 0 Antall foretak Kjennetegn i vedlegg I avsnitt 4 nr. 4: 12 11 0 Omsetning 12 12 0 Produksjonsverdi 12 15 0 Bruttoprodukt til faktorkostnad 12 17 0 Brutto driftsresultat 13 11 0 Samlet kjøp av varer og tjenester 13 13 1 Utgifter til avlønning av vikarer 13 31 0 Personalkostnader 13 32 0 Lønn 13 33 0 Kostnader til trygd 15 11 0 Bruttoinvesteringer i materielle eiendeler (unntatt NACE Rev. 2 næringshovedgruppe 65.1 og 65.2) 16 11 0 Antall ansatte 16 13 0 Antall lønnstakere (unntatt NACE Rev.2 næringshovedgruppe 65.1 og 65.2) 16 14 0 Antall lønnstakere i heltidsekvivalenter
Fordeling etter virksomhet	NACE Rev. 2, firesifret nivå (næringsgruppe)»

2. I nr. 5, 6 og 7 gjøres følgende endringer:

- a) I oversiktstabellene slettes ordet «Årlig».
- b) I tabellene gjøres følgende endringer:
  - i) I betegnelse og i serienavnene slettes ordet «Årlig».
  - ii) Under «Hyppighet» erstattes «Hvert år» med «Hvert tiende år»

3. I nr. 9 gjøres følgende endringer:

- a) Nye serier i oversiktstabellen skal lyde:

Seriekode	Betegnelse
«9E	Årlig demografisk statistikk for foretak med minst én lønnstaker fordelt etter rettslig status
9F	Årlig demografisk statistikk for foretak med minst én lønnstaker fordelt etter størrelsesklasse for lønnstakere

Seriekode	Betegnelse
9G	Foreløpig årlig resultat for opphørte foretak med minst én lønnstaker fordelt etter rettslig status
9H	Foreløpig årlig resultat for opphørte foretak med minst én lønnstaker fordelt etter størrelsesklasse for lønnstakere
9M	Årlig statistikk for foretak i sterk vekst målt i sysselsetting
9P	Foreløpig årlig statistikk for foretak i sterk vekst målt i sysselsetting»

b) Følgende tabeller tilføyes:

«Årlig demografisk statistikk for foretak med minst én lønnstaker fordelt etter rettslig status oppført i avsnitt 5 nr. 1 og 2 i vedlegg IX til forordning (EF) nr. 295/2008

Serie 9E

Serienavn	Årlig demografisk statistikk for foretak med minst én lønnstaker fordelt etter rettslig status
Første referanseår	2012
Hypighet	Hvert år
Dekningsområde	NACE Rev. 2 næringshovedområde B–N
Kjennetegn	11 01 0 Populasjon av aktive foretak med minst én lønnstaker i t 11 02 0 Antall aktive foretak som fikk sin første lønnstaker i t 11 03 0 Antall foretak som ikke lenger har lønnstakere i t 16 01 0 Antall sysselsatte i t i populasjonen av aktive foretak med minst én lønnstaker i t 16 01 1 Antall lønnstakere i t i populasjonen av aktive foretak med minst én lønnstaker i t 16 02 0 Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t 16 02 1 Antall lønnstakere i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t 16 03 0 Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som ikke lenger har lønnstakere i t 16 03 1 Antall lønnstakere i t i populasjonen av foretak som ikke lenger har lønnstakere i t
Fordeling etter virksomhet	B BERGVERKSDRIFT OG UTVINNING C INDUSTRI 10 + 11 + 12 Produksjon av nærings- og nytelsesmidler 13 + 14 Produksjon av tekstiler og klær

---

15	Produksjon av lær og lærvarer
16	Produksjon av trelast og varer av tre, kork, strå og flettematerialer, unntatt møbler
17 + 18	Produksjon av papir og papirvarer, trykking og reproduksjon av innspilte optak
19	Produksjon av kull og raffinerte petroleumsprodukter
20 + 21	Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter, produksjon av farmasøytiske råvarer og preparater
22	Produksjon av gummi- og plastprodukter
23	Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralske produkter
24 + 25	Produksjon av metaller og metallvarer, unntatt maskiner og utstyr
26 + 27	Produksjon av datamaskiner og elektroniske og optiske produkter, produksjon av elektrisk utstyr
28	Produksjon av maskiner og utstyr til generell bruk ikke nevnt annet sted
29 + 30	Produksjon av motorvogner, tilhengere og annet transportutstyr
31 + 32	Produksjon av møbler og annen industriproduksjon
33	Reparasjon og installasjon av maskiner og utstyr
D	ELEKTRISITETS-, GASS-, DAMP- OG VARMTVANNSFORSYNING
E	VANNFORSYNING, AVLØPS- OG RENOVASJONSVIRKSOMHET
F	BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET
G	ENGROS- OG DETALJHANDEL, REPARASJON AV MOTORVOGNER
45	Engros- og detaljhandel med og reparasjon av motorvogner
46	Engroshandel, unntatt med motorvogner
47	Detaljhandel, unntatt med motorvogner
47.1	Detaljhandel med bredt vareutvalg
47.2	Detaljhandel med nærings- og nytelsesmidler i spesialforretninger
47.3	Detaljhandel med drivstoff til motorvogner i spesialforretninger
47.4	Detaljhandel med IKT-utstyr i spesialforretninger
47.5	Detaljhandel med andre husholdningsvarer i spesialforretninger

---

47.6	Detaljhandel med bøker, musikkartikler og andre fritidsartikler i spesialforretninger
47.7	Annen detaljhandel i spesialforretninger
47.8	Torghandel
47.9	Detaljhandel utenom utsalgssted
H	TRANSPORT OG LAGRING
49	Landtransport og rørtransport
50	Sjøtransport
51	Lufttransport
52	Lagring og andre tjenester tilknyttet transport
53	Post- og distribusjonsvirksomhet
I	OVERNATTINGS- OG SERVERINGSVIRKSOMHET
55	Overnatting
56	Serveringsvirksomhet
J	INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON
58	Forlagsvirksomhet
59	Film-, video- og fjernsynsprogramproduksjon, utgivelse av musikk- og lydopptak
60	Radio- og fjernsynsringkasting
61	Telekommunikasjon
62	Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi
62.0	Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi
62.01	Programmeringstjenester
62.02	Konsulentvirksomhet tilknyttet informasjonsteknologi
62.03	Forvaltning og drift av IT-systemer
62.09	Andre tjenester tilknyttet informasjonsteknologi
63	Informasjonstjenester
K_X_K642	FINANSIERINGS- OG FORSIKRINGSVIRKSOMHET, UNNTATT HOLDINGSELSKAPERS VIRKSOMHET (NACE Rev. 2 64.2)
64.1 + 64.3 + 64.9	Finansieringsvirksomhet, unntatt forsikring og pensjonskasser og holdingselskapers virksomhet
65	Forsikring, gjenforsikring og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning

---

66	Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet
L	OMSETNING OG DRIFT AV FAST EIENDOM
68	Omsetning og drift av fast eiendom
68.1	Kjøp og salg av egen fast eiendom
68.2	Utleie av egen eller leid fast eiendom
68.3	Omsetning og drift av fast eiendom på oppdrag
68.31	Eiendomsmegling
68.32	Eiendomsforvaltning
M	FAGLIG, VITENSKAPELIG OG TEKNISK VIRKSOMHET
69	Juridisk og regnskapsmessig virksomhet
69.1	Juridisk virksomhet
69.2	Regnskap, revisjon og skatterådgivning
70	Hovedkontortjenester, administrativ rådgivning
70.1	Hovedkontortjenester
70.2	Administrativ rådgivning
70.21	PR og kommunikasjonsvirksomhet
70.22	Bedriftsrådgivning og annen administrativ rådgivning
71	Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet, og teknisk prøving og analyse
71.1	Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet
71.11	Arkitektvirksomhet
71.12	Teknisk konsulentvirksomhet
71.2	Teknisk prøving og analyse
72	Forskning og utvikling
72.1	Forskning og utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk
72.11	Forskning og utviklingsarbeid innen bioteknologi
72.19	Annen forskning og annet utviklingsarbeid innen naturvitenskap og teknikk
72.2	Forskning og utviklingsarbeid innen samfunnsvitenskap og humanistiske fag
73	Annonse- og reklamevirksomhet og markedsundersøkelser

73.1	Annonse- og reklamevirksomhet
73.11	Reklamebyråer
73.12	Medieformidlingstjenester
73.2	Markeds- og opinionsundersøkelser
74	Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet
74.1	Spesialisert designvirksomhet
74.2	Fotografvirksomhet
74.3	Oversettelses- og tolkevirksomhet
74.9	Annen faglig, vitenskapelig og teknisk virksomhet ikke nevnt annet sted
75	Veterinærtjenester
N	FORRETNINGSMESSIG TJENESTEYTING
77	Utleie- og leasingvirksomhet
77.1	Utleie og leasing av motorvogner
77.11	Utleie og leasing av personbiler og andre lette motorvogner, unntatt motorsykler
77.12	Utleie og leasing av lastebiler
77.2	Utleie og leasing av husholdningsvarer og varer til personlig bruk
77.21	Utleie og leasing av sports- og fritidsutstyr
77.22	Utleie av videofilm, DVD og lignende
77.29	Utleie og leasing av andre husholdningsvarer og varer til personlig bruk
77.3	Utleie og leasing av andre maskiner og annet utstyr og materiell
77.31	Utleie og leasing av landbruksmaskiner og -utstyr
77.32	Utleie og leasing av bygge- og anleggsmaskiner og -utstyr
77.33	Utleie og leasing av kontor- og datamaskiner
77.34	Utleie og leasing av sjøtransportmateriell
77.35	Utleie og leasing av lufttransportmateriell
77.39	Utleie og leasing av andre maskiner og annet utstyr og materiell ikke nevnt annet sted
77.4	Leasing av immateriell eiendom og lignende produkter, unntatt opphavsrettsbeskyttede verker
78	Arbeidskrafttjenester

78.1	Rekruttering og formidling av arbeidskraft
78.2	Utleie av arbeidskraft
78.3	Andre personaladministrative tjenester
79	Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester
79.1	Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet
79.11	Reisebyråvirksomhet
79.12	Reisearrangørvirksomhet
79.9	Annen arrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester
80	Vaktjeneste og etterforskning
80.1	Private vaktjenester
80.2	Tjenester tilknyttet vaktjenester
80.3	Etterforskning
81	Tjenester tilknyttet eiendomsdrift
81.1	Kombinerte tjenester tilknyttet eiendomsdrift
81.2	Rengjøringsvirksomhet
81.21	Rengjøring av bygninger
81.22	Utvendig rengjøring av bygninger og industriell rengjøring
81.29	Annen rengjøringsvirksomhet
81.3	Beplantning av hager og parkanlegg
82	Annen forretningsmessig tjenesteyting
82.1	Kontortjenester
82.11	Kombinerte kontortjenester
82.19	Fotokopiering, forberedelse av dokumenter og andre spesialiserte kontortjenester
82.2	Telefonvaktjenester og telefonsalg
82.3	Kongress-, messe- og utstillingsvirksomhet
82.9	Forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted
82.91	Inkasso- og kredittopplysningsvirksomhet
82.92	Pakkevirksomhet

	82.99 Annen forretningsmessig tjenesteyting ikke nevnt annet sted Særlige aggregater B_TO_N Næringsøkonomi unntatt NACE Rev. 2 64.2, holdingselskapers virksomhet B_TO_E Industri ICT_M IKT-produksjon (NACE Rev. 2 26.1 + 26.2 + 26.3 + 26.4 + 26.8) G_TO_N_X_K642 Næringsøkonomiske tjenester unntatt NACE Rev. 2 64.2, holdingselskapers virksomhet ICT_T IKT i alt (NACE Rev. 2 26.1 + 26.2 + 26.3 + 26.4 + 26.8 + 95.1 + 46.5 + 58.2 + 61 + 62 + 63.1) ICT_S IKT-tjenester (NACE Rev. 2 95.1 + 46.5 + 58.2 + 61 + 62 + 63.1) ICT_W Engroshandel med IKT (NACE Rev. 2 46.5)
Fordeling etter rettslig status	1. Personlig foretak med ubegrenset personlig ansvar 2. Privat eller offentlig børsnotert aksjeselskap med begrenset ansvar for aksjeeierne 3. Privateid selskap med begrenset og ubegrenset ansvar. Herunder hører også andre former som samvirkelag, sammenslutninger osv. 4. Alle ovennevnte rettslige statuser»

Bortsett fra data som gjelder kjennetegn 11 03 0, 16 03 0 og 16 03 1, skal dataene som inngår i denne serien, oversendes innen 20 måneder etter utløpet av referanseåret.

Data som gjelder kjennetegn 11 03 0, 16 03 0 og 16 03 1 i denne serien, skal oversendes innen 32 måneder etter utløpet av referanseåret.

Årlig demografisk statistikk for foretak med minst én lønnstaker fordelt etter størrelsesklasse for lønnstakere oppført i avsnitt 5 nr. 1 og 2 i vedlegg IX til forordning (EF) nr. 295/2008

Serie 9F

Serienavn	Årlig demografisk statistikk for foretak med minst én lønnstaker fordelt etter størrelsesklasse for lønnstakere
Første referanseår	2012 2013 for kjennetegn 11 04 1, 16 04 1 og 16 05 1 2014 for kjennetegn 11 04 2, 16 04 2 og 16 05 2 2015 for kjennetegn 11 04 3, 16 04 3 og 16 05 3 2016 for kjennetegn 11 04 4, 16 04 4 og 16 05 4 2017 for kjennetegn 11 04 5, 16 04 5 og 16 05 5
Hypppighet	Hvert år
Dekningsområde	NACE Rev. 2 næringshovedområde B–N
Kjennetegn	11 01 0 Populasjon av aktive foretak med minst én lønnstaker i t 11 02 0 Antall aktive foretak som fikk sin første lønnstaker i t

11 03 0	Antall foretak som ikke lenger har lønnstakere i t
11 04 1	Antall foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 1, og som også hadde minst én lønnstaker i t
11 04 2	Antall foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 2, og som også hadde minst én lønnstaker i t
11 04 3	Antall foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 3, og som også hadde minst én lønnstaker i t
11 04 4	Antall foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 4, og som også hadde minst én lønnstaker i t
11 04 5	Antall foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 5, og som også hadde minst én lønnstaker i t
16 01 0	Antall sysselsatte i t i populasjonen av aktive foretak med minst én lønnstaker i t
16 01 1	Antall lønnstakere i t i populasjonen av aktive foretak med minst én lønnstaker i t
16 02 0	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t
16 02 1	Antall lønnstakere i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t
16 03 0	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som ikke lenger har lønnstakere i t
16 03 1	Antall lønnstakere i t i populasjonen av foretak som ikke lenger har lønnstakere i t
16 04 1	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 1, og som også har minst én lønnstaker i t
16 04 2	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 2, og som også har minst én lønnstaker i t
16 04 3	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 3, og som også har minst én lønnstaker i t
16 04 4	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 4, og som også har minst én lønnstaker i t
16 04 5	Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 5, og som også har minst én lønnstaker i t
16 05 1	Antall sysselsatte i t – 1 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 1, og som også har minst én lønnstaker i t
16 05 2	Antall sysselsatte i t – 2 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 2, og som også har minst én lønnstaker i t

	16 05 3 Antall sysselsatte i t – 3 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 3, og som også har minst én lønnstaker i t
	16 05 4 Antall sysselsatte i t – 4 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 4, og som også har minst én lønnstaker i t
	16 05 5 Antall sysselsatte i t – 5 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 5, og som også har minst én lønnstaker i t
Fordeling etter virksomhet	Se serie 9E
Fordeling etter størrelsesklasse	Antall lønnstakere: 1–4, 5–9, >10, i alt

Bortsett fra data som gjelder kjennetegn 11 03 0, 16 03 0 og 16 03 1, skal dataene som inngår i denne serien, oversendes innen 20 måneder etter utløpet av referanseåret.

Data som gjelder kjennetegn 11 03 0, 16 03 0 og 16 03 1 i denne serien, skal oversendes innen 32 måneder etter utløpet av referanseåret.

Foreløpig årlig resultat for opphørte foretak med minst én lønnstaker fordelt etter rettslig status oppført i avsnitt 5 nr. 1 og 2 i vedlegg IX til forordning (EF) nr. 295/2008

Serie 9G

Serienavn	Foreløpig årlig resultat for opphørte foretak med minst én lønnstaker fordelt etter rettslig status
Første referanseår	2012
Hyppighet	Hvert år
Dekningsområde	NACE Rev. 2 næringshovedområde B–N
Kjennetegn	11 03 0 Antall foretak som ikke lenger har lønnstakere i t 16 03 0 Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som ikke lenger har lønnstakere i t 16 03 1 Antall lønnstakere i t i populasjonen av foretak som ikke lenger har lønnstakere i t
Fordeling etter virksomhet	Se serie 9E
Fordeling etter rettslig status	1. Personlig foretak med ubegrenset personlig ansvar 2. Privat eller offentlig børsnotert aksjeselskap med begrenset ansvar for aksjeeierne 3. Privateid selskap med begrenset og ubegrenset ansvar. Herunder hører også andre former som samvirkelag, sammenslutninger osv. 4. Alle ovennevnte rettslige statuser

Data som inngår i denne serien, skal oversendes innen 20 måneder etter utløpet referanseåret.

Foreløpig årlig resultat for opphørte foretak med minst én lønnstaker fordelt etter størrelsesklasse for lønnstakere oppført i avsnitt 5 nr. 1 og 2 i vedlegg IX til forordning (EF) nr. 295/2008

Serie 9H

Serienavn	Foreløpig årlig resultat for opphørte foretak med minst én lønnstaker fordelt etter størrelsesklasse for lønnstakere
Første referanseår	2012
Hyppighet	Hvert år
Dekningsområde	NACE Rev. 2 næringshovedområde B–N
Kjennetegn	11 03 0 Antall foretak som ikke lenger har lønnstakere i t 16 03 0 Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som ikke lenger har lønnstakere i t 16 03 1 Antall lønnstakere i t i populasjonen av foretak som ikke lenger har lønnstakere i t
Fordeling etter virksomhet	Se serie 9E
Fordeling etter størrelsesklasse	Antall lønnstakere: 1–4, 5–9, >10, i alt

Data som inngår i denne serien, skal oversendes innen 20 måneder etter utløpet referanseåret.

Årlig statistikk for foretak i sterk vekst målt i sysselsetting oppført i avsnitt 5 nr. 1 og 2 i vedlegg IX til forordning (EF) nr. 295/2008

Serie 9M

Serienavn	Årlig statistikk for foretak i sterk vekst målt i sysselsetting
Første referanseår	2012
Hyppighet	Hvert år
Dekningsområde	NACE Rev. 2 næringshovedområde B–N og næring S95
Kjennetegn	11 96 0 Antall foretak i sterk vekst målt i sysselsetting i t 16 96 1 Antall lønnstakere i populasjonen av foretak i sterk vekst målt i sysselsetting i t
Fordeling etter virksomhet	NACE Rev. 2, tresifret nivå (næringshovedgruppe) NACE Rev. 2, tosifret nivå (næring) NACE Rev. 2, ettsifret nivå (næringshovedområde) Særlige aggregater B–N pluss S95 (næringsøkonomi)

Data om foretak i sterk vekst målt i sysselsetting som inngår i denne serien, skal oversendes innen 18 måneder etter utløpet av referanseåret.

Serie 9P

Serienavn	Foreløpig årlig statistikk for foretak i sterk vekst målt i sysselsetting
Første referanseår	2013
Hyppighet	Hvert år
Dekningsområde	NACE Rev. 2 næringshovedområde B–N og næring S95
Kjennetegn	11 96 0 Antall foretak i sterk vekst målt i sysselsetting i t 16 96 1 Antall lønnstakere i populasjonen av foretak i sterk vekst målt i sysselsetting i t
Fordeling etter virksomhet	Se serie 9M

Data om foretak i sterk vekst målt i sysselsetting som inngår i denne serien, skal oversendes innen 12 måneder etter utløpet av referanseåret.»

VEDLEGG III

Avsnitt II i vedlegget til forordning (EU) nr. 275/2010 skal lyde:

«AVSNITT II

Tidsplan

Med virkning fra 2011 skal Kommisjonen (Eurostat) hvert år innen utgangen av januar framlegge for medlemsstatene kvalitetsrapporter for referanseår $t - 3$ i samsvar med ESS-standardstrukturen for kvalitetsrapporter, delvis forhåndsutfylt med kvantitative indikatorer og andre opplysninger om vedlegg I, II, III, IV, VIII og IX som Kommisjonen (Eurostat) har tilgang til. Når det gjelder disse vedleggene, skal medlemsstatene levere de ferdig utfylte kvalitetsrapportene til Kommisjonen (Eurostat) innen 31. mars hvert år.

Med virkning fra 2021 skal Kommisjonen (Eurostat) hvert tiende år innen utgangen av januar framlegge for medlemsstatene kvalitetsrapporter for referanseår $t - 3$ i samsvar med ESS-standardstrukturen for kvalitetsrapporter, delvis forhåndsutfylt med kvantitative indikatorer og andre opplysninger om vedlegg V, VI og VII som Kommisjonen (Eurostat) har tilgang til. Når det gjelder disse vedleggene, skal medlemsstatene levere de ferdig utfylte kvalitetsrapportene til Kommisjonen (Eurostat) innen 31. mars hvert tiende år.»

KOMMISJONENS GJENNOMFØRINGSFORORDNING (EU) nr. 439/2014**2019/EØS/22/02**

av 29. april 2014

om endring av forordning (EF) nr. 250/2009 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 om statistikk over foretaksstrukturer med hensyn til definisjoner av kjennetegn og det tekniske formatet for oversending av data (*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 om statistikk over foretaksstrukturer⁽¹⁾, særlig artikkel 11 nr. 1 bokstav a) og c), og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 ble det fastsatt en felles ramme for innsamling, oversending og vurdering av europeisk statistikk over strukturen, virksomheten, konkurransevnen og resultatene til foretakene i Unionen.
- 2) Ved kommisjonsforordning (EF) nr. 250/2009⁽²⁾ ble det fastsatt definisjoner av kjennetegn og det tekniske formatet for oversending av data.
- 3) Det må fastsettes definisjoner for kjennetegnene til demografien for foretak med minst én lønnstaker, for å oppfylle behovet for større internasjonal sammenlignbarhet av resultater, særlig for statistikk over entreprenørskap. Disse definisjonene bør oppføres i vedlegg I til forordning (EU) nr. 250/2009. Det tekniske formatet for oversending av data som fastsatt i vedlegg II til forordning (EF) nr. 250/2009, herunder listen over datasettidentifikatorer, seriene og listen over variabler, bør derfor ajourføres.
- 4) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for det europeiske statistikkssystem.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Vedlegg I og II til forordning (EF) nr. 250/2009 endres i samsvar med vedlegget til denne forordning.

*Artikkel 2*Denne forordning trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater i samsvar med traktatene.

Utferdiget i Brussel 29. april 2014.

For Kommisjonen

José Manuel BARROSO

President

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 128 av 30.4.2014, s. 72, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 246/2014 av 13. november 2014 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXI (Statistikk), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 61 av 8.10.2015, s. 3.

⁽¹⁾ EUT L 97 av 9.4.2008, s. 13.

⁽²⁾ Kommisjonsforordning (EF) nr. 250/2009 av 11. mars 2009 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 med hensyn til definisjoner av kjennetegn, det tekniske formatet for oversending av data, kravene til dobbelrapportering for NACE Rev. 1.1 og NACE Rev. 2, og unntakene som skal gis for statistikk over foretaksstrukturer (EUT L 86 av 31.3.2009, s. 1).

VEDLEGG

I vedlegg I og II til forordning (EF) nr. 250/2009 gjøres følgende endringer:

1. I vedlegg I gjøres følgende endringer:

a) Følgende koder tilføyes før kode 11 11 0:

«Kode: 11 01 0

Tittel: Populasjon av aktive foretak med minst én lønnstaker i t

Vedlegg: IX

Definisjon:

En fortegnelse over antall foretak som hadde minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i en gitt referanseperiode t.

Kode: 11 02 0

Tittel: Antall aktive foretak som fikk sin første lønnstaker i t

Vedlegg: IX

Definisjon:

En fortegnelse over foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i en gitt referanseperiode t. Dette kan gjelde nystartede foretak som definert i 11 92 0, men også foretak som definert i 11 91 0 dersom foretaket allerede har vært aktivt i tidligere referanseperioder, men ikke hadde lønnstakere i de to foregående referanseperiodene.

Kode: 11 03 0

Tittel: Antall foretak som fra et eller annet tidspunkt i t ikke lenger har lønnstakere

Vedlegg: IX

Definisjon:

En fortegnelse over foretak som fra et eller annet tidspunkt i en gitt referanseperiode t ikke lenger har lønnstakere, og som på et tidligere tidspunkt i en gitt referanseperiode t hadde minst én lønnstaker.

Dette kan gjelde opphørte foretak som definert i 11 93 0 med minst én lønnstaker, men også foretak som definert i 11 01 0 dersom foretaket fortsatt er aktivt, men fra et eller annet tidspunkt i en gitt referanseperiode t og i de to etterfølgende referanseperiodene t + 1 og t + 2 ikke lenger har lønnstakere.

Det samme gjelder dersom den siste lønnstakerens arbeidsavtale utløper 31. desember.

Kode: 11 04 1

Tittel: Antall foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 1, og som også hadde minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Kode: 11 04 2

Tittel: Antall foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 2, og som også hadde minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Kode: 11 04 3

Tittel: Antall foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 3, og som også hadde minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Kode: 11 04 4

Tittel: Antall foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 4, og som også hadde minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Kode: 11 04 5

Tittel: Antall foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 5, og som også hadde minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Vedlegg: IX

Definisjon:

En fortegnelse over foretak som har hatt minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt hvert år fra det året foretaket fikk sin første lønnstaker (t – 1 til t – 5) fram til en gitt referanseperiode t.

Populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t, er definert som i kjennetegn 11 02 0.

Et foretak anses også å ha overlevd dersom den eller de tilknyttede juridiske enhetene har opphørt å være aktive, men deres virksomhet er tatt over av en ny juridisk enhet som er opprettet spesifikt for å overta dette foretakets produksjonsfaktorer (= overlevelse ved overtakelse).»

- b) Følgende kode tilføyes før kode 12 11 0:

«**Kode:** 11 96 0

Tittel: Antall foretak i sterk vekst målt i sysselsetting i t

Vedlegg: IX

Definisjon:

En fortegnelse over foretak som hadde minst 10 lønnstakere i t – 3 og en gjennomsnittlig årlig vekst i antall lønnstakere på over 10 % per år i en treårsperiode (t – 3 til t). Dette omfatter ikke foretak som definert i 11 92 0 i t – 3.»

- c) Følgende koder tilføyes før kode 16 11 0:

«**Kode:** 16 01 0

Tittel: Antall sysselsatte i t i populasjonen av aktive foretak med minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Vedlegg: IX

Definisjon:

Antall sysselsatte er definert som i kjennetegn 16 91 0. Populasjonen av aktive foretak med minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t, er definert som i kjennetegn 11 01 0.

Kode: 16 01 1

Tittel: Antall lønnstakere i t i populasjonen av aktive foretak med minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Vedlegg: IX

Definisjon:

Antall lønnstakere er definert som i kjennetegn 16 91 1. Populasjonen av aktive foretak med minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t, er definert som i kjennetegn 11 01 0.

Kode: 16 02 0

Tittel: Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t

Vedlegg: IX

Definisjon:

Antall sysselsatte er definert som i kjennetegn 16 91 0. Populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t, er definert som i kjennetegn 11 02 0.

Kode: 16 02 1

Tittel: Antall lønnstakere i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t

Vedlegg: IX

Definisjon:

Antall lønnstakere er definert som i kjennetegn 16 91 1. Populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t, er definert som i kjennetegn 11 02 0.

Kode: 16 03 0

Tittel: Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fra et eller annet tidspunkt i t ikke lenger har lønnstakere

Vedlegg: IX

Definisjon:

Antall sysselsatte er definert som i kjennetegn 16 91 0. Populasjonen av foretak som fra et eller annet tidspunkt i t ikke lenger har lønnstakere, er definert som i kjennetegn 11 03 0.

Kode: 16 03 1

Tittel: Antall lønnstakere i t i populasjonen av foretak som fra et eller annet tidspunkt i t ikke lenger har lønnstakere

Vedlegg: IX

Definisjon:

Antall lønnstakere er definert som i kjennetegn 16 91 1. Populasjonen av foretak som fra et eller annet tidspunkt i t ikke lenger har lønnstakere, er definert som i kjennetegn 11 03 0.

Kode: 16 04 1

Tittel: Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 1, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Kode: 16 04 2

Tittel: Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 2, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Kode: 16 04 3

Tittel: Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 3, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Kode: 16 04 4

Tittel: Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 4, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Kode: 16 04 5

Tittel: Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 5, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Vedlegg: IX

Definisjon:

Antall sysselsatte er definert som i kjennetegn 16 91 0. Populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 1 til t – 5, og som også hadde minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t, er definert som i kjennetegn 11 04 1 til 11 04 5.

Kode: 16 05 1

Tittel: Antall sysselsatte i t – 1 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 1, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Kode: 16 05 2

Tittel: Antall sysselsatte i t – 2 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 2, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Kode: 16 05 3

Tittel: Antall sysselsatte i t – 3 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 3, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Kode: 16 05 4

Tittel: Antall sysselsatte i t – 4 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 4, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Kode: 16 05 5

Tittel: Antall sysselsatte i t – 5 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 5, og som også har minst én lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t

Vedlegg: IX

Definisjon:

Antall sysselsatte er definert som i kjennetegn 16 91 0. Populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker på et eller annet tidspunkt i t – 1 til t – 5, og som også hadde minst én lønnstaker i t, er definert som i kjennetegn 11 04 1 til 11 04 5.»

d) Følgende kode tilføyes før kode 17 32 0:

«**Kode:** 16 96 1

Tittel: Antall lønnstakere i foretak i sterk vekst målt i sysselsetting i t

Vedlegg: IX

Definisjon:

Antall lønnstakere er definert som i kjennetegn 16 91 1. Populasjonen av foretak i sterk vekst målt i sysselsetting er definert som i kjennetegn 11 96 0.»

2. I vedlegg II gjøres følgende endringer:

a) I nr. 2 tilføyes følgende datasettidentifikatorer på listen:

Serietype	Kode	Datasettidentifikator
«Årlig foretaksstatistikk: forsikringstjenester og pensjonskasser	1G	RSBSERV_1G1_A
Årlig demografisk statistikk for foretak med minst én lønnstaker fordelt etter rettslig status	9E	RSBSBD_9E1_A
Årlig demografisk statistikk for foretak med minst én lønnstaker fordelt etter størrelsesklasse for lønnstakere	9F	RSBSBD_9F1_A
Foreløpig årlig resultat for opphørte foretak med minst én lønnstaker fordelt etter rettslig status	9G	RSBSBD_9G1_A
Foreløpig årlig resultat for opphørte foretak med minst én lønnstaker fordelt etter størrelsesklasse for lønnstakere	9H	RSBSBD_9H1_A
Årlig statistikk for foretak i sterk vekst målt i sysselsetting	9M	RSBSBD_9 M1_A
Foreløpig årlig statistikk for foretak i sterk vekst målt i sysselsetting	9P	RSBSBD_9P1_A»

b) I nr. 2 skal tittelen på serietypen og datasettidentifikatoren knyttet til 1D lyde:

Serietype	Kode	Datasettidentifikator
«Årlig foretaksstatistikk: sentralbankvirksomhet og kredittinstitusjoner klassifisert i næringsgruppe 64.19 i NACE Rev. 2	1D	RSBSSERV_1D2_A»

c) I nr. 4.1 tilføyes følgende serier på listen:

Serietype	Kode
«Årlig foretaksstatistikk: forsikringstjenester og pensjonskasser	1G
Årlig demografisk statistikk for foretak med minst én lønnstaker fordelt etter rettslig status	9E
Årlig demografisk statistikk for foretak med minst én lønnstaker fordelt etter størrelsesklasse for lønnstakere	9F
Foreløpig årlig resultat for opphørte foretak med minst én lønnstaker fordelt etter rettslig status	9G
Foreløpig årlig resultat for opphørte foretak med minst én lønnstaker fordelt etter størrelsesklasse for lønnstakere	9H
Årlig statistikk for foretak i sterk vekst målt i sysselsetting	9M
Foreløpig årlig statistikk for foretak i sterk vekst målt i sysselsetting	9P»

d) I nr. 4.1 skal tittelen på serietypen knyttet til kode 1D lyde:

«Årlig foretaksstatistikk: sentralbankvirksomhet og kredittinstitusjoner klassifisert i næringsgruppe 64.19 i NACE Rev. 2»

e) I nr. 4.5 tilføyes følgende variabler på listen, i nummerorden:

Variabeltittel	Kode	Vedlegg
«Populasjon av aktive foretak med minst én lønnstaker i t	11 01 0	IX
Antall aktive foretak som fikk sin første lønnstaker i t	11 02 0	IX
Antall foretak som ikke lenger har lønnstakere i t	11 03 0	IX
Antall foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 1, og som også hadde minst én lønnstaker i t	11 04 1	IX
Antall foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 2, og som også hadde minst én lønnstaker i t	11 04 2	IX
Antall foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 3, og som også hadde minst én lønnstaker i t	11 04 3	IX
Antall foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 4, og som også hadde minst én lønnstaker i t	11 04 4	IX
Antall foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 5, og som også hadde minst én lønnstaker i t	11 04 5	IX
Antall foretak i sterk vekst målt i sysselsetting i t	11 96 0	IX

Variabeltittel	Kode	Vedlegg
Antall sysselsatte i t i populasjonen av aktive foretak med minst én lønnstaker i t	16 01 0	IX
Antall lønnstakere i t i populasjonen av aktive foretak med minst én lønnstaker i t	16 01 1	IX
Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t	16 02 0	IX
Antall lønnstakere i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t	16 02 1	IX
Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som ikke lenger har lønnstakere i t	16 03 0	IX
Antall lønnstakere i t i populasjonen av foretak som ikke lenger har lønnstakere i t	16 03 1	IX
Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 1, og som også har minst én lønnstaker i t	16 04 1	IX
Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 2, og som også har minst én lønnstaker i t	16 04 2	IX
Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 3, og som også har minst én lønnstaker i t	16 04 3	IX
Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 4, og som også har minst én lønnstaker i t	16 04 4	IX
Antall sysselsatte i t i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 5, og som også har minst én lønnstaker i t	16 04 5	IX
Antall sysselsatte i t – 1 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 1, og som også har minst én lønnstaker i t	16 05 1	IX
Antall sysselsatte i t – 2 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 2, og som også har minst én lønnstaker i t	16 05 2	IX
Antall sysselsatte i t – 3 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 3, og som også har minst én lønnstaker i t	16 05 3	IX
Antall sysselsatte i t – 4 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 4, og som også har minst én lønnstaker i t	16 05 4	IX
Antall sysselsatte i t – 5 i populasjonen av foretak som fikk sin første lønnstaker i t – 5, og som også har minst én lønnstaker i t	16 05 5	IX
Antall lønnstakere i foretak i sterk vekst målt i sysselsetting i t	16 96 1	IX»

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EU) nr. 1285/2013**2019/EØS/22/03**

av 11. desember 2013

om oppbygging og drift av de europeiske satellittnavigasjonssystemene og om oppheving av rådsforordning (EF) nr. 876/2002 og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 683/2008(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 172,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter den ordinære regelverksprosedyren og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Målet med den europeiske politikken for satellittnavigasjonssystemer, nemlig systemet opprettet gjennom Galileo-programmet, og EGNOS-systemet (heretter kalt «systemene»). Disse systemene er bygget opp gjennom henholdsvis Galileo-programmet og EGNOS-programmet. Hver infrastruktur består av satellitter og et nett av bakkestasjoner.
- 2) Målet med Galileo-programmet er å opprette den første verdensomspennende infrastrukturen for satellittnavigasjon og posisjonsbestemmelse som særlig er utformet med tanke på sivil bruk, og som kan brukes

av mange ulike offentlige og private aktører i Europa og verden for øvrig. Driften av systemet opprettet gjennom Galileo-programmet er uavhengig av alle andre eksisterende og framtidige systemer og bidrar dermed blant annet til Unionens strategiske handlefrihet, som Europaparlamentet og Rådet har vektlagt.

- 3) Målet med EGNOS-programmet er å forbedre kvaliteten på de åpne signalene fra eksisterende globale satellittnavigasjonssystemer (heretter kalt «GNSS») og signalene fra den åpne tjenesten som tilbys av systemet opprettet gjennom Galileo-programmet, når disse blir tilgjengelige. De tjenester som tilbys av EGNOS-programmet, bør fortrinnsvis dekke de av medlemsstatenes territorier som geografisk ligger i Europa, noe som i denne sammenheng innbefatter Azorene, Kanariøyene og Madeira.
- 4) Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen har hele tiden gitt sin fulle støtte til Galileo- og EGNOS-programmene.
- 5) Ettersom Galileo- og EGNOS-programmene befinner seg i et langt framskredet utviklingsstadium og står i ferd med å skulle settes i drift, kreves det et særlig juridisk virkemiddel som dekker deres behov, særlig for styring og sikkerhet, sikrer god økonomistyring og fremmer bruken av systemene.
- 6) Systemene utgjør infrastruktur som er satt opp som transeuropeiske nett, hvis anvendelse strekker langt utenfor medlemsstatenes nasjonale grenser. Tjenestene som tilbys gjennom disse systemene, bidrar dessuten til en rekke ulike former for økonomisk og sosial virksomhet, herunder utviklingen av de transeuropeiske nettene når det gjelder infrastruktur for transport, telekommunikasjon og energi.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 347 av 20.12.2013, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 247/2014 av 13. november 2014 om endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 61 av 8.10.2015, s. 4.

(¹) EUT C 181 av 21.6.2012, s. 179.

- 7) Galileo- og EGNOS-programmene er industripolitiske verktøyer og inngår i Europa 2020-strategien, som også framgikk av Kommisjonens melding av 17. november 2010 med tittelen «En integrert industripolitikk for globaliseringens tidsalder – Fokus på konkurransevne og en bærekraftig utvikling». Det vises også til dem i kommisjonsmeldingen av 4. april 2011, «En romstrategi for Den europeiske union til gode for borgerne». Disse programmene vil bringe Unionens økonomi og borgere mange fordeler, med en samlet verdi på anslagsvis ca. 130 milliarder euro i perioden 2014–2034.
- 8) Et stigende antall økonomiske sektorer, særlig transport-, telekommunikasjons-, landbruks- og energisektoren, bruker i stadig større grad satellittnavigasjonssystemer. Offentlige myndigheter kan også dra nytte av disse systemene på ulike områder, som redningstjenester, politi, krisehåndtering og grenseforvaltning. Å utvikle bruken av satellittnavigasjon vil gi store fordeler for økonomien, samfunnet og miljøet. Slike samfunnsøkonomiske fordeler kan deles inn i tre hovedkategorier: direkte fordeler som følge av veksten i rommarkedet, direkte fordeler som følge av veksten i nedstrømsmarkedet for GNSS-baserte anvendelser og tjenester, og indirekte fordeler som følge av framveksten av nye applikasjoner i eller teknologioverføring til andre sektorer, som fører til nye markedsmuligheter i andre sektorer, økt produktivitet i hele industrien og fordeler for offentligheten gjennom redusert forurensning eller høyere sikkerhet.
- 9) Det er derfor viktig at Unionen støtter utviklingen av anvendelser og tjenester basert på disse systemene. Da vil Unionens borgere kunne dra nytte av fordelene systemene gir, samtidig som offentligheten beholder sin tillit til Galileo- og EGNOS-programmene. Det rette virkemiddelet for å finansiere forsknings- og utviklingsaktiviteter i tilknytning til utviklingen av GNSS-baserte anvendelser er Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovasjon (heretter kalt «Horisont 2020»), som ble opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1291/2013⁽¹⁾. En meget spesifikk del av forsknings- og utviklingsvirksomheten bør imidlertid finansieres over budsjettet som er avsatt for Galileo- og EGNOS-programmene i henhold til denne forordning, nemlig de delene av virksomheten som gjelder grunnleggende elementer som brikkesett og mottakere som er kompatible med Galileo, som vil gjøre det lettere å utvikle anvendelser innen ulike økonomiske sektorer. Slik finansiering bør likevel ikke gå ut over utbyggingen eller driften av infrastrukturen som opprettes gjennom disse programmene.
- 10) Fordi bruken av satellittnavigasjon har blitt så omfattende på svært mange områder, kan avbrudd i tjenesteytingen i dagens samfunn føre til store skader og medføre tap for mange markedsdeltakere. Satellittnavigasjonssystemene har strategisk betydning og er derfor følsom infrastruktur som kan være spesielt utsatt for misbruk. Disse faktorene kan påvirke Unionens, medlemsstatenes og borgernes sikkerhet. Det bør derfor tas hensyn til sikkerhetskravene ved konstruksjon, utvikling, utplassering og drift av infrastrukturaneleggene som opprettes gjennom Galileo- og EGNOS-programmene, i samsvar med vanlig praksis.
- 11) Galileo-programmet omfatter en utformingsfase, som er avsluttet, en utviklings- og godkjenningsfase, planlagt avsluttet i 2013, en utplasseringsfase, som ble innledet i 2008 og som skal avsluttes i 2020, samt en driftsfase, som vil bli gradvis igangsatt i 2014-2015 slik at systemet skal være i full drift i 2020. De fire første operative satellittene ble bygget og skutt opp i utviklings- og godkjenningsfasen, mens den fulle konstellasjonen av satellitter kommer til å stå ferdig i utplasseringsfasen, og opprustningen skal foregå i driftsfasen. Tilhørende bakkebaserte infrastrukturanelegg bør utvikles og drives tilsvarende.
- 12) EGNOS-programmet har vært i drift siden den åpne tjenesten og sikkerhetstjenesten ble erklært satt i drift i henholdsvis oktober 2009 og mars 2011. Med forbehold for tekniske og økonomiske begrensninger og på grunnlag av internasjonale avtaler kan den geografiske dekningen for tjenestene som ytes av EGNOS-systemet utvides til andre deler av verden, særlig territoriet til kandidatstater, tredjestater som er tilknyttet det felles europeiske luftrom og stater som omfattes av den europeiske naboskapspolitikken. En slik utvidelse til andre deler av verden bør imidlertid ikke finansieres med de budsjettmessige bevilgninger som er avsatt til Galileo- og EGNOS-programmene i henhold til rådsforordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013⁽²⁾ og bør ikke forsinke arbeidet med å utvide dekningen til hele det territorium av medlemsstatene som geografisk ligger i Europa.
- 13) Den opprinnelige konstruksjonen av Galileos sikkerhetskritiske tjeneste i henhold til europaparlaments-

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1291/2013 av 11. desember 2013 om opprettelse av Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovasjon (2014–2020) og om oppheving av beslutning nr. 1982/2006/EF (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 104)

⁽²⁾ Rådsforordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013 av 2. desember 2013 om fastsettelse av den flerårige finansielle rammen for årene 2014-2020 (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 884).

og rådsforordning (EF) nr. 683/2008⁽¹⁾ har blitt omprofilert for å sikre samvirkingsevne med andre verdensomspennende satellittnavigasjonssystemer og effektiv respons på de behov brukerne av den sikkerhetskritiske tjenesten har, og for å redusere kompleksiteten, risikoene og kostnadene ved den nødvendige infrastruktur.

- 14) For å sikre størst mulig utbredelse bør EGNOS-programmets sikkerhetstjeneste ytes uten direkte kostnader for brukerne. Galileos offentlig regulerte tjeneste (PRS) bør også tilbys vederlagsfritt til følgende PRS-deltakere som definert i europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1104/2011/EU⁽²⁾: medlemsstatene, Rådet, Kommisjonen, den europeiske tjeneste for utenriksforbindelser (heretter kalt «utenriks-tjenesten») og unionsorganer med behørig fullmakt. Fraværet av avgifter bør ikke anses å påvirke bestemmelsene om driftskostnader for en vedkommende PRS-myndighet i henhold til beslutning nr. 1104/2011/EU.
- 15) For at tjenestene skal kunne utnyttes best mulig, bør systemer, nett og tjenester som har sin opprinnelse i Galileo- og EGNOS-programmene, være kompatible og ha samvirkingsevne seg imellom og i størst mulig grad med andre satellittnavigasjonssystemer og med konvensjonelle radionavigasjonshjelpemidler der slik kompatibilitet og samvirkingsevne er fastsatt i en internasjonal avtale, uten at dette berører målet om strategisk autonomi.
- 16) Ettersom Unionen i utgangspunktet er ansvarlig for den samlede finansieringen av Galileo- og EGNOS-programmene, bør det fastsettes at Unionen skal eie alle materielle og immaterielle aktiva som skapes eller utvikles innenfor rammen av disse programmene. For å sikre full overholdelse av alle grunnleggende eiendomsrettigheter bør det inngås nødvendige avtaler med eksisterende eiere, særlig med hensyn til vesentlige elementer av infrastrukturen og deres sikkerhet. Bestemmelsene om eiendomsrett til immaterielle aktiva fastsatt i denne forordning gjelder ikke immaterielle rettigheter som i henhold til relevant nasjonal lovgivning ikke kan overdras. Unionens eiendomsrett bør ikke påvirke Unionens mulighet for, i samsvar med denne forordning og der det anses som hensiktsmessig i det enkelte tilfelle, å gjøre disse aktiva tilgjengelige for tredjemann eller avhende dem. Særlig bør Unionen kunne overdra eiendomsretten til immaterialrettighetene som er utviklet gjennom arbeidet innenfor rammen av Galileo- og EGNOS-programmene, eller lisensiere

disse rettighetene, til tredjemann. For å legge til rette for spredning på markedet for satellittnavigasjon er det nødvendig å sikre tredjemann best mulig utnyttelse av immaterialrettighetene som er utviklet gjennom arbeidet innenfor rammen av Galileo- og EGNOS-programmene, og som tilhører Unionen, herunder på det sosiale og økonomiske plan.

- 17) Aktiva som skapes eller utvikles utenfor rammen av Galileo- og EGNOS-programmene, berøres ikke av bestemmelsene om eiendomsrett fastsatt i denne forordning. Slike aktiva kan imidlertid noen ganger ha betydning for resultatene av programmene. For å fremme utviklingen av ny teknologi utenfor rammen av Galileo- og EGNOS-programmene bør Kommisjonen oppmuntre tredjemann til å henlede dens oppmerksomhet mot relevante immaterielle aktiva, og bør, i de tilfeller der dette vil være gunstig for programmene, forhandle om vilkårene for hensiktsmessig utnyttelse av dem.
- 18) Utplasserings- og driftsfasene av Galileo-programmet og driftsfasen av EGNOS-programmets bør finansieres i sin helhet av Unionen. I samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 966/2012⁽³⁾ bør imidlertid medlemsstatene kunne bidra med tilløgsfinansiering av Galileo- og EGNOS-programmene eller med bidrag i naturalier, på grunnlag av hensiktsmessige avtaler, for å finansiere ytterligere deler av programmene som har tilknytning til eventuelle særskilte mål som de berørte medlemsstater har. Tredjestater og internasjonale organisasjoner bør også kunne bidra til programmene.
- 19) For å sikre kontinuitet og stabilitet for Galileo- og EGNOS-programmene og med tanke på deres europeiske dimensjon og iboende europeiske merverdi kreves tilstrekkelig og jevn finansiering i løpet av budsjettperiodene. Det er også nødvendig å angi det beløpet som kreves for perioden 1. januar 2014 til 31. desember 2020 for å finansiere ferdigstillingen av utplasseringsfasen for Galileo-programmet og driftsfasen for Galileo- og EGNOS-programmene.
- 20) I henhold til forordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013 tildeles inntil 7 071,73 millioner euro i løpende priser for finansiering av virksomhet i forbindelse med Galileo- og EGNOS-programmene i perioden 1. januar 2014 til 31. desember 2020. Av klarhetshensyn og for å legge til rette for kostnadskontroll bør dette samlede beløp deles opp i ulike kategorier. For å fremme fleksibilitet og sikre at programmene virker tilfredsstillende, bør Kommisjonen likevel kunne omfordele midler fra en kategori til en annen. Programvirksomheten bør også omfatte vern av systemene og driften av dem, herunder under

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 683/2008 av 9. juli 2008 om den videre gjennomføringen av de europeiske satellittnavigasjonsprogrammene (EGNOS og Galileo) (EUT L 196 av 24.7.2008, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1104/2011/EU av 25. oktober 2011 om regler for tilgang til den offentlige regulerte tjenesten som tilbys ved det verdensomspennende navigasjonssatellittsystem opprettet gjennom Galileo-programmet (EUT L 287 av 4.11.2011, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 av 25. oktober 2012 om finansielle regler for Den europeiske unions alminnelige budsjett og om oppheving av rådsforordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT L 298 av 26.10.2012, s. 1).

- oppskyting av satellitter. I dette henseendet kan bidrag til kostnadene ved tjenester som kan gi slikt vern, finansieres over budsjettet tildelt Galileo- og EGNOS-programmene i den utstrekning dette er mulig med streng kostnadskontroll og samtidig som det tas hensyn til det samlede beløp som er fastsatt i forordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013. Slike bidrag bør anvendes bare for levering av data og yting av tjenester, ikke for kjøp av infrastruktur. I denne forordning fastsettes den finansielle ramme for den videre gjennomføring av Galileo- og EGNOS-programmene, som skal utgjøre det viktigste referansebeløp i henhold til nr. 17 i den tverrinstitusjonelle avtalen av 2. desember 2013 mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om budsjett disiplin, budsjettsamarbeid og god økonomistyring⁽¹⁾ for Europaparlamentet og Rådet under den årlige budsjettbehandlingen.
- 21) Det bør angis i denne forordning hvilke deler av virksomheten som kan finansieres med de budsjettmessige bevilgninger Unionen har avsatt til Galileo- og EGNOS-programmene for perioden 2014–2020. Bevilgningene bør hovedsakelig gis til virksomhet som gjelder utplasseringsfasen for Galileo-programmet, herunder forvaltning og overvåking i denne fasen, og virksomhet som gjelder driften av systemet som er opprettet gjennom Galileo-programmet, herunder tiltak som skal komme forut for eller som en forberedelse til programmets driftsfase, samt virksomhet som gjelder driften av EGNOS-systemet. Bevilgningene bør også kunne gå til finansiering av visse andre deler av virksomheten som er nødvendige for å forvalte og oppnå målene for Galileo- og EGNOS-programmene, særlig støtte til forskning og utvikling av grunnleggende elementer som brikkesett og mottakere som er kompatible med Galileo, herunder eventuelt programmoduler for posisjonsbestemmelse og integritetsovervåking. Disse elementene danner grensesnittet mellom de tjenester som ytes av infrastrukturaneleggene, og anvendelsene nedstrøms, og legger til rette for utviklingen av anvendelser innen ulike økonomiske sektorer. Utviklingen av disse vil virke som en katalysator for å oppnå størst mulige samfunnsøkonomiske fordeler ettersom de vil bidra til markedsinntrengingen for de tjenestene som tilbys. Kommisjonen bør hvert år gi Europaparlamentet og Rådet en rapport om den den kostnadsstyringsstrategi som følges.
- 22) Det er viktig å merke seg at investerings- og driftskostnadene som er anslått for perioden 2014–2020, ikke tar hensyn til uforutsette finansielle forpliktelser som Unionen kan bli nødt til å påta seg, herunder i forbindelse med ansvar som oppstår på grunn av utførelsen av tjenester eller Unionens eiendomsrett til systemene, særlig med hensyn til funksjonssvikt i systemene. Disse forpliktelsene vil bli gransket særskilt av Kommisjonen.
- 23) Det er også viktig å merke seg at de budsjettmidler som planlegges i henhold til denne forordning, ikke dekker arbeid som finansieres gjennom Horisont 2020, for eksempel utviklingen av anvendelser avledet fra systemene. Dette arbeidet vil bidra til best mulig utnyttelse av tjenestene som ytes gjennom Galileo- og EGNOS-programmene, til å sikre god samfunnsmessig og økonomisk avkastning på investeringene Unionen gjør, og styrke kunnskapen i næringslivet i Unionen om satellittnavigasjonsteknologi. Kommisjonen bør sikre at de ulike finansieringskildene for de ulike delene av programmene preges av åpenhet og klarhet.
- 24) Dessuten bør inntektene til systemene, særlig fra den kommersielle tjenesten som ytes gjennom systemet opprettet gjennom Galileo-programmet, tilfalle Unionen for delvis å kompensere for de investeringer Unionen tidligere har gjort, og disse inntektene bør brukes til å støtte målene for Galileo- og EGNOS-programmene. Det kan også fastsettes en ordning for inntektsdeling i eventuelle kontrakter som inngås med enheter i privat sektor.
- 25) For å unngå de kostnadsoverskridelser og forsinkelser som gjennomføringen av Galileo- og EGNOS-programmene tidligere har vært berørt av, er det nødvendig å øke innsatsen for å kontrollere risikoer som kan medføre merkostnader og/eller forsinkelser, noe også Europaparlamentet anmodet om i sin resolusjon av 8. juni 2011 om midtveisvurderingen av de europeiske satellittnavigasjonsprogrammene: vurdering av gjennomføringen, framtidige utfordringer og finansieringsutsikter⁽²⁾, og som også Rådet oppfordrer til i sine konklusjoner av 31. mars 2011 og Kommisjonen i sin melding av 29. juni 2011, «Et budsjett for Europa 2020».
- 26) God offentlig styring av Galileo- og EGNOS-programmene forutsetter på den ene side en klar fordeling av ansvar og oppgaver, særlig mellom Kommisjonen, Det europeiske GNSS-byrå og Den europeiske romorganisasjon (ESA), og på den annen side at styringen tilpasses de behov som viser seg ved driften av systemene.
- 27) Ettersom Kommisjonen representerer Unionen, som i prinsippet alene finansierer Galileo- og EGNOS-programmene og eier systemene, bør Kommisjonen være ansvarlig for gjennomføringen av programmene og den overordnede overvåkingen av dem. Kommisjonen bør derfor forvalte de midler som tildeles programmene i henhold til denne forordning, overvåke gjennomføringen av all virksomhet i forbindelse med programmene og sikre en klar fordeling av ansvar og oppgaver, særlig mellom Det europeiske GNSS-byrå og ESA. I tillegg til oppgavene som er forbundet med disse generelle ansvarsområdene, og andre oppgaver den er pålagt i henhold til denne forordning, bør Kommisjonen følgelig tildeles visse konkrete oppgaver. For å sikre

⁽¹⁾ EUT C 420 av 20.12.2013, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 380 E av 11.12.2012, s. 84.

best mulig utnyttelse av ressurser og kompetanse hos de ulike berørte parter bør Kommisjonen kunne delegerer visse oppgaver gjennom delegeringsavtaler i samsvar med forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.

28) I betraktning av den bakkebaserte infrastrukturens betydning for Galileo- og EGNOS-programmene og dennes innvirkning på systemenes sikkerhet, bør bestemmelsen om infrastrukturens lokalisering være en slik konkret oppgave Kommisjonen tildeles. Utplasing av systemenes bakkebaserte infrastruktur bør også i tiden framover følge en åpen prosess som sikrer innsyn. I beslutningen om infrastrukturens lokalisering bør det tas hensyn til de geografiske og tekniske begrensninger som er forbundet med en optimal geografisk fordeling av den bakkebaserte infrastrukturen og eventuelt allerede eksisterende anlegg og utstyr som er egnet for de aktuelle oppgaver, samtidig som den enkelte bakkestasjons sikkerhetsbehov og den enkelte medlemsstats nasjonale sikkerhetsbehov ivaretas.

29) Det europeiske GNSS-byrå ble opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 912/2010⁽¹⁾ for å oppfylle målene for Galileo- og EGNOS-programmene og utføre visse oppgaver forbundet med gjennomføringen av nevnte programmer. Byrådet er et unionsorgan som organ i henhold til forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 er underlagt de forpliktelser som gjelder for Unionens organer. Det bør tildeles visse oppgaver i tilknytning til programmene sikkerhet og dets eventuelle utpeking som vedkommende PRS-myndighet. Det bør også bidra til å fremme og markedsføre systemene, herunder ved å opprette kontakt med brukere og potensielle brukere av de tjenester som ytes gjennom Galileo- og EGNOS-programmene, og det bør samle inn informasjon om deres krav og om utviklingen på markedet for satellittnavigasjon. Videre bør byrådet utføre de oppgaver det tildeles av Kommisjonen gjennom en eller flere delegeringsavtaler om ulike konkrete oppgaver i tilknytning til programmene, særlig oppgaver i tilknytning til driftsfasen av systemene, herunder operativ ledelse av programmene, markedsføring av anvendelser og tjenester på markedet for satellittnavigasjon og fremming av utviklingen av grunnleggende elementer i tilknytning til programmene. For at Kommisjonen, som representerer Unionen, skal kunne utøve sin kontrollmyndighet til fulle, bør delegeringsavtalene omfatte de generelle vilkår for forvaltning av midler tildelt Det europeiske GNSS-byrå.

Ansvar for oppgavene i tilknytning til den operative ledelse og drift av Galileo- og EGNOS-programmene bør overføres gradvis til Det europeiske GNSS-byrå,

avhengig av ferdigstillelsen av en egnet vurdering av overføringen og av at Det europeiske GNSS-byrå er klar til å påta seg disse oppgavene slik at programmene kontinuitet kan ivaretas. For EGNOS' del bør overføringen finne sted 1. januar 2014, og for Galileo i 2016.

(30) For utplasseringsfasen for Galileo-programmet bør Unionen inngå en delegeringsavtale med ESA der ESAs oppgaver i nevnte fase fastsettes. Kommisjonen, som representerer Unionen, bør gjøre sitt ytterste for å inngå delegeringsavtalen innen seks måneder etter at denne forordning har kommet til anvendelse. For at Kommisjonen skal kunne utøve sin kontrollmyndighet til fulle, bør delegeringsavtalen inneholde de allmenne vilkår for forvaltningen av midlene tildelt ESA. Når det gjelder virksomhet som i sin helhet finansieres av Unionen, bør vilkårene sikre samme grad av kontroll som om ESA hadde vært et unionsorgan.

31) For driftsfasen av Galileo- og EGNOS-programmene bør Det europeiske GNSS-byrå inngå arbeidsavtaler med ESA, der sistnevntes oppgaver fastsettes med hensyn til utvikling av framtidige generasjoner av systemene og yting av teknisk støtte til den eksisterende generasjonen av systemene. Avtalene bør være i samsvar med forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012. De bør ikke omfatte ESAs rolle i forbindelse med forsknings- og teknologirelatert virksomhet eller tidlige faser av utviklings- og forskningsvirksomhet vedrørende de infrastrukturanelegg som opprettes gjennom Galileo- og EGNOS-programmene. Slik virksomhet bør finansieres utenfor rammen av budsjettet tildelt disse programmer, for eksempel med midler tildelt Horisont 2020.

32) Ansvar for gjennomføring av Galileo- og EGNOS-programmene omfatter blant annet ansvar for programmene sikkerhet, systemenes sikkerhet og driftssikkerhet. Unntatt i forbindelse med anvendelse av Rådets felles handling 2004/552/FUSP⁽²⁾, som må revideres for å gjenspeile endringene i Galileo- og EGNOS-programmene og styringen av dem, og de endringer som Lisboa-traktaten har medført for traktaten om Den europeiske union og traktaten om Den europeiske unions virkemåte, er Kommisjonen ansvarlig for sikkerheten, selv om visse sikkerhetsrelaterte oppgaver er tildelt Det europeiske GNSS-byrå. Det er Kommisjonens ansvar å opprette ordninger for å sikre hensiktsmessig samordning mellom de ulike enheter som har ansvar for sikkerheten.

33) Ved anvendelse av denne forordning bør Kommisjonen i saker som gjelder sikkerhet, rådføre seg med relevante sikkerhetsekspert i medlemsstatene.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 912/2010 av 22. september 2010 om opprettelse av Det europeiske GNSS-byrå, om oppheving av rådsforordning (EF) nr. 1321/2004 om opprettelse av strukturer for forvaltning av europeiske programmer for satellittbasert radionavigasjon og om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 683/2008 (EUT L 276 av 20.10.2010, s. 11).

⁽²⁾ Rådets felles handling 2004/552/FUSP av 12. juli 2004 om aspekter ved driften av det europeiske satellittbaserte radionavigasjonssystem som påvirker sikkerheten i Den europeiske union (EUT L 246 av 20.7.2004, s. 30).

- 34) Ettersom utenriktjenesten innehar særlig sakkunnskap og jevnlig har kontakt med forvaltningene i tredjestater og internasjonale organisasjoner, kan den bistå Kommisjonen i utførelsen av dens oppgaver som gjelder sikkerheten ved systemene og Galileo- og EGNOS-programmene, når det gjelder forbindelsene med tredjestater, i samsvar med rådsbeslutning 2010/427/EU⁽¹⁾. Kommisjonen bør sikre at utenriktjenesten tar fullt del i dens virksomhet i forbindelse med gjennomføringen av sikkerhetsrelaterte oppgaver på området forbindelser med tredjestater. Utenriktjenesten bør for dette formål få all nødvendig teknisk støtte.
- 35) For å ivareta sikkerheten ved spredning av opplysninger innenfor rammen av denne forordnings virkeområde bør de relevante sikkerhetsbestemmelser gi samme grad av vern for graderte EU-opplysninger som sikkerhetsreglene fastsatt i vedlegget til kommisjonsbeslutning 2001/844/EF, EKSF, Euratom⁽²⁾ og Rådets sikkerhetsregler fastsatt i vedleggene til rådsbeslutning 2013/488/EU⁽³⁾. Hver medlemsstat bør sikre at dens nasjonale sikkerhetsbestemmelser får anvendelse på alle fysiske personer som er bosatt på dens territorium og alle juridiske personer som er etablert på deres territorium og håndterer graderte EU-opplysninger om Galileo- og EGNOS-programmene. ESAs sikkerhetsbestemmelser og beslutningen av Unionens høyrepresentant for utenriksaker og sikkerhetspolitikk av 15. juni 2011⁽⁴⁾ bør anses å være likeverdige med sikkerhetsreglene fastsatt i vedlegget til beslutning 2001/844/EF, EKSF, Euratom og sikkerhetsreglene fastsatt i vedleggene til beslutning 2013/488/EU.
- 36) Denne forordning berører ikke eksisterende og framtidige regler om tilgang til dokumenter vedtatt i samsvar med artikkel 15 nr. 3 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV). Denne forordning bør heller ikke anses å pålegge medlemsstatene en forpliktelse til å se bort fra sine forfatningsregler om tilgang til dokumenter.
- 37) Ved fordeling av de midler Galileo- og EGNOS-programmene tildeles av Unionen, hvis beløp utgjør et tak som Kommisjonen ikke bør overskride, bør hensiktsmessige framgangsmåter ved tildeling av offentlige kontrakter anvendes og særlig avtaler framforhandles for å sikre best mulig utnyttelse av ressursene, tilfredsstillende tjenester, smidig gjennomføring av programmene, god risikohåndtering og overholdelse av tidsplanen. Den offentlige oppdragsgiver bør gjøre sitt ytterste for å oppfylle disse kravene.
- 38) Ettersom Galileo- og EGNOS-programmene i prinsippet skal finansieres av Unionen, bør offentlige innkjøp innenfor rammen av disse programmene overholde Unionens regler om offentlige kontrakter og bør framfor alt ta sikte på å utnytte ressursene best mulig, kontrollere kostnadene, redusere risikoen, forbedre effektiviteten og redusere avhengigheten av en enkelt leverandør. Konkurransen bør være åpen og rettferdig i hele forsyningskjeden og sikre balanserte muligheter for deltakelse for ulike bransjer på alle nivåer, herunder særlig for nye operatører og små og mellomstore bedrifter (SMB). Misbruk av dominerende stilling og langvarig avhengighet av enkeltleverandører bør unngås. For å redusere risikoene ved programmene, unngå avhengighet av en enkelt leverandør og sikre bedre overordnet kontroll med programmene, kostnadene og tidsplanene, er det viktig å bruke flere leverandører der det er mulig. I samsvar med internasjonale avtaler som Unionen er part i, bør dessuten utviklingen av europeisk industri opprettholdes og fremmes på alle områder i tilknytning til satellittnavigasjon. Risikoen for mangelfull eller manglende kontraktsoppfyllelse bør reduseres i størst mulig grad. For dette formål bør leverandørene vise at de er i stand til å oppfylle kontrakten med hensyn til de forpliktelser de har påtatt seg, for kontraktens varighet. Derfor bør offentlige oppdragsgivere i størst mulig grad spesifisere de krav som gjelder med hensyn til forsyningsikkerhet og pålitelig tjenesteyting.
- Når det gjelder innkjøp av følsomme varer og tjenester kan offentlige oppdragsgivere dessuten stille særlige krav, særlig med henblikk på å ivareta informasjonsikkerhet. Næringer i Unionen bør kunne henvende seg til leverandører utenfor Unionen for visse komponenter og tjenester dersom de kan dokumentere vesentlige kvalitets- og kostnadmessige fordeler; det skal likevel tas hensyn til programmenes strategiske karakter og til Unionens sikkerhetskrav og krav til eksportkontroll. Investeringene som gjøres i offentlig sektor, og den erfaring og kompetanse industrien bygger seg opp, herunder i utformings-, utviklings- og godkjenningssfasen av programmet, bør utnyttes, samtidig som det er viktig å se til at reglene for anbudskonkurranser overholdes.
- 39) For å kunne vurdere den totale kostnaden for det produkt, den tjeneste eller det bygge- og anleggsarbeid anbudsinnbydelsen gjelder, bør de totale kostnader over hele produktets, tjenestens eller arbeidets levetid tas i betraktning der dette er relevant, herunder kostnadene ved drift på lang sikt; dersom innkjøpet baseres på det mest fordelaktige anbudet, skal beregningen gjøres ved bruk av en kostnadseffektivitetsmetode, som beregning

⁽¹⁾ Rådsbeslutning 2010/427/EU av 26. juli 2010 om fastsettelse av organisering og virkemåte for den europeiske tjeneste for utenriksforbindelser (EUT L 201 av 3.8.2010, s. 30).

⁽²⁾ 2001/844/EF, EKSF, Euratom: Kommisjonsbeslutning av 29. november 2001 om endring av dens forretningsorden (EFT L 317 av 3.12.2001, s. 1).

⁽³⁾ 2013/488/EU: Rådsbeslutning av 23. september 2013 om sikkerhetsregler for å verne graderte EU-opplysninger (EUT L 274 av 15.10.2013, s. 1).

⁽⁴⁾ EUT C 304 av 15.10.2011, s. 7.

av livssyklus-kostnader. For dette formål bør den offentlige oppdragsgiver påse at metoden som skal brukes for å beregne kostnadene for et produkt, en tjeneste eller et arbeid over hele dets levetid, er uttrykkelig angitt i anbudsgrunnlaget eller i kunngjøringen av konkurransen, og at metoden gjør det mulig å verifisere at opplysningene framlagt av anbyderne er korrekte.

- 40) Satellitnavigasjon er en kompleks teknologi som hele tiden er i forandring. Dette medfører usikkerhet og risiko for offentlige kontrakter som inngås innenfor rammen av Galileo- og EGNOS-programmene, særlig ettersom nevnte kontrakter kan gjelde langsiktige utstyrs- eller tjenesteforpliktelser. Av denne grunn bør det fastsettes særlige tiltak for offentlige kontrakter, som bør gjelde i tillegg til bestemmelsene i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012. Den offentlige oppdragsgiver bør derfor være i stand til å sikre like konkurransevilkår i en situasjon der ett eller flere selskaper forut for en anbudsinnbydelse har tilgang til fortrolig informasjon om virksomheten anbudsinnbydelsen gjelder. Den offentlige oppdragsgiver bør likeledes kunne tildele en kontrakt med trinnsvis betinget betaling, på visse vilkår endre kontrakten under dens løpetid ved et kontraktstillegg, eller pålegge en viss minstegrad av bruk av underleverandører. Endelig kan kontraktsprisene, på grunn av den tekniske usikkerhet som kjennetegner Galileo- og EGNOS-programmene, ikke alltid beregnes nøyaktig; det er derfor ønskelig at kontraktene inngås i en form der ingen faste, endelige priser angis, og inneholder bestemmelser som ivaretar Unionens finansielle interesser.
- 41) Det bør anføres at medlemsstatene i samsvar med artikkel 4 nr. 3 i traktaten om Den europeiske union (heretter kalt «TEU») ikke bør treffe tiltak som kan være til skade for Galileo- og EGNOS-programmene eller tjenestene. Det bør også gjøres klart at de berørte medlemsstater bør iverksette alle nødvendige tiltak for å sikre vern av bakkestasjonene etablert på deres territorier. Medlemsstatene og Kommisjonen bør dessuten samarbeide seg imellom og med relevante internasjonale organer og reguleringsmyndigheter for å sikre at det radiospektrum som er nødvendig for systemet som opprettes gjennom Galileo-programmet, er tilgjengelig og vernet slik at anvendelser basert på dette systemet kan utvikles og gjennomføres til fulle i samsvar med europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 243/2012/EU⁽¹⁾.
- 42) I betraktning av systemenes globale karakter er det avgjørende at Unionen inngår avtaler med tredjestater og internasjonale organisasjoner innenfor rammen av Galileo- og EGNOS-programmene i henhold til artikkel

218 TEUV, blant annet for å sikre smidig gjennomføring av programmene, håndtere visse spørsmål knyttet til sikkerhet og fakturering, optimere tjenestene som ytes til borgerne i Unionen, og oppfylle tredjestaters og internasjonale organisasjoners behov. Det vil også være hensiktsmessig ved behov å tilpasse eksisterende avtaler til utviklingen av Galileo- og EGNOS-programmene. I forberedelsene eller gjennomføringen av nevnte avtaler kan Kommisjonen la seg bistå av utenriktjenesten, ESA og Det europeiske GNSS-byrå innenfor rammen av de oppgaver de er tildelt i henhold til denne forordning.

- 43) Det bør bekreftes at Kommisjonen når den utfører visse ikke-regulerte oppgaver, ved behov kan søke nødvendig teknisk bistand hos visse eksterne parter. Andre enheter som deltar i den offentlige styringen av Galileo- og EGNOS-programmene, kan også benytte samme tekniske bistand ved utførelse av de oppgaver de er tildelt i henhold til denne forordning.
- 44) Unionen bygger på respekt for de grunnleggende rettigheter, og har særlig i artikkel 7 og 8 i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter uttrykkelig anerkjent den grunnleggende retten til personvern og vern av personopplysninger. Vern av personopplysninger og av privatlivet bør sikres innenfor rammen av Galileo- og EGNOS-programmene.
- 45) Den europeiske unions finansielle interesser bør vernes ved forholdsmessige tiltak gjennom hele kostnadssyklusen, herunder for å forebygge, avdekke og etterforske uregelmessigheter, inndrive midler som er tapt, urettmessig utbetalt eller brukt på feil måte, og eventuelt ved administrative og økonomiske sanksjoner i samsvar med forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.
- 46) Det er nødvendig å sikre at Europaparlamentet og Rådet holdes regelmessig underrettet om gjennomføringen av Galileo- og EGNOS-programmene, særlig med hensyn til risikohåndtering, kostnader, tidsplan og resultat. Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen bør dessuten møtes i den tverrinstitusjonelle gruppen for Galileo i samsvar med den felles uttalelse om den tverrinstitusjonelle gruppen for Galileo som offentliggjøres sammen med denne forordning.
- 47) Kommisjonen bør utføre vurderinger basert på omforente indikatorer for å vurdere virkningen og effektiviteten av de tiltak som iverksettes for å nå målene for Galileo- og EGNOS-programmene.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 243/2012/EF av 14. mars 2012 om opprettelse av et flerårig program for radiospektrumpolitikk (EUT L 81 av 21.3.2012, s. 7).

48) For å ivareta systemenes sikkerhet og driftssikkerhet bør Kommisjonen delegeres myndighet til å vedta rettsakter i samsvar med artikkel 290 TEUV med hensyn til de høynivåmål som er nødvendige for å ivareta systemenes sikkerhet og driftssikkerheten. Det er særlig viktig at Kommisjonen gjennomfører hensiktsmessige samråd under sitt forberedelsesarbeid, herunder på ekspertplan. Når Kommisjonen forbereder og utarbeider delegerte rettsakter, bør den sikre at de relevante dokumentene sendes samtidig til Europaparlamentet og Rådet til rett tid og på egnet måte.

49) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføringen av denne forordning bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet. Slik myndighet bør utøves i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011⁽¹⁾.

50) Ettersom god offentlig styring forutsetter enhetlig forvaltning av Galileo- og EGNOS-programmene, raskere beslutningstaking og lik tilgang til informasjon, bør representantene for Det europeiske GNSS-byrå og ESA kunne delta som observatører i arbeidet i komiteen for de europeiske GNSS-programmene (heretter kalt «komiteen»), som er opprettet for å bistå Kommisjonen. Av samme grunner bør representantene for tredjestater og internasjonale organisasjoner som har inngått en internasjonal avtale med Unionen, kunne delta i komiteens arbeid, med forbehold for sikkerhetsbegrensninger og i samsvar med avtalevilkårene. Nevnte representanter for Det europeiske GNSS-byrå, ESA, tredjestater og internasjonale organisasjoner har ikke anledning til å delta i avstemninger i Komiteen.

51) Ettersom målet for denne forordning, som er opprettelse og drift av satellittnavigasjonssystemer, ikke i tilstrekkelig grad kan nås av medlemsstatene ettersom det forutsetter en større finansiell og teknisk kapasitet enn noen enkelt medlemsstat har, og derfor på grunn av dets omfang bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette mål.

52) Fellesforetaket Galileo, opprettet ved rådsforordning (EF) nr. 876/2002⁽²⁾, innstilte sin virksomhet

31. desember 2006. Forordning (EF) nr. 876/2002 bør derfor oppheves.

53) Med tanke på behovet for å vurdere Galileo- og EGNOS-programmene og omfanget av de endringer som skal gjøres i forordning (EF) nr. 683/2008, bør forordning (EF) nr. 683/2008 av klarhetshensyn og av hensyn til rettssikkerheten oppheves.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL I

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1

Formål

I denne forordning fastsettes reglene for oppbygging og drift av systemene i satellittnavigasjonsprogrammene, særlig når det gjelder styring og Unionens finansielle bidrag.

Artikkel 2

Europeiske systemer og programmer for satellittnavigasjon

1. De europeiske satellittnavigasjonsprogrammene Galileo og EGNOS skal omfatte alle tiltak som er nødvendige for utforming, utvikling, godkjenning, oppbygging, drift, fornyelse og forbedring av de europeiske satellittnavigasjonssystemene, nemlig systemet opprettet gjennom Galileo-programmet og EGNOS-systemet, og for å ivareta deres sikkerhet og samvirkingsevne.

Programmene skal også ta sikte på å oppnå størst mulige samfunnsøkonomiske fordeler av de europeiske satellittnavigasjonssystemene, særlig ved å fremme bruken av systemene og utviklingen av anvendelser og tjenester som bygger på disse systemene.

2. Systemet som er opprettet gjennom Galileo-programmet skal være et sivilt system under sivil kontroll og en selvstendig infrastruktur for globale satellittnavigasjonssystemer (GNSS) bestående av en konstellasjon av satellitter og et globalt nett av bakkestasjoner.

3. EGNOS-systemet skal være en regional infrastruktur for satellittnavigasjonssystemer for overvåking og korrigerende av åpne signaler som sendes ut fra eksisterende globale satellittnavigasjonssystemer, og signalene fra den åpne tjenesten som tilbys av systemet opprettet gjennom Galileo-programmet, når disse blir tilgjengelige. Systemet består av bakkestasjoner og flere transpondere installert i geostasjonære satellitter.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13).

⁽²⁾ Rådsforordning (EF) nr. 876/2002 av 21. mai 2002 om opprettelse av fellesforetaket Galileo (EFT L 138 av 28.5.2002, s. 1).

4. De særlige målene for Galileo-programmet er å sikre at signalene som systemet sender ut, kan brukes med tanke på følgende fem funksjoner:

- a) en åpen tjeneste («Open Service»), som er vederlagsfri for brukerne, og som leverer opplysninger for posisjons- og tidsbestemmelse hovedsakelig til anvendelser for satellittnavigasjon ved store volumer,
- b) bidra, ved bruk av signalene fra Galileos åpne tjeneste og/eller i samarbeid med andre satellittnavigasjonssystemer, til integritetsovervåkingstjenester beregnet på brukere av sikkerhetsanvendelser («Safety-of-life» eller «SoL») i samsvar med internasjonale standarder,
- c) en kommersiell tjeneste («Commercial Service» eller «CS») for utvikling av yrkesmessige eller kommersielle anvendelser ved hjelp av forbedret funksjon og data med større merverdi enn det som inngår i den åpne tjenesten,
- d) en offentlig regulert tjeneste («Public Regulated Service» eller «PRS») som er forbeholdt brukere med tillatelse fra myndighetene, for følsomme anvendelser som krever en høy grad av tjenestekontinuitet, og som er vederlagsfri for medlemsstatene, Rådet, Kommissjonen, utenriks-tjenesten og eventuelt unionsorganer med behørig fullmakt; denne tjenesten bruker sterke, krypterte signaler. Spørsmålet om hvorvidt de andre PRS-deltakerne nevnt i artikkel 2 i beslutning nr. 1104/2011/EU skal avkreves avgifter, skal vurderes i det enkelte tilfelle, og det skal fastsettes egnede bestemmelser i avtalene som skal inngås i samsvar med artikkel 3 nr. 5 i nevnte beslutning,
- e) deltaking i COSPAS-SARSAT-systemets søke- og redningstjeneste («Search and Rescue Support Service» eller «SAR») som innebærer at nødsignaler fra radiosendere kan fanges opp og meldinger sendes til disse.

5. De særlige målene for EGNOS-programmet er å sikre at signalene som EGNOS-systemet sender ut, kan brukes med tanke på følgende fem funksjoner:

- a) en åpen tjeneste («Open Service») som er vederlagsfri for brukerne, og som leverer opplysninger for posisjons- og tidsbestemmelse hovedsakelig til anvendelser for satellittnavigasjon ved store volumer i det området EGNOS-systemet dekker,
- b) en tjeneste for spredning av kommersielle data, nemlig EGNOS Data Access Service («EDAS»), for å fremme utviklingen av yrkesmessige eller kommersielle anvendelser ved hjelp av forbedret funksjon og data med større merverdi enn det som inngår i den åpne tjenesten,
- c) en sikkerhetstjeneste («Safety of Life Service» eller «SoL») beregnet på brukere som sikkerhet er avgjørende for; denne tjenesten, som ytes uten direkte kostnader for brukerne, oppfyller særlig visse sektors krav til kontinuitet, tilgjengelighet og nøyaktighet og omfatter en integritetsfunksjon som varsler brukeren om enhver svikt i, eller om signaler utenfor toleransegrensen fra, systemer som er forsterket med EGNOS-systemet i dekningsområdet.

Disse funksjonene skal fortrinnsvis ytes så snart som mulig på de av medlemsstatenes territorier som geografisk ligger i Europa.

Med forbehold for teknisk gjennomførbarhet og på grunnlag av internasjonale avtaler kan den geografiske dekningsområdet for EGNOS-systemet utvides til andre deler av verden, særlig territoriet til kandidatstater, tredjestater som er tilknyttet det felles europeiske luftrom og stater som omfattes av den europeiske nabolikspolitikken. Kostnadene ved en slik utvidelse, herunder relevante driftskostnader, skal ikke dekkes av midlene nevnt i artikkel 9. En slik utvidelse skal ikke forsinke utvidelsen av den geografiske dekningsområdet av EGNOS-systemet til hele det territorium av medlemsstatene som geografisk ligger i Europa.

Artikkel 3

Galileo-programmets faser

Galileo-programmet skal omfatte følgende faser:

- a) en utformingsfase der systemarkitekturen ble utarbeidet og systemets elementer fastlagt, og som ble avsluttet i 2001,
- b) en utviklings- og godkjenningsfase, som etter planen skal være ferdig innen 31. desember 2013, og som omfatter bygging og oppskyting av den første satellitten, opprettelse av de første bakkebaserte infrastrukturanleggene og alt arbeid og all virksomhet som er nødvendig for å godkjenne systemet i bane rundt jorden,
- c) en utplasseringsfase, som skal være ferdig innen 31. desember 2020, og som omfatter
  - i) bygging, opprettelse og vern av alle rombaserte infrastrukturanlegg, særlig av alle de satellitter som er nødvendige for å nå de særlige målene nevnt i artikkel 2 nr. 4 og av de nødvendige reservesatellitter, samt tilhørende utviklingsvedlikehold og virksomhet,
  - ii) bygging, opprettelse og vern av alle bakkebaserte infrastrukturanlegg, særlig av den infrastrukturen som trengs for å styre satellittene og behandle satellittbaserte radionavigasjonsdata, og av servicesentre og andre bakkebaserte sentre, samt tilhørende utviklingsvedlikehold og virksomhet,

- iii) forberedelser til driftsfasen, herunder forberedende virksomhet i tilknytning til ytingen av tjenestene nevnt i artikkel 2 nr. 4,
- d) en driftsfase som omfatter
  - i) forvaltning, vedlikehold, løpende forbedring, utvikling og vern av de rombaserte infrastrukturaneleggene, herunder opprustning og håndtering av ukurans,
  - ii) forvaltning, vedlikehold, løpende forbedring, utvikling og vern av de bakkebaserte infrastrukturaneleggene, særlig av servicesentre og andre bakkebaserte sentre, nett og steder, herunder opprustning og håndtering av ukurans,
  - iii) utviklingen av framtidige generasjoner av systemet og av tjenestene nevnt i artikkel 2 nr. 4,
  - iv) sertifiserings- og standardiseringsvirksomhet i forbindelse med programmet,
  - v) yting og markedsføring av tjenestene nevnt i artikkel 2 nr. 4,
  - vi) samarbeid med andre verdensomspennende satellittnavigasjonssystemer og
  - vii) all annen virksomhet som er nødvendig for å utvikle systemet og sikre vellykket gjennomføring av programmet.

Driftsfasen skal igangsettes gradvis mellom 2014 og 2015 med yting av de første tjenestene for den åpne tjenesten, søk- og redningstjenesten og den offentlige regulerte tjenesten. Disse første tjenestene skal gradvis forbedres, og de andre funksjonene som er angitt i de særlige målene nevnt i artikkel 2 nr. 4, skal gradvis gjennomføres med henblikk på å oppnå full operativ kapasitet innen 31. desember 2020.

Artikkel 4

Driftsfasen for EGNOS-systemet

Driftsfasen for EGNOS-systemet omfatter hovedsakelig

- a) forvaltning, vedlikehold, løpende forbedring, utvikling og vern av de rombaserte infrastrukturaneleggene, herunder opprustning og håndtering av ukurans,
- b) forvaltning, vedlikehold, løpende forbedring, utvikling og vern av de bakkebaserte infrastrukturaneleggene, særlig av nett, steder og støtteanlegg, herunder opprustning og håndtering av ukurans,
- c) utviklingen av framtidige generasjoner av systemet og av tjenestene nevnt i artikkel 2 nr. 5,

- d) sertifiserings- og standardiseringsvirksomhet i forbindelse med programmet,
- e) yting og markedsføring av tjenestene nevnt i artikkel 2 nr. 5,
- f) alle elementer som styrker påliteligheten av systemet og dets drift,
- g) samordningsvirksomhet i forbindelse med oppfyllelse av de særlige målene i samsvar med artikkel 2 nr. 5.

Artikkel 5

Kompatibilitet og samvirkingsevne mellom systemene

1. Systemene, nettene og tjenestene som følger av Galileo- og EGNOS-programmene, skal være kompatible og ha samvirkingsevne fra et teknisk ståsted.
2. Systemene, nettene og tjenestene som følger av Galileo- og EGNOS-programmene, skal være kompatible og ha samvirkingsevne med andre satellittnavigasjonssystemer og med konvensjonelle radionavigasjonshjelpemidler der en internasjonal avtale inngått i samsvar med artikkel 29, fastsetter krav om slik kompatibilitet og samvirkingsevne.

Artikkel 6

Eiendomsrett

Unionen skal ha eiendomsretten til alle materielle og immaterielle aktiva som skapes eller utvikles innenfor rammen av Galileo- og EGNOS-programmene. For dette formål skal det ved behov inngås avtaler med tredjemann om eksisterende eiendomsretter.

Kommisjonen skal, gjennom en egnet ramme, sikre optimal utnyttelse av aktivaene nevnt i denne artikkel; særlig skal den forvalte immaterialrettighetene i tilknytning til Galileo- og EGNOS-programmene så effektivt som mulig, og skal i denne sammenheng ta hensyn til behovet for å verne og gi verdi til Unionens immaterialrettigheter, alle berørte parters interesser og nødvendigheten av en harmonisk utvikling av markedene og av ny teknologi. For dette formål skal den sikre at de kontrakter som inngås innenfor rammen av Galileo- og EGNOS-programmene, inneholder muligheten til å overføre eller lisensiere til tredjemann immaterialrettighetene knyttet til arbeid utført i forbindelse med disse programmene.

KAPITTEL II

BUDSJETTBRIDRAG OG -ORDNINGER

Artikkel 7

Virksomheter

1. De budsjettmessige bevilgninger som Unionen har avsatt til Galileo- og EGNOS-programmene for perioden 2014-2020 i henhold til denne forordning, skal ytes med henblikk på å finansiere virksomhet i forbindelse med
  - a) gjennomføringen av utplasseringsfasen av Galileo-programmet, som nevnt i artikkel 3 bokstav c),

- b) driftsfasen av Galileo-programmet, som nevnt i artikkel 3 bokstav d),
- c) driftsfasen av EGNOS-programmet, som nevnt i artikkel 4,
- d) forvaltning og overvåking av Galileo- og EGNOS-programmene.

2. De budsjettmessige bevilgninger som Unionen har avsatt til Galileo- og EGNOS-programmene, skal i samsvar med artikkel 9 nr. 2 også finansiere virksomhet i forbindelse med forskning og utvikling av grunnleggende elementer som brikkesett og mottakere som er kompatible med Galileo.

3. De budsjettmessige bevilgninger som Unionen har avsatt til Galileo- og EGNOS-programmene, skal også dekke Kommisjonens utgifter til nødvendig forberedelse, overvåking, inspeksjon, revisjon og vurdering i forbindelse med forvaltningen av programmene og gjennomføringen av de særlige målene nevnt i artikkel 2 nr. 4 og 5. Slike utgifter kan særlig dekke

- a) undersøkelser og ekspertmøter,
- b) informasjons- og kommunikasjonsvirksomhet, herunder institusjonell kommunikasjon om Unionens politiske prioriteringer dersom de er direkte forbundet med målene for denne forordning, særlig med henblikk på å skape synergier med annen relevant unionspolitikk,
- c) nett for informasjonsteknologi, med henblikk på å behandle eller overføre opplysninger,
- d) all annen teknisk eller administrativ bistand som gis til Kommisjonen vedrørende forvaltningen av programmene.

4. Kostnadene ved Galileo- og EGNOS-programmene og de ulike fasene av disse programmene skal klart fastsettes. Kommisjonen skal i samsvar med prinsippene om åpen forvaltning årlig underrette Europaparlamentet, Rådet og komiteen nevnt i artikkel 36 (heretter kalt «komiteen») om tildelingen av unionsmidler, herunder en reserve for uforutsette utgifter, til alle de virksomheter som er angitt i nr. 1, 2 og 3, og om bruken av nevnte midler.

Artikkel 8

Finansiering av Galileo- og EGNOS-programmene

1. I samsvar med artikkel 9 skal Unionen finansiere virksomhetene i forbindelse med Galileo- og EGNOS-programmene nevnt i artikkel 7 nr. 1, 2 og 3 med henblikk på å oppfylle målene fastsatt i artikkel 2, uten at dette påvirker eventuelle bidrag fra andre finansieringskilder, herunder de som er nevnt i nr. 2 og 3.

2. Medlemsstatene kan framsette en anmodning om å få bidra med tilleggsfinansiering av Galileo- og EGNOS-programmene for å dekke ytterligere elementer i bestemte tilfeller, forutsatt at slike ytterligere elementer ikke medfører noen finansiell eller teknisk byrde eller utsettelse for det berørte program. På grunnlag av en anmodning fra en medlemsstat skal Kommisjonen fastslå, i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 36 nr. 3, om disse to vilkårene er oppfylt. Kommisjonen skal underrette Europaparlamentet, Rådet og komiteen om alle konsekvenser anvendelsen av dette nummer kan få for Galileo- og EGNOS-programmene.

3. Tredjestater eller internasjonale organisasjoner kan også bidra med tilleggsfinansiering til Galileo- og EGNOS-programmene. De internasjonale avtalene nevnt i artikkel 29 skal fastsette vilkår og nærmere regler for deres deltakelse.

4. Tilleggsfinansieringen nevnt i nr. 2 og 3 skal utgjøre en inntekt avsatt til et bestemt formål i samsvar med artikkel 21 nr. 2 i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.

Artikkel 9

Midler

1. Finansieringsrammen for gjennomføring av virksomheten nevnt i artikkel 7 nr. 1, 2 og 3 og for å dekke risikoene som er forbundet med slik virksomhet, er fastsatt til 7 071,73 millioner euro i løpende priser for perioden 1. januar 2014 til 31. desember 2020.

De årlige bevilgningene skal godkjennes av Europaparlamentet og Rådet innenfor grensene av den flerårige finansielle rammen.

Beløpet nevnt i første ledd skal fordeles på følgende utgiftskategorier i løpende priser:

- a) for virksomhet som nevnt i artikkel 7 nr. 1 bokstav a), 1 930 millioner euro,
- b) for virksomhet som nevnt i artikkel 7 nr. 1 bokstav b), 3 000 millioner euro,
- c) for virksomhet som nevnt i artikkel 7 nr. 1 bokstav c), 1 580 millioner euro,
- d) for virksomhet som nevnt i artikkel 7 nr. 1 bokstav d) og artikkel 7 nr. 3, 561,73 millioner euro.

2. Med forbehold for eventuelle andre beløp som bevilges til utvikling av anvendelsene basert på systemene innenfor rammen av Horisont 2020, skal de budsjettmessige bevilgningene til Galileo- og EGNOS-programmene, herunder inntekter avsatt til bestemte formål, finansiere virksomhet som nevnt i artikkel 7 nr. 2 med inntil 100 millioner euro i faste priser.

3. Kommisjonen kan omfordele midler fra en utgiftskategori til en annen i samsvar med nr. 1 tredje ledd bokstav a)-d), opp til et tak på 10 % av det beløp som er nevnt i nr. 1 første ledd. Dersom omfordelingen gir et samlet beløp på over 10 % av beløpet nevnt i nr. 1 første ledd, skal Kommisjonen rådføre seg med komiteen i samsvar med framgangsmåten med rådgivende komité nevnt i artikkel 36 nr. 2.

Kommisjonen skal underrette Europaparlamentet og Rådet om enhver omfordeling av midler mellom utgiftskategorier.

4. Bevilgningene skal gjennomføres i samsvar med gjeldende bestemmelser i denne forordning og forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.

5. Budsjettmessige forpliktelser for Galileo- og EGNOS-programmene skal inngås for ett år av gangen.

6. Kommisjonen skal forvalte de økonomiske midlene nevnt i nr. 1 på en åpen og kostnadseffektiv måte. Kommisjonen skal hvert år gi Europaparlamentet og Rådet en rapport om den kostnadsstyringsstrategi som følges.

Artikkel 10

Inntekter fra Galileo- og EGNOS-programmene

1. Inntekter fra driften av systemet skal tilfalle Unionen, innbetales til Unionens budsjett og avsettes til Galileo- og EGNOS-programmene, og da særlig til målet nevnt i artikkel 2 nr. 1. Dersom inntektene viser seg å være større enn det som kreves for å finansiere driftsfasene av programmene, skal en eventuell tilpasning av fordelingsprinsippet godkjennes av Europaparlamentet og Rådet på grunnlag av et forslag fra Kommisjonen.

2. Det kan fastsettes en ordning for inntektsdeling i eventuelle kontrakter som inngås med enheter i privat sektor.

3. Renter fra forhåndsfinansiering som utbetales til enheter med indirekte ansvar for gjennomføringen av budsjettet, skal avsettes til virksomhet som omfattes av delegeringsavtalen eller kontrakten inngått mellom Kommisjonen og den berørte enhet. I samsvar med prinsippet om god økonomistyring skal enheter med indirekte ansvar for gjennomføringen av budsjettet åpne kontoer som gjør det mulig å skille ut beløp og tilsvarende renter.

KAPITTEL III

OFFENTLIG STYRING AV GALILEO- OG EGNOS-PROGRAMMENE

Artikkel 11

Prinsipper for styring av Galileo- og EGNOS-programmene

Offentlig styring av Galileo- og EGNOS-programmene skal bygge på følgende prinsipper:

- a) en klar fordeling av oppgaver og ansvar mellom de ulike enheter som deltar, særlig Kommisjonen, Det europeiske GNSS-byrå og ESA, under Kommisjonens overordnede ansvar,
- b) lojalt samarbeid mellom enhetene nevnt i bokstav a) og medlemsstatene,
- c) streng kontroll med programmene, herunder med at alle deltakende enheter på sine respektive ansvarsområder strengt overholder kostnader og tidsplaner med hensyn til målene for Galileo- og EGNOS-programmene.
- d) optimering og rasjonalisering av bruken av eksisterende strukturer med henblikk på å unngå overlapping av teknisk sakkunnskap,
- e) bruk av beste praksis for prosjektstyringssystemer og -metoder med henblikk på å overvåke gjennomføringen av Galileo- og EGNOS-programmene i lys av de særlige kravene og med støtte fra eksperter på området.

Artikkel 12

Kommisjonens rolle

1. Kommisjonen skal ha det overordnede ansvar for Galileo- og EGNOS-programmene. Kommisjonen skal forvalte de midler som tildeles programmene i henhold til denne forordning, og overvåke gjennomføringen av all virksomhet i forbindelse med programmene, særlig med hensyn til kostnader, tidsplaner og resultater.

2. I tillegg til det overordnede ansvar nevnt i nr. 1 og de konkrete oppgavene nevnt i denne forordning, skal Kommisjonen

- a) sikre en klar fordeling av oppgaver mellom de ulike enheter som deltar i Galileo- og EGNOS-programmene, og for dette formål tildele Det europeiske GNSS-byrå og ESA de oppgaver som er nevnt i henholdsvis artikkel 14 nr. 2 og artikkel 15, særlig gjennom delegeringsavtaler,
- b) sikre at Galileo- og EGNOS-programmene gjennomføres i god tid innenfor rammen av de midler programmene er tildelt, og i samsvar med målene fastsatt i artikkel 2.

For dette formål skal Kommisjonen opprette og innføre egnede virkemidler og strukturiltak for å identifisere, kontrollere, redusere og overvåke risikoene ved programmene,

- c) forvalte, på Unionens vegne og innenfor sitt ansvarsområde, forholdet til tredjestater og internasjonale organisasjoner,

- d) i god tid gi medlemsstatene og Europaparlamentet all relevant informasjon om Galileo- og EGNOS-programmene, særlig med hensyn til risikohåndtering, samlede kostnader, årlige driftskostnader for hver vesentlig del av Galileo-infrastrukturen, inntekter, tidsplan og resultater, samt oversikt over gjennomføringen av prosjektstyrings-systemene og -metodene nevnt i artikkel 11 bokstav e),
- e) vurdere mulighetene for å fremme og sikre bruk av de europeiske satellittnavigasjonssystemene i ulike økonomiske sektorer, herunder ved å analysere hvordan fordelene ved systemene kan utnyttes.

3. For å sikre gjennomføringen av utplasserings- og driftsfasene av Galileo-programmet og driftsfasen av EGNOS-programmet nevnt i henholdsvis artikkel 3 og 4, skal Kommisjonen ved behov fastsette de nødvendige tiltak for å

- a) håndtere og redusere risikoene i forbindelse med gjennomføringen av Galileo- og EGNOS-programmene,
- b) fastsette de beslutningstrinn som er avgjørende for å overvåke og vurdere gjennomføringen av programmene,
- c) bestemme lokaliseringen av systemenes bakkebaserte infrastruktur i samsvar med sikkerhetskravene, gjennom en åpen prosess som sikrer innsyn, og sikre driften,
- d) fastsette nødvendige tekniske og operative spesifikasjoner for å oppfylle funksjonene nevnt i artikkel 2 nr. 4 bokstav b) og c), og gjennomføre systemutvikling.

Slike gjennomføringsrettsakter skal vedtas etter undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 36 nr. 3.

Artikkel 13

Systemenes sikkerhet og driftssikkerhet

1. Kommisjonen skal sikre Galileo- og EGNOS-programmenes sikkerhet, herunder systemenes sikkerhet og driftssikkerheten. For dette formål skal Kommisjonen

- a) ta hensyn til behovet for tilsyn og integrasjon av sikkerhetsrelaterte krav og standarder i alle programmer,

- b) sikre at den samlede virkningen av nevnte krav og standarder bidrar positivt til gjennomføringen av programmene, særlig med hensyn til kostnader, risikohåndtering og tidsplan,
- c) opprette ordninger for samordning mellom de ulike organer som deltar,
- d) ta hensyn til gjeldende sikkerhetsstandarder og -krav med sikte på ikke å senke det allmenne sikkerhetsnivået eller påvirke virkemåten til eksisterende systemer som bygger på nevnte standarder og krav.

2. Med forbehold for artikkel 14 og 16 i denne forordning og artikkel 8 i beslutning nr. 1104/2011/EU skal Kommisjonen vedta delegerede rettsakter i samsvar med artikkel 35 for å fastsette de høynivåmål som er nødvendige for å ivareta Galileo- og EGNOS-programmenes sikkerhet i samsvar med nr. 1.

3. Kommisjonen skal fastsette de tekniske spesifikasjoner og andre tiltak som er nødvendige for å gjennomføre de høynivåmål som er nevnt i nr. 2. Slike gjennomføringsrettsakter skal vedtas etter undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 36 nr. 3.

4. Utenriktjenesten skal fortsette med å bistå Kommisjonen i utøvelsen av dens oppgaver når det gjelder forbindelsene med tredjestater, i samsvar med artikkel 2 nr. 2 i beslutning 2010/427/EU.

Artikkel 14

Det europeiske GNSS-byrås rolle

1. I samsvar med retningslinjene fastsatt av Kommisjonen skal Det europeiske GNSS-byrå

- a) når det gjelder Galileo- og EGNOS-programmenes sikkerhet, og uten at det berører anvendelsen av artikkel 13 og 16, ivareta

i) gjennom sitt sikkerhetsakkrediteringsstyre, sikkerhetsakkrediteringen i samsvar med kapittel III i forordning (EU) nr. 912/2010, og for dette formål iverksette og overvåke gjennomføringen av sikkerhetsprosedyrer og gjennomføre revisjon av systemsikkerheten,

ii) driften av Galileos sikkerhetsovervåkingssenter, som nevnt i artikkel 6 bokstav d) i forordning (EU) nr. 912/1010, i samsvar med de standarder og krav som er nevnt i artikkel 13 i denne forordning og anvisningene i den felles handling 2004/552/FUSP,

- b) utføre oppgavene fastsatt i artikkel 5 i beslutning nr. 1104/2011/EU og bistå Kommisjonen i samsvar med artikkel 8 nr. 6 i nevnte beslutning,

c) bidra, i forbindelse med utplasserings- og driftsfasene av Galileo-programmet og driftsfasen av EGNOS-programmet, til å fremme og markedsføre tjenestene nevnt i artikkel 2 nr. 4 og 5, herunder ved å utføre nødvendige markedsanalyser, særlig ved hjelp av markedsrapporten som Det europeiske GNSS-byrå årlig skal produsere om markedet for anvendelser og tjenester, ved å opprette nære kontakter med brukere og potensielle brukere av systemene med henblikk på å innhente informasjon om deres behov, ved å følge utviklingen på markedene for satellittnavigasjon på senere ledd i omsetningskjeden, og ved å utarbeide en handlingsplan for spredning i brukersamfunnet av tjenestene nevnt i artikkel 2 nr. 4 og 5, som særlig skal omfatte relevante tiltak med hensyn til standardisering og sertifisering.

2. Det europeiske GNSS-byrå skal også utføre andre oppgaver i tilknytning til gjennomføringen av Galileo- og EGNOS-programmene, herunder oppgaver i forbindelse med driften av programmene, og skal være ansvarlig for dem. Det skal tildeles disse oppgavene av Kommisjonen gjennom en delegeringsavtale som skal vedtas med hjemmel i en beslutning om delegering i samsvar med artikkel 58 nr. 1 bokstav c) i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012; oppgavene skal blant omfatte følgende:

- a) driftsvirksomhet, herunder forvaltning av systeminfrastruktur, vedlikehold og løpende forbedring av systemene, sertifiserings- og standardiseringsvirksomhet og yting av tjenestene nevnt i artikkel 2 nr. 4 og 5,
- b) utviklings- og utplasseringsrelatert virksomhet med henblikk på videreutvikling og framtidige generasjoner av systemene og medvirkning til utformingen av videreutvikling av tjenestene, herunder innkjøp,
- c) fremme av utviklingen av anvendelser og tjenester som bygger på systemene, samt øke kjennskapet til slike anvendelser og tjenester, herunder identifisere, kople sammen og samordne nettet av europeiske kompetansesentre innen GNSS-anvendelser og -tjenester ved å trekke på sakkunnskap i offentlig og privat sektor, samt vurdere tiltak i forbindelse med slik markedsføring og bevisstgjøring,
- d) fremme utviklingen av grunnleggende elementer, som brikkesett og mottakere som er kompatible med Galileo.

3. Delegeringsavtalen nevnt i nr. 2 skal gi Det europeiske GNSS-byrå en hensiktsmessig grad av selvstendighet og myndighet, med særlig henvisning til den offentlige oppdragsgiver, innenfor rammen av artikkel 58 nr. 1 bokstav c) og artikkel 60 i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012. Den skal videre fastsette de allmenne vilkår for forvaltningen av midlene tildelt Det europeiske GNSS-byrå, og særlig de tiltak som skal gjennomføres, tilhørende finansiering, relevante framgangsmåter for forvaltning, overvåkings- og kontrolltiltak, tiltak som kommer til anvendelse i tilfelle av manglende oppfyllelse av

kontrakter med hensyn til kostnader, tidsplan og resultater, samt bestemmelser om eiendomsretten til alle materielle og immaterielle aktiva.

Overvåkings- og kontrolltiltakene skal særlig omfatte bestemmelser om en ordning for foreløpige kostnadsprognoser, om systematisk underretning til Kommisjonen om kostnader og tidsplan samt om korrigerende tiltak i tilfelle avvik mellom planlagte budsjetter, resultater og tidsplan, for å sikre gjennomføring av infrastrukturprosjektene innenfor rammen av de tildelte budsjetter.

4. Det europeiske GNSS-byrå skal inngå de arbeidsavtaler med ESA som er nødvendige for utførelsen av deres respektive oppgaver i henhold til denne forordning i driftsfasen av Galileo- og EGNOS-programmene. Kommisjonen skal underrette Europaparlamentet, Rådet og komiteen om slike arbeidsavtaler som Det europeiske GNSS-byrå har inngått, samt om eventuelle endringer av disse. Når det er relevant, kan Det europeiske GNSS-byrå også vurdere å gjøre bruk av andre offentlige eller private enheter.

5. I tillegg til oppgavene nevnt i nr. 1 og 2 og innenfor rammen av sitt oppdrag skal Det europeiske GNSS-byrå bistå Kommisjonen med teknisk sakkunnskap og gi den alle opplysninger den trenger for å utføre sine oppgaver i henhold til denne forordning, herunder for å vurdere muligheten for å fremme og sikre bruken av systemene som nevnt i artikkel 12 nr. 2 bokstav e).

6. Komiteen skal rådspørres med hensyn til beslutningen om delegering nevnt i nr. 2, i samsvar med framgangsmåten med rådgivende komité nevnt i artikkel 36 nr. 2. Europaparlamentet, Rådet og komiteen skal underrettes på forhånd om delegeringsavtaler som skal inngås mellom Unionen, representert ved Kommisjonen, og Det europeiske GNSS-byrå.

7. Kommisjonen skal underrette Europaparlamentet, Rådet og komiteen om de foreløpige og endelige resultatene av vurderingene av enhver anbudsinnbydelse og alle kontrakter med private enheter, herunder informasjon om bruk av underleverandører.

Artikkel 15

Den europeiske romorganisasjons rolle

1. For utplasseringsfasen av Galileo-programmet, som nevnt i artikkel 3 bokstav c), skal Kommisjonen uten opphold inngå en delegeringsavtale med ESA med nærmere angivelse av ESAs oppgaver, særlig med hensyn til utforming, utvikling og innkjøp av systemet. Delegeringsavtalen med ESA skal inngås på grunnlag av en beslutning om delegering truffet av Kommisjonen i samsvar med artikkel 58 nr. 1 bokstav c) i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.

I den grad det er nødvendig for de oppgaver og den budsjettgjennomføring som delegeres, skal delegeringsavtalen fastsette de allmenne vilkår for forvaltningen av midlene tildelt ESA, og særlig de tiltak som skal gjennomføres med hensyn til utforming, utvikling og innkjøp av systemet, tilhørende finansiering, framgangsmåter for forvaltning og overvåkings- og kontrolltiltak, tiltak som kommer til anvendelse i tilfelle av manglende oppfyllelse av kontrakter med hensyn til kostnader, tidsplan og resultater, samt bestemmelser om eiendomsretten til alle materielle og immaterielle aktiva.

Overvåkings- og kontrolltiltakene skal særlig omfatte bestemmelser om en ordning for foreløpige kostnadsprognoser, om systematisk underretning til Kommissjonen om kostnader og tidsplan samt om korrigerende tiltak i tilfelle avvik mellom planlagte budsjetter, resultater og tidsplan, for å sikre gjennomføring av infrastrukturprosjektene innenfor rammen av de tildelte budsjetter.

2. Komiteen skal rådspørres med hensyn til beslutningen om delegering nevnt i nr. 1, i samsvar med framgangsmåten med rådgivende komité nevnt i artikkel 36 nr. 2. Europaparlamentet, Rådet og komiteen skal underrettes på forhånd om delegeringsavtalen som skal inngås mellom Unionen, representert ved Kommissjonen, og ESA.

3. Kommissjonen skal underrette Europaparlamentet, Rådet og komiteen om de foreløpige og endelige resultatene av vurderingen av anbudsinnbydelsene og de kontrakter med private enheter som skal inngås av ESA, herunder informasjon om bruk av underleverandører.

4. For driftsfasen av Galileo- og EGNOS-programmene som nevnt i artikkel 3 bokstav d) og artikkel 4 skal arbeidsavtalene mellom Det europeiske GNSS-byrå og ESA som er nevnt i artikkel 14 nr. 4, omhandle ESAs rolle i denne fasen og ESAs samarbeid med Det europeiske GNSS-byrå, særlig med hensyn til

- a) utforming, konstruksjon, overvåking, innkjøp og godkjenning innenfor rammen av utviklingen av framtidige generasjoner av systemene,
- b) teknisk støtte i forbindelse med drift og vedlikehold av den eksisterende generasjonen av systemene.

Disse avtalene skal være i samsvar med forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 og tiltakene fastsatt i samsvar med artikkel 12 nr. 3.

5. Med forbehold for delegeringsavtalen og arbeidsavtalene nevnt i henholdsvis nr. 1 og 4, kan Kommissjonen anmode ESA

om den tekniske sakkunnskap og den informasjon som er nødvendig for at den skal kunne utføre sine oppgaver i henhold til denne forordning.

KAPITTEL IV

ASPEKTER KNYTTET TIL SIKKERHETEN I DEN EUROPEISKE UNION ELLER MEDLEMSSTATENE

Artikkel 16

Felles handling

I alle tilfeller der driften av systemene kan skade Unionen eller dens medlemsstater, skal framgangsmåtene fastsatt i den felles handling 2004/552/FUSP få anvendelse.

Artikkel 17

Anvendelse av reglene om graderte opplysninger

Innenfor rammen av denne forordning

- a) skal hver medlemsstat sikre at dens nasjonale sikkerhetsbestemmelser gir samme grad av vern for graderte EU-opplysninger som sikkerhetsreglene fastsatt i vedlegget til beslutning 2001/844/EF, EKSF, Euratom og Rådets sikkerhetsregler fastsatt i vedleggene til beslutning 2013/488/EU,
- b) skal medlemsstatene uten opphold underrette Kommissjonen om de nasjonale sikkerhetsbestemmelsene nevnt i bokstav a),
- c) kan fysiske personer som er bosatt og juridiske personer som er etablert i tredjestater, håndtere graderte EU-opplysninger om Galileo- og EGNOS-programmene bare dersom de i nevnte land er underlagt sikkerhetsbestemmelser som sikrer minst samme grad av vern som Kommissjonens sikkerhetsregler fastsatt i vedlegget til beslutning 2001/844/EF, EKSF, Euratom og Rådets sikkerhetsbestemmelser fastsatt i vedleggene til beslutning 2013/488/EU. Likeverdigheten når det gjelder sikkerhetsbestemmelser som anvendes i en tredjestat eller en internasjonal organisasjon skal fastsettes i en informasjons-sikkerhetsavtale mellom Unionen og nevnte tredjestat eller internasjonale organisasjon i samsvar med framgangsmåten fastsatt i artikkel 218 TEUV samtidig som det tas hensyn til artikkel 13 i beslutning 2013/488/EU,
- d) kan en fysisk eller juridisk person, en tredjestat eller en internasjonal organisasjon, uten at det berører anvendelsen av artikkel 13 i beslutning 2013/488/EU og bestemmelsene om industrisikkerhet fastsatt i vedlegget til beslutning 2001/844/EF, EKSF, Euratom, gis tilgang til graderte EU-opplysninger når dette anses som nødvendig etter en vurdering av det enkelte tilfelle på grunnlag av opplysningenes art og innhold, mottakerens behov for innsyn og den fordel dette vil medføre for Unionen.

KAPITTEL V

OFFENTLIGE INNKJØP

AVSNITT 1

Alminnelige bestemmelser om offentlige innkjøp i forbindelse med utplasserings- og driftsfasene av Galileo-programmet og driftsfasen av EGNOS-programmet

Artikkel 18

Allmenne prinsipper

Med forbehold for tiltakene som er nødvendige for å verne Unionens viktige sikkerhetsinteresser eller offentlig sikkerhet eller for å overholde Unionens krav til eksportkontroll, skal forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 få anvendelse på utplasserings- og driftsfasene av Galileo-programmet og driftsfasen av EGNOS-programmet. Videre skal følgende allmenne prinsipper gjelde for utplassering- og driftsfasen av Galileo-programmet og driftsfasen av EGNOS-programmet: åpen tilgang og rettferdig konkurranse i hele forsyningskjeden, gjennomføring av anbudskonkurranser på grunnlag av åpen informasjon til rett tid, klar kommunikasjon av gjeldende innkjøpsregler, utvelgings- og tildelingskriterier samt all annen relevant informasjon som legger til rette for like konkurransevilkår for alle potensielle anbydere.

Artikkel 19

Særlige mål

Ved framgangsmåten ved tildeling av kontrakter skal offentlige oppdragsgivere i sine anbudsinnydelser ha følgende mål:

- a) fremme bredest og åpnest mulig deltakelse av markedsdeltakere i hele Unionen, særlig nyinntredere og SMB-er, herunder ved å oppmuntre anbyderne til å bruke underleverandører,
- b) unngå eventuelt misbruk av dominerende stilling og avhengighet av en enkelt leverandør,
- c) trekke på tidligere investeringer i offentlig sektor og erfaringer som er høstet, og den erfaring og kompetanse industrien har bygget seg opp, herunder i utformings-, utviklings-, godkjenings- og utplasseringsfasen av Galileo- og EGNOS-programmene, samtidig som det er viktig å se til at reglene for anbudskonkurranser overholdes,
- d) foreta innkjøp fra flere leverandører der dette er hensiktsmessig for å sikre bedre overordnet kontroll med Galileo- og EGNOS-programmene og deres kostnader og tidsplaner.
- e) der det er relevant, ta hensyn til den totale kostnaden over hele levetiden for produktet, tjenesten eller arbeidet anbudsinnydelser gjelder.

AVSNITT 2

Særlige bestemmelser om offentlige innkjøp i forbindelse med utplasserings- og driftsfasene av Galileo-programmet og driftsfasen av EGNOS-programmet

Artikkel 20

Rettferdige konkurransevilkår

Den offentlige oppdragsgiver skal treffe hensiktsmessige tiltak for å sikre rettferdige konkurransevilkår i situasjoner dersom et selskaps tidligere deltakelse i virksomhet som har forbindelse til anbudsinnbydelsens gjenstand

- a) kan gi nevnte selskap vesentlige fordeler i form av tilgang til fortrolig informasjon, og derved så tvil om prinsippet om likebehandling blir overholdt, eller
- b) påvirker normale konkurransevilkår eller upartiskheten og objektiviteten ved tildelingen eller gjennomføringen av kontraktene.

Disse tiltak skal verken vri konkurransen eller gå på bekostning av likebehandling eller fortroligheten for opplysninger som er innsamlet om foretak, deres forretningsforbindelser og kostnadsstruktur. I denne forbindelse skal nevnte tiltak ta hensyn til den planlagte kontraktens karakter og bestemmelser.

Artikkel 21

Informasjonssikkerhet

Ved kontrakter som innebærer, krever og/eller inneholder graderte opplysninger, skal den offentlige oppdragsgiver i anbudsgrunnlaget angi de tiltak og krav som er nødvendige for å ivareta det påkrevde nivå av sikkerhet for slike opplysninger.

Artikkel 22

Forsyningssikkerhet

Den offentlige oppdragsgiver skal i anbudsgrunnlaget angi sine krav til forsyningssikkerhet og pålitelig tjenesteyting for gjennomføring av kontrakten.

Artikkel 23

Kontrakter med trinnvis betinget betaling

1. Den offentlige oppdragsgiver kan tildele en kontrakt i form av en kontrakt med trinnvis betinget betaling.
2. Kontrakter med trinnvis betinget betaling skal omfatte et fast trinn, som skal ledsages av en budsjettmessig forpliktelse som fører fram til en fast forpliktelse til å levere de bygge- og anleggsarbeider, forsyninger eller tjenester nevnte trinn gjelder, samt et eller flere trinn der både budsjett og gjennomføring er betinget. Anbudsgrunnlaget skal angi hvilke elementer som omfattes av kontrakten med trinnvis betinget betaling. Det skal særlig angi kontraktens gjenstand, pris eller regler for prisfastsettelse samt regler for levering av bygge- og anleggsarbeidene, forsyningene og tjenestene på hvert trinn.

3. Ytelsene i det faste trinnet skal utgjøre et sammenhengende hele; det samme gjelder ytelsene i hvert betinget trinn, som skal ta hensyn til ytelsene i alle foregående trinn.

4. Oppfyllelsen av hvert betinget trinn skal være gjenstand for en beslutning av den offentlige oppdragsgiver som skal meddeles entreprenøren i samsvar med bestemmelsene i kontrakten. Dersom et betinget trinn bekrefte for sent eller ikke bekrefte i det hele tatt, kan entreprenøren, forutsatt at kontrakten tillater dette, og da på vilkårene fastsatt i kontrakten, ha rett til en erstatning i form av venteerstatning eller erstatning for kontraktsbrudd.

5. Dersom den offentlige oppdragsgiver med hensyn til et bestemt trinn fastslår at bygge- og anleggsarbeidene, forsynningene eller tjenestene som er avtalt for det aktuelle trinn, ikke er fullført, kan den, forutsatt at kontrakten tillater dette, og da på vilkårene fastsatt i kontrakten, kreve skadeserstatning og si opp kontrakten på vilkårene fastsatt i kontrakten.

Artikkel 24

Kontrakter med regningsarbeid

1. Den offentlige oppdragsgiver kan, på vilkårene fastsatt i nr. 2, velge en kontrakt som helt eller delvis skal betales etter regning, med pristak.

Prisen som skal betales for slike kontrakter, skal bestå av godtgjøring for alle direkte kostnader entreprenøren har hatt ved å gjennomføre kontrakten, som personalkostnader, materialkostnader eller kostnader for forbruksvarer og bruk av utstyr og infrastruktur som er nødvendig for å gjennomføre kontrakten. Til disse kostnadene kommer enten et fast beløp til dekning av indirekte kostnader og fortjeneste, eller et beløp som dekker indirekte kostnader, og en innsatsgodtgjørelse basert på måloppnåelse med hensyn til utførelse og tidsplan.

2. Den offentlige oppdragsgiver kan velge helt eller delvis regningsbaserte kontrakter i tilfeller der det objektivt sett er umulig å beregne en nøyaktig fast pris, og dersom det med rimelighet kan godtgjøres at en slik fast pris ville bli urimelig høy på grunn av de usikkerhetsfaktorer som hefter ved gjennomføringen av kontrakten fordi

- kontrakten gjelder svært komplekse elementer eller elementer som krever bruk av ny teknologi og følgelig medfører betydelig teknisk risiko, eller
- den virksomhet kontrakten gjelder, av operative hensyn må påbegynnes umiddelbart selv om det ikke ennå er mulig å beregne en endelig fast pris, på grunn av den betydelige risiko som foreligger, eller fordi gjennomføringen av kontrakten delvis avhenger av gjennomføringen av andre kontrakter.

3. Pristaket for en helt eller delvis regningsbasert kontrakt skal være den høyeste pris som skal betales. Det kan

overskrides bare i behørig berettigede unntakstilfeller, men da bare etter forhåndssamtykke fra den offentlige oppdragsgiver.

4. Anbudsgrunnlaget for en framgangsmåte ved tildeling av helt eller delvis regningsbaserte kontrakter skal angi

- kontraktens art, dvs. om kontrakten er helt eller delvis regningsbasert, med pristak,
- for delvis regningsbaserte kontrakter, de deler av kontrakten som utføres som regningsarbeid,
- pristakets beløp,
- tildelingskriterier, som særlig skal gjøre det mulig å vurdere rimeligheten av det foreløpige samlede budsjett, kostnadene som skal dekkes, reglene for å fastsette disse kostnadene, og fortjenesten fastsatt i anbudet,
- de typer tillegg som i henhold til nr. 1 skal anvendes på direkte kostnader,
- regler og framgangsmåter for å fastslå om anbyderens planlagte kostnader for gjennomføring av kontrakten skal dekkes i samsvar med prinsippene fastsatt i nr. 5,
- de regnskapsregler som anbyderne skal følge,
- for delvis regningsbaserte kontrakter som skal omregnes til kontrakter med en fast, endelig pris, parametrene for omregningen.

5. De kostnader som entreprenøren oppgir under gjennomføringen av en helt eller delvis regningsbasert kontrakt, skal berettigede til refusjon bare dersom de

- er faktisk påløpt i forbindelse med gjennomføringen av kontrakten, med unntak for kostnader til utstyr, infrastruktur og immaterielle anleggsmidler som er nødvendige for gjennomføring av kontrakten, som kan berettigede til refusjon av hele deres innkjøpsverdi.
- er angitt i det foreløpige budsjettet, som kan være endret ved tillegg til den opprinnelige kontrakten,
- er nødvendige for gjennomføring av kontrakten,
- har sin opprinnelse i kontrakten og kan tilskrives gjennomføringen av denne,

- e) kan identifiseres og verifiseres og er ført i entreprenørens regnskaper og fastsatt i samsvar med de regnskapsstandarder som er angitt i spesifikasjonene og i kontrakten,
- f) oppfyller kravene i gjeldende skatte- og sosiallovgivning,
- g) ikke avviker fra vilkårene i kontrakten,
- h) er rimelige, berettiget og i samsvar med god økonomistyring, særlig når det gjelder sparsomhet og ressurs-effektivitet.

Entreprenøren skal ha ansvar for sitt eget kostnadsregnskap, for korrekt regnskapsføring og for alle andre dokumenter som kreves for å vise at kostnadene som kreves refundert, virkelig har påløpt og er i samsvar med prinsippene fastsatt i denne artikkel. Kostnader som entreprenøren ikke kan underbygge ved bilag, skal anses ikke å berettige til refusjon, og skal ikke refunderes.

6. Den offentlige oppdragsgiver skal ha ansvar for følgende oppgaver for å sikre korrekt oppfyllelse av kontrakter med regningsarbeid:

- a) fastsette et så realistisk pristak som mulig, samtidig som det sikres nødvendig fleksibilitet for eventuelle tekniske vansker,
- b) omregne en delvis regningsbasert kontrakt til en kontrakt med endelig, fast totalpris, så snart det under gjennomføringen av kontrakten er mulig å fastsette en slik fast, endelig pris. Derfor skal den fastsette parametrene for omregning av kontrakter inngått på regningsbasis til kontrakter med fast, endelig pris,
- c) iverksette overvåkings- og kontrolltiltak, som særlig omfatter en ordning for foreløpige kostnadsprognoser,
- d) fastsette egnede prinsipper, verktøyer og framgangsmåter for gjennomføring av kontrakten, særlig for å identifisere og kontrollere at kostnader som kreves refundert av entreprenøren eller dens underleverandører under gjennomføringen av kontrakten, er refusjonsberettiget, og for å endre kontrakten gjennom et kontraktstillegg,
- e) kontrollere at entreprenøren og dens underleverandører følger de regnskapsstandarder som er angitt i kontrakten, og oppfyller kravet om å legge fram regnskapsdokumenter som gir et pålitelig bilde av regnskapet,
- f) under hele kontraktens løpetid forsikre seg om at prinsippene, verktøyene og framgangsmåtene nevnt i bokstav d), er virkningsfulle.

Artikkel 25

Endringer

Den offentlige oppdragsgiver kan endre kontrakten gjennom et kontraktstillegg, forutsatt at kontraktstillegget oppfyller alle følgende vilkår:

- a) Det endrer ikke kontraktens gjenstand.
- b) Det forrykker ikke kontraktens økonomiske likevekt.
- c) Det inneholder ingen nye vilkår som om de hadde inngått i de opprinnelige kontraktsdokumentene, hadde åpnet for godkjenning av andre anbydere enn dem som opprinnelig ble godkjent eller valg av et annet tilbud enn det som opprinnelig ble valgt.

Artikkel 26

Bruk av underleverandører

1. Den offentlige oppdragsgiver skal kreve at anbyderen setter en del av kontrakten ut til underleverandører ved hjelp av anbuds konkurranser på de relevante nivåer av underentreprise til andre selskaper enn dem som tilhører anbyderens gruppe, særlig til nyinntredere og SMB-er.

2. Den offentlige oppdragsgiver skal angi hvor stor del av kontrakten som må settes ut til underleverandører ved å angi et intervall fra minste mulige til største mulige prosentandel. Den skal sikre at slike prosentandeler står i forhold til kontraktens gjenstand og verdi, samtidig som den tar hensyn til den berørte sektorens art og særlig konkurransesituasjonen og det kommersielle potensial.

3. Dersom anbyderen i sitt tilbud angir at den har til hensikt å ikke bruke underleverandører for noen del av kontrakten, eller bruke underleverandører for en mindre del av kontrakten enn den minste prosentandel som er nevnt i nr. 2, skal anbyderen meddele den offentlige oppdragsgiver årsakene til dette. Den offentlige oppdragsgiver skal formidle denne informasjonen videre til Kommisjonen.

4. Den offentlige oppdragsgiver kan i forbindelse med tildelingen av hovedkontrakten avslå underleverandører som er valgt av kandidaten eller av den anbyder som velges til å gjennomføre kontrakten. Avslaget skal begrunnes skriftlig og kan ikke baseres på andre kriterier enn kriteriene brukt ved utvelgelse av anbydere til hovedkontrakten.

KAPITTEL VI

DIVERSE BESTEMMELSER

Artikkel 27

Programplanlegging

Kommisjonen skal vedta et årlig arbeidsprogram i form av en plan for gjennomføring av de tiltak som kreves for å nå de særlige målene for Galileo-programmet i henhold til artikkel 2 nr. 4 i samsvar med fasene fastsatt i artikkel 3, og de særlige målene for EGNOS-programmet i henhold til artikkel 2 nr. 5. Det årlige arbeidsprogrammet skal også inneholde bestemmelser om hvordan disse tiltak skal finansieres.

Slike gjennomføringstiltak skal vedtas etter undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 36 nr. 3.

Artikkel 28

Medlemsstatenes tiltak

Medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at Galileo- og EGNOS-programmene fungerer tilfredsstillende, herunder tiltak for å sikre vern av bakkestasjonene opprettet på deres territorier, som minst skal sikre samme grad av vern som det som kreves for vern av europeisk kritisk infrastruktur i henhold til rådsdirektiv 2008/114/EF⁽¹⁾. Medlemsstatene skal ikke treffe noen tiltak som kan skade programmene eller de tjenester som ytes ved driften av dem, særlig med hensyn til kontinuiteten i driften av infrastrukturanleggene.

Artikkel 29

Internasjonale avtaler

Unionen kan inngå avtaler med tredjestater og internasjonale organisasjoner innenfor rammen av Galileo- og EGNOS-programmene i samsvar med framgangsmåten fastsatt i artikkel 218 TEUV.

Artikkel 30

Teknisk bistand

For å utføre de tekniske oppgaver som er nevnt i artikkel 12 nr. 2, kan Kommisjonen søke nødvendig teknisk bistand, særlig med hensyn til kapasitet og sakkunnskap hos nasjonale organer innen romsektoren, eller bistand fra uavhengige eksperter og organer som kan bidra med upartiske analyser og uttalelser om framdriften i Galileo- og EGNOS-programmene.

Andre enheter enn Kommisjonen som deltar i den offentlige styringen av programmene, særlig Det europeiske GNSS-byrå og ESA, kan også anmode om samme tekniske bistand ved utførelse av de oppgaver de er tildelt i henhold til denne forordning.

Artikkel 31

Personopplysninger og personvern

1. Kommisjonen skal sikre vern av personopplysninger og personvern ved utforming, oppbygging og drift av systemene, og at hensiktsmessige garantier innarbeides i dem.
2. Alle personopplysninger som behandles i forbindelse med slike oppgaver og slik virksomhet i henhold til denne

⁽¹⁾ Rådsdirektiv 2008/114/EF av 8. desember 2008 om identifisering og utpeking av europeisk kritisk infrastruktur og vurdering av behovet for å beskytte den bedre (EUT L 345 av 23.12.2008, s. 75).

forordning, skal behandles i samsvar med gjeldende regelverk om vern av personopplysninger, særlig europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 45/2001⁽²⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF⁽³⁾.

Artikkel 32

Vern av Unionens økonomiske interesser

1. Kommisjonen skal treffe hensiktsmessige tiltak for å sikre at Unionens økonomiske interesser vernes gjennom anvendelse av forebyggende tiltak mot bedrageri, korrupsjon og annen ulovlig virksomhet, gjennom effektive kontroller og gjennom inndrivelse av feilaktig utbetalte beløp samt, når det konstateres uregelmessigheter, gjennom anvendelse av sanksjoner som er virkningsfulle, står i forhold til overtredelsen og virker avskrekkende.

2. Kommisjonen eller dens representanter og Revisjonsretten skal ha myndighet til å utføre revisjon, på grunnlag av dokumentkontroll og kontroll på stedet, hos alle mottakere av tilskudd, entreprenører og underleverandører som har mottatt midler fra Unionen i henhold til denne forordning.

Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF) kan, i samsvar med bestemmelsene og framgangsmåtene fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 883/2013⁽⁴⁾ og rådsforordning (Euratom, EF) nr. 2185/96⁽⁵⁾, foreta undersøkelser, herunder kontroller og inspeksjoner på stedet hos markedsdeltakere som direkte eller indirekte berøres av slik finansiering, med henblikk på å fastslå hvorvidt det har forekommet bedrageri, korrupsjon eller annen ulovlig virksomhet som påvirker Unionens finansielle interesser i forbindelse med en avtale eller beslutning om tilskudd eller en kontrakt om finansiell støtte fra Unionen.

Med forbehold for første og annet ledd skal internasjonale avtaler med tredjestater og med internasjonale organisasjoner, avtaler om tilskudd, beslutninger om tilskudd og kontrakter som følger av anvendelsen av denne forordning, inneholde bestemmelser som uttrykkelig gir Kommisjonen, Revisjonsretten og OLAF myndighet til å utføre slike revisjoner og undersøkelser innenfor sine ansvarsområder.

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 45/2001 av 18. desember 2000 om personvern i forbindelse med behandling av personopplysninger i Fellesskapets institusjoner og organer og om fri utveksling av slike opplysninger (EUT L 8 av 12.1.2001, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger (EUT L 281 av 23.11.1995, s. 31).

⁽⁴⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 av 11. september 2013 om undersøkelser som foretas av Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF), og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1073/1999 (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 av 18.9.2013, s. 1).

⁽⁵⁾ Rådsforordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 av 11. november 1996 om kontroll og inspeksjon på stedet som foretas av Kommisjonen for å verne De europeiske fellesskaps økonomiske interesser mot bedrageri og andre uregelmessigheter (EUT L 292 av 15.11.1996, s. 2).

*Artikkel 33***Informasjon til Europaparlamentet og Rådet**

1. Kommisjonen skal sikre gjennomføringen av denne forordning. Den skal hvert år, når den legger fram det foreløpige budsjettforslaget, legge fram en rapport for Europaparlamentet og Rådet om gjennomføringen av Galileo- og EGNOS-programmene. Rapporten skal inneholde all informasjon om programmene, særlig når det gjelder risikohåndtering, samlede kostnader, årlige driftskostnader, inntekter, tidsplan og resultater som nevnt i artikkel 12 nr. 2 bokstav d), og når det gjelder gjennomføringen av delegeringsavtalene inngått i samsvar med artikkel 14 nr. 2 og artikkel 15 nr. 1. Rapporten skal inneholde

- a) en oversikt over fordelingen og anvendelsen av midlene tildelt programmene som nevnt i artikkel 7 nr. 4,
- b) informasjon om den strategi Kommisjonen har fulgt med hensyn til kostnadskontroll som nevnt i artikkel 9 nr. 6,
- c) en vurdering av forvaltningen av immaterialrettigheter,
- d) en oversikt over gjennomføringen av prosjektstyringssystemene og -metodene, herunder systemer og metoder for risikohåndtering, som nevnt i artikkel 12 nr. 2 bokstav d),
- e) en vurdering av tiltakene som er truffet for å oppnå størst mulige samfunnsøkonomiske fordeler av programmene.

2. Kommisjonen skal underrette Europaparlamentet og Rådet om de foreløpige og endelige resultatene av vurderingen av anbudsinnbydelsene og de kontrakter med private enheter som er inngått av Det europeiske GNSS-byrå og ESA i samsvar med henholdsvis artikkel 14 nr. 7 og artikkel 15 nr. 3.

Den skal også underrette Europaparlamentet og Rådet om

- a) enhver omfordeling av midler mellom utgiftskategorier som er gjort i samsvar med artikkel 9 nr. 3,
- b) enhver konsekvens av anvendelsen av artikkel 8 nr. 2 på Galileo- og EGNOS-programmene.

*Artikkel 34***Vurdering av gjennomføringen av denne forordning**

1. Innen 30. juni 2017 skal Kommisjonen legge fram for Europaparlamentet og Rådet en vurderingsrapport om gjennomføringen av denne forordning, med sikte på en beslutning om

fornyelse, endring eller midlertidig oppheving av tiltakene truffet i henhold til denne forordning med hensyn til følgende:

- a) måloppnåelse for disse tiltakene med hensyn til både resultater og konsekvenser,
- b) effektiviteten i utnyttelsen av ressursene,
- c) europeisk merverdi.

Vurderingen skal også se på den teknologiske utvikling i tilknytning til systemene, muligheter for forenkling, sammenheng internt og eksternt, målenes relevans og tiltakenes bidrag til Unionens prioriteringer for å oppnå intelligent, bærekraftig og inkluderende vekst. Den skal ta hensyn til resultatene av vurderingen av innvirkningen på lang sikt av tidlige tiltak.

2. Vurderingen skal ta hensyn til framskrittene som er gjort i forhold til de særlige målene for Galileo- og EGNOS-programmene i henhold til artikkel 2 henholdsvis nr. 4 og 5, på grunnlag av ytelsesindikatorer som for eksempel:

- a) for Galileo og med hensyn til:
  - i) utplasseringen av infrastruktur:
    - antallet operative satellitter og deres tilgjengelighet, og antallet tilgjengelige reservesatellitter på bakken sammenlignet med antallet planlagte satellitter som det vises til i delegeringsavtalen,
    - faktisk tilgjengelighet av elementene i den bakkebaserte infrastrukturen (som bakkestasjoner og kontrollsentraler) sammenlignet med planlagt tilgjengelighet,
  - ii) tjenestenivå:
    - kart over tjenestenes tilgjengelighet per tjeneste sammenlignet med det dokument tjenestene er definert i,
  - iii) kostnader:
    - produktivitetsindeks per hovedutgiftspost i programmet på grunnlag av forholdet mellom faktisk kostnad og budsjettert kostnad,
  - iv) tidsplan:
    - framdriftsindeks per hovedpost i programmet på grunnlag av en sammenligning mellom budsjetterte kostnader for utført arbeid og budsjetterte kostnader for planlagt arbeid,

v) markedsnivå:

- utviklingstrekk i markedet på grunnlag av antallet Galileo- og EGNOS-mottakere av det samlede antall mottakermodeller som omfattes av markedsrapporten framlagt av Det europeiske GNSS-byrå nevnt i artikkel 14 nr. 1 bokstav c).

b) for EGNOS og med hensyn til:

i) utvidelsen av dekningsområdet:

- framdriften i utvidelsen av dekningsområdet i forhold til den omforente planen for utvidelse av dekningsområdet,

ii) tjenestenivå:

- systemtilgjengelighetsindeks på grunnlag av antallet flyplasser med EGNOS-baserte innflygingsprosedyrer med operativ status sammenlignet med det totale antall flyplasser med EGNOS-baserte innflygingsprosedyrer,

iii) kostnader:

- produktivitetsindeks på grunnlag av forholdet mellom faktisk kostnad og budsjettert kostnad,

iv) tidsplan:

- framdriftsindeks på grunnlag av en sammenligning mellom budsjetterte kostnader for utført arbeid og budsjetterte kostnader for planlagt arbeid.

3. De organ som deltar i gjennomføringen av denne forordning, skal gi Kommissjonen de data og opplysninger som er nødvendige for å overvåke og vurdere de berørte tiltak.

KAPITTEL VII

DELEGERING OG GJENNOMFØRINGSTILTAK

Artikkel 35

Utøvelse av delegert myndighet

1. Kommissjonen er gitt myndighet til å vedta delegerte rettsakter på vilkårene fastsatt i denne artikkel.
2. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter nevnt i artikkel 13 nr. 2 skal tildeles Kommissjonen på ubestemt tid fra 1. januar 2014.
3. Den delegerte myndigheten nevnt i artikkel 13 nr. 2 kan til enhver tid tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. Beslutningen om tilbakekalling innebærer at delegeringen av

myndighet angitt i beslutningen, opphører. Beslutningen trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende* eller på et senere tidspunkt som er fastsatt i beslutningen. Den skal ikke berøre gyldigheten av delegerte rettsakter som allerede er i kraft.

4. Så snart Kommissjonen har vedtatt en delegert rettsakt, skal den samtidig underrette Europaparlamentet og Rådet om dette.

5. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 13 nr. 2 skal tre i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har gjort innsigelse mot rettsakten innen en frist på to måneder etter at rettsakten ble meddelt Europaparlamentet og Rådet, eller dersom både Europaparlamentet og Rådet før denne fristen har underrettet Kommissjonen om at de ikke vil gjøre innsigelse. Fristen skal forlenges med to måneder på Europaparlamentets eller Rådets initiativ.

Artikkel 36

Komitéprosedyre

1. Kommissjonen skal bistås av en komité. Nevnte komité skal være en komité i henhold til forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

4. Representanter for Det europeiske GNSS-byrå og ESA skal delta i arbeidet i komiteen på vilkårene fastsatt i komiteens forretningsorden.

5. Internasjonale avtaler inngått av Unionen i samsvar med artikkel 29, kan fastsette at representanter for tredjestater og internasjonale organisasjoner ved behov skal delta i arbeidet i komiteen på vilkårene fastsatt i dens forretningsorden.

6. Komiteen skal tre sammen regelmessig, fortrinnsvis fire ganger i året, en gang i kvartalet. Kommissjonen skal på hvert møte legge fram en rapport om programmenes framdrift. Disse rapportene skal gi en generell oversikt over programmenes status og utvikling, særlig med hensyn til risikohåndtering, kostnader, tidsplan og resultat. Minst en gang i året skal rapportene inneholde ytelsesindikatorne nevnt i artikkel 34 nr. 2.

KAPITTEL VIII

SLUTTBESTEMMELSER

*Artikkel 37***Opphevinger**

1. Forordning (EF) nr. 876/2002 og (EF) nr. 683/2008 oppheves med virkning fra 1. januar 2014.

2. Eventuelle tiltak truffet med hjemmel i forordning (EF) nr. 876/2002 eller forordning (EF) nr. 683/2008 får fortsatt anvendelse.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg 11. desember 2013.

For Europaparlamentet

M. SCHULZ

President

3. Henvisninger til den opphevede forordning (EF) nr. 683/2008 skal forstås som henvisninger til denne forordning og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegget til denne forordning.

*Artikkel 38***Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft den tredje dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. januar 2014.

For Rådet

V. LEŠKEVIČIUS

Formann

VEDLEGG

SAMMENLIGNINGSTABELL

Forordning (EF) nr. 683/2008	Denne forordning
Artikkel 1	Artikkel 2
Artikkel 2	Artikkel 1
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikkel 4	Artikkel 8
Artikkel 5	Artikkel 4
Artikkel 6	Artikkel 8
Artikkel 7	Artikkel 5
Artikkel 8	Artikkel 6
Artikkel 9	Artikkel 7
Artikkel 10	Artikkel 9
Artikkel 11	Artikkel 10
Artikkel 12 nr. 1	Artikkel 11
Artikkel 12 nr. 2 og 3	Artikkel 12
Artikkel 13 nr. 1, 2 og 3	Artikkel 13
Artikkel 13 nr. 4	Artikkel 16
Artikkel 14	Artikkel 17
Artikkel 15	Artikkel 27
Artikkel 16	Artikkel 14
Artikkel 17	Artikkel 18–26
Artikkel 18	Artikkel 15
Artikkel 19 nr. 1–4	Artikkel 36
Artikkel 19 nr. 5	Artikkel 35
Artikkel 20	Artikkel 31
Artikkel 21	Artikkel 32
Artikkel 22	Artikkel 33
Artikkel 23	
Artikkel 24	Artikkel 38
Vedlegget	Artikkel 1

Felles uttalelse**fra Europaparlamentet, Rådet og Europakommisjonen om GALILEO TVERRINSTITUSJONELLE PANEL (GIP)**

1. Med tanke på at de europeiske GNSS-programmene er betydningsfulle, unike og komplekse, at Unionen eier de systemene som følger av programmene, og at programmene i sin helhet finansieres over Unionens budsjett i tidsrommet 2008-2013, anser Europaparlamentet, Rådet og Europakommisjonen at det er nødvendig med et nært samarbeid mellom de tre institusjonene.
  2. Galileo tverrinstitusjonelle panel (GIP) skal oppfylle målet om å legge til rette for at hver institusjon kan utøve sitt ansvar. For dette formål skal GIP opprettes for nøye å følge
    - a) framdriften i gjennomføringen av de europeiske GNSS-programmene, særlig med hensyn til gjennomføringen av innkjøp og avtaleinngåelse, spesielt i forhold til ESA,
    - b) de internasjonale avtalene med tredjestater, uten at anvendelsen av artikkel 218 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte berøres,
    - c) forberedelsen av markedene for satellitnavigasjon,
    - d) hvor virkningsfulle styringsordningene er, og
    - e) den årlige gjennomgåelsen av arbeidsprogrammet.
  3. I samsvar med gjeldende regler skal GIP overholde kravet om diskresjon, særlig med tanke på at visse opplysninger er forretningshemmeligheter og av følsom art.
  4. Kommisjonen skal ta hensyn til GIPs synspunkter.
  5. GIP skal bestå av sju representanter, hvorav
    - tre fra Rådet,
    - tre fra Europaparlamentet,
    - én fra Kommisjonen,og skal møtes regelmessig (i prinsippet fire ganger i året).
  6. GIP påvirker ikke fastsatte ansvarsområder eller forbindelsene mellom institusjonene.
-

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSBESLUTNING nr. 1104/2011/EU**2019/EØS/22/04****av 25. oktober 2011****om regler for tilgang til den offentlige regulerte tjenesten som tilbys ved det verdensomspennende navigasjonssatellittsystem opprettet gjennom Galileo-programmet(*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 172,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter den ordinære regelverksprosessen⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til vedlegget til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 683/2008 av 9. juli 2008 om den videre gjennomføring av de europeiske satellittnavigasjonsprogrammene (EGNOS og Galileo)⁽³⁾ skal de særlige målene i Galileo-programmet sikre at de signalene som systemet som er opprettet gjennom programmet, sender ut, kan brukes til å tilby den offentlige regulerte tjenesten («PRS», «Public Regulated Service») som er begrenset til brukere som er godkjent av offentlige myndigheter, for følsomme applikasjoner som krever effektiv tilgangskontroll og et høyt nivå av tjenestekontinuitet.
- 2) Selv om relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 683/2008 også gjelder for tjenestene, herunder PRS, som er oppført i vedlegget til forordningen, er det tatt i betraktning forbindelsen mellom systemet som er

opprettet gjennom Galileo-programmet, og PRS fra et juridisk, teknisk, driftsmessig, økonomisk og eierskapsmessig perspektiv hensiktsmessig å gjenta de relevante regler for anvendelse av sikkerhetsforskriftene for denne beslutnings formål.

- 3) Europaparlamentet og Rådet har ved flere anledninger påpekt at systemet som er opprettet gjennom Galileo-programmet, er et sivilt system under sivil kontroll, det vil si at det er opprettet i samsvar med sivile standarder på grunnlag av sivile krav og under kontroll av Unionens institusjoner.

- 4) Galileo-programmet er av strategisk betydning for Unionens selvstendighet med hensyn til satellittbaserte navigasjons-, lokaliserings- og tidsfastsettelsestjenester og utgjør et viktig bidrag til gjennomføringen av «Europa 2020»-strategien for smart, bærekraftig og inkluderende vekst.

- 5) Av de forskjellige tjenestene som det europeiske satellittnavigasjonssystemet tilbyr, er PRS både det sikreste og det følsomste, og det egner seg derfor til tjenester der robusthet og pålitelighet må sikres. Det må sikre tjenestekontinuitet for deltakerne, selv i de alvorligste krisesituasjoner. Konsekvensene av brudd på sikkerhetsregler ved bruk av denne tjenesten er ikke begrenset til den berørte bruker, men kan potensielt også omfatte andre brukere. Medlemsstatene har derfor felles ansvar for bruk og forvaltning av PRS, slik at Unionens sikkerhet og egen sikkerhet beskyttes. Tilgang til PRS må derfor være strengt begrenset til visse kategorier av brukere som er underlagt kontinuerlig kontroll.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 287 av 4.11.2011, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 248/2014 av 13. november 2014 om endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 61 av 8.10.2015, s. 6.

⁽¹⁾ EUT C 54 av 19.2.2011, s. 36.

⁽²⁾ Europaparlamentets holdning av 13. september 2011 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 10. oktober 2011.

⁽³⁾ EUT L 196 av 24.7.2008, s. 1.

- 6) Det er derfor nødvendig å fastsette regler for tilgang til og forvaltning av PRS, særlig ved å angi alminnelige prinsipper knyttet til tilgang, de forskjellige administrasjons- og kontrollorganers oppgaver, vilkår knyttet til mottakerframstilling og -sikkerhet samt systemet for eksportkontroll.

- 7) Med hensyn til de alminnelige prinsippene for tilgang til PRS og gitt det faktiske formålet med tjenesten og dens egenskaper må bruken være strengt begrenset, idet medlemsstatene, Rådet, Kommisjonen og Den europeiske tjeneste for utenriksforbindelser (EEAS) gis diskresjonær, ubegrenset og uavbrutt tilgang over hele verden. Videre må hver medlemsstat selv kunne treffe beslutning om hvilke PRS-brukere som skal godkjennes, og hvilke anvendelser som kan tillates for PRS, herunder knyttet til sikkerhet, i samsvar med de felles minstestandarder.
- 8) For å fremme bruk av europeisk teknologi over hele verden bør det være mulig for visse tredjestater og internasjonale organisasjoner å bli PRS-deltakere gjennom egne avtaler som inngås med dem. For sikre statlige satellittbaserte radionavigasjonsapplikasjoner kan vilkårene for tredjestaters og internasjonale organisasjoners bruk av PRS fastsettes i internasjonale avtaler, idet det forutsettes at overholdelse av sikkerhetskravene alltid er obligatorisk. I forbindelse med slike avtaler bør det være mulig å tillate framstilling av PRS-mottakere forutsatt at visse vilkår og krav som minst tilsvare vilkårene og kravene som gjelder for medlemsstatene, er oppfylt. Slike avtaler bør imidlertid ikke omfatte sikkerhetsfølsomme saker som framstilling av sikkerhetsmoduler.
- 9) Ved forhandling om avtaler med tredjestater eller internasjonale organisasjoner bør det tas fullt hensyn til betydningen av å sikre respekt for demokrati, rettsstatsprinsippet, menneskerettighetenes og de grunnleggende frihetenes universalitet og udelelighet, tanke-, samvittighets-, religions-, ytrings- og informasjonsfrihet, menneskeverd, prinsippene om likhet og solidaritet samt prinsippene i De forente nasjoners pakt og folkeretten.
- 10) Den europeiske romorganisasjons sikkerhetsforskrifter bør sørge for et vernnivå som minst tilsvare det som ligger i sikkerhetsreglene i vedlegget til kommisjonsbeslutning 2001/844/EF, EKSF, Euratom⁽¹⁾ og rådsbeslutning 2011/292/EU av 31. mars 2011 om sikkerhetsregler for å beskytte graderte EU-opplysninger⁽²⁾.
- 11) Unionen og medlemsstatene må gjøre sitt ytterste for å sikre at systemet som er opprettet gjennom Galileo-programmet, og PRS-teknologien og -utstyret er sikre og trygge, slik at det unngås at signaler som sendes i PRS-sammenheng, blir brukt av ikke-godkjente fysiske eller juridiske personer, og slik at fiendtlig bruk av PRS mot dem unngås.
- 12) Det er i den forbindelse viktig at medlemsstatene fastsetter et system med sanksjoner som gjelder i tilfelle manglende oppfyllelse av plikter som følger av denne beslutning, og at de sikrer at disse sanksjonene håndheves. Sanksjonene må være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.
- 13) Når det gjelder administrasjons- og kontrollorganer, ser ordningen der PRS-deltakerne utpeker en vedkommende PRS-myndighet med ansvar for å administrere og kontrollere brukere, ut til å være beste måte å sikre effektiv administrasjon av PRS-bruk ved at relasjonene mellom de forskjellige berørte parter med ansvar for sikkerhet lettes og permanent overvåking av brukere sikres, særlig nasjonale brukere, i samsvar med de felles minstestandarder. Det bør imidlertid være fleksibilitet, slik at medlemsstatene kan organisere ansvarsområdene effektivt.
- 14) Ved gjennomføringen av denne beslutning bør all behandling av persondata utføres i samsvar med unionsretten slik den er fastsatt særlig i europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger⁽³⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/58/EF av 12. juli 2002 om behandling av personopplysninger og personvern i sektoren for elektronisk kommunikasjon (direktivet om personvern og elektronisk kommunikasjon)⁽⁴⁾.
- 15) Videre bør en av oppgavene til sikkerhetscenteret for Galileo («Galileo-sikkerhetsovervåkingscenteret» eller «GSMC») nevnt i artikkel 16 bokstav a) punkt ii) i forordning (EF) nr. 683/2008 være å sørge for et driftsgrensesnitt mellom de forskjellige berørte parter med ansvar for PRS-sikkerheten.
- 16) Rådet og Unionens høyrepresentant for utenriksaker og sikkerhetspolitikk bør spille en rolle når det gjelder forvaltningen av PRS, ved anvendelse av Rådets felles handling 2004/552/FUSP av 12. juli 2004 om aspekter ved driften av det europeiske systemet for satellittbaserte radionavigasjon som påvirker Den europeiske unions sikkerhet⁽⁵⁾. Rådet bør godkjenne internasjonale avtaler som tillater at en tredjestat eller internasjonal organisasjon bruker PRS.

⁽¹⁾ EFT L 317 av 3.12.2001, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 141 av 27.5.2011, s. 17.

⁽³⁾ EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31.

⁽⁴⁾ EFT L 201 av 31.7.2002, s. 37.

⁽⁵⁾ EUT L 246 av 20.7.2004, s. 30.

- 17) Når det gjelder mottakerframstilling og -sikkerhet, gjør sikkerhetskrav det nødvendig at denne oppgaven tiltro bare en medlemsstat som har utpekt en vedkommende PRS-myndighet, eller foretak som er etablert på territoriet til en medlemsstat som har utpekt en vedkommende PRS-myndighet. Mottakerprodusenten må dessuten ha blitt godkjent av sikkerhetsakkrediteringsstyret for de europeiske GNSS-systemene etablert ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr 912/2010⁽¹⁾ («Sikkerhetsakkrediteringsstyret») og må overholde dets beslutninger. Det er vedkommende PRS-myndigheters ansvar hele tiden å føre tilsyn med overholdelsen av godkjeningskravet og disse beslutningene samt med de særskilte tekniske krav som følger av de felles minstestandarder.
- 18) En medlemsstat som ikke har utpekt en vedkommende PRS-myndighet, bør uansett utpeke et kontaktpunkt for håndtering av eventuell påvist skadelig elektromagnetisk interferens som påvirker PRS. Kontaktpunktet bør være en fysisk eller juridisk person som har rollen som rapporteringspunkt, eller adresse, som Kommisjonen kan ta kontakt med i tilfelle potensielt skadelig elektromagnetisk interferens for å avhjelpe slik interferens.
- 19) Når det gjelder eksportbegrensninger, må eksport utenfor Unionen av teknologiutstyr og programvare knyttet til PRS-bruk og utvikling og framstilling for PRS, uansett om utstyr, programvare eller teknologi er oppført i vedlegg I til rådsforordning (EF) nr. 428/2009 av 5. mai 1999 om opprettelse av et fellesskapssystem for kontroll av eksport, overføring, megling og transitt av dobbeltbrukssystemer⁽²⁾ eller ikke, være begrenset til de tredjestatene som har tillatelse til å bruke PRS i henhold til en internasjonal avtale med Unionen. En tredjestat på hvis territorium en referansestasjon som huser PRS-utstyr og utgjør en del av systemet opprettet gjennom Galileo-programmet er installert, skal ikke anses som en PRS-deltaker på dette grunnlaget alene.
- 20) Myndighet til å vedta rettsakter i henhold til artikkel 290 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte bør delegeres til Kommisjonen med hensyn til de felles minstestandarder i områdene omhandlet i vedlegget og, om nødvendig, når det gjelder å ajourføre og endre det for å ta hensyn til utviklingen i Galileo-programmet. Det er av særlig betydning at Kommisjonen gjennomfører relevante konsultasjoner under det forberedende arbeidet, herunder på sakkyndignivå. Ved forberedelser og utarbeiding av delegerte rettsakter skal Kommisjonen sikre samtidig, aktuell og hensiktsmessig overføring av relevante dokumenter til Europaparlamentet og Rådet.
- 21) På bakgrunn av den potensielle innvirkningen de har på sikkerheten til systemet opprettet gjennom Galileo-programmet, Unionen og medlemsstatene, både enkeltvis og samlet, er det avgjørende at de felles regler for tilgang til PRS og framstilling av PRS-mottakere og -sikkerhetsmoduler får enhetlig anvendelse i alle medlemsstater. Kommisjonen må derfor få myndighet til å vedta detaljerte krav, retningslinjer og andre tiltak for å sikre gjennomføring av de felles minstestandarder. For å sikre ensartede vilkår for gjennomføringen av denne beslutning bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet. Denne myndigheten bør utøves i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet⁽³⁾.
- 22) Kontrollene og inspeksjonene som Kommisjonen skal utføre med hjelp fra medlemsstatene, bør dersom det er hensiktsmessig, utføres slik det er beskrevet i del VII i vedlegg III til beslutning 2011/292/EU.
- 23) Regler for tilgang til PRS som tilbys av systemet opprettet gjennom Galileo-programmet, er en forutsetning for gjennomføring av PRS. Kommisjonen bør undersøke om en gebyrpolitikk bør iverksettes for PRS, herunder med hensyn til tredjestater og internasjonale organisasjoner, og rapportere til Europaparlamentet og Rådet om resultatet av undersøkelsen.
- 24) Ettersom målene for denne beslutning, som er å fastsette reglene for medlemsstatenes, Rådets, Kommisjonens, Den europeiske tjeneste for utenriksforbindelsers, Unionens byråers, tredjestaters og internasjonale organisasjoners tilgang til PRS, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakets omfang bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette vedtak ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 25) Så snart PRS er erklært å være i drift, bør det iverksettes en rapporterings- og kontrollmekanisme —

TRUFFET DENNE BESLUTNING:

Artikkel 1

Formål

I denne beslutning fastsettes regler for medlemsstatenes, Rådets, Kommisjonens, Den europeiske tjeneste for utenriksforbindelsers, Unionens byråers, tredjestaters og internasjonale organisasjoners tilgang til den offentlige regulerte tjenesten (PRS) som tilbys ved det verdensomspennende satellittnavigasjonssystem som er opprettet gjennom Galileo-programmet.

⁽¹⁾ EUT L 276 av 26.10.2010, s. 11.

⁽²⁾ EUT L 134 av 29.5.2009, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13.

*Artikkel 2***Definisjoner**

I denne beslutning menes med:

- a) «PRS-deltakere», medlemsstatene, Rådet, Kommissjonen og Den europeiske tjeneste for utenriksforbindelser samt Unionens byråer, tredjestater og internasjonale organisasjoner, i den grad slike byråer, tredjestater og organisasjoner er behørig godkjent,
- b) «PRS-brukere», fysiske eller juridiske personer som er behørig godkjent av en PRS-deltaker til å eie eller bruke en PRS-mottaker.

*Artikkel 3***Alminnelige prinsipper for PRS-tilgang**

1. Medlemsstatene, Rådet, Kommissjonen og Den europeiske tjeneste for utenriksforbindelser har rett til ubegrenset og uavbrutt tilgang til PRS over hele verden.

2. Det er opp til den enkelte medlemsstat, Rådet, Kommissjonen og Den europeiske tjeneste for utenriksforbindelser å avgjøre hvorvidt PRS skal brukes innenfor deres respektive myndighetsområder.

3. Hver medlemsstat som bruker PRS, skal på uavhengig grunnlag avgjøre hvilke kategorier av fysiske personer som er bosatt på dens territorium eller utfører offisielle plikter utenlands på vegne av medlemsstaten, og juridiske personer som er etablert på dens territorium, som har tillatelse til å være PRS-brukere, og i hvilke sammenhenger de kan bruke PRS, i samsvar med artikkel 8 og nr. 1 punkt i) og ii) i vedlegget. Slik bruk kan omfatte sikkerhetsrelatert bruk.

Rådet, Kommissjonen og Den europeiske tjeneste for utenriksforbindelser skal avgjøre hvilke kategorier av deres ansatte som har tillatelse til å være PRS-brukere, i samsvar med artikkel 8 og nr. 1 punkt i) og ii) i vedlegget.

4. Unionens byråer kan bli PRS-deltakere bare i den grad det er nødvendig for å utføre deres oppgaver i samsvar med de nærmere regler som er fastsatt i en administrativ avtale inngått mellom Kommissjonen og det berørte byrå.

5. Tredjestater og internasjonale organisasjoner kan bli PRS-deltakere bare dersom de i samsvar med framgangsmåten i artikkel 218 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte inngår begge følgende avtaler mellom Unionen og den berørte tredjestat eller internasjonale organisasjon:

- a) en informasjonssikkerhetsavtale som definerer rammen for utveksling og beskyttelse av graderte opplysninger og gir en grad av beskyttelse som minst tilsvarer den i medlemsstatene,
- b) en avtale som fastsetter vilkår for de nærmere regler for tredjestatens eller den internasjonale organisasjonens tilgang til PRS; en slik avtale kan omfatte framstilling, på bestemte vilkår, av PRS-mottakere, med unntak av sikkerhetsmoduler.

*Artikkel 4***Anvendelse av sikkerhetsregler**

1. Hver medlemsstat skal sikre at dens nasjonale sikkerhetsforskrifter gir en grad av beskyttelse av graderte opplysninger som minst tilsvarer den som gis av sikkerhetsreglene gjengitt i vedlegget til beslutning 2001/844/EF og av beslutning 2011/292/EU, og at disse nasjonale sikkerhetsreglene får anvendelse på dens PRS-brukere og på alle fysiske personer som er bosatt på dens territorium, og alle juridiske personer som er etablert på dens territorium, og som håndterer graderte EU-opplysninger knyttet til PRS.

2. Medlemsstatene skal umiddelbart underrette Kommissjonen om vedtakelsen av de nasjonale sikkerhetsreglene som nevnt i nr. 1.

3. Dersom det viser seg at graderte EU-opplysninger knyttet til PRS er røpet til en person som ikke har tillatelse til å motta dem, skal Kommissjonen i fullt samråd med den berørte medlemsstat

- a) underrette opphavspersonen til de graderte PRS-dataene,
- b) vurdere den potensielle skaden for Unionens eller medlemsstatenes interesser,
- c) varsle relevante myndigheter om resultatene av vurderingen og komme med en anbefaling om hvordan situasjonen kan avhjelpes; i så fall skal relevante myndigheter snarest underrette Kommissjonen om tiltak de akter å treffe eller allerede har truffet, herunder tiltak med sikte på å forebygge gjentakelser, samt resultatene av et slikt tiltak, og
- d) underrette Europaparlamentet og Rådet om resultatene etter relevans.

*Artikkel 5***Vedkommende PRS-myndighet**

1. En vedkommende PRS-myndighet skal utpekes av
  - a) hver medlemsstat som bruker PRS, og hver medlemsstat på hvis territorium noen av organene nevnt i artikkel 7 nr. 1 er etablert; i slike tilfeller skal vedkommende PRS-myndighet være etablert i den berørte medlemsstat, som snarest skal underrette Kommissjonen om utpekingen,
  - b) Rådet, Kommissjonen og Den europeiske tjeneste for utenriksforbindelser, dersom de bruker PRS. I et slikt tilfelle kan Det europeiske GNSS-byrå opprettet ved forordning (EU) nr. 912/2010 («Det europeiske GNSS-byrå») utpekes som vedkommende PRS-myndighet i samsvar med relevante ordninger,
  - c) unionsbyråer og internasjonale organisasjoner i samsvar med bestemmelsene i avtalene nevnt i artikkel 3 nr. 4 og 5; i slike tilfeller kan Det europeiske GNSS-byrå utpekes som vedkommende PRS-myndighet,

d) tredjestater, i samsvar med bestemmelsene i avtalene nevnt i artikkel 3 nr. 5.

2. Kostnadene til drift av en vedkommende PRS-myndighet skal pålegges PRS-deltakerne som har utpekt den.

3. En medlemsstat som ikke har utpekt en vedkommende PRS-myndighet i samsvar med nr. 1 bokstav a), skal uansett utpeke et kontaktpunkt til å bistå etter behov ved rapportering av påvist potensielt skadelig elektromagnetisk interferens som påvirker PRS. Den berørte medlemsstat skal snarest underrette Kommisjonen om slik utpeking.

4. En vedkommende PRS-myndighet skal sikre at bruken av PRS er i samsvar med artikkel 8 og nr. 1 i vedlegget, og at

- a) PRS-brukere grupperes for forvaltning av PRS med GSMC,
- b) PRS-tilgangsrettighetene for hver gruppe eller bruker fastsettes og forvaltes,
- c) PRS-nøkler og andre tilhørende graderte opplysninger innhentes fra GSMC,
- d) PRS-nøkler og andre tilhørende graderte opplysninger blir gitt videre til brukerne,
- e) sikkerheten for mottakerne og tilhørende graderte teknologier og opplysninger forvaltes og risikoen vurderes,
- f) det etableres et kontaktpunkt til å bistå ved behov med rapportering av påvist potensielt skadelig elektromagnetisk interferens som påvirker PRS.

5. Vedkommende PRS-myndighet i en medlemsstat skal sikre at et organ som er opprettet på territoriet til medlemsstaten, kan utvikle eller framstille PRS-mottakere eller -sikkerhetsmoduler bare dersom et slikt organ

- a) er godkjent av sikkerhetsakkrediteringsstyret i samsvar med artikkel 11 nr. 2 i forordning (EU) nr. 912/2010, og
- b) overholder Sikkerhetsakkrediteringsstyrets beslutninger og artikkel 8 og nr. 2 med hensyn til utvikling og framstilling av PRS-mottakere eller -sikkerhetsmoduler, i den grad disse er knyttet til dets aktivitet.

Enhver tillatelse til utstyrframstilling som er omhandlet i dette nummer, skal vurderes på nytt minst hvert femte år.

6. Ved utvikling eller framstilling som nevnt i nr. 5 i denne artikkel eller ved eksport utenfor Unionen skal vedkommende PRS-myndighet i den berørte medlemsstat opptre som bindeledd til vedkommende enheter for eksportrestriksjoner for relevant utstyr, teknologi og programvare med hensyn til bruk og utvikling av og framstilling for PRS, for å sikre at bestemmelsene i artikkel 9 får anvendelse.

7. En vedkommende PRS-myndighet er knyttet til GSMC i samsvar med artikkel 8 og nr. 4 i vedlegget.

8. Nr. 4 og 7 berører ikke medlemsstatenes mulighet til etter felles overenskomst å delegere visse av deres respektive PRS-myndighets særskilte oppgaver til en annen medlemsstat, unntatt oppgaver som er knyttet til utøvelsen av deres suverenitet over deres respektive territorier. Oppgavene nevnt i nr. 4 og 7 samt oppgavene i henhold til nr. 5 kan utføres av medlemsstater i fellesskap. De berørte medlemsstater skal snarest underrette Kommisjonen om slike tiltak.

9. En vedkommende PRS-myndighet kan be om teknisk bistand fra Det europeiske GNSS-byrå for å utføre sine oppgaver, med forbehold for særordninger. De berørte medlemsstater skal snarest underrette Kommisjonen om slike ordninger.

10. Vedkommende PRS-myndigheter skal hvert tredje år rapportere til Kommisjonen og til Det europeiske GNSS-byrå om overholdelsen av de felles minstestandarder.

11. Kommisjonen skal hvert tredje år med bistand fra Det europeiske GNSS-byrå rapportere til Europaparlamentet og Rådet om vedkommende myndigheters overholdelse av de felles minstestandarder samt eventuelle tilfeller av alvorlige brudd på disse standardene.

12. Dersom en vedkommende PRS-myndighet ikke overholder de felles minstestandarder omhandlet i artikkel 8, kan Kommisjonen, idet det tas hensyn til nærhetsprinsippet og i samråd med den berørte medlemsstat og om nødvendig etter å ha innhentet ytterligere særskilte opplysninger, utstede en rekommendasjon. Vedkommende PRS-myndighet skal innen tre måneder fra utstedelsen av rekommendasjonen enten rette seg etter Kommisjonens rekommendasjon eller be om eller foreslå endringer med sikte på å sikre overholdelse av de felles minstestandarder og gjennomføre dem etter avtale med Kommisjonen.

Dersom vedkommende myndighet ved utløpet av tremånedersperioden fortsatt ikke overholder de felles minstestandarder, skal Kommisjonen underrette Europaparlamentet og Rådet og foreslå hensiktsmessige tiltak.

Artikkel 6

GSMCs rolle

GSMC utgjør det driftsmessige grensesnittet mellom vedkommende myndigheter, Rådet og Unionens høyrepresentant for utenrikssaker og sikkerhetspolitikk, som opptre i henhold til den felles handling 2004/552/FUSP og kontrollsentrene. GSMC skal underrette Kommisjonen om eventuelle hendelser som kan påvirke PRS' virkemåte.

*Artikkel 7***Framstilling og sikkerhet for mottakere og sikkerhetsmoduler**

1. En medlemsstat kan, med forhold for kravene i artikkel 5 nr. 5, overlate oppgaven med å framstille PRS-mottakere eller tilhørende sikkerhetsmoduler til organer som er etablert på dens territorium eller på territoriet til en annen medlemsstat. Rådet, Kommisjonen eller Den europeiske tjeneste for utenriksforbindelser kan overlate oppgaven med å framstille PRS-mottakere eller tilhørende sikkerhetsmoduler til egen bruk til organer som er etablert på en medlemsstats territorium.

2. Sikkerhetsakkrediteringsstyret kan når som helst trekke tilbake godkjenningen det har gitt til et organ som nevnt i nr. 1 i denne artikkel om å framstille PRS-mottakere eller tilhørende sikkerhetsmoduler, dersom tiltakene nevnt i artikkel 5 nr. 5 bokstav b) ikke er overholdt.

*Artikkel 8***Felles minstestandarder**

1. De felles minstestandarder som vedkommende PRS-myndigheter nevnt i artikkel 5 skal overholde, omfatter områdene omhandlet i vedlegget.

2. Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 11 når det gjelder vedtakelse av de felles minstestandarder for områdene omhandlet i vedlegget og, om nødvendig, endringer som ajourfører vedlegget for å ta hensyn til utviklingen i Galileo-programmet, særlig med hensyn til teknologi og endrede sikkerhetsbehov.

3. Kommisjonen kan på grunnlag av de felles minstestandarder nevnt i nr. 2 i denne artikkel vedta de nødvendige tekniske krav, retningslinjer og andre tiltak. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité nevnt i artikkel 12 nr. 2.

4. Kommisjonen skal sikre at de nødvendige skritt tas for å etterkomme tiltakene angitt i nr. 2 og 3, og at kravene knyttet til sikkerheten for PRS og brukerne og tilhørende teknologi oppfylles, idet det tas fullt ut hensyn til sakkyndiges råd.

5. For å bidra til at denne artikkel overholdes, skal Kommisjonen tilrettelegge for et møte med alle vedkommende PRS-myndigheter minst én gang i året.

6. Kommisjonen skal, med bistand fra medlemsstatene og Det europeiske GNSS-byrå, sikre at vedkommende PRS-myndigheter overholder de felles minstestandarder, særlig ved å utføre kontroller eller inspeksjoner.

*Artikkel 9***Eksportrestriksjoner**

Eksport utenfor Unionen av utstyr, teknologi og programvare knyttet til bruk og utvikling av og framstilling for PRS er ikke tillatt på annen måte enn i samsvar med artikkel 8 og nr. 3 i vedlegget og i samsvar med avtalene omhandlet i artikkel 3

nr. 5 eller andre avtaler om nærmere regler for referansestasjonenes plassering og drift.

*Artikkel 10***Anvendelse av den felles handling 2004/252/FUSP**

Denne beslutning får anvendelse med forbehold for tiltak besluttet i henhold til den felles handling 2004/552/FUSP.

*Artikkel 11***Utøvelse av delegering**

1. Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter med forbehold for vilkårene fastsatt i denne artikkel.

2. Myndigheten til å vedta delegerte rettsaker nevnt i artikkel 8 nr. 2 gis Kommisjonen for et tidsrom på fem år fra 5. november 2011. Kommisjonen skal utarbeide en rapport om delegeringen av myndighet senest ni måneder før utløpet av femårsperioden.

3. Europaparlamentet eller Rådet kan når som helst trekke tilbake delegeringen av myndighet nevnt i artikkel 8 nr. 2. En beslutning om tilbaketrekking bringer delegeringen av myndigheten angitt i beslutningen til opphør. Den får virkning fra dagen etter kunngjøringen av beslutningen i *Den europeiske unions tidende* eller på en senere dato angitt i beslutningen. Den berører ikke gyldigheten til delegerte rettsakter som allerede er i kraft.

4. Så snart Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den underrette om den samtidig til Europaparlamentet og Rådet.

5. En delegert rettsakt i henhold til artikkel 8 nr. 2 trer i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet framsetter innsigelser innen to måneder etter underretning om rettsakten, eller dersom både Europaparlamentet og Rådet har underrettet Kommisjonen om at de ikke har innvendinger. Dette tidsrommet utvides med to måneder på initiativ fra Europaparlamentet eller Rådet.

*Artikkel 12***Komitéframgangsmåte**

1. Kommisjonen skal bistås av Komiteen opprettet ved forordning (EF) nr. 683/2008. Nevnte komité skal være en komité i henhold til forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse. Dersom komiteen ikke avgir uttalelse, skal Kommisjonen ikke vedta utkastet til gjennomføringsrettsakt, og artikkel 5 nr. 4 tredje ledd i forordning (EU) nr. 182/2011 får anvendelse.

*Artikkel 13***Vurdering og rapportering**

Kommisjonen skal senest to år etter at PRS er erklært i drift, rapportere til Europaparlamentet og Rådet om hvorvidt reglene som er fastsatt for tilgang til PRS, fungerer tilfredsstillende og er hensiktsmessige, og skal om nødvendig foreslå endringer i denne beslutning.

*Artikkel 14***Særlige regler for gjennomføringen av Galileo-programmet**

Uansett andre bestemmelser i denne beslutning og med henblikk på å sikre at systemet som er opprettet gjennom Galileo-programmet, fungerer som det skal, skal tilgang til PRS-teknologi og eierskap til eller bruk av PRS-mottakere tillates, med forbehold om overholdelse av prinsippene fastsatt i artikkel 8 og i vedlegget, når det gjelder følgende:

- a) Kommisjonen, når den opptrer som administrator for Galileo-programmet,
- b) driftsansvarlige for systemet opprettet gjennom Galileo-programmet, utelukkende med henblikk på å utføre de oppgaver de er tillagt, som fastsatt i en særlig avtale med Kommisjonen,
- c) Det europeiske GNSS-byrå, for å gjøre det mulig for det å utføre de oppgavene det er tillagt, som fastsatt i en særordning med Kommisjonen,
- d) Den europeiske romorganisasjon, utelukkende med henblikk på forskning, utvikling og utbygging av infrastruktur, som fastsatt i en særordning med Kommisjonen.

*Artikkel 15***Sanksjoner**

Medlemsstatene skal fastsette sanksjoner for overtredelse av nasjonale bestemmelser som vedtas i henhold til denne beslutning. Sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

*Artikkel 16***Ikrafttredelse og anvendelse**

1. Denne beslutning trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.
2. Medlemsstatene skal anvende artikkel 5 senest 6. november 2013.

*Artikkel 17***Adressater**

Denne beslutning er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 25. oktober 2011.

For Europaparlamentet

J. BUZEK

President

For Rådet

M. DOWGIELEWICZ

Formann

*VEDLEGG***Felles minstestandarder**

1. Med hensyn til artikkel 5 nr. 4 omfatter de felles minstestandarder for bruk av PRS følgende områder:
    - i) organisering av PRS-brukergruppe,
    - ii) definisjon og administrasjon av tilgangrettigheter for PRS-brukere og brukergrupper av PRS-deltakere,
    - iii) fordeling av PRS-nøkler og tilhørende graderte opplysninger mellom GSMC og vedkommende PRS-myndigheter,
    - iv) fordeling av PRS-nøkler og tilhørende graderte opplysninger til brukerne,
    - v) sikkerhetsforvaltning, herunder sikkerhetshendelser, og risikovurdering for PRS-mottakere og tilhørende graderte teknologier og opplysninger,
    - vi) rapportering av påvist potensiell skadelig elektromagnetisk interferens som påvirker PRS,
    - vii) driftskonsepter og -framgangsmåter for PRS-mottakere.
  2. Med hensyn til artikkel 5 nr. 5 omfatter de felles minstestandarder for utvikling og framstilling av PRS-mottakere og -sikkerhetsmoduler følgende områder:
    - i) godkjenning av PRS-brukersegment,
    - ii) sikkerhet for PRS-mottakere og PRS-teknologi i forsknings-, utviklings- og framstillingsfasene,
    - iii) integrasjon av PRS-mottakere og PRS-teknologi,
    - iv) beskyttelsesprofil for PRS-mottakere, sikkerhetsmoduler og materialer som bruker PRS-teknologi.
  3. Med hensyn til artikkel 5 nr. 6 og artikkel 9 omfatter de felles minstestandarder for eksportrestriksjoner følgende områder:
    - i) godkjente PRS-deltakere,
    - ii) eksport av PRS-relatert materiell og teknologi.
  4. Med hensyn til artikkel 5 nr. 7 omfatter de felles minstestandarder for forbindelsene mellom GSMC og vedkommende PRS-myndigheter data- og stemmeforbindelser.
-

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EU) nr. 377/2014**2019/EØS/22/05****av 3. april 2014****om opprettelse av Copernicus-programmet og om oppheving av forordning (EU) nr. 911/2010(*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 189 nr. 2,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter den ordinære regelverksprosessen⁽²⁾, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) GMES (global overvåking av miljø og sikkerhet) var et jordovervåkingsinitiativ som ble ledet av Unionen og gjennomført i partnerskap med medlemsstatene og Den europeiske romorganisasjon (ESA). Grunnlaget for GMES ble lagt i mai 1998, da institusjoner som var involvert i utviklingen av romvirksomhet i Europa, utarbeidet en felles erklæring, det såkalte «Baveno-manifestet». I manifestet ble det oppfordret til et langsiktig engasjement i utviklingen av rombaserte miljøovervåkingstjenester som bygger på og videreutvikler europeisk kompetanse og teknologi. Unionen foretok i 2005 det strategiske valget å utvikle, sammen med ESA, en uavhengig europeisk jordobservasjonskapasitet for levering av tjenester på miljø- og sikkerhetsområdet.
- 2) På grunnlag av dette initiativet ble det europeiske jordovervåkingsprogrammet (GMES) opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 911/2010⁽³⁾, som også fastsatte reglene for programmets første driftsfase.
- 3) Programmet som ble opprettet ved forordning (EU) nr. 911/2010, bør fortsette innenfor den flerårige finansielle rammen 2014-2020, som er fastsatt ved rådsforordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013⁽⁴⁾, men akronymet «GMES» bør erstattes med navnet «Copernicus» for å lette kommunikasjonen med allmennheten. Kommisjonen har registrert varemerket slik at det kan brukes av Unionens institusjoner og lisensieres til andre interesserte brukere, særlig tilbydere av kjernetjenester.
- 4) Copernicus-programmet (Copernicus) er basert på et partnerskap mellom Unionen, ESA og medlemsstatene. Det bør derfor bygge på eksisterende europeisk og nasjonal kapasitet og utfylle den med nye ressurser som utvikles i fellesskap. For å gjennomføre denne tilnærmingen bør Kommisjonen arbeide for å opprettholde en dialog med ESA og medlemsstater som har relevante rom- og felteindeler.
- 5) For å nå sine mål bør Copernicus sikre Unionen uavhengig kapasitet innen rombaserte observasjoner og levere operative tjenester på områdene miljø, sivil beredskap og sivil sikkerhet, samtidig som nasjonale mandater som gjelder offisielle advarsler, respekteres fullt ut. Programmet bør også utnytte tilgjengelige data fra støttesatellitter og felldata som hovedsakelig leveres av medlemsstatene. Copernicus bør i størst mulig utstrekning utnytte medlemsstatenes kapasitet innen rombaserte observasjoner og tjenester. Copernicus bør også utnytte kapasiteten til kommersielle initiativer i Europa og slik bidra til utviklingen av en levedyktig kommersiell romsektor i Europa. I tillegg bør systemer for å forbedre dataoverføringen mest mulig, fremmes for ytterligere å øke kapasiteten som svar på økende brukerbehov for data i nær sanntid.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 122 av 24.4.2014, s. 44, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 249/2014 av 13. november 2014 om endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 61 av 8.10.2015, s. 8.

⁽¹⁾ Uttalelse av 16. oktober 2013.

⁽²⁾ Europaparlamentets holdning av 12. mars 2014 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 24. mars 2014.

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 911/2010 av 22. september 2010 om det europeiske jordovervåkingsprogrammet (GMES) og dets første driftsfase (2011-2013) (EUT L 276 av 20.10.2010, s. 1).

⁽⁴⁾ Rådsforordning (EU) nr. 1311/2013 av 2. desember 2013 om fastsettelse av den flerårige finansielle rammen for tidsrommet 2014-20 (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 884).

- 6) For å fremme og legge til rette for både lokale myndigheters og små og mellomstore bedrifters (SMB-er) bruk av jordobservasjonsteknologier bør dedikerte nettverk for spredning av Copernicus-data, herunder nasjonale og regionale organer, fremmes.
- 7) Målet for Copernicus bør være å levere nøyaktig og pålitelig informasjon om miljø og sikkerhet som er tilpasset brukernes behov og støtter annen unionspolitikk, særlig knyttet til det indre marked, transport, miljø, energi, sivil beredskap og sivil sikkerhet, samarbeid med tredjestater og humanitær bistand.
- 8) Copernicus bør anses som et europeisk bidrag til oppbygging av det globale nettet av jordobservasjonssystemer (GEOSS), som er utviklet innenfor gruppen for jordobservasjon (GEO).
- 9) Copernicus bør gjennomføres i samsvar med andre relevante unionsinstrumenter og -tiltak, særlig miljø- og klimaendringstiltak, og instrumenter knyttet til sikkerhet, vern av personopplysninger, konkurransevne og innovasjon, utjevning, forskning, transport, konkurranse og internasjonalt samarbeid samt de europeiske satellittnavigasjonssystemene (Galileo og EGNOS). Copernicus-data bør være i samsvar med medlemsstatenes geografiske referansedata samt med gjennomføringsbestemmelsene og de tekniske retningslinjene for infrastruktur for geografisk informasjon i Unionen fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF⁽¹⁾. Copernicus bør også utfylle det felles miljøinformasjonssystemet (SEIS), som omhandlet i Kommisjonens melding av 1. februar 2008 med tittelen «Towards a Shared Environmental Information System (SEIS)», og Unionens virksomhet på beredskapsområdet. Copernicus bør gjennomføres i samsvar med målene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/98/EF⁽²⁾ om viderebruk av informasjon fra offentlig sektor, særlig gjennomsiktighet, for å skape vilkår som fremmer utvikling av tjenester, og for å bidra til økonomisk vekst og sysselsetting. Copernicus-data og -informasjon bør være gratis og fritt tilgjengelig for å støtte den digitale dagsordenen for Europa, som omhandlet i Kommisjonens melding av 26. august 2010 med tittelen «A Digital Agenda for Europe».
- 10) Copernicus-programmet skal gjennomføres som ledd i Europa 2020-strategien for smart, bærekraftig og inkluderende vekst. Det bør fremme et bredt spekter av unionspolitikk og bidra til å nå målene i Europa 2020-strategien, særlig ved å utvikle en effektiv rompolitikk for å utvikle verktøy for å håndtere noen av de viktigste globale utfordringene og nå målene for klimaendringer og bærekraft på energiområdet. Copernicus bør også støtte gjennomføringen av den europeiske rompolitikken og støtte veksten i de europeiske markedene for rombaserte data og tjenester.
- 11) Copernicus bør dessuten dra nytte av resultatene fra Horisont 2020, opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1291/2013⁽³⁾, særlig gjennom sin virksomhet innenfor forskning og innovasjon innen framtidige teknologier og bruksområder for jordobservasjon ved bruk av fjernmåling, luftbaserte teknologier samt feltteknologier og felldata for å håndtere de største samfunnsutfordringene. Kommisjonen bør sikre egnet synergi, gjennomsiktighet og klarhet når det gjelder de ulike sidene ved Copernicus.
- 12) Utviklingen av romkomponenten i Copernicus bør bygge på en analyse av alternativer for å dekke utviklingen i brukerbehov, herunder innkjøp fra nasjonale/offentlige satellitter og kommersielle leverandører i Europa, spesifisering av nye dedikerte satellitter, internasjonale avtaler som sikrer tilgang til ikke-europeiske satellitter, og markedet for jordobservasjon i Europa.
- 13) Av klarhetshensyn og for å gi bedre kostnadskontroll bør det høyeste beløpet som Unionen tildeler til gjennomføring av Copernicus-aktiviteter, inndeles i ulike kategorier. For å oppnå fleksibilitet og sikre effektiv drift av Copernicus bør Kommisjonen uansett kunne omfordele midler fra én kategori til en annen.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF av 14. mars 2007 om opprettelse av en infrastruktur for geografisk informasjon i Det europeiske fellesskap (INSPIRE) (EUT L 108 av 25.4.2007, s. 1)

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/98/EF av 17. november 2003 om viderebruk av informasjon fra offentlig sektor (EUT L 345 av 31.12.2003, s. 90).

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1291/2013 av 11. desember 2013 om opprettelse av Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovasjon (2014-2020) og om oppheving av beslutning 1982/2006/EF (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 104).

- 14) Levering av operative tjenester avhenger av at romkomponenten i Copernicus er velfungerende, kontinuerlig tilgjengelig og sikker. Den økende risikoen for sammenstøt med andre satellitter og med romsøppel er en alvorlig trussel. Copernicus-virksomheten bør derfor omfatte beskyttelse av romkomponenten og driften av den, også i forbindelse med oppskyting av satellitter. I den sammenheng kan et bidrag som er proporsjonalt med kostnadene til tjenester som kan gi slik beskyttelse, finansieres over budsjettet som er avsatt til Copernicus, i den utstrekning dette er mulig med en streng kostnadskontroll og i fullt samsvar med det høyeste beløpet på 26,5 millioner euro i løpende priser, som er fastsatt i denne forordning. Et slikt bidrag bør brukes bare til levering av data og tjenester, og ikke til kjøp av infrastruktur.
- 15) For å forbedre gjennomføringen og den langsiktige planleggingen av Copernicus, bør Kommisjonen vedta et årlig arbeidsprogram, herunder en gjennomføringsplan for tiltak som kreves for å nå målene i Copernicus. Denne gjennomføringsplanen bør være framtidsrettet og beskrive tiltakene som er nødvendige for å gjennomføre Copernicus, samtidig som det tas hensyn til utviklingen av brukerbehov og teknologi.
- 16) Gjennomføringen av tjenestekomponenten i Copernicus bør bygge på tekniske spesifikasjoner gitt kompleksiteten i Copernicus og de midlene programmet er tildelt. Dette vil også fremme allmennhetens bruk av tjenestene ettersom brukerne vil kunne forutse tjenestenes tilgjengelighet og utvikling samt samarbeid med medlemsstater og andre parter. Kommisjonen bør derfor vedta og ved behov oppdatere tekniske spesifikasjoner for alle Copernicus-tjenester som behandler spørsmål som virkeområde, arkitektur, tekniske tjenestepordeføljer, veiledende fordeling og planlegging av kostnader, ytelsesnivåer, behov for tilgang til rom- og felldata, utvikling, standarder samt arkivering og spredning av data.
- 17) Gjennomføringen av romkomponenten i Copernicus bør bygge på tekniske spesifikasjoner gitt kompleksiteten i Copernicus og de midlene programmet er tildelt. Kommisjonen bør derfor vedta og ved behov oppdatere tekniske spesifikasjoner som beskriver nærmere hvilke typer virksomhet som skal støttes i romkomponenten i Copernicus, og en veiledende kostnadsfordeling og -planlegging for dem. Ettersom Copernicus bør bygge på investeringer som foretas av Unionen, ESA og medlemsstatene i forbindelse med GMES, bør virksomhet i romkomponenten i Copernicus, når det er hensiktsmessig, ta hensyn til elementene i ESAs langsiktige scenario, som er et dokument som utarbeides og oppdateres av ESA, og som oppretter en overordnet ramme for romkomponenten i Copernicus.
- 18) Copernicus bør være brukerstyrt, noe som krever at brukerne deltar fortløpende og på en effektiv måte, særlig i forbindelse med fastsettelsen og valideringen av kravene til tjenesten.
- 19) Den internasjonale dimensjonen ved Copernicus er særlig viktig i forbindelse med utveksling av data og informasjon og tilgang til observasjonsinfrastruktur. En slik utveksling er mer kostnadseffektiv enn datainnkjøpsordninger, og den styrker den globale dimensjonen ved Copernicus.
- 20) Avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS-avtalen) og rammeavtalene som er inngått med kandidatstater og mulige kandidatstater, inneholder bestemmelser om disse statenes deltaking i Unionens programmer. Det bør åpnes for deltaking for andre tredjestater og internasjonale organisasjoner ved inngåelse av avtaler om dette.
- 21) Medlemsstater, tredjestater og internasjonale organisasjoner bør kunne bidra til programmene på grunnlag av egnede avtaler.
- 22) Kommisjonen bør ha overordnet ansvar for Copernicus. Den bør fastsette prioriteringene og sikre den overordnede samordningen og overvåkingen av Copernicus. Dette bør også omfatte en særlig innsats for å øke allmennhetens bevissthet om romprogrammenes betydning for europeiske borgere. Kommisjonen bør i rett tid oversende all relevant informasjon om Copernicus til Europaparlamentet og Rådet.
- 23) I forbindelse med gjennomføringen av Copernicus bør Kommisjonen, når det er hensiktsmessig, dra nytte av de europeiske mellomstatlige organisasjonene som den allerede har inngått partnerskap med, særlig ESA, med sikte på teknisk samordning av romkomponenten i Copernicus, definisjon av arkitekturen, utvikling og innkjøp av rominfrastruktur, datatilgang og driften av dedikerte satellitter. I tillegg bør Kommisjonen dra nytte av Den europeiske organisasjon for utnyttning av meteorologiske satellitter (EUMETSAT) med sikte på drift av dedikerte satellitter i samsvar med organisasjonens kompetanse og mandat.

- 24) Idet det tas hensyn til partnerskapsdimensjonen i Copernicus, og for å unngå overlapping av teknisk sakkunnskap, bør gjennomføringen av Copernicus delegeres til enheter som har egnet teknisk og faglig kapasitet. Slike enheter bør oppmuntres til å konkurransenutsette gjennomføringen av disse oppgavene opp til et egnet nivå i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 966/2012⁽¹⁾ («finansforordningen»).
- 25) Copernicus bør omfatte en tjenestekomponent som sikrer levering av informasjon innen atmosfæreovervåking, havmiljøovervåking, landovervåking, klimaendringer, beredskapsstyring og sikkerhet. Copernicus bør særlig gi informasjon om atmosfærens tilstand på lokalt, nasjonalt, europeisk og globalt plan, informasjon om havenes tilstand, herunder ved å opprette en særlig europeisk gruppe for havovervåking, informasjon til støtte for landovervåking for å lette gjennomføringen av lokal, nasjonal og europeisk politikk, informasjon til støtte for tilpasning til og reduksjon av klimaendringer, geodata til støtte for beredskapsstyring, herunder gjennom forebyggende virksomhet, og sivil sikkerhet, herunder støtte til Unionens opptreden utad. Kommisjonen bør identifisere egnede avtalefestede ordninger som fremmer et bærekraftig tjenestetilbud.
- 26) Ved gjennomføringen av tjenestekomponenten i Copernicus kan Kommisjonen, når det er behørig begrunnet ut fra tiltakets særlige art og den særlige sakkunnskapen, dra nytte av vedkommende enheter, for eksempel Det europeiske miljøvernbyrå, Det europeiske grensekontrollbyrå (FRONTEX), Det europeiske sjø sikkerhetsbyrå (EMSA) og Det europeiske satellittsenter (SATCEN), Det europeiske senter for middels lange værvarsler (ECMWF), andre relevante europeiske byråer, grupper eller konsortier av nasjonale organer eller ethvert annet relevant organ som kan være berettiget til en delegering i samsvar med finansforordningen. Ved valg av enhet bør det tas behørig hensyn til kostnadseffektiviteten ved overdragelsen av disse oppgavene og virkningen på enhetens ledelsesstruktur samt dens finansielle og menneskelige ressurser.
- 27) Kommisjonens felles forskningssenter (FFS) har deltatt aktivt i GMES-initiativet og i gjennomføringen av GMES-programmets første driftsfase, som ble fastsatt ved forordning (EU) nr. 911/2010. Kommisjonen bør fortsatt dra nytte av FFSs vitenskapelige og tekniske støtte i forbindelse med gjennomføringen av Copernicus.
- 28) Offentlige innkjøp som foretas av enheter som har ansvar for gjennomføringen av Copernicus, bør skje i samsvar med Unionens regler eller tilsvarende internasjonale standarder, i den utstrekning dette er tillatt i henhold til finansforordningens bestemmelser om offentlige kontrakter. Særlige nødvendige tilpasninger til disse reglene samt ordninger om forlengelse av eksisterende kontrakter bør defineres i de tilsvarende delegeringsavtalene. De bør først og fremst ha til formål å få mest mulig for pengene, kontrollere kostnadene, redusere risikoene, øke effektiviteten og redusere avhengigheten av én enkelt leverandør. Det bør sikres åpen tilgang og rettfærdig konkurranse i hele forsyningskjeden og et balansert tilbud av muligheter for deltagelse fra industrien på alle nivåer, herunder særlig nyinntredere og SMB-er. Mulig misbruk av en dominerende stilling og langvarig avhengighet av enkeltleverandører bør unngås. For å begrense programrisikoene, unngå avhengighet av enkeltleverandører og sikre en bedre overordnet kontroll med Copernicus, dets kostnader og tidsplan bør flere ulike leverandører benyttes når det er hensiktsmessig. I tillegg bør utviklingen av Europas industri opprettholdes og fremmes innenfor alle områder som er knyttet til jordobservasjon, i samsvar med internasjonale avtaler som Unionen er part til.
- 29) Risikoen for at en kontrakt ikke overholdes i tilstrekkelig omfang eller misligholdes, bør begrenses mest mulig. Av den grunn bør leverandørene vise at deres oppfyllelse av kontrakten er holdbar med hensyn til de inngåtte forpliktelsene og kontraktens varighet. Offentlige oppdragsgivere bør derfor, når det er hensiktsmessig, angi hvilke krav til forsyningsikkerhet og pålitelighet som gjelder i forbindelse med levering av tjenester. Dessuten kan offentlige oppdragsgivere ved innkjøp av varer og tjenester av følsom art pålegge særlige krav for slike innkjøp, særlig for å sikre informasjonssikkerhet. Unionens industrier bør kunne bruke leverandører utenfor Unionen i forbindelse med visse komponenter og tjenester dersom det påvises at det gir betydelige fordeler med hensyn til kvalitet og kostnader, idet det imidlertid tas hensyn til Copernicus' strategiske karakter og Unionens sikkerhets- og eksportkontrollkrav. Det bør dras nytte av investeringer i offentlig sektor og av industriens erfaringer og kompetanse, samtidig som det sikres at reglene for anbudskonkurranser overholdes.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 av 25. oktober 2012 om finansielle regler for Den europeiske unions alminnelige budsjett og om oppheving av rådsforordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT L 298 av 26.10.2012, s. 1).

- 30) For bedre å kunne vurdere de samlede kostnadene for et produkt, en tjeneste eller et arbeid som er gjenstand for anbud, herunder de langsiktige driftskostnadene, bør det når det er hensiktsmessig i forbindelse med innkjøp, tas hensyn til de samlede kostnadene i løpet av den utnyttbare levetiden for produktet, tjenesten eller arbeidet som anbudet gjelder, ved å bruke en kostnadseffektivitetsstrategi, f.eks. levetidskostnadene, dersom anbudet bygger på kriteriet om det økonomisk mest gunstige anbudet. For dette formål bør den offentlige oppdragsgiveren sikre at metoden for beregning av kostnadene for den utnyttbare levetiden til et produkt, en tjeneste eller et arbeid, er uttrykkelig nevnt i anbudsgrunnlaget eller konkurransekunngjøringen, og at den gjør det mulig å verifisere at informasjonen fra anbudsgiverne er riktig.
- 31) Den offentlige oppdragsgiveren bør kunne gjenopprette like vilkår når et eller flere foretak allerede før et anbud har innsideinformasjon om virksomheten som er knyttet til anbudet. Det bør være mulig å tildele en kontrakt i form av en betinget flerfasekontrakt, gjennomføre endringer på særlige vilkår i forbindelse med gjennomføringen av kontrakten, eller innføre krav om et visst minstenivå av underleverandører. På grunn av den tekniske usikkerheten som kjennetegner Copernicus, kan prisene på offentlige innkjøpsavtaler ikke alltid vurderes nøyaktig, noe som gjør det ønskelig å inngå avtaler etter en særlig modell der ingen faste og endelige priser angis, samtidig som de fastsetter vilkår for å beskytte Unionens økonomiske interesser.
- 32) For å holde Copernicus innenfor det høyeste beløpet gjennom størst mulig reduksjon av teknisk risiko og planleggingsrisiko samt kostnader knyttet til disse, og gjennom sikring av vedvarende forsyningssikkerhet, bør Copernicus i størst mulig utstrekning utnytte tidligere offentlige finansielle investeringer og infrastrukturinvesteringer og den industrielle erfaringen og kompetansen som er oppnådd gjennom slike investeringer i GMES. Dette bør særlig gjelde gjenbruk av rom- og bakkeselementkomponenter som utvikles av ESA og deltakerstater innenfor det frivillige GMES-romkomponentprogrammet, med finansiell deltaking fra Unionen. I sistnevnte tilfelle bør den offentlige oppdragsgiveren behørig vurdere kjøp etter forhandling uten forhåndskunngjøring av konkurranse eller tilsvarende.
- 33) For å nå målene for Copernicus på en bærekraftig måte er det nødvendig å samordne de forskjellige Copernicus-partners virksomhet og utvikle, opprette og drive en tjeneste- og observasjonskapasitet som dekker brukernes behov. I den forbindelse bør en komité (Copernicus-komiteen) bistå Kommisjonen med å sikre samordning av bidragene til Copernicus fra Unionen, medlemsstatene og mellomstatlige organisasjoner samt samordning med privat sektor, slik at eksisterende kapasitet blir utnyttet best mulig og mangler som må håndteres på unionsplan, blir identifisert. Komiteen bør også bistå Kommisjonen med å overvåke den ensartede gjennomføringen av Copernicus. Ettersom god offentlig styring krever ensartet forvaltning av Copernicus, en raskere beslutningsprosess og lik tilgang til informasjon, bør representanter for enheter med budsjettgjennomføringsoppgaver kunne delta som observatører i arbeidet i Copernicus-komiteen. Av samme grunner bør representanter for tredjestater og internasjonale organisasjoner som har inngått en internasjonal avtale med Unionen, kunne delta i Copernicus-komiteens arbeid, med forbehold for sikkerhetsbegrensninger og i samsvar med avtalevilkårene. Slike representanter bør ikke ha rett til å delta i Copernicus-komiteens avstemninger.
- 34) Arbeidet som utføres av enheter som Kommisjonen har delegert gjennomføringsoppgaver til, bør også måles i forhold til resultatindikatorer. Dette vil gi Europaparlamentet og Rådet en indikasjon på progresjonen i driften og gjennomføringen av Copernicus.
- 35) I delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 1159/2013⁽¹⁾ er det fastsatt registrerings- og lisensvilkår for GMES-brukere samt kriterier for å begrense tilgangen til særlige GMES-data og informasjon fra GMES-tjenester.
- 36) Data og informasjon som framkommer i forbindelse med Copernicus, bør gjøres tilgjengelige på et fullstendig, åpent og gratis grunnlag i tråd med egnede vilkår og begrensninger, for å fremme bruk og deling av dem og for å styrke jordobservasjonsmarkedene i Europa, særlig når det gjelder etterfølgende tjenester, og dermed fremme vekst og sysselsetting

---

⁽¹⁾ Delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 1159/2013 av 12. juli 2013 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 911/2010 om det europeiske jordovervåkingsprogrammet (GMES) gjennom fastsettelse av registrerings- og lisensvilkår for GMES-brukere og definisjon av kriterier for å begrense tilgangen til særlige GMES-data og opplysninger fra GMES-tjenester (EUT L 309 av 19.11.2013, s. 1).

- 37) Kommisjonen bør samarbeide med dataleverandører for å avtale lisensvilkår for data fra tredjemann med sikte på å legge til rette for bruken av dem i Copernicus i samsvar med denne forordning og gjeldende tredjemannsrettigheter.
- 38) Det bør tas hensyn til de tilgangsrettighetene til Copernicus Sentinel-data som er tildelt i GMES-romkomponent-programmet, som godkjent av ESAs programstyre for jordobservasjon 24. september 2013.
- 39) Ettersom Copernicus er et sivilt program under sivil kontroll, bør innsamling av data og produksjon av informasjon, herunder bilder med høy oppløsning, som ikke utgjør en risiko for eller trussel mot Unionens eller medlemsstatenes sikkerhet, prioriteres. Ettersom det imidlertid kan være nødvendig å beskytte visse Copernicus-data og -informasjon for å sikre sikker utveksling av slik informasjon innenfor rammen av denne forordning, bør alle deltakere i Copernicus sørge for et vern av graderte EU-opplysninger som tilsvarer det som gis gjennom sikkerhetsreglene i vedlegget til kommisjonsbeslutning 2001/844/EF, EKSF, Euratom⁽¹⁾ og gjennom Rådets sikkerhetsregler i vedleggene til rådsbeslutning 2013/488/EU⁽²⁾.
- 40) Ettersom visse Copernicus-data og -informasjon, herunder bilder med høy oppløsning, kan påvirke Unionens eller medlemsstatenes sikkerhet, bør Rådet i behørig begrunnede tilfeller gis myndighet til å vedta tiltak for å håndtere risiko og trusler i forbindelse med Unionens eller medlemsstatenes sikkerhet.
- 41) Unionen bør være eier av alle materielle og immaterielle eiendeler som er skapt eller utviklet i Copernicus. For fullt ut å respektere alle grunnleggende rettigheter knyttet til eiendomsrett bør nødvendige avtaler inngås med de eksisterende eierne. Bestemmelsene om eiendomsrett til immaterielle eiendeler som er fastsatt i denne forordning, skal ikke omfatte immaterielle rettigheter som ikke kan overdras i henhold til relevant nasjonal lovgivning. Unionens eiendomsrett bør ikke berøre Unionens mulighet til, i samsvar med denne forordning og der det anses som hensiktsmessig i det enkelte tilfelle, å gjøre disse eiendelene tilgjengelige for tredjemann eller å overdra dem. Unionen bør særlig kunne overdra eiendomsretten til eller lisensiere immaterialrettighetene som følger av arbeidet innenfor rammen av Copernicus, for å fremme en sterk spredning av Copernicus-tjenester blant etterfølgende brukere.
- 42) Unionens økonomiske interesser bør beskyttes gjennom forholdsmessige tiltak i hele utgiftssyklusen, herunder ved å forebygge, påvise og etterforske uregelmessigheter, kreve tilbake midler som er tapt, utbetalt på feil grunnlag eller brukt på feil måte, og eventuelt ilegge administrative og økonomiske sanksjoner i samsvar med finansforordningen.
- 43) Ettersom Copernicus er et komplekst program, bør Kommisjonen bistås av uavhengige sakkyndige fra en bred krets av berørte parter, herunder særlig sakkyndige i sikkerhetsspørsmål som er utpekt av medlemsstatene, representanter for relevante nasjonale enheter med ansvar for romvirksomhet og Copernicus-brukere, for å bistå Kommisjonen med nødvendig teknisk og vitenskapelig sakkunnskap samt med tverrfaglige og tverrsektorielle perspektiver, idet det tas hensyn til relevante eksisterende initiativer på unionsplan og på nasjonalt og regionalt plan.
- 44) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføringen av denne forordning når det gjelder vedtakelsen av det årlige arbeidsprogrammet, de tekniske spesifikasjonene for tjeneste- og romkomponentene, sikkerhetsspørsmål og tiltakene for å fremme konvergens i medlemsstatene i forbindelse med bruken av Copernicus-data og -informasjon samt deres tilgang til teknologi og utvikling innenfor jordobservasjon, bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet. Denne myndighet bør utøves i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011⁽³⁾.
- 45) Ettersom Copernicus er brukerstyrt, krever det at brukerne deltar fortløpende og på en effektiv måte, særlig når det gjelder definisjonen og valideringen av tjenestekravene. For å øke verdien for brukerne bør de aktivt oppfordres til å medvirke gjennom regelmessige samråd med sluttbrukere i offentlig og privat sektor. For dette formål bør det nedsettes en arbeidsgruppe («brukerforumet»), som skal bistå Copernicus-komiteen med å identifisere brukernes behov, verifisere at tjenestene oppfyller kravene og samordne brukerne i offentlig sektor.

(1) Kommisjonsbeslutning 2001/844/EF, EKSF, Euratom av 29. november 2001 om endring av dens forretningsorden (EFT L 317 av 3.12.2001, s. 1).

(2) Rådsbeslutning 2013/488/EU av 23. september 2013 om sikkerhetsregler for vern av graderte EU-opplysninger (EUT L 274 av 15.10.2013, s. 1).

(3) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13).

- 46) Myndigheten til å vedta rettsakter i samsvar med artikkel 290 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) bør delegeres til Kommisjonen når det gjelder datakravene som er nødvendige for å utvikle operative tjenester, vilkårene og framgangsmåtene for tilgang til, registrering og bruk av Copernicus-data og -informasjon, særlige tekniske kriterier som er nødvendige for å unngå avbrudd i tilgang til Copernicus-data og -informasjon og kriterier for begrensning av innsamling eller spredning av Copernicus-data og -informasjon på grunn av motstridende rettigheter. Det er særlig viktig at Kommisjonen holder egnede samråd i forbindelse med sitt forberedende arbeid, herunder med sakkyndige. Kommisjonen bør ved forberedelse og utarbeiding av delegerede rettsakter sikre en samtidig, rettidig og hensiktsmessig oversending av relevante dokumenter til Europaparlamentet og Rådet.
- 47) Tiltakene som finansieres ved denne forordning, bør overvåkes og evalueres slik at det kan foretas justeringer og tas hensyn til ny utvikling. Ved evalueringen bør det særlig vurderes hvilke virkninger data- og informasjonspolitikken for Copernicus har for berørte parter og etterfølgende brukere, dens innflytelse på næringslivet samt på nasjonale og private investeringer i jordobservasjonsinfrastrukturer. Evalueringen bør også behandle spørsmålet om muligheten for framtidig deltaking fra relevante europeiske byråer, for eksempel Det europeiske GNSS-byrå. For å utnytte resultatene og utnytte kunnskapen og sakkunnskapen som er oppnådd i gjennomføringsfasene av Copernicus, bør nye organisasjonsmodeller undersøkes med sikte på framtidig planlegging som sikrer en langsiktig økonomisk forpliktelse.
- 48) Ettersom målet for denne forordning, som er å opprette Copernicus, ikke i tilstrekkelig grad kan nås av medlemsstatene, ettersom det også vil omfatte en felleseuropeisk kapasitet og kreve et samordnet tilbud av tjenester i alle medlemsstater som må samordnes på unionsplan, men på grunn av tiltakets omfang bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 49) I henhold til nr. 17 i den tverrinstitusjonelle avtalen av 2. desember 2013 mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om budsjett disiplin, samarbeid på budsjettområdet og forsvarlig økonomistyring⁽¹⁾, fastsetter denne forordning en finansieringsramme som skal utgjøre det viktigste referansebeløpet for Europaparlamentet og Rådet i den årlige budsjettbehandlingen.
- 50) Det er hensiktsmessig å tilpasse denne forordnings finansieringsperiode til den som er fastsatt i forordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013. Denne forordning bør derfor få anvendelse fra 1. januar 2014.
- 51) Det er også nødvendig å oppheve forordning (EU) nr. 911/2010 for å opprette en egnet ramme for styring og finansiering og for å sikre et fullt ut operativt Copernicus. Ethvert tiltak som er vedtatt på grunnlag av forordning (EU) nr. 911/2010, bør forbli gyldig for å sikre dets kontinuitet —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL I

ALMINNELIGE OG FINANSIELLE BESTEMMELSER

Artikkel 1

Formål

Denne forordning oppretter Copernicus, Unionens jordobservasjons- og jordovervåkingsprogram, og fastsetter regler for gjennomføringen av det.

Artikkel 2

Virkeområde

1. Copernicus er et sivilt brukerdrevet program under sivil kontroll som bygger på eksisterende nasjonal og europeisk kapasitet og sikrer kontinuitet i virksomheten på området global overvåking av miljø og sikkerhet.

⁽¹⁾ EUT C 373 av 20.12.2013, s. 1.

2. Copernicus består av følgende komponenter:
  - a) en tjenestekomponent som sikrer levering av informasjon på følgende områder: atmosfæreovervåking, havmiljøovervåking, landovervåking, klimaendringer, beredskapsstyring og sikkerhet,
  - b) en romkomponent som sikrer bærekraftige rombaserte observasjoner for de tjenesteområdene som er nevnt i bokstav a),
  - c) en feltkomponent som sikrer observasjoner via luft-, hav- og jordbaserte anlegg for de tjenesteområdene som er nevnt i bokstav a).
3. Det skal opprettes egnede forbindelser og grensesnitt mellom komponentene nevnt i nr. 2.

Artikkel 3

Definisjoner

I denne forordning menes med:

- 1) «dedikerte satellitter» de rombaserte jordobservasjonssatellittene som skal brukes og drives i Copernicus, særlig Sentinel-satellitter,
- 2) «støttesatellitter» rombaserte jordobservasjonssatellitter som gir Copernicus data som utfyller data fra de dedikerte satellittene,
- 3) «data fra dedikerte satellitter» rombaserte jordobservasjonsdata fra dedikerte satellitter til bruk i Copernicus,
- 4) «data fra støttesatellitter» rombaserte jordobservasjonsdata fra støttesatellitter som lisensieres eller framskaffes for bruk i Copernicus,
- 5) «feltdata» observasjonsdata fra jord-, hav- eller luftbaserte sensorer samt referanse- og tilleggsdata som lisensieres eller framskaffes for bruk i Copernicus,
- 6) «data og informasjon fra tredjemann» data og informasjon som innsamles utenfor virkeområdet for Copernicus og er nødvendige for å nå dets mål,
- 7) «Copernicus-data» data fra dedikerte satellitter, data fra støttesatellitter og feltdata,
- 8) «Copernicus-informasjon» informasjon fra Copernicus-tjenestene nevnt i artikkel 5 nr. 1 etter behandling eller modellering av Copernicus-data,
- 9) «Copernicus-brukere»
  - a) kjernebrukere av Copernicus: unionsinstitusjoner og -organer samt europeiske, nasjonale, regionale eller lokale myndigheter som har ansvar for definisjonen, gjennomføringen, håndhevingen eller overvåkingen av en offentlig tjeneste eller politikk på områdene nevnt i artikkel 2 nr. 2 bokstav a),
  - b) forskningsbrukere: universiteter og andre forsknings- og utdanningsorganisasjoner,
  - c) kommersielle og private brukere,
  - d) veldedige organisasjoner, ikke-statlige organisasjoner og internasjonale organisasjoner.

Artikkel 4

Mål

1. Copernicus skal bidra til følgende allmenne mål:
  - a) overvåking av jorden for å støtte beskyttelsen av miljøet og innsatsen for sivil beredskap og sivil sikkerhet,
  - b) best mulig utnytting av sosioøkonomiske fordeler, og dermed støtte til Europa 2020-strategien og dens mål om smart, bærekraftig og inkluderende vekst ved å fremme bruken av jordobservasjon i programmer og tjenester,
  - c) fremming av utviklingen av en konkurransedyktig europeisk rom- og tjenesteindustri og best mulig utnytting av mulighetene for at europeiske foretak kan utvikle og levere innovative jordobservasjonssystemer og -tjenester,

- d) sikring av selvstendig tilgang til miljøkunnskap og sentrale teknologier for jordobservasjons- og geoinformasjonstjenester, og dermed gjøre det mulig for Europa å være uavhengig i sin beslutningstaking og opptreden,
  - e) støtte av og bidrag til europeisk politikk og fremming av globale initiativer, for eksempel GEOSS.
2. For å nå de allmenne målene i nr. 1 har Copernicus følgende særlige mål:
- a) levering av data og informasjon til Copernicus-brukere som er nøyaktige og pålitelige, som kan leveres på lang sikt og på et bærekraftig grunnlag, som gjør det mulig å yte tjenestene nevnt i artikkel 5 nr. 1, og som oppfyller behovene til kjernebrukerne av Copernicus,
  - b) levering av bærekraftig og pålitelig tilgang til rombaserte data og informasjon fra en selvstendig europeisk jordobservasjonskapasitet med ensartede tekniske spesifikasjoner som bygger på eksisterende europeiske og nasjonale eiendeler og kapasitet, og utfylling av dem når det er nødvendig,
  - c) levering av bærekraftig og pålitelig tilgang til felldata, særlig på grunnlag av eksisterende kapasitet som benyttes på europeisk og nasjonalt plan, og globale observasjonssystemer og -nettverk.
3. Oppfyllelsen av målene i nr. 1 og 2 skal måles ved hjelp av følgende resultatindikatorer:
- a) Copernicus-data og -informasjon som gjøres tilgjengelige i samsvar med de respektive tjenestenivåkravene til miljøet, sivil beredskap og sivil sikkerhet,
  - b) økt etterspørsel etter Copernicus-data og -informasjon målt ut fra økningen i antall brukere, mengden leste data og informasjon som gir merverdi, det økte antallet etterfølgende tjenester og spredningen i medlemsstatene og Unionen,
  - c) bruk av Copernicus-data og -informasjon av unionsinstitusjoner og -organer, internasjonale organisasjoner samt europeiske, nasjonale, regionale eller lokale myndigheter, herunder graden av spredning og brukertilfredshet og fordelene for de europeiske samfunnene,
  - d) markedsgjennomslag, herunder utvidelse av eksisterende markeder og framvekst av nye markeder samt konkurranseevnen til europeiske etterfølgende markedsdeltakere,
  - e) vedvarende tilgang til Copernicus-data som støtter Copernicus-tjenester.

Artikkel 5

Tjenestekomponenten i Copernicus

1. Tjenestekomponenten i Copernicus skal bestå av følgende tjenester:
- a) tjenesten for atmosfæreovervåking, som skal levere informasjon om europeisk luftkvalitet og den kjemiske sammensetningen av atmosfæren globalt. Den skal særlig gi informasjon til luftkvalitetsovervåkingssystemer på lokalt og nasjonalt plan og bidra til overvåking av klimavariabler knyttet til atmosfærens sammensetning, herunder, når det er mulig, samspillet med skogdekket,
  - b) havmiljøovervåkingstjenesten, som skal levere informasjon om tilstanden og dynamikken i de fysiske økosystemene i havet for både verdenshav og europeiske regionale havområder, til støtte for sjøfartssikkerhet, overvåking av avfallsstrømmer, havmiljø-, kyst- og polarområder og av havressurser samt værvarsling og klimaovervåking,
  - c) landovervåkingstjenesten, som skal levere informasjon om arealbruk og arealdekke, kryosfæren, klimaendringer og biogeofysiske variabler, herunder deres dynamikk, til støtte for global til lokal miljøovervåking av biologisk mangfold, jord, innsjøer og kyst, skoger, vegetasjon og naturressurser samt allmenn gjennomføring av politikk på områdene miljø, landbruk, utvikling, energi, byplanleggings, infrastruktur og transport,
  - d) klimaendringstjenesten, som skal levere informasjon med sikte på å øke kunnskapsbasen til støtte for tilpasnings- og begrensingsstrategier. Den skal særlig bidra til levering av vesentlige klimavariabler, klimaanalyser, prognoser og indikatorer i tid og rom som er relevante for tilpasnings- og begrensingsstrategier på Unionens ulike sektor- og samfunnsnytteområder,

- e) tjenesten for beredskapsstyring, som skal levere informasjon til kriseberedskapen i forbindelse med ulike typer katastrofer, herunder meteorologiske farer, geofysiske farer, forsettlig eller utilsiktede menneskeskapt katastrofer og andre humanitære katastrofer samt forebyggings-, beredskaps-, innsats- og gjenopprettingsvirksomhet,
- f) sikkerhetstjenesten, som skal levere informasjon til støtte for Europas sivile sikkerhetsutfordringer ved å forbedre kapasiteten innenfor kriseforebygging, -beredskap og -reaksjon, særlig med hensyn til grense- og havovervåking, men også til støtte for Unionens opptreden utad, med forbehold for samarbeidsavtaler som kan inngås av Kommisjonen og den felles utenriks- og sikkerhetspolitikkenes ulike organer, særlig Den europeiske unions satellittsenter.

2. Ved ytelsen av tjenestene nevnt i nr. 1 skal det tas hensyn til nærhetsprinsippet og forholdsmessighetsprinsippet, og ytelsen skal være kostnadseffektiv og desentralisert når det er hensiktsmessig, den skal integrere eksisterende rom-, felt- og referansedata på europeisk plan og kapasitet i medlemsstatene, og dermed unngå overlapping. Innsamling av nye data som overlapper eksisterende kilder, skal unngås med mindre det er teknisk umulig, for kostbart eller tidsmessig umulig å bruke eksisterende datasett eller datasett som kan oppgraderes.

Tjenestene skal innføre strenge kvalitetskontrollsystemer og framlegge informasjon om tjenestenivåer, herunder tilgjengelighet, pålitelighet, kvalitet og aktualitet.

3. For å sikre utviklingen av tjenestene nevnt i nr. 1 og at de tas i bruk i offentlig sektor, skal følgende typer virksomhet også iverksettes:

- a) utviklingsvirksomhet som har til formål å forbedre tjenestenes kvalitet og effektivitet, herunder utvikling og tilpasning av dem, å unngå eller begrense driftsrisikoene og å utnytte synergien med tilknyttet virksomhet, for eksempel i Horisont 2020,
- b) støttevirksomhet som består av tiltak for å fremme bruk og spredning av Copernicus-data og -informasjon blant
  - i) offentlige myndigheter som har ansvar for definisjonen, gjennomføringen, håndhevingen eller overvåkingen av en offentlig tjeneste eller politikk på områdene nevnt i nr. 1. Dette skal omfatte kapasitetsoppbygging og utvikling av standardiserte framgangsmåter og verktøy for å integrere Copernicus-data og -informasjon i brukernes arbeidsrutiner,
  - ii) andre brukere og innenfor etterfølgende bruksområder. Dette omfatter oppsøkende virksomhet, utdanning og formidlingsvirksomhet.

Artikkel 6

Romkomponenten i Copernicus

1. Romkomponenten i Copernicus skal levere rombaserte observasjoner som hovedsakelig betjener tjenestene nevnt i artikkel 5 nr. 1.

2. Romkomponenten i Copernicus skal bestå av dedikerte satellitter og data fra støttesatellitter, og omfatter følgende typer virksomhet:

- a) levering av rombaserte observasjoner, herunder:
  - i) ferdigstillelse, vedlikehold og drift av dedikerte satellitter, herunder styring av satellitter, overvåking og kontroll av satellitter, mottak, behandling, arkivering og spredning av data samt løpende kalibrering og validering,
  - ii) levering av felldata for kalibrering og validering av dedikerte satellitters observasjoner,
  - iii) levering, arkivering og spredning av data fra støttesatellitter, som utfyller data fra dedikerte satellitter,
- b) virksomhet iverksatt på grunn av nye brukerbehov, herunder:
  - i) identifisering av mangler i observasjonene og spesifisering av nye dedikerte satellitter på grunnlag av brukerkrav,
  - ii) utvikling med sikte på å modernisere og utfylle de dedikerte satellittene, herunder utforming og innkjøp av nye elementer i den tilknyttede rominfrastrukturen,
- c) beskyttelse av satellitter mot risikoen for sammenstøt, idet det tas hensyn til Unionens ramme for støtte til overvåking og sporing i rommet,
- d) sikker avvikling av satellitter når deres levetid er over.

*Artikkel 7***Feltdatakomponenten i Copernicus**

1. Feltdatakomponenten i Copernicus skal gi tilgang til feltdata som hovedsakelig betjener Copernicus-tjenestene nevnt i artikkel 5 nr. 1.

Den skal omfatte følgende typer virksomhet:

- a) levering av feltdata til de operative tjenestene, herunder feltdata fra tredjemann på internasjonalt plan, på grunnlag av eksisterende kapasitet,
- b) samordning og harmonisering av innsamling og levering av feltdata,
- c) teknisk bistand til Kommisjonen med hensyn til tjenestekravene til feltobservasjonsdata,
- d) samarbeid med feltoperatører for å fremme konsekvens i utviklingsvirksomhet knyttet til feltobservasjonsinfrastruktur og -nettverk,
- e) påvisning av mangler i feltobservasjonene som ikke kan bøtes på innenfor eksisterende infrastruktur og nettverk, herunder på globalt plan, og håndtering av disse manglene, samtidig som nærhetsprinsippet overholdes.

2. I Copernicus skal feltdata benyttes i samsvar med gjeldende tredjemannsrettigheter, herunder i medlemsstatene, og med gjeldende begrensninger på bruk eller viderefremming.

3. Kommisjonen kan i samsvar med finansforordningens artikkel 58 nr. 1 bokstav c) helt eller delvis overdra virksomheten i feltdatakomponenten til tjenesteyterne nevnt i artikkel 11 nr. 1 eller, dersom det kreves overordnet samordning, til Det europeiske miljøvernbyrå.

*Artikkel 8***Finansieringsramme**

1. Finansieringsrammen for gjennomføringen av virksomheten nevnt i artikkel 5-7 er fastsatt til 4 291,48 millioner euro i løpende priser for perioden fra 1. januar 2014 til 31. desember 2020.

2. Beløpet nevnt i nr. 1 skal fordeles på følgende utgiftskategorier i løpende priser:

- a) for virksomhet nevnt i artikkel 5 og 7: 897,415 millioner euro,
- b) for virksomhet nevnt i artikkel 6: 3 394,065 millioner euro, herunder et høyeste beløp på 26,5 millioner euro for virksomhet nevnt i artikkel 6 nr. 2 bokstav c).

3. Kommisjonen kan omfordele midler fra én utgiftskategori, som fastsatt i nr. 2 bokstav a) og b), til en annen, opp til et tak på 10 % av beløpet nevnt i nr. 1. Dersom omfordelingen når et samlet beløp som overstiger 10 % av beløpet nevnt i nr. 1, skal Kommisjonen rådspørre Copernicus-komiteen etter framgangsmåten med rådgivende komité nevnt i artikkel 30 nr. 3.

4. Renter på forhåndsfinansiering som er utbetalt til enheter med indirekte ansvar for budsjettgjennomføringen, skal avsettes til virksomhet som er omfattet av delegeringsavtalen eller kontrakten mellom Kommisjonen og den berørte enheten. I samsvar med prinsippet om forsvarlig økonomistyring skal enheter med indirekte ansvar for budsjettgjennomføringen åpne kontoer som gjør det mulig å identifisere midlene og de tilsvarende rentene.

5. De årlige bevilgningene skal godkjennes av Europaparlamentet og Rådet innenfor grensene for den flerårige finansielle rammen. Budsjettforpliktelser som gjelder virksomhet som strekker seg over flere enn ett regnskapsår, kan fordeles over flere år i årlige delbeløp.

6. Den finansielle tildelingen til Copernicus kan også dekke utgifter til forberedelses-, overvåkings-, kontroll-, revisjons- og evalueringsvirksomhet som er direkte nødvendig for forvaltningen av Copernicus og for å oppfylle programmets mål, herunder undersøkelser, møter, informasjons- og kommunikasjonsvirksomhet samt utgifter knyttet til IT-nett for informasjonsbehandling og datautveksling.

7. Kommisjonen kan overdra gjennomføringen av Copernicus til enhetene nevnt i finansforordningens artikkel 58 nr. 1 bokstav c). Dersom Copernicus-budsjettet gjennomføres gjennom indirekte forvaltning på grunnlag av artikkel 10 nr. 3 eller artikkel 11 nr. 1, skal innkjøpsreglene for de enhetene som har ansvar for oppgaver i forbindelse med budsjettgjennomføringen, få anvendelse i den utstrekning som er tillatt i henhold til finansforordningens artikkel 60. Særlige justeringer av disse reglene, samt ordninger om forlengelse av de eksisterende avtalene, bør defineres i tilsvarende delegeringsavtaler.

KAPITTEL II

STYRING AV COPERNICUS

*Artikkel 9***Kommisjonens rolle**

1. Kommisjonen skal ha det overordnede ansvaret for Copernicus og for samordningen av dets ulike komponenter. Den skal forvalte midlene som er tildelt i henhold til denne forordning, og skal føre tilsyn med gjennomføringen av Copernicus, herunder fastsettelsen av prioriteringer, brukerdeltaking, kostnader, tidsplan, resultater og innkjøp.
2. Kommisjonen skal på Unionens vegne og innenfor sitt kompetanseområde forvalte forbindelsene med tredjestater og internasjonale organisasjoner og sikre at Copernicus samordnes med virksomhet på nasjonalt plan, unionsplan og internasjonalt plan.
3. Kommisjonen skal legge til rette for medlemsstatenes samordnede bidrag med sikte på den operative leveringen av tjenester og den langsiktige tilgangen til nødvendige observasjonsdata.
4. Kommisjonen skal støtte en hensiktsmessig utvikling av Copernicus-tjenester og sikre komplementaritet, konsekvens og forbindelser mellom Copernicus og annen relevant unionspolitikk, andre unionsinstrumenter, -programmer og -tiltak for å sikre at denne politikken og disse instrumentene, programmene og tiltakene drar nytte av Copernicus-tjenester.
5. Kommisjonen skal fremme et langsiktig og stabilt investeringsmiljø og rådspørre berørte parter når den treffer beslutning om å endre produkter i både Copernicus-datatjenestene og -informasjonstjenestene som omfattes av denne forordning.
6. Kommisjonen skal sikre at enheter som har ansvar for gjennomføringen av oppgaver, tilbyr sine tjenester til alle medlemsstater.
7. Kommisjonen skal i samsvar med artikkel 31 vedta delegerede rettsakter om fastsettelse av datakravene som er nødvendige for utviklingen av tjenestekomponenten i Copernicus, nevnt i artikkel 5 nr. 1.
8. Kommisjonen skal vedta gjennomføringsrettsakter i samsvar med framgangsmåten med undersøkelseskomité nevnt i artikkel 30 nr. 4, om
  - a) de tekniske spesifikasjonene for tjenestekomponenten i Copernicus nevnt i artikkel 5 nr. 1 når det gjelder gjennomføringen av den,
  - b) de tekniske spesifikasjonene for romkomponenten i Copernicus nevnt i artikkel 6 når det gjelder gjennomføring og utvikling av den på grunnlag av brukerkrav.
9. Kommisjonen skal i rett tid gi medlemsstatene og Europaparlamentet all relevant informasjon om Copernicus, særlig med hensyn til risikohåndtering, samlede kostnader, årlige driftskostnader for hver enkelt viktig del av Copernicus-infrastrukturen, tidsplan, resultater, innkjøp og vurderingen av forvaltningen av immaterialrettigheter.

*Artikkel 10***Den europeiske romorganisasjons rolle**

1. Kommisjonen skal inngå en delegeringsavtale med ESA, som skal ha følgende oppgaver:
  - a) sikring av den tekniske samordningen av romkomponenten i Copernicus,
  - b) definering av den overordnede systemarkitekturen for romkomponenten i Copernicus og utvikling av denne på grunnlag av brukerkrav, som samordnes av Kommisjonen,
  - c) forvaltning av tildelte midler,
  - d) sikring av overvåkings- og kontrollordninger,
  - e) utvikling av nye dedikerte satellitter,
  - f) anskaffelse av etterfølgende dedikerte satellitter,
  - g) driften av de dedikerte satellittene, unntatt satellitter som drives av EUMETSAT i samsvar med nr. 2 i denne artikkel,
  - h) samordning av en ordning for Copernicus-tjenesters tilgang til data fra støttesatellitter,
  - i) sikring av tilgangsrett og forhandling av vilkår for bruk av kommersielle satellittdata som er nødvendige for Copernicus-tjenestene nevnt i artikkel 5 nr. 1.

2. Kommisjonen skal inngå en delegeringsavtale med EUMETSAT, som skal ha ansvaret for å drifte dedikerte satellitter og sikre tilgang til data fra støttesatellitter i henhold til sitt mandat og sin sakkunnskap.
3. Delegeringsavtalene med ESA og EUMETSAT skal inngås på grunnlag av en beslutning om delegering som treffes av Kommisjonen i samsvar med finansforordningens artikkel 58 nr. 1 bokstav c).
4. I samsvar med finansforordningens artikkel 60 skal ESA og EUMETSAT når det er hensiktsmessig opptre som offentlig oppdragsgiver med myndighet til å treffe beslutninger om gjennomføringen og samordningen av de innkjøpsoppgavene som delegeres til dem.
5. I den utstrekning det er nødvendig for oppgavene og budsjettgjennomføringen som delegeres, skal de allmenne vilkårene for forvaltningen av midlene som overdras til ESA og EUMETSAT, fastsettes i delegeringsavtalene, og de skal ta hensyn til ESAs langsiktige scenario når det er hensiktsmessig. De skal særlig fastsette hvilke tiltak som skal gjennomføres når det gjelder utvikling, innkjøp og drift av romkomponenten i Copernicus, den relevante finansieringen, framgangsmåter med forvaltningskomité og overvåkings- og kontrolltiltak, tiltak som skal iverksettes dersom kontrakten ikke gjennomføres tilfredsstillende med hensyn til kostnader, tidsplan, resultater og innkjøp, samt regler for eiendomsretten til alle materielle og immaterielle eiendeler.
6. Overvåkings- og kontrolltiltakene skal særlig omfatte en foreløpig oversikt over forventede utgifter, systematisk informasjon til Kommisjonen om kostnader og tidsplan og, ved et eventuelt avvik mellom de planlagte budsjettene, resultatene og tidsplanen, korrigerende tiltak som skal sikre gjennomføringen av virksomheten innenfor den tildelte budsjettrammen.
7. Copernicus-komiteen skal rådspørres om beslutningen om delegering nevnt i nr. 3 i denne artikkel etter framgangsmåten med rådgivende komité nevnt i artikkel 30 nr. 3. Copernicus-komiteen skal på forhånd underrettes om delegeringsavtalene som skal inngås mellom Unionen, representert ved Kommisjonen, og ESA og EUMETSAT.
8. Kommisjonen skal underrette Copernicus-komiteen om resultatene av evalueringen av anbudene og om kontraktene som ESA og EUMETSAT skal inngå med enheter i privat sektor, herunder informasjon om underleverandører.

Artikkel 11

Tjenesteytere

1. Dersom det er behørig begrunnet ut fra tiltakets særlige art og eksisterende særskilt sakkunnskap, mandat, drifts- og forvaltningskapasitet, kan Kommisjonen ved hjelp av delegeringsavtaler eller avtalefestede ordninger overdra gjennomføringen av oppgaver i forbindelse med tjenestekomponenten, blant annet til følgende enheter:
  - a) Det europeiske miljøvernbyrå (EEA),
  - b) Det europeiske grensekontrollbyrå (FRONTEX),
  - c) Det europeiske sjøsikkerhetsbyrå (EMSA),
  - d) Den europeiske unions satellittsenter (SATCEN),
  - e) Det europeiske senter for middels lange værvarsler (ECMWF),
  - f) andre relevante europeiske byråer, grupper eller konsortier av nasjonale organer.

Delegeringsavtaler med tjenesteytere skal inngås på grunnlag av en beslutning om delegering som vedtas av Kommisjonen i samsvar med finansforordningens artikkel 58 nr. 1 bokstav c).

2. Ved valg av enhetene nevnt i nr. 1 skal det tas behørig hensyn til kostnadseffektiviteten ved overdragelsen av de berørte oppgavene og virkningen på enhetenes ledelsesstruktur og deres økonomiske og menneskelige ressurser.
3. Copernicus-komiteen skal rådspørres om beslutningen om delegering nevnt i nr. 1 etter framgangsmåten med rådgivende komité nevnt i artikkel 30 nr. 3. Copernicus-komiteen skal underrettes på forhånd om delegeringsavtaler som Unionen, representert ved Kommisjonen, skal inngå med tjenesteyterne.

*Artikkel 12***Kommisjonens arbeidsprogram**

1. Kommisjonen skal ved hjelp av en gjennomføringsrettsakt vedta et årlig arbeidsprogram for Copernicus i henhold til finansforordningens artikkel 84.
2. Det årlige arbeidsprogrammet skal omfatte en gjennomføringsplan som skal inneholde en nærmere beskrivelse av tiltak i forbindelse med Copernicus-komponentene nevnt i artikkel 5-7 og være framtidsrettet samt ta hensyn til utviklingen i brukernes behov og den teknologiske utvikling.
3. Nevnte gjennomføringsrettsakt skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité nevnt i artikkel 30 nr. 4 i denne forordning.

*Artikkel 13***Samarbeid med medlemsstatene**

1. Kommisjonen skal samarbeide med medlemsstatene for å forbedre utvekslingen av data og informasjon mellom dem og fremme utviklingen innen dataspredning på regionalt og lokalt plan. Kommisjonen skal arbeide for å sikre at nødvendige data og informasjon er tilgjengelige for Copernicus. Medlemsstatenes støttesatellitter og tjeneste- og feltinfrastrukturer er vesentlige bidrag til Copernicus.
2. Kommisjonen kan ved gjennomføringsrettsakter vedta tiltak for å fremme medlemsstatenes bruk av Copernicus-data og -informasjon og støtte deres tilgang til teknologi og utvikling innenfor jordobservasjon. Slike tiltak skal ikke medføre vridning av den frie konkurransen. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med framgangsmåten med undersøkelseskomité nevnt i artikkel 30 nr. 4.

KAPITTEL III

OFFENTLIGE INNKJØP*AVSNITT I****Alminnelige bestemmelser om offentlige innkjøp****Artikkel 14***Allmenne prinsipper**

Med forbehold for artikkel 8 nr. 7 og tiltak som er nødvendige for å beskytte Unionens viktige sikkerhetsinteresser eller offentlig sikkerhet eller for å oppfylle Unionens eksportkontrollkrav, får finansforordningen anvendelse på Copernicus, særlig når det gjelder prinsippene om åpen tilgang og rettfærdig konkurranse i hele forsyningskjeden, anbudskonkurranser basert på framlegging av gjennomiktig og rettidig informasjon, klar kommunikasjon om gjeldende regler for offentlige innkjøp, utvelgings- og tildelingskriterier og andre relevante opplysninger som gir like vilkår for alle potensielle anbudsgivere.

*Artikkel 15***Særlige mål**

I innkjøpsprosessen skal de offentlige oppdragsgiverne gjennom sine anbudsinnbydelser søke å nå følgende mål:

- a) å fremme en så bred og åpen deltaking som mulig i hele Unionen av alle markedsdeltakere, særlig nyinntredere og SMB-er, herunder ved å oppmuntre anbudsgiverne til å bruke underleverandører,
- b) å unngå misbruk av dominerende stilling og avhengighet av én enkelt leverandør,
- c) å dra nytte av tidligere investeringer i offentlig sektor og erfaringer knyttet til disse, samt av industriell erfaring og kompetanse, samtidig som det sikres at reglene for anbudskonkurranser overholdes,
- d) å bruke flere leverandører når det er hensiktsmessig, for å sikre bedre overordnet kontroll med Copernicus, dets kostnader og tidsplan,
- e) når det er hensiktsmessig, ta hensyn til de samlede kostnadene i løpet av den utnyttbare levetiden for produktet, tjenesten eller arbeidet som anbudet gjelder.

*AVSNITT II***Særlige bestemmelser om offentlige innkjøp***Artikkel 16***Sikring av rettferdige konkurransevilkår**

Den offentlige oppdragsgiveren skal treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre rettferdige konkurransevilkår når en markedsdeltaker tidligere har deltatt i virksomhet i forbindelse med gjenstanden for anbudet, og når dette

- a) kan medføre betydelige fordeler for denne markedsdeltakeren når det gjelder innsideinformasjon, og derfor kan skape bekymring om overholdelsen av prinsippet om lik behandling, eller
- b) påvirker normale konkurransevilkår eller upartiskheten og objektiviteten ved tildeling eller gjennomføring av kontrakten.

Disse tiltakene skal ikke føre til konkurransevridning eller til at likebehandlingen eller fortroligheten av data som innsamles om foretak, deres forretningsforbindelser og kostnadsstruktur, settes i fare. I denne sammenheng skal disse tiltakene ta hensyn til den planlagte kontraktens art og bestemmelser.

*Artikkel 17***Informasjonssikkerhet**

Når det gjelder kontrakter som omfatter, krever, og/eller inneholder graderte opplysninger, skal den offentlige oppdragsgiveren i anbudsdokumentene angi hvilke tiltak og krav som er nødvendige for å sørge for sikkerheten til disse opplysningene på nødvendig nivå.

*Artikkel 18***Forsyningssikkerhet**

Den offentlige oppdragsgiveren skal i anbudsdokumentene angi krav knyttet til forsyningssikkerhet og pålitelig levering av tjenestene for gjennomføringen av kontrakten.

*Artikkel 19***Betinget flerfasekontrakt**

1. Den offentlige oppdragsgiveren kan inngå en kontrakt av typen betinget flerfasekontrakt.
2. En betinget flerfasekontrakt skal bestå av en fast fase med en budsjettforpliktelse som fører til en fast forpliktelse til å levere arbeid, leveranser eller tjenester for denne fasen, og en eller flere faser der både budsjett og gjennomføring er omfattet av vilkår. I anbudsdokumentene skal det angis hvilke elementer som inngår i betingede flerfasekontrakter. Særlig skal kontraktens gjenstand, pris eller grunnlag for beregning av prisen, samt bestemmelser om levering av arbeid, leveranser og tjenester for hver fase, angis.
3. Ytelsene i den faste fasen skal utgjøre en sammenhengende helhet; det samme gjelder for ytelsene i forbindelse med hver betingede fase, idet det tas hensyn til ytelsene i alle foregående faser.
4. For hver betinget fase som gjennomføres, skal den offentlige oppdragsgiveren treffe en beslutning som skal meddeles leverandøren i samsvar med kontrakten. Dersom en betinget fase bekreftes sent eller ikke bekreftes, kan leverandøren, dersom det er fastsatt i kontrakten, og på vilkårene i den, motta godtgjøring i form av ventepenger eller erstatning.
5. Når den offentlige oppdragsgiveren i forbindelse med en bestemt fase fastslår at arbeid, leveranser eller tjenester som er avtalt innenfor denne fasen, ikke er gjennomført, kan den kreve skadeserstatning og oppheve kontrakten dersom dette er fastsatt i kontrakten, og på vilkårene som er fastsatt i den.

*Artikkel 20***Selvkostkontrakter**

1. Den offentlige oppdragsgiveren kan velge en kontrakt som er helt eller delvis selvkostbasert, opp til et fastsatt pristak og på vilkårene fastsatt i nr. 2.

Prisen som skal betales for slike kontrakter, består av en godtgjøring av de samlede direkte kostnadene som har påløpt for leverandøren i henhold til kontrakten, for eksempel utgifter til lønninger, materialer, forbruksvarer og bruk av utstyr og infrastrukturer som er nødvendig for å oppfylle kontrakten. Disse kostnadene skal økes med enten et fast beløp som dekker indirekte kostnader og fortjeneste, eller et beløp som dekker indirekte kostnader og et incentivbeløp knyttet til oppnåelsen av mål knyttet til resultatene og tidsplanen.

2. Den offentlige oppdragsgiveren kan velge en helt eller delvis selvkostbasert kontrakt når det objektivt er umulig å angi en nøyaktig fast pris, og dersom det med rimelighet kan påvises at en slik fast pris ville blitt unormalt høy på grunn av usikkerhet i forbindelse med gjennomføringen av kontrakten av følgende grunner:

- a) kontrakten inneholder svært komplekse elementer eller omfatter bruk av ny teknologi, noe som medfører betydelig teknisk usikkerhet, eller
- b) virksomheten som avtalen gjelder, skal av operative grunner igangsettes umiddelbart, selv om det ennå ikke er mulig å fastsette en fast og endelig pris, ettersom det foreligger betydelige usikkerhetsfaktorer eller gjennomføringen av kontrakten delvis avhenger av gjennomføringen av andre kontrakter.

3. Pristaket i helt eller delvis selvkostbaserte kontrakter skal være det høyeste beløpet som kan utbetales. Det kan overskrides bare i behørig begrunnede tilfeller og dersom den offentlige oppdragsgiveren på forhånd har gitt sitt samtykke.

4. I anbudsdokumentene for selvkostbaserte kontrakter skal følgende angis:

- a) kontraktens art, det vil si om den er en helt eller delvis selvkostbasert kontrakt med et pristak,
- b) i forbindelse med delvis selvkostbaserte kontrakter, hvilke deler av kontrakten som omfattes av selvkostpris,
- c) samlet beløp for pristaket,
- d) kriteriene for tildeling, som skal gjøre det mulig å evaluere om det samlede beregnede budsjettet er rimelig, hvilke kostnader som er berettigede, reglene for beregning av disse kostnadene og overskuddet som er angitt i anbudet som skal vurderes,
- e) hvilken ordning for tillegg som i henhold til nr. 1 skal benyttes på direkte kostnader,
- f) bestemmelser og framgangsmåter for å fastslå om anbudsgiverens planlagte kostnader for gjennomføringen av kontrakten er berettigede, i samsvar med prinsippene i nr. 5,
- g) regnskapsregler som anbudsgiverne skal følge,
- h) for kontrakter som er delvis selvkostbaserte og som skal konverteres til kontrakter med fast og endelig pris, parametrene for denne konverteringen.

5. Kostnader som angis av leverandøren under gjennomføringen av en helt eller delvis selvkostbasert kontrakt, er berettigede bare dersom de

- a) faktisk har påløpt i kontraktsperioden, med unntak for kostnader til utstyr, infrastruktur og immaterielle eiendeler som er nødvendige for gjennomføringen av kontrakten, og der hele innkjøpsverdien kan anses som berettiget,
- b) er angitt i det samlede beregnede budsjettet, eventuelt endret gjennom endringer til den opprinnelige kontrakten,
- c) er nødvendige for gjennomføring av kontrakten,
- d) er et resultat av og kan tilskrives gjennomføringen av kontrakten,
- e) kan identifiseres og kontrolleres, er oppført i leverandørens regnskaper og er fastsatt i samsvar med de regnskapsstandarder som er angitt i anbudsvilkårene og kontrakten,
- f) oppfyller kravene i gjeldende skatte- og sosiallovgivning,
- g) ikke avviker fra vilkårene i kontrakten,
- h) er rimelige og berettigede og overholder kravene til forsvarlig økonomistyring, særlig med hensyn til nøysomhet og effektivitet.

Leverandøren skal ha ansvar for sitt eget kostnadsregnskap og for korrekt regnskapsføring og eventuell annen dokumentasjon som er nødvendig for å vise at kostnadene som kreves godtgjort, faktisk har påløpt og er i samsvar med prinsippene i denne artikkel. Kostnader som ikke kan begrunnes av leverandøren, skal ikke anses som berettigede, og godtgjøring skal ikke gis.

6. Den offentlige oppdragsgiveren skal ha ansvar for følgende oppgaver for å sikre korrekt gjennomføring av selvkostbaserte kontrakter:

- a) den skal fastsette et mest mulig realistisk pristak og samtidig sikre tilstrekkelig fleksibilitet til at det kan tas hensyn til tekniske vanskeligheter,
- b) den skal konvertere delvis selvkostbaserte kontrakter til fastpriskontrakter så snart det under gjennomføringen av kontrakten er mulig å fastsette en fast, endelig pris. Den skal i denne forbindelse fastsette parametrene for konvertering av en selvkostbasert kontrakt til en kontrakt med fast, endelig pris,
- c) den skal vedta overvåkings- og kontrolltiltak som særlig omfatter en foreløpig oversikt over forventede kostnader,
- d) den skal fastsette egnede prinsipper, verktøy og framgangsmåter for gjennomføring av kontrakter, særlig med sikte på å identifisere kostnader og kontrollere om kostnader angitt av leverandøren eller dens underleverandører i forbindelse med gjennomføringen av kontrakten er berettigede, og med sikte på gjennomføring av endringer til kontrakten,
- e) den skal kontrollere at leverandøren og dens underleverandører følger de regnskapsstandarder som er angitt i kontrakten, og oppfyller kravet om å framlegge regnskapsbilag som gir et sant og korrekt bilde av regnskapene,
- f) den skal under hele gjennomføringen av kontrakten løpende sikre at prinsipper, verktøy og framgangsmåter nevnt i bokstav d) er effektive.

Artikkel 21

Endringer

Den offentlige oppdragsgiveren og leverandørene kan gjennomføre endringer til kontrakten, forutsatt at slike endringer oppfyller alle følgende vilkår:

- a) kontraktens gjenstand forblir uendret,
- b) den endrer ikke kontraktens økonomiske likevekt,
- c) det innføres ikke vilkår som, dersom de hadde inngått i det opprinnelige anbudsgrunnlaget, ville gjort det mulig å delta for andre anbudsgivere enn de som opprinnelig ble godkjent, eller ville gjort det mulig å velge et annet tilbud enn det som opprinnelig ble godkjent.

Artikkel 22

Underleveranser

1. Den offentlige oppdragsgiveren skal kreve av anbudsgiveren at denne gjennom anbudskonkurranser overlater en del av kontrakten til underleverandører på egnede nivåer og til andre foretak enn de som tilhører anbudsgiverens gruppe av foretak, særlig nyinntredere og SMB-er.

2. Den offentlige oppdragsgiveren skal angi hvor stor del av kontrakten som skal overlates til underleverandører, i form av et intervall fra en minste prosentdel til en største prosentdel. Den skal sikre at disse prosentdelene står i forhold til kontraktens mål og verdi, idet det tas hensyn til den berørte sektorens særtrekk, og særlig til konkurransenivået og industripotensialet.

3. Dersom anbudsgiveren i sitt tilbud angir at den ikke har til hensikt å overlate deler av kontrakten til underleverandører, eller at den vil overlate bare en del som er mindre enn minsteprosentdelen i intervallet nevnt i nr. 2, skal den gi den offentlige oppdragsgiveren en begrunnelse for dette. Den offentlige oppdragsgiveren skal oversende nevnte informasjon til Kommisjonen.

4. Den offentlige oppdragsgiveren kan avvise underleverandører som er valgt av anbudsgiveren i forbindelse med tildelingen av hovedkontrakten eller av den valgte anbudsgiveren i forbindelse med gjennomføringen av kontrakten. Den skal gi en skriftlig begrunnelse for avvisningen, som bare kan skje på grunnlag av kriteriene som ble benyttet ved utvelgningen av anbudsgiverne i forbindelse med hovedkontrakten.

KAPITTEL IV

DATA- OG SIKKERHETSPOLITIKK*Artikkel 23***Data- og informasjonspolitikk for Copernicus**

1. Data- og informasjonspolitikken for de tiltak som finansieres innenfor Copernicus-programmet, skal støtte målene i artikkel 4 og følgende mål:

- a) fremme bruk og deling av Copernicus-data og -informasjon,
- b) styrke de europeiske jordobservasjonsmarkedene, særlig når det gjelder etterfølgende tjenester, for å fremme vekst og sysselsetting,
- c) bidra til et bærekraftig og kontinuerlig tilbud av Copernicus-data og -informasjon,
- d) støtte europeiske forsknings-, teknologi- og innovasjonsmiljøer.

2. Data fra dedikerte satellitter og Copernicus-informasjon skal gjøres tilgjengelige gjennom formidlingsplattformer i Copernicus på forhåndsdefinerte tekniske vilkår og på et fullstendig, åpent og gratis grunnlag, med følgende begrensninger:

- a) lisensvilkår for data og informasjon fra tredjemann,
- b) formater, egenskaper og formidlingsmåter,
- c) Unionens eller medlemsstatenes sikkerhetsinteresser og eksterne forbindelser,
- d) risiko for forstyrrelser av sikkerhetsmessige eller tekniske grunner, av systemet som produserer Copernicus-data og -informasjon,
- e) sikring av pålitelig tilgang til Copernicus-data og -informasjon for europeiske brukere.

*Artikkel 24***Vilkår og begrensninger for tilgang til og bruk av Copernicus-data og -informasjon**

1. Kommisjonen kan, idet den tar hensyn til tredjemanns data- og informasjonspolitikk og med forbehold for regler og framgangsmåter som gjelder for rom- og feltinfrastruktur under nasjonal kontroll eller under internasjonale organisasjoners kontroll, vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 31 med hensyn til

- a) vilkårene og framgangsmåtene for tilgang til og registrering og bruk av Copernicus-data og -informasjon, herunder formidlingsmåter,
- b) de særlige tekniske kriteriene som er nødvendige for å unngå avbrudd i tilgangen til Copernicus-data og -informasjon, herunder prioritering av tilgang,
- c) kriteriene og framgangsmåtene for begrensning av innsamling eller spredning av Copernicus-data og -informasjon på grunn av motstridende rettigheter.

2. Kommisjonen kan, idet den tar hensyn til tredjemanns data- og informasjonspolitikk og med forbehold for regler og framgangsmåter som gjelder for rom- og feltinfrastruktur under nasjonal kontroll eller under internasjonale organisasjoners kontroll, treffe tiltak etter framgangsmåten med undersøkelseskomité nevnt i artikkel 30 nr. 4 med hensyn til

- a) de tekniske spesifikasjonene for overføring og bruk av data fra dedikerte satellitter som overføres til mottaksstasjoner eller gjennom særlige forbindelser med stor båndbredde, til stasjoner som ikke inngår i Copernicus,
- b) de tekniske spesifikasjonene for arkivering av Copernicus-data og -informasjon.

3. Kommisjonen skal fastsette relevante lisensvilkår og framgangsmåter for lisensiering for data fra dedikerte satellitter og Copernicus-informasjon, og for overføring av satellittdata til mottaksstasjoner eller gjennom dedikerte forbindelser med stor båndbredde til stasjoner som ikke inngår i Copernicus, i samsvar med denne forordning og gjeldende tredjemannsrettigheter.

*Artikkel 25***Beskyttelse av sikkerhetsinteresser**

1. Kommisjonen skal evaluere sikkerhetsrammen i Copernicus idet det tas hensyn til målene i artikkel 4. For dette formål skal Kommisjonen vurdere de nødvendige sikkerhetstiltakene, som skal utformes slik at enhver risiko eller trussel i forbindelse med Unionens eller medlemsstatenes interesser eller sikkerhet unngås, særlig for å sikre overholdelsen av prinsippene i beslutning 2001/844/EF, EKSF, Euratom og beslutning 2013/488/EU.
2. På grunnlag av evalueringen nevnt i nr. 1 skal Kommisjonen ved hjelp av gjennomføringsrettsakter fastsette nødvendige sikkerhetsrelaterte tekniske spesifikasjoner for Copernicus. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med framgangsmåten med undersøkelseskomité nevnt i artikkel 30 nr. 4.
3. Kommisjonen kan bistås av uavhengige sakkyndige fra medlemsstatene for å definere de tekniske spesifikasjonene for sikkerhetsrammen nevnt i nr. 2.
4. Med forbehold for nr. 2 skal Rådet vedta tiltak som skal treffes når Unionens eller medlemsstatenes sikkerhet kan bli berørt av data og informasjon fra Copernicus.
5. Når graderte EU-opplysninger produseres eller behandles i Copernicus, skal alle deltakere sørge for et vern som tilsvarende det som gis gjennom reglene i vedlegget til beslutning 2001/844/EF og i vedleggene til beslutning 2013/488/EU.

KAPITTEL V

DIVERSE BESTEMMELSER*Artikkel 26***Internasjonalt samarbeid**

1. Følgende stater eller internasjonale organisasjoner kan delta i Copernicus på grunnlag av egnede avtaler:
  - a) stater i Det europeiske frihandelsforbund (EFTA-stater) som er avtaleparter til EØS-avtalen i samsvar med vilkårene fastsatt i EØS-avtalen,
  - b) kandidatstater og mulige kandidatstater i samsvar med de respektive rammeavtalene eller en protokoll til en assosieringsavtale om fastsettelse av de allmenne prinsippene og vilkårene for disse statenes deltaking i unionsprogrammer,
  - c) Det sveitsiske edsforbund, andre tredjestater som ikke er nevnt i bokstav a) og b), og internasjonale organisasjoner, i samsvar med avtaler som Unionen har inngått med slike tredjestater eller internasjonale organisasjoner i henhold til artikkel 218 i TEUV, og som inneholder vilkårene for og nærmere bestemmelser om deres deltaking.
2. Stater eller internasjonale organisasjoner nevnt i nr. 1 kan gi finansiell støtte eller bidrag i naturalier til Copernicus. Denne finansielle støtten og disse bidragene skal anses som eksterne inntekter avsatt til særlige formål i samsvar med finansforordningens artikkel 21 nr. 2, og skal være tillatt i henhold til vilkårene i avtalen som er inngått med den berørte tredjestaten eller internasjonale organisasjonen.
3. Internasjonal samordning av observasjonssystemer og tilknyttede datautvekslinger kan behandles innenfor rammen av Copernicus for å styrke dets globale dimensjon og komplementaritet, idet det tas hensyn til eksisterende internasjonale avtaler og samordningsprosesser.

*Artikkel 27***Beskyttelse av Unionens økonomiske interesser**

1. Kommisjonen skal treffe egnede tiltak for å sikre at Unionens økonomiske interesser beskyttes ved gjennomføring av tiltak som finansieres i henhold til denne forordning, gjennom tiltak for å forebygge bedrageri, korrupsjon og annen ulovlig virksomhet, gjennom effektiv kontroll og, dersom det oppdages uregelmessigheter, gjennom inndrivelse av urettmessig utbetalte beløp samt, når det er hensiktsmessig, gjennom effektive, avpassede og avskrekkende administrative og økonomiske sanksjoner.
2. Kommisjonen eller dens representanter og Revisjonsretten skal ha myndighet til å utføre revisjon på grunnlag av dokumenter og kontroller på stedet hos alle tilskuddsmottakere, leverandører og underleverandører som har mottatt EU-midler gjennom Copernicus.

3. Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF) kan utføre undersøkelser, herunder kontroller og inspeksjoner på stedet, i samsvar med bestemmelsene og framgangsmåtene fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 883/2013⁽¹⁾ og rådsforordning (Euratom, EF) nr. 2185/96⁽²⁾ for å fastslå om det har forekommet bedrageri, korrupsjon eller annen ulovlig virksomhet som berører Unionens økonomiske interesser, i forbindelse med en tilskuddsavtale, en tilskuddsbeslutning eller en kontrakt som er finansiert gjennom Copernicus.

4. Uten at det berører nr. 1-3 skal samarbeidsavtaler med tredjestater og internasjonale organisasjoner, kontrakter, tilskuddsavtaler og tilskuddsvedtak som følge av gjennomføringen av Copernicus, inneholde bestemmelser som uttrykkelig gir Kommisjonen, Revisjonsretten og OLAF myndighet til å utføre slike revisjoner og undersøkelser i henhold til deres respektive myndighet.

Artikkel 28

Eierskap

1. Unionen skal være eier av alle materielle og immaterielle eiendeler som skapes eller utvikles gjennom Copernicus. For det formålet skal det, når det er hensiktsmessig, inngås avtaler med tredjemann om eksisterende eiendomsrettigheter.

2. Vilkårene for overføring av eiendomsrett til Unionen skal fastsettes i avtalene nevnt i nr. 1.

3. Kommisjonen skal gjennom en hensiktsmessig ramme sikre størst mulig bruk av eiendelene nevnt i denne artikkel, og den skal særlig forvalte immaterialrettighetene i forbindelse med Copernicus så effektivt som mulig, idet det tas hensyn til behovet for å beskytte Unionens immaterialrettigheter og gi dem verdi, alle berørte parter interesser og behovet for en harmonisk utvikling av markedene og av nye teknologier samt til kontinuiteten i tjenestene. For dette formål skal den sikre at kontrakter som inngås i forbindelse med Copernicus, omfatter muligheten for å overføre eller lisensiere immaterialrettigheter som følger av arbeid utført under Copernicus.

Artikkel 29

Bistand til Kommisjonen

Kommisjonen kan bistås av uavhengige sakkyndige fra ulike områder med tilknytning til virkeområdet for Copernicus og fra en bred krets av berørte parter, herunder representanter for Copernicus-brukere og nasjonale enheter med ansvar for romvirksomhet, for å bistå Kommisjonen med nødvendig teknisk og vitenskapelig sakkunnskap samt tverrfaglige og tverrsektorielle perspektiver, idet det tas hensyn til relevante eksisterende initiativer i Unionen og på nasjonalt og regionalt plan.

Artikkel 30

Komitéframgangsmåte

1. Kommisjonen skal bistås av en komité («Copernicus-komiteen»). Nevnte komité skal være en komité i henhold til forordning (EU) nr. 182/2011.

Copernicus-komiteen skal tre sammen i bestemte sammensetninger, særlig med hensyn til sikkerhetsspørsmål («sikkerhetsorgan»).

2. Copernicus-komiteen skal opprette «brukerforumet» som en arbeidsgruppe for å gi Copernicus-komiteen råd i spørsmål knyttet til brukerbehov, i samsvar med sin forretningsorden.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

4. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

5. Representanter for enheter som har fått oppgaver innenfor rammen av Copernicus, skal når det er hensiktsmessig delta i arbeidet i Copernicus-komiteen som observatører på de vilkår som fastsettes i komiteens forretningsorden.

6. Avtaler som inngås av Unionen i samsvar med artikkel 26, kan inneholde bestemmelser om at representanter for tredjestater eller internasjonale organisasjoner når det er hensiktsmessig kan delta i arbeidet i Copernicus-komiteen på vilkår som fastsettes i komiteens forretningsorden.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 av 11. september 2013 om undersøkelser som foretas av Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF) og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1073/1999 og rådsforordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 av 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Rådsforordning (EF, Euratom) nr. 2185/96 av 11. november 1996 om kontroll og inspeksjon på stedet som foretas av Kommisjonen for å verne De europeiske fellesskaps økonomiske interesser mot bedrageri og andre uregelmessigheter (EFT L 292 av 15.11.1996, s. 2).

7. Copernicus-komiteen skal møtes regelmessig og helst hvert kvartal. Kommisjonen skal på hvert møte framlegge en rapport om framdriften i Copernicus. Nevnte rapporter skal gi en generell oversikt over status og utvikling i Copernicus, særlig med hensyn til risikohåndtering, kostnader, tidsplan, resultater, innkjøp og relevant rådgivning til Kommisjonen.

Artikkel 31

Utøvelse av delegert myndighet

1. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter gis Kommisjonen med forbehold for vilkårene fastsatt i denne artikkel.
2. Myndigheten til å vedta de delegerte rettsaktene nevnt i artikkel 9 nr. 7 og artikkel 24 nr. 1 skal gis Kommisjonen så lenge Copernicus varer.
3. Den delegerte myndigheten nevnt i artikkel 9 nr. 7 og artikkel 24 nr. 1 kan når som helst tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. Beslutningen om tilbakekalling innebærer at den delegerte myndigheten som angis i beslutningen, opphører å gjelde. Den får anvendelse dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende* eller på et senere tidspunkt angitt i beslutningen. Den berører ikke gyldigheten av delegerte rettsakter som allerede er trådt i kraft.
4. Så snart Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den underrette Europaparlamentet og Rådet samtidig om dette.
5. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 9 nr. 7 og artikkel 24 nr. 1 skal tre i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har gjort innsigelse innen en frist på to måneder etter at rettsakten ble meddelt Europaparlamentet og Rådet, eller dersom Europaparlamentet og Rådet innen utløpet av denne fristen begge har underrettet Kommisjonen om at de ikke kommer til å gjøre innsigelse. På Europaparlamentets eller Rådets initiativ forlenges denne fristen med to måneder.

Artikkel 32

Evaluering

1. Kommisjonen skal innen 31. desember 2017 og etter samråd med relevante berørte parter utarbeide en evalueringsrapport om oppnåelsen av målene for alle oppgaver som finansieres gjennom Copernicus, med hensyn til deres resultater og virkninger, deres merverdi på europeisk plan og effektiviteten i ressursbruken. Evalueringen skal vurdere om alle mål fortsatt er relevante samt hvordan tiltakene bidrar til målene som er beskrevet i artikkel 4, effektiviteten til organisasjonsstrukturen og omfanget av tjenestene. Evalueringen skal omfatte en vurdering av muligheten for deltaking fra relevante europeiske byråer (herunder Det europeiske GNSS-byrå) og, når det er hensiktsmessig, følges av relevante forslag til regelverk.

Evalueringen skal særlig vurdere virkningen av data- og informasjonspolitikk innenfor rammen av Copernicus på berørte parter, etterfølgende brukere, innvirkningen på næringslivet samt på nasjonale og private investeringer i jordobservasjonsinfrastrukturer.

2. Kommisjonen skal foreta evalueringen nevnt i nr. 1 i nært samarbeid med tjenesteyterne og Copernicus-brukerne, og skal undersøke effektiviteten av Copernicus og dets bidrag til målene nevnt i artikkel 4. Kommisjonen skal meddele konklusjonene av disse evalueringene til Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen og ved behov foreslå egnede tiltak.
3. Kommisjonen og medlemsstatene kan, ved behov og med bistand fra uavhengige enheter, foreta en evaluering av hvordan de berørte prosjektene har blitt gjennomført og av virkningen av gjennomføringen, slik at det kan fastslås om de fastsatte målene, herunder knyttet til beskyttelse av miljøet, er nådd.
4. Kommisjonen kan anmode en medlemsstat om å framlegge en særlig evaluering av tiltakene og de tilknyttede prosjektene som finansieres i henhold til denne forordning, eller, når det er hensiktsmessig, om å gi Kommisjonen informasjon og bistand som kreves for å foreta en evaluering av slike prosjekter.

Artikkel 33

Oppheving

1. Forordning (EF) nr. 911/2010 oppheves.
2. Alle tiltak truffet på grunnlag av forordning (EU) nr. 911/2010 forblir gyldige.
3. Henvisninger til den opphevede forordning (EU) nr. 911/2010 skal forstås som henvisninger til denne forordning og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegget.

*Artikkel 34***Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. januar 2014.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 3. april 2014.

For Europaparlamentet

M. SCHULZ

President

For Rådet

D. KOURKOULAS

Formann

_____

VEDLEGG

Sammenligningstabell nevnt i artikkel 33

Forordning (EU) nr. 911/2010	Denne forordning
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2, 5, 6 og 7
Artikkel 3	–
Artikkel 4	Artikkel 4, 9, 10, 11, 13 og 26
Artikkel 5	Artikkel 5, 9, 11 og 13
Artikkel 6	Artikkel 14-22
Artikkel 7	Artikkel 9 og 26
Artikkel 8	Artikkel 8
Artikkel 9	Artikkel 23-25
Artikkel 10	Artikkel 24 og 31
Artikkel 11	Artikkel 31
Artikkel 12	Artikkel 31
Artikkel 13	Artikkel 23-25
Artikkel 14	Artikkel 4 og 32
Artikkel 15	Artikkel 9 og 12
Artikkel 16	Artikkel 30
Artikkel 17	Artikkel 30
Artikkel 18	Artikkel 27
Artikkel 19	Artikkel 34
Vedlegget	Artikkel 4

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EU) nr. 254/2014

2019/EØS/22/06

av 26. februar 2014

om eit fleirårig forbrukarprogram for 2014–20 og om oppheving av avgjerd nr. 1926/2006/EF(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNIONEN HAR —

med tilvising til traktaten om verkemåten til Den europeiske unionen, særleg artikkel 169,

med tilvising til framlegget frå Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til dei nasjonale parlamenta,

med tilvising til fråsegna frå Det europeiske økonomi- og sosialutvalet⁽¹⁾,

med tilvising til fråsegna frå Regionutvalet⁽²⁾,

etter den ordinære regelverksprosedyren⁽³⁾ og

ut frå desse synsmåtene:

- 1) Ifølgje kommisjonsmeldinga av 3. mars 2010, kalla «Europa 2020 – ein strategi for smart, berekraftig og inkluderande vekst for alle» (heretter kalla «Europa 2020»), bør borgarar få større innverknad slik at dei kan delta fullt ut i den indre marknaden. Dette gjer det naudsynt å styrkje evna og tilliten deira til å kjøpe varer og tenester på tvers av landegrensene, særleg på internett.
- 2) Unionen medverkar til å sikre eit høgt nivå for forbrukarvern og til å setje forbrukarane i sentrum av den indre marknaden ved å støtte og utfylle den politikken medlemsstatane fører, slik at borgarane vert sikra fullt utbytte av føremonene ved den indre marknaden, og slik at tryggleiken og dei rettslege og økonomiske interessene deira vert verna gjennom konkrete tiltak.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 84 av 20.3.2014, s. 42, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 251/2014 av 13. november 2014 om endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlege områder utenfor de fire friheter, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 61 av 8.10.2015, s. 12.

⁽¹⁾ TEU C 181 av 21.6.2012, s. 89.

⁽²⁾ TEU C 225 av 27.7.2012, s. 217.

⁽³⁾ Haldning frå Europaparlamentet av 14. januar 2014 (enno ikkje kunngjort i TEU) og rådsavgjerd av 11. februar 2014.

3) Det fleirårige forbrukarprogrammet for 2014–20 (heretter kalla «programmet») bør medverke til å sikre eit høgt nivå for forbrukarvern og slutte opp om ambisjonane i Europa 2020 med omsyn til vekst og konkurransevne ved å integrere særskilde utfordringar som er påviste i Europa 2020 når det gjeld den digitale dagsordenen for Europa, slik at digitaliseringa faktisk fører til at forbrukarinteressene vert tekne betre hand om, og når det gjeld berekraftig vekst, ved å leggje om kursen mot eit meir berekraftige forbruksmønster, og når det gjeld sosial integrering, ved å ta omsyn til den særlege situasjonen til sårbare forbrukarar og dei behova som oppstår når folkesetnaden vert stadig eldre, og når det gjeld smart regelverk, mellom anna ved overvaking av forbrukarmarknaden med sikte på å utforme smarte og målretta reglar.

4) I kommisjonsmeldinga av 22. mai 2012 om ein dagsorden for forbrukarpolitikken i EU for fremjing av tillit og vekst («dagsorden for forbrukarpolitikk») er det fastsett ei strategisk ramme for forbrukarpolitikken i Unionen i dei komande åra, der forbrukarinteressene vert støtta i all politikk som vert ført i Unionen. Føremålet med dagsordenen for forbrukarpolitikk er å fastsetje ein strategi for effektive og målretta politiske tiltak som støttar forbrukarane i alle fasar av livet, ved å sikre at dei får tilgang til trygge varer og tenester, informere dei og gje dei opplæring, støtte organa som representerer dei, styrkje rettane deira, gje dei tilgang til rettfærd og klagerett og sikre at forbrukarregelverket vert handheva.

5) Den økonomiske nedgangen dei siste åra har avdekt fleire manglar og avvik i den indre marknaden, noko som er med på å undergrave tilliten blant forbrukarar og borgarar. Sjølv om det er ei kjensgjerning at Unionen arbeider under stramme budsjettammer, bør Unionen likevel skaffe til vegar dei økonomiske midlane som trengst for å nå måla for programmet, og bør difor støtte Europa 2020.

6) Med sikte på gjennomføring av den indre marknaden er det heilt naudsynt å fjerne dei umotiverte og urimelege hindringane som framleis står att for at den indre marknaden skal verke på ein tilfredsstillande måte og borgarane kan få større tillit og tiltru til systemet, særleg i samband med handel på tvers av landegrensene. Unionen bør arbeide for å skape gunstige vilkår for å gje forbrukarane større innverknad ved å syte for at dei får dei verktøya, den kunnskapen og den kompetansen som er naudsynt for å kunne ta gjennomtenkte og godt grunnleggjende avgjerdar, og ved å gjere dei meir medvitne.

- 7) I denne forordninga vert det teke omsyn til det økonomiske, sosiale og tekniske miljøet og tilhøyrande nye utfordringar. Dei tiltaka som vert finansierte i medhald av dette programmet, er særleg retta mot spørsmål som er knytte til globalisering, digitalisering, dei stadig meir komplekse avgjerdene som forbrukarane må ta, behovet for meir berekraftige forbruksmønster, den aldrande folkesetnaden, sosial utstøying og sårbare forbrukarar. Det å integrere forbrukarinteresser i alle delar av politikken til Unionen, i medhald av artikkel 12 i traktaten om verkemåten til Den europeiske unionen (TVEU), har høg prioritet. Samordning med annan politikk og andre program i Unionen er svært viktig for å sikre at forbrukarinteressene vert høgt prioriterte på andre politikkområde. For å fremje samverknad og unngå dobbeltarbeid bør det leggjast til rette for at andre fond og program i Unionen skal syte for økonomisk støtte til å integrere forbrukarinteresser på sine respektive område.
- 8) Programmet bør sikre eit høgt vernnivå for alle forbrukarar, særleg for sårbare forbrukarar, for å ta omsyn til deira særlege behov og auke kompetansen deira, i samsvar med oppmodinga i europaparlamentsresolusjon av 22. mai 2012 om ein strategi for å styrkje rettane til sårbare forbrukarar⁽¹⁾. Programmet bør særleg sikre at sårbare forbrukarar har tilgang til informasjon om varer og tenester, slik at dei har like gode føresetnader for å gjere sine eigne frie og godt grunngjevne val, ikkje minst fordi sårbare forbrukarar kan ha vanskar med å innhente og tileigne seg forbrukarinformasjon og difor risikerer å verte villeidde.
- 9) Programmet bør særleg ta omsyn til barn, mellom anna gjennom samarbeid med aktuelle aktørar for å sikre at dei pliktar seg til å nytte ansvarsmedviten reklame retta mot mindreårige, særleg for å motverke villeiande reklame på internett.
- 10) I programmet bør det fastsetjast tiltak som skal utgjere ei unionsramme for finansiering av tiltaka. I medhald av artikkel 54 i europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 966/2012⁽²⁾ skal denne forordninga utgjere det rettslege grunnlaget for desse tiltaka og for gjennomføringa av programmet. Denne forordninga byggjer på og fører vidare dei tiltaka som er finansierte i medhald av europaparlaments- og rådsavgjerd nr. 1926/2006/EF⁽³⁾.
- 11) Det er viktig å styrkje forbrukarvernet. For å oppnå dette overordna målet bør det fastsetjast særskilde mål med omsyn til tryggleik for, informasjon til, opplæring av og støtte til forbrukarorganisasjonar på unionsplan, rettar og klagerett, og dessutan handheving av forbrukarrettar. Verdien og verknaden av dei tiltaka som vert gjorde i medhald av programmet, bør overvakast og evaluerast jamleg, slik at det vert enklare å utforme endå betre politikk i forbrukarane si interesse. For å evaluere forbrukarpolitikken, særleg den konkrete verknaden av dei tiltaka som vert gjorde, bør det utarbeidast indikatorar; verdien av indikatorane bør likevel sjåast i ein større samanheng.
- 12) Det er viktig å styrkje tilliten blant forbrukarane. Dersom dette målet skal nåast, må handlingsrommet styrkjast, særleg gjennom eigna økonomisk støtte til forbrukarorganisasjonar på unionsplan og til europeiske forbrukarsenter, med tanke på den viktige oppgåva dei har med å gje forbrukarane hjelp med og informasjon om forbrukarrettar, støtte dei ved forbrukartvistar, særleg ved å gje dei tilgang til eigna tvisteløysingsordningar, og fremje forbrukarinteressene slik at den indre marknaden verkar på ein tilfredsstillande måte. Det bør vere mogleg for slike organisasjonar og senter å styrkje forbrukarvernet og tilliten blant forbrukarane ved å setje i verk konkrete tiltak og tilpasse støtte, informasjon og opplæring til den einskilde forbrukaren.
- 13) Det må fastsetjast kva tiltak som kan få støtte og kan nyttast for å nå desse måla.
- 14) Det må fastsetjast kategoriar av moglege tilskotsmottakarar.
- 15) I denne forordninga er det ført opp ein finansiell referansesum for programmet, slik det er definert i nr. 17 i den tverrinstitusjonelle avtala av 2. desember 2013 mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om budsjett disiplin og ein betre budsjettprosedyre og om god økonomistyring⁽⁴⁾, utan at det får konsekvensar for budsjettfullmakta til Europaparlamentet og Rådet, slik det er fastsett i TVEU.
-
- ⁽¹⁾ TEU C 264 E av 13.9.2013, s. 11.
- ⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 av 25. oktober 2012 om finansielle regler for Den europeiske unions alminnelige budsjett og om oppheving av rådsforordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (TEU L 298 av 26.10.2012, s. 1).
- ⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsavgjerd nr. 1926/2006/EF av 18. desember 2006 om skiping av eit fellesskapshandlingsprogram på området forbrukarpolitikk (2007-2013) (TEU L 404 av 30.12.2006, s. 39).
-
- ⁽⁴⁾ TEU C 373 av 20.12.2013, s. 1.

- 16) I tråd med prinsippa for god økonomistyring, innsyn og fleksibilitet i gjennomføringa av programmet bør det utøvande organet kunne vidareførast dersom alle krava som er fastsette i rådsforordning (EF) nr. 58/2003⁽¹⁾, er oppfylte.
- 17) Utgifter som Unionen og medlemsstatane dekkjer til tryggleik for og opplæring av forbrukarar, forbrukarrettar og handheving av desse rettane, bør samordnast betre for å sikre komplementaritet, større effektivitet og meir synleggjering, men òg for å oppnå betre budsjettssamverknad.
- 18) Avtala om Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet inneheld føresegnar om samarbeid innanfor forbrukarvern mellom Unionen og medlemsstatane i Unionen på den eine sida og dei statane i Det europeiske frihandelssambandet som deltek i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet, på den andre. Programmet bør òg opnast for deltaking for andre statar, særleg nabostatane til Unionen og statar som har søkt om medlemskap i Unionen eller er kandidat- eller tilmeldingsstatar.
- 19) I samband med gjennomføringa av programmet og i lys av globaliseringa av produksjonskjeda og marknader som i stadig større grad er innbyrdes avhengige, bør det oppmodast til samarbeid med tredjestatar som ikkje deltek i programmet, samstundes som det vert teke omsyn til eventuelle relevante avtaler mellom desse statane og Unionen.
- 20) Fullmakta til å vedta rettsakter i samsvar med artikkel 290 i TVEU bør delegerast til Kommisjonen, både ved å tilpasse dei indikatorane som er fastsette i vedlegg II for å ta omsyn til endringar i regelverket for forbrukarvern, og ved å endre vedlegg I gjennom fjerning av særlege tiltak for å ta omsyn til resultatane av ein evalueringssrapport frå Kommisjonen. Det er særleg viktig at Kommisjonen held føremålstenlege samråd under det førebauande arbeidet sitt, medrekna samråd med sakkunnige. Under førebuinga og utarbeidinga av delegerede rettsakter bør Kommisjonen syte for at dei relevante dokumenta vert sende over til Europaparlamentet og Rådet til same tid, til rett tid og på ein eigna måte.
- 21) For å sikre einsarta vilkår for gjennomføringa av denne forordninga bør Kommisjonen gjevast gjennomføringsfullmakt til å vedta årlege arbeidsprogram. Denne fullmakta bør nyttast i samsvar med europaparlaments-
- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011⁽²⁾. Ettersom programmet ikkje fastset kriterium for produkttryggleik, men tek sikte på å gje økonomisk støtte til verktøy som trengst for å gjennomføre produkttryggleikspolitikken, og ettersom det er snakk om relativt små summar, bør framgangsmåten med rådgevande utval nyttast.
- 22) Dei økonomiske interessene til Unionen bør vernast gjennom høvelege tiltak under heile utgiftssyklusen, mellom anna ved å førebyggje, avdekkje og undersøkje avvik, krevje tilbake midlar som er tapte, utbetalte på urettkome vis eller nytta på feil måte, og eventuelt fastsetje administrative og økonomiske sanksjonar i samsvar med forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.
- 23) Ettersom måla for denne forordninga ikkje kan nåast i tilstrekkeleg grad av medlemsstatane fordi dei aktuelle sakene er av tverrnasjonal art og difor har større gjennomslagskraft på unionsplan, kan Unionen vedta tiltak i samsvar med nærleiksprinsippet slik det er fastsett i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske unionen. I samsvar med prinsippet om rimeleg samhøve, slik det er fastsett i den nemnde artikkelen, går ikkje denne forordninga lenger enn det som er naudsynt for å nå desse måla.
- 24) Avgjerd nr. 1926/2006/EF vert oppheva.
- 25) Det bør leggjast til rette for å sikre ein smidig og direkte overgang mellom fellesskapshandlingsprogrammet for forbrukarpolitikk (2007–13), som vart fastsett ved avgjerd nr. 1926/2006/EF, og dette programmet, særleg med tanke på vidareføringa av fleirårige tiltak og evalueringa av kor vellukka det førre programmet har vore og kva område som treng større merksemd. I tillegg bør dette programmet vare like lenge som den fleirårige økonomiske ramma for 2014–20, som er fastsett i rådsforordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013⁽³⁾. Difor bør dette programmet nyttast frå 1. januar 2014. Frå og med 1. januar 2021 bør løyvingane til den tekniske og administrative støtta om naudsynt dekkje utgiftene til forvaltning av tiltak som ikkje er vortne avslutta innan utgangen av 2020 —

VEDTEKE DENNE FORORDNINGA:

Artikkel 1

Fleirårig forbrukarprogram

Ved denne forordninga vert det fastsett eit fleirårig forbrukarprogram for tidsrommet 1. januar 2014–31. desember 2020 (heretter kalla «programmet»).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (TEU L 55 av 28.2.2011 s. 13).

⁽³⁾ Rådsforordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013 av 2. desember 2013 om fastsettelse av den flerårige finansielle rammen for tidsrommet 2014–20 (TEU L 347 av 20.12.2013, s. 884).

⁽¹⁾ Rådsforordning (EF) nr. 58/2003 av 19. desember 2002 om fastsettelse av vedtekter for utøvande organer som skal utføre visse oppgaver i forbindelse med forvaltning av fellesskapsprogrammer (TEF L 11 av 16.1.2003, s. 1).

*Artikkel 2***Overordna mål**

Det overordna målet for programmet er å sikre eit høgt nivå for forbrukarvern, gje forbrukarane større innverknad og setje dei i sentrum av den indre marknaden, innanfor ramma av ein allmenn strategi for smart, berekraftig og inkluderande vekst. Programmet tek sikte på å oppnå dette ved å medverke til vern av helsa, tryggleiken og dei juridiske og økonomiske interessene til forbrukarane, men òg ved å fremje retten deira til informasjon og opplæring og til å organisere seg for å tryggje interessene sine, og til å støtte integreringa av forbrukarinteresser i andre politikkområde. Programmet skal utfylle, støtte og overvake politikken i medlemsstatane.

*Artikkel 3***Særskilde mål og indikatorar**

1. Det overordna målet som er nemnt i artikkel 2, skal nåast gjennom følgjande særskilde mål:

a) Mål I — Tryggleik: Å konsolidere og styrkje produkttryggleik gjennom effektivt marknadsstilsyn i heile Unionen.

Dette målet vil særleg verte målt gjennom verksemda og effektiviteten til EU-systemet for snøgg varsling av farlege forbrukarprodukt (RAPEX).

b) Mål II — Forbrukarinformasjon og -opplæring, og støtte til forbrukarorganisasjonar: Å gje forbrukarane betre opplæring, informasjon og kjennskap til rettane sine, å utarbeide eit dokumentasjonsgrunnlag for forbrukarpolitikk og å gje støtte til forbrukarorganisasjonar, mellom anna ved å ta omsyn til dei særlege behova til sårbare forbrukarar.

c) Mål III — Rettar og klagerett: Å utvikle og styrkje forbrukarrettane, særleg gjennom smarte regelverkstiltak og betre tilgang til enkel, effektiv, snøgg og rimeleg klagerett, medrekna alternativ tvisteløysing.

Dette målet vil særleg verte målt gjennom tilgang til alternativ tvisteløysing for å få løyst tverrnasjonale tvistar, gjennom verksemda til eit felles EU-system for nettbasert tvisteløysing og gjennom den prosentdelen av forbrukarane som går vidare for å få løyst eit problem.

d) Mål IV — Handheving: Å støtte handhevinga av forbrukarrettar ved å styrkje samarbeidet mellom nasjonale handhevingsorgan og ved å støtte forbrukarane i form av rådgjeving.

Dette målet vil særleg verte målt gjennom nivået på informasjonsstraumen og effektiviteten av samarbeidet innanfor nettverket for samarbeid om forbrukarvern, gjennom verksemda til europeiske forbrukarsenter og etter kor god kjennskap forbrukarane har til desse.

Forbrukarinformasjon og -deltaking av høg kvalitet har prioritet på tvers av dei ulike sektorane og skal difor fastsetjast uttrykkeleg, der dette er mogleg, i alle sektormål og tiltak som vert finansierte i medhald av programmet.

2. Indikatorane er oppførte i vedlegg II.

3. Kommisjonen skal gjevast fullmakt til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 15 for å tilpasse dei indikatorene som er oppførte i vedlegg II.

*Artikkel 4***Tiltak som kan få støtte**

Dei særskilde måla som er nemnde i artikkel 3, skal nåast gjennom dei tiltaka som kan få støtte, og som er oppførte i lista nedanfor:

a) Mål I — Tryggleik:

1) vitskapleg rådgjeving og risikoanalyse som er relevant for helsa og tryggleiken til forbrukarane, med omsyn til varer som ikkje er næringsmiddel og tenester som ikkje er knytte til næringsmiddel, medrekna støtte til oppgåvene til dei uavhengige vitskapsutvala som er oppnemnde ved kommisjonsavgjerd 2008/721/EF⁽¹⁾,

2) samordning av marknadsstilsyns- og handhevingstiltak for produkttryggleik i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/95/EF⁽²⁾, og tiltak for å betre tryggleiken når det gjeld forbrukartenester,

3) vedlikehald og vidareutvikling av databasar med opplysningar om kosmetiske produkt.

b) Mål II — Forbrukarinformasjon og -opplæring, og støtte til forbrukarorganisasjonar:

⁽¹⁾ Kommisjonsavgjerd nr. 2008/721/EF av 5. august 2008 om opprettelse av en rådgivningsstruktur med vitenskapskomiteer og sakkynndige på området forbrukersikkerhet, folkehelse og miljø, og om oppheving av beslutning 2004/210/EF (TEU L 241 av 10.9.2008, s. 21).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/95/EF av 3. desember 2001 om alminnelig produktsikkerhet (TEF L 11 av 15.1.2002, s. 4).

- 4) utviding og betring av tilgangen til det dokumentasjonsgrunnlaget som vert nytta til å utforme politikk på område som påverkar forbrukarane, utforme smarte og målretta reglar og kartleggje eventuell marknadssvikt eller endra forbrukarbehov som eit grunnlag for å utforme forbrukarpolitikken, kartlegging av dei områda som byr på størst vanskar for forbrukarane, og integrering av forbrukarinteresser i andre politikkområde i Unionen,
- 5) støtte gjennom finansiering av forbrukarorganisasjonar på unionsplan og gjennom oppbygging av kapasitet hjå forbrukarorganisasjonar på unionsplan, nasjonalt plan og regionalt plan, for dermed å gje auka innsyn og hyppigare utveksling av sakkunne og best mogleg praksis,
- 6) auka innsyn i forbrukarmarknader og forbrukarinformasjon, for dermed å gje forbrukarane opplysningar som kan jamførast og er pålitelege og lett tilgjengelege, òg i samband med handel på tvers av landegrensene, slik at forbrukarane kan få hjelp til å samanlikne prisar, ikkje berre på varer og tenester, men òg på kvalitet og berekraft,
- 7) tiltak for å fremje forbrukaropplæring som ein livslang prosess, med særleg vekt på sårbare forbrukarar.
- c) Mål III — Rettar og klagerett:
- 8) utarbeiding i Kommissjonen av regelverk for forbrukarvern og andre initiativ til regelverk, overvaking av måten medlemsstatane innarbeider regelverket og påfølgjande evaluering av verknadene av innarbeidinga, fremjing av initiativ for samregulering og sjølvregulering, og overvaking av dei faktiske verknadene slike initiativ har på forbrukarmarknadene,
- 9) tiltak som gjer det enklare for forbrukarane å få tilgang til tvisteløysingsordningar, særleg alternative ordningar for tvisteløysing, mellom anna gjennom eit felles nettbasert EU-system og gjennom nettverkssamarbeid mellom nasjonale alternative tvisteløysingsorgan, med særleg vekt på høvelege tiltak retta mot behova og rettane til sårbare forbrukarar; og dessutan overvaking av korleis tvisteløysingsordningane verkar og kor effektive dei er for forbrukarane, mellom anna gjennom utvikling og vedlikehald av relevante IT-verktøy og utveksling av best mogleg praksis og gode røynslar i medlemsstatane.
- d) Mål IV — Handheving:
- 10) samordning av tilsyns- og handhevingstiltak i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2006/2004⁽¹⁾,
- 11) finansiell støtte til tiltak i samarbeid med offentlege eller ideelle organ som inngår i unionsnettverk som gjev informasjon og støtte til forbrukarane, slik at dei kan få hjelp til å utøve rettane sine og få tilgang til eigna tvisteløysing, til dømes nettbaserte utanrettslege tvisteløysingsordningar (nettverket av europeiske forbrukarsenter).
- Tiltaka som kan få støtte slik det er oppført i første leddet i denne artikkelen, vert nærmare gjorde greie for i vedlegg I og er oppførte som særlege tiltak.
- Artikkel 5*
- Tilskotsmottakarar**
1. Tilskot til drift av forbrukarorganisasjonar på unionsplan kan tildelast europeiske forbrukarorganisasjonar som oppfyller alle dei følgjande vilkåra:
- a) dei er ikkje-statlege, ideelle og uavhengige av industri-, handels- og næringslivsinteresser eller andre interesser som kan vere i konflikt, og har som hovudmål og hovudverksemd å fremje og verne helsa, tryggleiken og dei økonomiske og rettslege interessene til forbrukarane i Unionen,
- b) dei har mandat til å representere interessene til forbrukarane på unionsplan gjennom organisasjonar i minst halvparten av medlemsstatane, og er representative for forbrukarane i samsvar med nasjonale reglar eller nasjonal praksis, og driv verksemda si på regionalt eller nasjonalt plan.
2. Tilskot til drift av internasjonale organ som fremjar prinsipp og politikk som medverkar til å nå måla for programmet, kan tildelast organisasjonar som oppfyller alle dei følgjande vilkåra:
- a) dei er ikkje-statlege, ideelle og uavhengige av industri-, handels- og næringslivsinteresser eller andre interesser som kan vere i konflikt, og har som hovudmål og hovudverksemd å fremje og verne helsa, tryggleiken og dei økonomiske og rettslege interessene til forbrukarane,

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning nr. 2006/2004/EF av 27. oktober 2004 om samarbeid mellom nasjonale myndigheter med ansvar for handheving av forbrukervernlovgeving (TEU L 364 av 9.12.2004, s. 1).

b) dei utfører alle dei følgjande oppgåvene: dei gjev forbrukarrepresentantar, både frå Unionen og tredjestatar, eit formelt system for deltaking i politiske drøftingar og politikkkutforming, arrangerer møte med tenestemenn og lovgjevarar for å fremje og forsvare forbrukarinteressene overfor offentlege styresmakter, kartlegg felles forbrukarspørsmål og -utfordringar, fremjar forbrukarsynspunkt i det bilaterale sambandet mellom Unionen og tredjestatar, medverkar til utveksling og spreining av sakkunne og kunnskap om forbrukarspørsmål i Unionen og tredjestatar og utarbeider tilrådingar om forbrukarpolitikk.

3. Tilskot til drift av organ på unionsplan som har til oppgåve å samordne handhevingstiltak som gjeld produkttryggleik, kan tildelast organ som er godkjende for dette føremålet i medhald av unionsregelverket.

4. Tilskot til tiltak som organ som driv verksemd i heile Unionen, set i verk for å utarbeide åtferdsreglar, best mogleg praksis og retningslinjer for jamføring av pris, produktkvalitet og berekraft, kan tildelast organ som oppfyller dei følgjande vilkåra:

a) dei er ikkje-statlege, ideelle og uavhengige av industri-, handels- og næringslivsinteresser eller andre interesser som kan vere i konflikt, og har som hovudmål og hovudverksemd å fremje og verne forbrukarinteressene,

b) dei er verksame i minst halvparten av medlemsstatane.

5. Tilskot til organisering av formannskapstilskipingar om forbrukarpolitikk i Unionen kan tildelast dei nasjonale styresmaktene i den medlemsstaten som har formannskapet for andre rådssamansetnader enn rådet for utanriksspørsmål, eller organ som er peikte ut av denne medlemsstaten.

6. Tilskot til tiltak som vert sette i verk av styresmakter med ansvar for forbrukarspørsmål i medlemsstatane og av tilsvarende styresmakter i tredjestatar, kan tildelast styresmakter som er melde til Kommisjonen i samsvar med forordning (EF) nr. 2006/2004 eller direktiv 2001/95/EF av ein medlemsstat, eller av ein tredjestat slik det er nemnt i artikkel 7 i denne forordninga, eller ideelle organisasjonar som desse styresmaktene uttrykkjeleg har peikt ut for dette føremålet.

7. Tilskot til tenestemenn som skal handheve regelverket i medlemsstatar og tredjestatar, kan tildelast tenestemenn frå styresmakter som er melde til Kommisjonen i samsvar med forordning (EF) nr. 2006/2004 og direktiv 2001/95/EF av ein medlemsstat, eller av ein tredjestat slik det er nemnt i artikkel 7 i denne forordninga.

8. Tilskot til tiltak kan tildelast eit organ som er peikt ut av ein medlemsstat, eller av ein tredjestat slik det er nemnt i artikkel 7, som er ein ideell organisasjon som er vald ut gjennom ein open prosess, eller er eit offentleg organ. Organet som er peikt ut, skal inngå i eit unionsnettverk som kan gje informasjon og støtte til forbrukarane, slik at dei kan få hjelp til å utøve rettane sine og få tilgang til eigna tvisteløysing (nettverket av europeiske forbrukarsenter). Det kan innførast ei ramme for partnerskap i form av ei langsiktig samarbeidsordning mellom Kommisjonen og nettverket av europeiske forbrukarsenter og/eller dei organa som inngår i nettverket.

9. Tilskot til tiltak kan tildelast klagehandsamingsorgan som er skipa og driv verksemd i medlemsstatane i Unionen og i dei statane i Det europeiske frihandelssambandet som deltek i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet, og som tek imot forbrukarklager eller prøver å finne løysingar på klager, eller gjev forbrukarane råd eller informasjon ved klager eller spørsmål, og som er tredjemann dersom ein forbrukar har klager på eller spørsmål om ein forhandlar. Slike organ skal ikkje omfatte ordningar som forhandlarane sjølve har for handsaming av forbrukarklager, og som handsamar spørsmål og klager direkte frå forbrukarane, og skal heller ikkje omfatte klagehandsamingstenester som vert drivne av eller på vegner av ein forhandlar.

Artikkel 6

Finansiell ramme

1. Etter gjeldande prisar er den finansielle ramma for gjennomføring av programmet 188 829 000 euro for tidsrommet 1. januar 2014–31. desember 2020.

2. Dei årlege løyvingane skal godkjennast av Europaparlamentet og Rådet innanfor ramma av dei fleirårige finansielle overslaga.

Artikkel 7

Deltaking for tredjestatar i programmet

Programmet er ope for deltaking for

a) statar i Det europeiske frihandelssambandet som deltek i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet, i samsvar med dei vilkåra som er fastsette i avtala om Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet,

b) tredjestatar, særleg tilmeldingsstatar, kandidatstatar og moglege kandidatar, men òg statar som er omfatta av den europeiske naboskapspolitikken, i samsvar med dei allmenne prinsippa og vilkåra som gjeld for deltaking i unionsprogramma og er fastsette i rammeavtaler, avgjerder i assosieringsråd eller liknande avtaler.

Artikkel 8

Former for støtte og høgstesats for samfinansiering

1. I samsvar med forordning (EF, Euratom) nr. 966/2012 kan finansiell støtte frå Unionen tildelast i form av anten tilskot eller offentlege innkjøp, eller andre former for støtte som er naudsynte for å nå dei måla som er nemnde i artikkel 2 og 3 i denne forordninga.

2. Tilskota frå Unionen og høgstesatsane for desse, skal fastsetjast slik:

- a) tilskot til drift av forbrukarorganisasjonar på unionsplan, slik det er definert i artikkel 5 nr. 1, skal ikkje overstige 50 % av dei kostnadene som gjev rett til støtte,
- b) tilskot til drift av internasjonale organ som fremjar prinsipp og politikk som medverkar til å nå måla for programmet, slik det er definert i artikkel 5 nr. 2, skal ikkje overstige 50 % av dei kostnadene som gjev rett til støtte,
- c) tilskot til drift av organ på unionsplan som har til oppgåve å samordne handhevingstiltak som gjeld produkttryggleik og er godkjende for dette føremålet i medhald av unionsregelverket, slik det er definert i artikkel 5 nr. 3, skal ikkje overstige 95 % av dei kostnadene som gjev rett til støtte,
- d) tilskot til tiltak som organ som driv verksemd i heile Unionen, set i verk for å utarbeide åtferdsreglar, best mogleg praksis og retningslinjer for jamføring av pris, produktkvalitet og berekraft, slik det er definert i artikkel 5 nr. 4, skal ikkje overstige 50 % av dei kostnadene som gjev rett til støtte,
- e) tilskot til organisering av formannskapstilskipingar om forbrukarpolitikk i Unionen som vert tildelte dei nasjonale styresmaktene i den medlemsstaten som har formannskapet for andre rådssamansetnader enn rådet for utanriks-spørsmål, eller organ som er peikte ut av denne medlemsstaten, skal ikkje overstige 50 % av dei kostnadene som gjev rett til støtte,
- f) tilskot til tiltak som vert sette i verk av styresmakter med ansvar for forbrukarspørsmål i medlemsstatane og av tilsvarende styresmakter i tredjestatar som deltek i medhald av artikkel 7, slik det er definert i artikkel 5 nr. 6, skal ikkje overstige 50 % av dei kostnadene som gjev rett til støtte, men for tiltak som har særleg stor nytteverdi, kan støtta frå Unionen likevel dekkje opptil 70 % av desse kostnadene,

g) tilskot til utveksling av tenestemenn som skal handheve regelverket i medlemsstatar og i tredjestatar som deltek i medhald av artikkel 7, slik det er definert i artikkel 5 nr. 7, til å dekkje reise- og opphaldsutgifter,

h) tilskot til tiltak som vert sette i verk av organ som er peikte ut av ein medlemsstat eller av ein tredjestat slik det er nemnt i artikkel 7, slik det er definert i artikkel 5 nr. 8, skal ikkje overstige 70 % av dei kostnadene som gjev rett til støtte,

i) tilskot til tiltak som vert sette i verk av nasjonale klagehandsamingsorgan for forbrukarklager, slik det er definert i artikkel 5 nr. 9, skal ikkje overstige 50 % av dei kostnadene som gjev rett til støtte.

3. Tiltak skal reknast for å ha særleg stor nytteverdi slik det er definert i nr. 2 bokstav f) når

a) tilskot som vert tildelte styresmaktene og melde til Kommisjonen i medhald av forordning (EF) nr. 2006/2004, omfattar minst seks medlemsstatar eller gjeld krenkingar som medfører eller sannsynlegvis kan medføre skade i to eller fleire medlemsstatar,

b) tilskot som vert tildelte styresmaktene med ansvar for produkttryggleiken til forbrukarane, omfattar minst ti medlemsstatar som inngår i det europeiske nettverket av styresmakter i medlemsstatane med ansvar for produkttryggleik, slik det er nemnt i artikkel 10 i direktiv 2001/95/EF, eller medverkar til å gjennomføre marknads-tilsynsverksemd på området produkttryggleik for forbrukarar, slik det er fastsett i ei unionsrettsakt.

Artikkel 9

Administrativ og teknisk støtte

1. Den finansielle ramma for programmet kan òg omfatte utgifter til førebuing, overvaking, kontroll, revisjon og evaluering som er naudsynt for å forvalte programmet og for å nå måla for programmet, mellom anna utgifter til felles formidling av dei politiske prioriteringane til Unionen, så fram dei er knytte til det overordna målet for denne forordninga, saman med alle andre utgifter til teknisk og administrativ støtte som Kommisjonen har teke på seg i samband med forvaltinga av programmet.

2. Den samla summen som vert tildelt for å dekkje utgifter til førebuing, overvaking, kontroll, revisjon og evaluering og dessutan til teknisk og administrativ støtte slik det er nemnt i nr. 1, skal ikkje overstige 12 % av den finansielle ramma som er tildelt programmet.

*Artikkel 10***Metodar for gjennomføring**

Kommisjonen skal gjennomføre programmet ved hjelp av dei forvaltingsmetodane som er nemnde i artikkel 58 i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.

*Artikkel 11***Samanheng og komplementaritet med annan politikk**

Kommisjonen skal, i samarbeid med medlemsstatane, syte for at det er samanheng og komplementaritet mellom dette programmet og annan relevant unionspolitikk og andre relevante verkemiddel og tiltak i Unionen, særleg innanfor ramma av det fleirårige programmet for rettar, likestilling og borgarskap for tidsrommet 2014–20⁽¹⁾.

*Artikkel 12***Årlege arbeidsprogram**

Kommisjonen skal gjennomføre programmet ved hjelp av årlege arbeidsprogram. Gjennom dei årlege arbeidsprogramma skal dei måla som er fastsette i artikkel 2 og 3, og dei tiltaka som er fastsette i artikkel 4 og er nærmare omtala i vedlegg I, gjennomførast på ein konsekvent måte.

Kommisjonen skal vedta årlege arbeidsprogram i form av gjennomføringsrettsakter etter framgangsmåten med rådgjevande utval som er nemnd i artikkel 16 nr. 2 i denne forordninga. Desse gjennomføringsrettsaktene skal innføre dei elementa som er fastsette i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012, særleg når det gjeld

- a) gjennomføring av tiltaka, i samsvar med artikkel 4 i og vedlegg I til denne forordninga, og den rettleiande fordelinga av økonomiske midlar,
- b) tidsplanen for planlagde tilbodsinnbydingar og innbydingar til framlegg.

*Artikkel 13***Evaluering og spreieing**

1. På oppmoding frå Kommisjonen skal medlemsstatane leggje fram for Kommisjonen informasjon om gjennomføringa og verknaden av programmet.

2. Kommisjonen skal

- a) innan 30. september 2017
  - i) vurdere om måla for alle tiltaka er nådde (med omsyn til resultat og verknader), kva stoda er når det gjeld gjennomføringa av dei tiltaka som kan få støtte, både dei som er oppførte i artikkel 4 og dei særlege tiltaka

som er nemnde i vedlegg I, om midlane til tilskotsmottakarane er tildelte i samsvar med vilkåra i artikkel 5, om bruken av ressursane er effektiv og gjev ein europeisk tilleggsverdi, samstundes som det vert teke omsyn til utviklinga innanfor forbrukarvern, med sikte på å kunne gjere vedtak om fornying, endring eller oppheving av tiltaka,

- ii) leggje fram for Europaparlamentet og Rådet ein evalueringsrapport om den vurderinga som er gjort,

- b) innan 31. desember 2017 eventuelt kome med eit framlegg til regelverk eller vedta ei delegert rettsakt i samsvar med nr. 3.

I evalueringsrapporten skal Kommisjonen vurdere om det er rom for forenkling, intern og ekstern samanheng, om alle måla framleis er relevante og korleis tiltaka medverkar til å nå dei prioriterte måla i Unionen om smart, berekraftig og inkluderande vekst. Rapporten skal ta omsyn til resultatata av evalueringa av den langsiktige verknaden av det førre programmet.

Dei langsiktige og berekraftige verknadene av programmet skal evaluerast før det kan gjerast vedtak om eventuelt å fornye, endre eller oppheve eit seinare program.

3. Dersom konklusjonen av evalueringsrapporten i medhald av nr. 2 viser at dei særlege tiltaka som er fastsette i vedlegg I, ikkje er gjennomførte innan 31. desember 2016 og heller ikkje kan gjennomførast før programmet er avslutta, mellom anna dersom desse særlege tiltaka ikkje lenger er relevante for å nå dei måla som er fastsette i artikkel 2 og 3, skal Kommisjonen få fullmakt til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 15 for å endre vedlegg I ved å fjerne desse særlege tiltaka.

4. Kommisjonen skal offentleggjere resultatata av dei tiltaka som er sette i verk i medhald av denne forordninga.

*Artikkel 14***Vern av dei økonomiske interessene til Unionen**

1. Ved gjennomføringa av tiltak som vert finansierte i medhald av denne forordninga, skal Kommisjonen gjere eigna tiltak som sikrar at dei økonomiske interessene til Unionen vert verna gjennom bruk av førebyggjande tiltak mot svik, korrupsjon og anna ulovleg verksemd, effektiv kontroll, tilbakebetaling av midlar som er utbetalte på urettkome vis dersom det vert oppdaga avvik, og eventuelt gjennom administrative og økonomiske sanksjonar som er verknadsfulle, svarar til brotet og hindrar nye brot.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1381/2013 av 17. desember 2013 om innføring av et program for rettigheter, likestilling og borgerskap for perioden 2014-2020 (TEU L 354 av 28.12.2013, s. 62).

2. På grunnlag av dokument og kontrollar på staden skal Kommisjonen eller kommisjonsrepresentantane og Revisjonsretten ha fullmakt til å revidere alle tilskotsmottakarar, entreprenørar og underleverandørar som har motteke midlar frå Unionen i medhald av denne forordninga.

3. Det europeiske kontoret for motkjemping av svik (OLAF) kan utføre granskingar, medrekna kontrollar på staden og inspeksjonar, i samsvar med dei framgangsmåtane som er fastsette i europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 883/2013⁽¹⁾ og rådsforordning (Euratom, EF) nr. 2185/96⁽²⁾, for å slå fast om det ligg føre svik, korrupsjon eller anna ulovleg verksemd som påverkar dei økonomiske interessene til Unionen, i samband med ei avtale, ei avgjerd om tilskot eller ein kontrakt som er finansiert i medhald av denne forordninga.

4. Utan at det rører ved nr. 1, 2 og 3 skal samarbeidsavtaler med tredjestatar og internasjonale organisasjonar, kontraktar, avtaler og avgjerder om tilskot som følgjer av gjennomføringa av denne forordninga, innehalde føresegnar som uttrykkjeleg gjev Kommisjonen, Revisjonsretten og OLAF fullmakt til å utføre slike revisjonar og granskingar innanfor ramma av den høvesvis kompetansen deira.

Artikkel 15

Utøving av delegert fullmakt

1. Fullmakta til å vedta delegerte rettsakter vert gjeven Kommisjonen med atterhald for dei vilkåra som er fastsette i denne artikkelen.

2. Fullmakta til å vedta dei delegerte rettsaktene som er nemnde i artikkel 3 nr. 3 og artikkel 13 nr. 3, skal gjevast Kommisjonen for det tidsrommet programmet varer.

3. Den delegerte fullmakta som er nemnd i artikkel 3 nr. 3 og artikkel 13 nr. 3, kan når som helst kallast tilbake av Europaparlamentet eller Rådet. Ei avgjerd om tilbakekalling inneber at den delegerte fullmakta som er oppført i avgjerda, sluttar å gjelde. Avgjerda tek til å gjelde dagen etter at ho er kunngjort i *Tidend for Den europeiske unionen* eller på eit seinare tidspunkt som er oppført i avgjerda. Ho rører ikkje ved rettskrafta til delegerte rettsakter som alt har teke til å gjelde.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 av 11. september 2013 om undersøkelser som foretas av Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF) og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1073/1999 og rådsforordning (Euratom) nr. 1074/1999 (TEU L 248 av 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Rådsforordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 av 11. november 1996 om kontroll og inspeksjon på stedet som foretas av Kommisjonen for å verne De europeiske fellesskaps økonomiske interesser mot bedrageri og andre uregelmessigheter (TEF L 292 av 15.11.1996, s. 2).

4. Så snart Kommisjonen vedtek ei delegert rettsakt, skal han melde frå om dette samstundes til Europaparlamentet og Rådet.

5. Ei delegert rettsakt som vert vedteken i medhald av artikkel 3 nr. 3 og artikkel 13 nr. 3, skal ta til å gjelde berre dersom Europaparlamentet eller Rådet ikkje gjer innvendingar innan to månader etter at rettsakta er meldt til Europaparlamentet og Rådet, eller dersom både Europaparlamentet og Rådet, før den nemnde fristen går ut, har meldt frå til Kommisjonen om at dei ikkje vil gjere innvendingar. Etter initiativ frå Europaparlamentet eller Rådet vert denne fristen lengd med to månader.

Artikkel 16

Utvalsframgangsmåte

1. Kommisjonen skal få hjelp av eit utval. Det nemnde utvalet skal vere eit utval slik det er fastsett i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når det vert vist til dette nummeret, skal artikkel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 nyttast.

Artikkel 17

Overgangstiltak

1. Artikkel 6 i avgjerd nr. 1926/2006/EF skal framleis nyttast på tiltak som er omfatta av den nemnde avgjerda, og som ikkje er vortne avslutta innan 31. desember 2013. Difor kan den finansielle ramma for programmet òg omfatte utgifter til teknisk og administrativ støtte som er naudsynte for å sikre overgangen mellom dei tiltaka som er vedteke i medhald av avgjerd nr. 1926/2006/EF, og programmet.

2. Dersom det er naudsynt, kan det eventuelt førast opp løyvingar i budsjettet etter 31. desember 2020 for å dekkje utgifter som er fastsette i artikkel 9, til forvaltning av tiltak som ikkje er vortne fullførte innan 31. desember 2020.

Artikkel 18

Oppheving

Avgjerd nr. 1926/2006/EF vert oppheva med verknad frå 1. januar 2014.

Artikkel 19

Ikraftsetjing og dato rettsakta skal nyttast frå

Denne forordninga tek til å gjelde dagen etter at ho er kunngjort i *Tidend for Den europeiske unionen*.

Ho skal nyttast frå 1. januar 2014.

Denne forordninga er bindande i alle delar og gjeld direkte i alle medlemsstatane.

Utferda i Strasbourg 26. februar 2014.

For Europaparlamentet

M. SCHULZ

President

For Rådet

D. KOURKOULAS

Formann

_____

VEDLEGG I

TYPAR TILTAK

Mål I

Tryggleik: Å konsolidere og styrkje produkttryggleik gjennom effektivt marknadstilsyn i heile Unionen

1. Vitskapleg rådgjeving og risikoanalyse som er relevant for helse og tryggleiken til forbrukarane, med omsyn til varer som ikkje er næringsmiddel og tenester som ikkje er knytte til næringsmiddel, medrekna støtte til oppgåvene til dei uavhengige vitskapsutvala som er oppnemnde ved avgjerd 2008/721/EF.
2. Samordning av marknadstilsyns- og handhevingstiltak for produkttryggleik i samsvar med direktiv 2001/95/EF, og tiltak for å betre tryggleiken når det gjeld forbrukartenester:
  - a) utvikling, modernisering og vedlikehald av IT-verktøy (til dømes databasar og informasjons- og kommunikasjonssystem), særleg for å gjere det mogleg å effektivisere eksisterande system ved å gjere dataeksport og statistisk sortering og uttrekking enklare, og lette elektronisk utveksling og bruk av opplysningar mellom medlemsstatane,
  - b) tilrettelegging av seminar, konferansar, arbeidsgrupper og møte mellom aktørar og sakkunnige om risikoar og handheving innanfor produkttryggleiksområdet,
  - c) utveksling av tenestemenn som skal handheve regelverket, og opplæring med vekt på integrering av ein risikobasert metode,
  - d) samarbeid om særskilde fellestiltak om tryggleiken til varer som ikkje er næringsmiddel og tenester som ikkje er knytte til næringsmiddel, i medhald av direktiv 2001/95/EF,
  - e) overvaking og vurdering av tryggleiken til varer som ikkje er næringsmiddel og tenester som ikkje er knytte til næringsmiddel, medrekna eit kunnskapsgrunnlag for ytterlegare standardar eller for fastsetjing av andre referanssmål for tryggleik, og klargjering av sporingskrav,
  - f) samarbeid om forvaltning, handheving og sporing av varer, og utvikling av førebyggjande tiltak saman med tredjestatar som ikkje er omfatta av artikkel 7 i denne forordninga, mellom anna med dei tredjestatane som er opphav til dei fleste av dei varene i Unionen der det vert meldt om manglande samsvar med unionsregelverket,
  - g) støtte til organ som etter unionsregelverket er godkjende for å ta hand om samordninga av handhevingstiltak mellom medlemsstatane.
3. Vedlikehald og vidareutvikling av databasar med opplysningar om kosmetiske produkt:
  - a) vedlikehald av portalen for melding av kosmetiske produkt, som er skipa i medhald av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1223/2009⁽¹⁾,
  - b) vedlikehald av databasen med opplysningar om kosmetiske delemne, der føremålet er å støtte gjennomføringa av forordning (EF) nr. 1223/2009.

Mål II

Forbrukarinformasjon og -opplæring, og støtte til forbrukarorganisasjonar: Å gje forbrukarane betre opplæring, informasjon og kjennskap til rettane sine, å utarbeide eit dokumentasjonsgrunnlag for forbrukarpolitikk og å gje støtte til forbrukarorganisasjonar, mellom anna ved å ta omsyn til dei særlege behova til sårbare forbrukarar

4. Utviding og betring av tilgangen til det dokumentasjonsgrunnlaget som vert nytta til å utforme politikk på område som påverkar forbrukarane, utforme smarte og målretta reglar og kartlegge eventuell marknadssvikt eller endra forbrukarbehov som eit grunnlag for utforming av forbrukarpolitikken, kartlegging av dei områda som byr på størst vanskar for forbrukarane, og integrering av forbrukarinteresser i andre politikkområde i Unionen, medrekna følgjande:
  - a) granskingar og analyse av forbrukarar og forbrukarmarknader i heile Unionen med sikte på å utforme smarte og målretta reglar og kartlegge eventuell marknadssvikt eller endra forbrukarbehov,
  - b) utvikling og vedlikehald av databasar, særleg for å gjere opplysningane som vert henta inn, tilgjengelege for aktørane, til dømes forbrukarorganisasjonar, nasjonale styresmakter og forskarar,

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1223/2009 av 30. november 2009 om kosmetiske produkter (TEU L 342 av 22.12.2009, s. 59).

- c) utvikling og analyse av nasjonale statistiske opplysningar og annan relevant dokumentasjon. Innhenting særleg av nasjonale data om og indikatorar for prisar, klager, handheving og klagerett, i samarbeid med nasjonale aktørar.
5. Støtte gjennom finansiering av forbrukarorganisasjonar på unionsplan og gjennom oppbygging av kapasitet hjå forbrukarorganisasjonar på unionsplan, nasjonalt plan og regionalt plan, for dermed å gje auka innsyn og hyppigare utveksling av sakkunne og best mogleg praksis:
- a) finansiell støtte til drift av forbrukarorganisasjonar på unionsplan som representerer forbrukarinteresser, i samsvar med artikkel 5 nr. 1 i denne forordninga,
- b) oppbygging av kapasitet hjå regionale, nasjonale og europeiske forbrukarorganisasjonar, særleg gjennom opplæring som er tilgjengeleg på ulike språk og i heile Unionen, og utveksling av sakkunne og best mogleg praksis for personale, særleg i forbrukarorganisasjonar i medlemsstatar der dette ikkje er tilstrekkeleg utvikla, eller som i samband med overvaking av forbrukarmarknader og forbrukarmiljøet i medlemsstatane viser at tilliten og kunnskapen blant forbrukarane er på eit relativt lågt nivå,
- c) meir innsyn i og utveksling av god praksis og sakkunne, særleg gjennom meir omfattande nettverksarbeid, med støtte frå innføringa av ein internettportal der forbrukarorganisasjonar kan få tilbod om interaktiv utveksling og nettverkssamarbeid, og der materiale som vert utarbeidd under opplæringskurs, kan gjerast fritt tilgjengeleg,
- d) støtte til internasjonale organ som fremjar prinsipp og politikk som er i samsvar med måla for programmet.
6. Auka innsyn i forbrukarmarknader og forbrukarinformasjon, for dermed å gje forbrukarane opplysningar som kan jamførast og er pålitelege og lett tilgjengelege, òg i samband med handel på tvers av landegrensene, slik at dei kan få hjelp til å samanlikne prisar, ikkje berre på varer og tenester, men òg på kvalitet og berekraft:
- a) informasjonskampanjar om spørsmål som påverkar forbrukarane, til dømes gjennom felles tiltak med medlemsstatane,
- b) tiltak som aukar innsynet i forbrukarmarknadene, til dømes når det gjeld finansielle produkt i detaljistledet, energi, digital kommunikasjon, telekommunikasjon og transport,
- c) tiltak som gjer det enklare for forbrukarane å få tilgang til relevante opplysningar som kan jamførast og er pålitelege og lett tilgjengelege, om varer, tenester og marknader, særleg om pris, kvalitet og berekraft på varer og tenester, både på og utanfor internett, til dømes gjennom nettstader som jamfører slike opplysningar, og gjennom tiltak som sikrar at slike nettstader held høg kvalitet og er truverdige, mellom anna ved handel på tvers av landegrensene,
- d) tiltak som gjev forbrukarane enklare tilgang til informasjon om berekraftig forbruk av varer og tenester,
- e) støtte til tilskipingar om forbrukarpolitikk i Unionen som vert arrangert av den medlemsstaten som har formannskapet for andre rådssamansetnader enn rådet for utanriksspørsmål, om saker som er i tråd med fastsette politiske prioriteringar i Unionen,
- f) finansiell støtte til nasjonale klagehandsamingsorgan for å oppmuntre til bruk av ein harmonisert metode for klassifisering og rapportering av klager og spørsmål frå forbrukarane,
- g) støtte til organ som driv verksemd i heile Unionen, slik at dei kan utarbeide åtferdsreglar, best mogleg praksis og retningslinjer for jamføring av pris, kvalitet og berekraft, mellom anna gjennom nettstader som jamfører slike opplysningar,
- h) støtte til å informere om forbrukarspørsmål, mellom anna ved å oppmode media om å spreie korrekt og relevant informasjon om forbrukarspørsmål.
7. Tiltak for å fremje forbrukaropplæring som ein livslang prosess, med særleg vekt på sårbare forbrukarar:
- a) utvikling av ei interaktiv plattform for utveksling av best mogleg praksis og materiale til bruk i livslang forbrukaropplæring, med særleg vekt på sårbare forbrukarar som har vanskar med å innhente og tileigne seg forbrukarinformasjon, for dermed å unngå at dei vert villeidde,
- b) utvikling av opplæringstiltak og -materiale i samarbeid med dei aktørane det gjeld, til dømes nasjonale styresmakter, lærarar, forbrukarorganisasjonar og aktørar som driv verksemd på grasrotnivå, særleg ved å gjere bruk av (t.d. samle inn, setje saman, omsetje og spreie) materiale som er produsert på nasjonalt plan eller i samband med tidlegare tiltak, på ulike lagringseiningar, mellom anna digitale, og som til dømes gjeld forbrukarrettar og tverrnasjonale utfordringar, helse og tryggleik, forbrukarregelverket i Unionen, berekraftig og etisk forbruk, medrekna sertifiseringsordningar i Unionen, og finans- og mediekunnskap.

Mål III**Rettar og klagerett: Å utvikle og styrkje forbrukarrettane, særleg gjennom smarte regelverkstiltak og betre tilgang til enkel, effektiv, snøgg og rimeleg klagerett, medrekna alternativ tvisteløysing**

8. Utarbeiding i Kommissjonen av regelverk for forbrukarvern og andre initiativ til regelverk, overvaking av måten medlemsstatane innarbeider regelverket og påfølgjande evaluering av verknadene av innarbeidinga, fremjing av initiativ for samregulering og sjølvregulering, og overvaking av dei faktiske verknadene slike initiativ har på forbrukarmarknadene, medrekna:
  - a) granskningar og aktivitetar knytte til smart regelverksutforming, til dømes gjennom *førehands- og sluttvurderingar, konsekvensanalysar, offentlege høyringar* og evaluering og forenkling av eksisterande regelverk,
  - b) seminar, konferansar, arbeidsgrupper og møte med aktørar og sakkunnige,
  - c) utvikling og vedlikehald av allment og lett tilgjengelege databasar med opplysningar mellom anna om gjennomføring av unionsregelverket for forbrukarvern,
  - d) evaluering av tiltak som er gjorde i medhald av programmet.
9. Tiltak som gjer det enklare å få tilgang til tvisteløysingsordningar for forbrukarar, særleg alternative tvisteløysingsordningar, mellom anna gjennom eit felles nettbasert EU-system og nettverkssamarbeid mellom nasjonale alternative tvisteløysingsorgan, med særleg vekt på høvelege tiltak retta mot behova og rettane til sårbare forbrukarar; og dessutan overvaking av korleis tvisteløysingsordningane verkar og kor effektive dei er for forbrukarane, mellom anna gjennom utvikling og vedlikehald av relevante IT-verktøy og utveksling av best mogleg praksis og gode røynsler i medlemsstatane,
  - a) utvikling og vedlikehald av IT-verktøy,
  - b) støtte til utvikling og vedlikehald av eit felles EU-system for nettbasert tvisteløysing, medrekna tilknytte tenester, til dømes omsetjing,
  - c) støtte til nettverkssamarbeid mellom nasjonale alternative tvisteløysingsorgan og til utveksling og spreing av god praksis og gode røynsler,
  - d) utvikling av særskilde verktøy som gjer det lettare å klage for sårbare personar som i mindre grad er tilbøyelege til å nytte klageretten.

Mål IV**Handheving: Å støtte handhevinga av forbrukarrettar ved å styrkje samarbeidet mellom nasjonale handhevingsorgan og ved å støtte forbrukarane i form av rådgjeving**

10. Samordning av tilsyns- og handhevingstiltak i samsvar med forordning (EF) nr. 2006/2004, medrekna følgjande:
  - a) utvikling og vedlikehald av IT-verktøy, til dømes databasar og informasjons- og kommunikasjonssystem,
  - b) tiltak som kan gje betre samarbeid mellom styresmakter og meir samordna overvaking og handheving, til dømes utveksling av handhevingstenestemenn, felles verksemd, opplæring av handhevingstenestemenn og medlemmer av domstolane,
  - c) tilrettelegging av seminar, konferansar, arbeidsgrupper og møte med aktørar og sakkunnige innanfor handheving av forbrukarrettar,
  - d) samarbeid med tredjestatar som ikkje deltek i programmet, og med internasjonale organisasjonar, om forvaltning og handheving av forbrukarrettar.
11. Finansiell støtte til tiltak i samarbeid med offentlege eller ideelle organ som inngår i unionsnettverk som gjev informasjon og støtte til forbrukarane, slik at dei kan få hjelp til å utøve rettane sine og få tilgang til eigna tvisteløysing, til dømes nettbaserte utanrettslege tvisteløysingsordningar (nettverket av europeiske forbrukarsenter), som òg omfattar følgjande:
  - a) utvikling og vedlikehald av IT-verktøy, til dømes databasar og informasjons- og kommunikasjonssystem, som er naudsynte for at nettverket av europeiske forbrukarsenter skal verke på ein tilfredsstillande måte,
  - b) tiltak for å styrkje profilen til europeiske forbrukarsenter og gjere dei meir synlege.

VEDLEGG II

INDIKATORAR I SAMSVAR MED ARTIKKEL 3 I DENNE FORORDNINGA

Mål I

Tryggleik: Å konsolidere og styrkje produkttryggleik gjennom effektivt marknadstilsyn i heile Unionen

Indikator	Kjelde	Noverande situasjon	Mål
Prosentvis del av RAPEX-meldingar som fører til minst éin reaksjon (frå andre medlemsstatar)	RAPEX	43 % (843 meldingar) i 2010	10 % auke innan 2020
Tilhøvet reaksjonar/tal på meldingar (alvorleg risiko)(*))	RAPEX	1,07 i 2010	15 % auke innan 2020

(*) Ei melding kan utløyse fleire reaksjonar frå styresmakter i andre medlemsstatar

Mål II

Forbrukarinformasjon og -opplæring, og støtte til forbrukarorganisasjonar: Å gje forbrukarane betre opplæring, informasjon og kjennskap til rettane sine, å utarbeide dokumentasjonsgrunnlag for forbrukarpolitikk og å gje støtte til forbrukarorganisasjonar, mellom anna ved å ta omsyn til dei særlege behova til sårbare forbrukarar

Indikator	Kjelde	Noverande situasjon	Mål
Tal på klagehandsamingsorgan og tal på statar som sender klager til ECCRS	Europeisk system for registrering av forbrukarklager (ECCRS)	33 klagehandsamingsorgan frå 7 land i 2012	70 klagehandsamingsorgan frå 20 land innan 2020

Mål III

Rettar og klagerett: Å utvikle og styrkje forbrukarrettane, særleg gjennom smarte regelverkstiltak og betre tilgang til enkel, effektiv, snøgg og rimeleg klagerett, medrekna alternativ tvisteløysing

Indikator	Kjelde	Noverande situasjon	Mål
Prosentvis del av dei sakene som ikkje vart løyste direkte med forhandlarar gjennom handsaming dei europeiske forbrukarsentera (ECC), men vart handsama vidare ved alternativ tvisteløysing (AT)	Årsrapport frå ECC	9 % i 2010	75 % innan 2020
Talet på saker som er handsama gjennom eit felles EU-system for nettbasert tvisteløysing (NT)	NT-plattform	17 500 (klager som ECC har motteke om e-handelstransaksjonar) i 2010	100 000 innan 2020
Prosentvis del av forbrukarar som har gått vidare med ei sak på grunn av eit problem som har oppstått dei siste tolv månadene	Resultattavla for forbrukarar	83 % i 2010	90 % innan 2020

Mål IV

Handheving: Å støtte handhevinga av forbrukarrettar ved å styrkje samarbeidet mellom nasjonale handhevingsorgan og ved å støtte forbrukarane i form av rådgjeving

Indikator	Kjelde	Noverande situasjon	Mål
Informasjonsstraum og samarbeid i EU-nettverket for handheving av forbrukarregelverk (CPC-nettverket):	Databasen til CPC-nettverket (CPCS)	Gjennomsnitt per år 2007–10	
— tal på spørsmål om utveksling av informasjon mellom styresmakter som deltek i EU-nettverket for handheving av forbrukarregelverk (CPC-styresmakter)		129	— 30 % auke innan 2020
— tal på spørsmål om handhevingstiltak mellom styresmakter som deltek i EU-nettverket for handheving av forbrukarregelverk (CPC-styresmakter)		142	— 30 % auke innan 2020
— tal på varsel i CPC-nettverket		63	— 30 % auke innan 2020
Prosentvis del av spørsmål om handheving av forbrukarrettar som vart handsama innan tolv månader i CPC-nettverket	Databasen til CPC-nettverket (CPCS)	50 % (referanseperiode 2007–10)	60 % innan 2020
Prosentvis del av spørsmål om informasjon som vart handsama innan tre månader, i CPC-nettverket	Databasen til CPC-nettverket (CPCS)	33 % (referanseperiode 2007–10)	50 % innan 2020
Tal på gonger dei europeiske forbrukarsentera (ECC) har hatt kontakt med forbrukarar	Rapport frå ECC-nettverket	71 000 i 2010	50 % auke innan 2020
Tal på vitjingar på nettsidene til ECC-nettverket	Rapport med evaluering av ECC-nettverket	1 670 000 i 2011	70 % auke innan 2020

Desse indikatorane kan vurderast i samanheng med allmenne og overgripande indikatorar.

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSBESLUTNING nr. 573/2014/EU**2019/EØS/22/07****av 15. mai 2014****om økt samarbeid mellom offentlige arbeidsformidlinger(*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 149,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til nasjonalforsamlingene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen,

etter den ordinære regelverksprosessen⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I sine konklusjoner av 17. juni 2010 vedtok Det europeiske råd Europa 2020-strategien for sysselsetting og smart, bærekraftig og inkluderende vekst («Europa 2020»). Det europeiske råd oppfordret til mobilisering av alle Unionens virkemidler og politiske tiltak for å bidra til oppnåelsen av de felles mål og anmodet medlemsstatene om å samordne sine tiltak bedre. Offentlige arbeidsformidlinger spiller en sentral rolle når det gjelder å bidra til å oppnå Europa 2020s overordnede sysselsetningsmål på 75 % for kvinner og menn i alderen mellom 20 og 64 år innen 2020, særlig gjennom redusert ungdomsarbeidsløshet.
- 2) Artikkel 45 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte («traktaten») fastsetter fri bevegelighet for arbeidstakere innenfor Unionen, mens traktatens artikkel 46 fastsetter tiltakene for å oppnå dette, særlig ved å sikre et nært samarbeid mellom de offentlige arbeidsformidlingene. Det nettverk av arbeidsformidlinger som opprettes ved denne beslutning («nettverket»), bør ikke bare befatte seg med generelle aspekter ved geografisk mobilitet, men også med en rekke ulike mål og initiativer i form av stimulerings tiltak som tar sikte på å bedre samarbeidet mellom medlemsstatene på sysselsettingsområdet.
- 3) Denne beslutning bør ta sikte på å fremme samarbeidet mellom medlemsstatene på de områdene de offentlige arbeidsformidlingene har ansvar for. Den formaliserer og styrker det uformelle samarbeidet mellom de offentlige arbeidsformidlingene gjennom det eksisterende europeiske nettverket av ledere for offentlige arbeidsformidlinger som alle medlemsstater er blitt enige om å delta i. For at nettverkets potensial skal kunne utnyttes til fulle, er det viktig at alle medlemsstater fortsetter å delta i det. Denne deltakelsen bør meddeles nettverkets sekretariat.
- 4) I samsvar med traktatens artikkel 148 nr. 4 vedtok Rådet gjennom beslutning 2010/707/EU⁽³⁾ retningslinjer for medlemsstatenes sysselsetningspolitikk, som ble opprettholdt for årene 2011–13. Disse integrerte retningslinjene gir medlemsstatene veiledning i hvordan de skal utarbeide sine nasjonale reformprogrammer og gjennomføre reformene.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 159 av 28.5.2014, s. 32, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 252/2014 av 13. november 2014 om endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 61 av 8.10.2015, s. 14.

(1) EUT C 67 av 6.3.2014, s. 116.

(2) Europaparlamentets holdning av 16. april 2014 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og Rådets beslutning av 8. mai 2014.

(3) Rådsavgjørd av 21. oktober 2010 om retningslinjer for sysselsetjingspolitikken i medlemsstatene (EUT L 308 av 24.11.2010, s. 46).

De integrerte retningslinjene ligger til grunn for landspesifikke rekommandasjoner som Rådet retter til medlemsstatene i samsvar med nevnte artikkel. I de senere årene har disse rekommandasjonene også omfattet særlige rekommandasjoner om de offentlige arbeidsformidlingenes virkemåte og kapasitet og om effektiviteten ved medlemsstatenes aktive arbeidsmarkedspolitikk.

- 5) Det ville være en fordel om de landspesifikke rekommandasjonene kunne støtte seg på et bredere faktagrunnlag og på tilbakemeldinger om hvor vellykket gjennomføringen av politikken og samarbeidet mellom medlemsstatenes offentlige arbeidsformidlinger har vært. Nettverket bør derfor gjennomføre konkrete initiativer, for eksempel felles faktabaserte referansemålingssystemer, tilsvarende aktiviteter for gjensidig læring, gjensidig bistand mellom medlemmene i nettverket og gjennomføring av strategiske tiltak for å modernisere offentlige arbeidsformidlinger. Nettverkets og de enkelte medlemmenes spesialkunnskap bør også utnyttes for, på anmodning fra Europaparlamentet, Rådet, Kommisjonen eller Sysselsettingskomiteen (EMCO), å få fram et faktagrunnlag som kan brukes i utviklingen av sysselsettingspolitikken.
- 6) Et utvidet og mer fokusert samarbeid mellom de offentlige arbeidsformidlingene bør føre til forbedret utveksling av beste praksis. Nettverket bør kople sammen resultatene fra referansemålinger og aktivitetene for gjensidig læring på en måte som gjør det mulig å utvikle en systematisk, dynamisk og integrert prosess for referanselæring.
- 7) Nettverket bør i henhold til traktatens artikkel 150 ha et nært samarbeid med Sysselsettingskomiteen og bør bidra til Sysselsettingskomiteens arbeid ved å legge fram faktabasert dokumentasjon og rapporter om politikken som de offentlige arbeidsformidlingene har gjennomført. Innspill fra nettverket til Europaparlamentet bør gå via sekretariatet, og innspill til Rådet bør gå via Sysselsettingskomiteen, uten at noe endres, sammen med eventuelle merknader. Nettverkets samlede kunnskap om gjennomføringen av sysselsettingspolitikken og de sammenlignende analysene av offentlige arbeidsformidlinger kan være til hjelp for politiske beslutningstakere både nasjonalt og på unionsplan når de skal vurdere og utforme sysselsettingspolitikken.
- 8) Innenfor de offentlige arbeidsformidlingenes ansvarsområder bør nettverket bidra til gjennomføringen av sysselsettingspolitiske initiativer, som rådsrekommandasjon av 22. april 2013 om innføring av en ungdomsgaranti⁽¹⁾. Nettverket bør også støtte initiativer som tar sikte på bedre tilpasning av kompetansen, anstendig og bærekraftig arbeid, økt frivillig arbeidstakermobilitet og lettere overgang fra utdanning til arbeid, herunder gjennom støtte til veiledning og økt åpenhet om kompetanse og kvalifikasjoner. Nettverkets virksomhet bør omfatte evaluering og vurdering av en aktiv arbeidsmarkedspolitikk, herunder tiltak rettet mot sårbare grupper i samfunnet eller sosial utstøting.
- 9) Nettverket bør styrke samarbeidet mellom sine medlemmer, utvikle felles initiativer med sikte på utveksling av opplysninger og beste praksis på alle områder som omfattes av offentlige arbeidsformidlinger, sammenlignende analyser og rådgivning samt fremme nyskapende metoder for arbeidsformidling. Ved å opprette nettverket vil det bli mulig å foreta en omfattende faktabasert, resultatorientert sammenligning av alle offentlige arbeidsformidlinger slik at beste praksis kan identifiseres for tjenestene som ytes av de offentlige arbeidsformidlingene. Disse resultatene bør bidra til en bedre utforming og yting av arbeidsformidlingstjenester innenfor deres ansvarsområder. Nettverkets initiativer bør føre til større gjennomslagskraft for de offentlige arbeidsformidlingenes tiltak og gjøre bruken av offentlige midler mer effektiv. Nettverket bør også samarbeide med andre ytere av arbeidsformidlingstjenester.
- 10) I sitt årlige arbeidsprogram bør nettverket fastsette tekniske retningslinjer for de offentlige arbeidsformidlingenes aktiviteter innen referansemåling og gjensidig læring, særlig metodene for referanselæring, basert på referanseindikatorene som fastsatt i vedlegget til denne beslutning, for å vurdere de offentlige arbeidsformidlingenes resultater, kontekstvariabler, krav til innlevering av data, og læringsvirkemidler i det integrerte programmet for gjensidig læring. Referanseområdene bør fastsettes i denne beslutning. Medlemsstatene skal fortsatt ha myndighet til å bestemme om de på frivillig grunnlag ønsker å delta i ytterligere referanselæring på andre områder.
- 11) Myndigheten til å vedta rettsakter i henhold til artikkel 290 i traktaten bør delegeres til Kommisjonen med hensyn til endring av vedlegget om referanseindikatorer. Det er særlig viktig at Kommisjonen holder hensiktsmessige samråd

(¹) EUT C 120 av 26.4.2013, s. 1.

under sitt forberedende arbeid, herunder på sakkyndignivå, særlig med sakkyndige fra offentlige arbeidsformidlinger. Ved forberedelser og utarbeiding av delegerte rettsakter skal Kommisjonen sikre samtidig, aktuell og hensiktsmessig overføring av relevante dokumenter til Europaparlamentet og Rådet.

- 12) Ettersom de offentlige arbeidsformidlingene bygger på ulike modeller og har ulike oppgaver og måter å yte tjenester på, skal medlemsstatene selv utpeke, fra ledelsen i den offentlige arbeidsformidlingen, ett medlem og én stedfortreder til nettverkets styre («styret»). Om relevant bør medlemmet eller stedfortrederen representere også andre offentlige arbeidsformidlinger i sin medlemsstat. Dersom det av forfatningsmessige årsaker ikke er mulig for en medlemsstat å utpeke bare én offentlig arbeidsformidling, bør relevante offentlige arbeidsformidlinger identifiseres, men antallet skal begrenses til et minimum, og regelen om at hver medlemsstat har én stemme i styret, skal ikke endres. Styremedlemmene bør gjøre sitt ytterste for å sikre at lokale og regionale myndigheters holdninger og erfaringer trekkes inn i nettverkets virksomhet, og at disse holdes underrettet om slik virksomhet. Styrets medlemmer bør ha myndighet til å treffe avgjørelser på vegne av sine offentlige arbeidsformidlinger. For å sikre at alle offentlige arbeidsformidlinger involveres i nettverket, bør virksomheten være åpen for offentlige arbeidsformidlinger på alle nivåer.
- 13) For å sikre at offentlige arbeidsformidlingers felles oppgaver er godt tilpasset den rådende situasjon på arbeidsmarkedet, bør nettverket ha tilgang til de nyeste arbeidsløshetstallene på NUTS 3-nivå.
- 14) Nettverket bør i sitt arbeid bygge på erfaringene til den eksisterende uformelle rådgivende gruppen av eksperter fra det europeiske nettverk av ledere for offentlige arbeidsformidlinger som Kommisjonen har støttet siden 1997, som den skal erstatte, og hvis synspunkter det er tatt hensyn til i denne beslutning. De viktigste innsatsområdene som den uformelle rådgivende gruppen har identifisert i sitt dokument «2020-strategien om offisielle arbeidsformidlinger», bør bidra til å modernisere og styrke offentlige arbeidsformidlinger.
- 15) Medlemmene av nettverket bør hjelpe hverandre og støtte hverandre gjensidig i forbindelse med moderniseringen av sine organisasjonsstrukturer og sitt tjenestetilbud ved å øke samarbeidet, særlig gjennom kunnskapsoverføring, studiebesøk og utveksling av personale.
- 16) Nettverket og dets initiativer bør finansieres gjennom PROGRESS/sysselsettingsdelen av Den europeiske unions program for sysselsetting og sosial innovasjon («EaSI») opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1296/2013⁽¹⁾ innenfor rammen av de bevilgninger som er fastsatt av Europaparlamentet og Rådet.
- 17) Når det gjelder prosjekter som er utarbeidet av nettverket eller identifisert i forbindelse med aktiviteter for gjensidig læring og deretter gjennomført i de enkelte offentlige arbeidsformidlingene, bør medlemsstatene ha tilgang til finansiering fra Det europeiske sosialfond (ESF), Det europeiske fond for regionutvikling (ERDF) og «Horisont 2020», Unionens rammeprogram for forskning og innovasjon (2014–20) opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1291/2013⁽²⁾.
- 18) Nettverket bør sikre at det supplerer og ikke erstatter eller overlapper tiltak som iverksettes som et ledd i den europeiske sysselsettingsstrategien i henhold til avdeling IX i traktaten, særlig Sysselsettingskomiteens tiltak og dens verktøyer, som den felles vurderingsramme og programmet for gjensidig læring. For å skape synergier bør Kommisjonen videre sikre at sekretariatet for nettverket samarbeider tett med Sysselsettingskomiteens sekretariat.
- 19) Denne beslutning er forenlig med de grunnleggende rettigheter og de prinsipper som er anerkjent særlig i Den europeiske unions pakt om de grunnleggende rettigheter («pakten»). Dette direktiv har særlig som formål å sikre retten til tilgang til gratis arbeidsformidling og fremme anvendelsen av paktens artikkel 29 —

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1296/2013 av 11. desember 2013 om Den europeiske unions program for sysselsetting og sosial nyskaping («EaSI») og om endring av beslutning nr. 283/2010/EU om opprettelse av den europeiske mikrofinansieringsordningen Progress til fordel for sysselsetting og sosial integrasjon (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 238).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1291/2013 av 11. desember 2013 om opprettelse av Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovasjon (2014–2020) og om oppheving av beslutning nr. 1982/2006/EF (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 104).

TRUFFET DENNE BESLUTNING:

Artikkel 1

Opprettelse av nettverket

Et unionsomfattende nettverk av offentlige arbeidsformidlinger opprettes herved for tidsrommet fra 17. juni 2014 til 31. desember 2020 («nettverket»). Nettverket skal iverksette initiativene fastsatt i artikkel 4.

Nettverket skal bestå av

- a) offentlige arbeidsformidlinger som medlemsstatene har utpekt,
- b) Kommisjonen.

Sysselsettingskomiteen skal ha observatørstatus.

Medlemsstater som har lokale selvstendige offentlige arbeidsformidlinger, skal sørge for at disse er hensiktsmessig representert i nettverkets særskilte initiativer.

Artikkel 2

Definisjon av referanselæring

I denne beslutning og i forbindelse med nettverkets virksomhet menes med «referanselæring» prosessen med å opprette en systematisk og integrert kopling mellom referansemåling og gjensidig læring, som består av å identifisere gode resultater ved hjelp av indikatorbaserte systemer for referansemåling, særlig innsamling, validering, sammenstilling og vurdering av data med hensiktsmessige metoder, og ved å anvende resultatene for å få på plass konkrete og faktabaserte tiltak for gjensidig læring, herunder modeller for god eller beste praksis.

Artikkel 3

Formål

Målet med denne beslutning er å fremme samarbeidet mellom medlemsstatene på sysselsetningsområdet, gjennom nettverket, på de områder de offentlige arbeidsformidlingene har ansvar for, for å bidra til «Europa 2020» og til gjennomføringen av relevant unionspolitikk og dermed støtte

- a) de mest sårbare samfunnsgruppene med høye arbeidsløshetstall, særlig eldre arbeidstakere og unge personer som verken er i utdanning, arbeid eller arbeidstrening,
- b) anstendig og bærekraftig arbeid,
- c) mer velfungerende arbeidsmarkeder i EU,
- d) identifikasjon av kompetansegap og opplysninger om deres omfang og geografiske fordeling, samt bedre tilpasning av arbeidssøkernes kvalifikasjoner til arbeidsgivernes behov,
- e) bedre integrasjon av arbeidsmarkedene,
- f) økt frivillig geografisk og yrkesmessig mobilitet på rettfærdig grunnlag for å oppfylle særlige behov på arbeidsmarkedet,
- g) integrasjon av personer som er utestengt fra arbeidsmarkedet, som et ledd i kampen mot sosial utstøting,
- h) evaluering og vurdering av aktive arbeidsmarkedstiltak og effektiv og virkningsfull gjennomføring av disse.

Artikkel 4

Nettverkets initiativer

1. På de offentlige arbeidsformidlingenes ansvarsområder skal nettverket særlig gjennomføre følgende initiativer:
  - a) utvikle og gjennomføre unionsomfattende faktabasert referanselæring blant offentlige arbeidsformidlinger slik at det blir mulig, ved hjelp av hensiktsmessige metoder, å sammenligne resultatene av deres arbeid på følgende områder:
    - i) bidra til å redusere arbeidsløsheten for alle aldersgrupper og for sårbare grupper,
    - ii) bidra til å redusere arbeidsløshetens varighet og antallet personer utenfor arbeidsstyrken for å motvirke langvarig arbeidsløshet, strukturell arbeidsløshet og sosial utstøting,

- iii) fylle ledige (herunder gjennom frivillig arbeidstakermobilitet),
- iv) brukernes tilfredshet med de offentlige arbeidsformidlingenes tjenester,
- b) organisere gjensidig bistand, i form av aktiviteter mellom fagfeller eller i grupper gjennom samarbeid og utveksling av opplysninger, erfaringer og personell mellom medlemmene i nettverket, herunder støtte til gjennomføring av landspesifikke rekommandasjoner utstedt av Rådet vedrørende de offentlige arbeidsformidlingene på anmodning fra medlemsstatene eller den berørte offentlige arbeidsformidlingen,
- c) bidra til modernisering og styrking av offentlige arbeidsformidlinger på viktige områder, i tråd med de sysselsettingspolitiske og sosiale målene i Europa 2020-strategien,
- d) utarbeide rapporter på anmodning fra Europaparlamentet, Rådet eller Kommisjonen eller på eget initiativ,
- e) bidra til gjennomføringen av relevante politiske initiativer,
- f) vedta og gjennomføre sitt årlige arbeidsprogram som fastsetter dets arbeidsmetoder, forventede resultater og nærmere opplysninger om gjennomføringen av referanselæring,
- g) fremme og dele beste praksis med hensyn til identifikasjon av unge personer som verken er i utdanning, arbeid eller arbeidstrening, og utarbeiding av initiativer for å sikre at de unge tilegner seg de nødvendige ferdigheter for å komme seg inn på og bli værende på arbeidsmarkedet.

Når det gjelder initiativet fastsatt i nr. 1 bokstav a), skal referansemålingen baseres på indikatorene fastsatt i vedlegget. Nettverket skal også delta aktivt i gjennomføringen av dette arbeidet ved å dele data, kunnskap og praksis. Medlemsstatene skal fortsatt ha myndighet til å bestemme om de på frivillig grunnlag ønsker å delta i ytterligere referanselæringsaktiviteter på andre områder enn de som er oppført i bokstav a) i)–iv).

2. Nettverket skal opprette en rapporteringsordning for initiativene oppført i nr. 1. Ved anvendelsen av nevnte ordning skal medlemmene av nettverket årlig avlegge rapport til styret.

Artikkel 5

Samarbeid

Nettverket skal innlede samarbeid med berørte parter på arbeidsmarkedet, herunder andre ytere av arbeidsformidlingstjenester, og ved behov partene i arbeidslivet, organisasjoner som representerer arbeidsløse personer eller sårbare grupper, frivillige organisasjoner som arbeider med sysselsetting, regionale og lokale myndigheter, det europeiske nettverk for politikutvikling innen livslang karriereveiledning samt private arbeidsformidlinger, ved å trekke dem inn i relevante aktiviteter og møter i nettverket og ved å utveksle informasjon og data med dem.

Artikkel 6

Nettverkets virkemåte

1. Nettverket skal ledes av et styre. Medlemsstatene skal utpeke ett medlem og to stedfortredere til nettverkets styre fra ledelsen i sine offentlige arbeidsformidlinger. Kommisjonen skal også utpeke ett medlem og en stedfortreder til styret. Stedfortrederne i styret skal erstatte dets medlemmer ved behov.

Sysselsettingskomiteen skal blant sine medlemmer og i samsvar med sin forretningsorden utpeke én representant som skal ha observatørstatus i styret, unntatt dersom styremøtene er lukket. Styret skal kunne holde lukkede møter der ett medlem fra hver medlemsstat og ett medlem fra Kommisjonen deltar, unntatt når det gjelder punkter på dagsordenen som gjelder det årlige arbeidsprogrammet. Styrets forretningsorden skal inneholde nærmere bestemmelser om lukkede møter.

2. Styret skal utpeke en leder og to nestledere blant medlemmene utpekt av medlemsstatene. Styret skal representere nettverket. En nestleder skal erstatte lederen ved behov.

3. Styret fastsetter sin forretningsorden ved enstemmighet. Forretningsordenen skal blant annet inneholde bestemmelser om beslutningsprosessene i styret og om utpeking av styrets leder og nestledere og deres mandatperiode.

4. Styret skal ved flertall vedta
  - a) nettverkets årlige arbeidsprogram, som skal omfatte nedsettelse av arbeidsgrupper og fastsettelse av språkordninger for møtene i nettverket,
  - b) den tekniske rammen for gjennomføring, som del av nettverkets årlige arbeidsprogram, av referansemåling og aktiviteter for gjensidig læring, herunder metoder for referanselæring som bygger på referanseindikatorerne som fastsatt i vedlegget til denne beslutning, for å sammenligne de offentlige arbeidsformidlingenes resultater, kontekstvariabler, krav til innlevering av data, og læringsvirkemidlene i det integrerte programmet for gjensidig læring,
  - c) nettverkets årsrapport. Denne rapporten skal sendes til Europaparlamentet og Rådet og skal offentliggjøres.
5. Kommisjonen skal ivareta styrets sekretariatsfunksjoner. Sekretariatet skal i samarbeid med lederen og nestlederne forberede styremøtene, nettverkets årlige arbeidsprogram og årsrapporten. Sekretariatet skal ha et nært samarbeid med Sysselsettingskomiteens sekretariat.

Artikkel 7

Finansiell støtte til dette stimulerings tiltaket

De samlede midler til gjennomføringen av denne beslutning fastsettes innen rammen av PROGRESS/sysselsettingsdelen av EaSI, hvis årlige bevilgninger skal godkjennes av Europaparlamentet og Rådet innenfor den finansielle rammen.

Artikkel 8

Endring av vedlegget om referanseindikatorer

Kommisjonen skal gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 9 om endringer av vedlegget om fastsettelse av referanseindikatorer.

Artikkel 9

Utøvelse av delegert myndighet

1. Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter på de vilkår som er fastsatt i denne artikkel.
2. Delegeringen av myndighet nevnt i artikkel 8, skal tillegges Kommisjonen fra 17. juni 2014 til 31. desember 2020.
3. Delegeringen av myndighet nevnt i artikkel 8, kan når som helst tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. Beslutningen om tilbakekalling innebærer at delegeringen av myndighet angitt i beslutningen, bringes til opphør. Beslutningen trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende* eller på et senere tidspunkt fastsatt i beslutningen. Den skal ikke berøre gyldigheten av delegerte rettsakter som allerede er i kraft.
4. Når Kommisjonen har vedtatt en delegert rettsakt, skal den umiddelbart og samtidig underrette Europaparlamentet og Rådet om dette.
5. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 8, skal tre i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har kommet med innvendinger innen en periode på to måneder etter at Europaparlamentet og Rådet er underrettet om rettsakten, eller dersom både Europaparlamentet og Rådet før denne perioden utløper, har underrettet Kommisjonen om at de ikke har innvendinger. Fristen skal forlenges med to måneder på Europaparlamentets eller Rådets initiativ.

Artikkel 10

Revisjon

Senest 18. juni 2017 skal Kommisjonen legge fram en rapport om anvendelsen av denne beslutning for Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen. Rapporten skal særlig vurdere i hvilket omfang nettverket har bidratt til å nå målene fastsatt i artikkel 3, og om det har løst sine oppgaver. Den skal også vurdere hvordan nettverket har utviklet og gjennomført referansemåling på områdene nevnt i artikkel 4 nr. 1 bokstav a) i)–iv).

*Artikkel 11***Ikrafttredelse**

Denne beslutning trer i kraft den tjuende dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

*Artikkel 12***Adressater**

Denne beslutning er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 15. mai 2014.

For Europaparlamentet

M. SCHULZ

President

For Rådet

D. KOURKOULAS

Formann

_____

VEDLEGG

REFERANSEINDIKATORER

- A. De kvantitative indikatorene for områdene oppført i artikkel 4 nr. 1 bokstav a) i)–iv) er som følger:
1. Reduksjon i arbeidsløsheten for alle aldersgrupper og for sårbare grupper:
    - a) Overgang fra arbeidsløshet til sysselsetting etter aldersgruppe, kjønn og kvalifikasjonsnivå, uttrykt som andel av antallet registrerte arbeidsløse personer.
    - b) Antall personer som forlater den offentlige arbeidsformidlingens arbeidsløshetsregistre, uttrykt som andel av registrerte arbeidsløse personer.
  2. Reduksjon i arbeidsløshetens varighet og i antallet personer utenfor arbeidsstyrken for å motvirke langvarig arbeidsløshet, strukturell arbeidsløshet og sosial utstøting:
    - a) Overgang til sysselsetting etter for eksempel 6 og 12 måneders arbeidsløshet, etter aldersgruppe, kjønn og kvalifikasjonsnivå, uttrykt som andel av alle registrerte overganger til sysselsetting i offentlige arbeidsformidlingers registre.
    - b) Antall poster i en offentlig arbeidsformidlings register over personer utenfor arbeidsstyrken, uttrykt som andel av alle poster i nevnte register etter aldersgruppe og kjønn.
  3. Ledige stillinger som blir besatt (herunder gjennom frivillig arbeidstakermobilitet):
    - a) Ledige stillinger som er blitt besatt.
    - b) Svar til Eurostats arbeidskraftundersøkelse om offentlige arbeidsformidlingers bidrag til at oppgavegiver har funnet sin nåværende jobb.
  4. Brukernes tilfredshet med de offentlige arbeidsformidlingenes tjenester:
    - a) De arbeidssøkendes generelle tilfredshet.
    - b) Arbeidsgivernes generelle tilfredshet.
- B. Områder for referansemåling gjennom kvalitativ intern og ekstern vurdering av resultatfremmende forutsetninger for områdene oppført i artikkel 4 nr. 1 bokstav a) i)–iv):
1. Strategisk resultatstyring.
  2. Utforming av driftsprosesser som effektiv formidling og profilering av arbeidssøkende og skreddersydd bruk av aktive arbeidsmarkedsvirkemidler.
  3. Bærekraftig aktivering og håndtering av overganger.
  4. Forhold til arbeidsgivere.
  5. Faktabasert utforming og gjennomføring av de offentlige arbeidsformidlingenes tjenester.
  6. Effektiv forvaltning av partnerskap med berørte parter.
  7. Fordeling av de offentlige arbeidsformidlingers ressurser.
-

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EU) nr. 282/2014

2019/EØS/22/08

av 11. mars 2014

om opprettelse av Unionens tredje handlingsprogram på området helse (2014-2020) og om oppheving av beslutning nr. 1350/2007/EF(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 168 nr. 5,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen⁽²⁾,

etter framgangsmåten i den ordinære regelverksprosessen⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

1) I samsvar med artikkel 168 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) skal det sikres et høyt vernnivå for folkehelsen i definisjonen og gjennomføringen av all politikk og virksomhet i Unionen. Unionen skal utfylle og støtte nasjonal helsepolitikk, oppmuntre til samarbeid mellom medlemsstatene og fremme samordning mellom deres

programmer, i fullt samsvar med medlemsstatenes ansvar for definisjonen av deres helsepolitikk og organiseringen og ytelsen av helsetjenester og legehjelp.

2) Fortsatt innsats er nødvendig for å oppfylle kravene fastsatt i artikkel 168 i TEUV. Fremming av god helse på unionsplan er også en integrert del av «Europa 2020: En strategi for smart, bærekraftig og inkluderende vekst» («Europa 2020-strategien»). Det å holde mennesker friske og aktive lenger og å gi dem mulighet til å ha en aktiv rolle i forvaltningen av egen helse, vil ha generelt ha en positiv effekt på helsen, herunder en nedgang i ulikhetene i helsespørsmål, og en positiv innvirkning på livskvaliteten, produktiviteten og konkurransedyktigheten, samtidig som det reduserer presset i de nasjonale budsjettene. Støtte til og anerkjennelse av nyskaping, som virker inn på helsen, bidrar til å møte utfordringen med bærekraft i helsesektoren når det gjelder demografisk endring, og tiltak for å redusere ulikhetene i helsespørsmål, er viktig for å kunne oppnå «inkluderende vekst». Det er i den forbindelse hensiktsmessig å opprette Unionens tredje handlingsprogram på området helse (2014-2020) («programmet»).

3) Definisjonen til Verdens helseorganisasjon (WHO) sier at «Helse er en tilstand av fullstendig fysisk, psykisk og sosialt velvære og ikke bare fravær av sykdom eller lidelser». For å forbedre helsen til Unionens befolkning og redusere ulikheten i helsespørsmål, er det avgjørende at det ikke fokuseres bare på fysisk helse. I henhold til WHO utgjør psykiske helseproblemer nesten 40 % av antall leveår med funksjonshemming. Psykiske helseproblemer er også vidtrekkende, langvarige og en kilde til forskjellsbehandling, og bidrar i vesentlig grad til ulikhet i helsespørsmål. Videre påvirker den økonomiske krisen faktorer som er med på å bestemme den psykiske helsen, siden beskyttende faktorer svekkes og risikofaktorene øker.

4) Fellesskapets tidligere handlingsprogrammer på området folkehelse (2003-2008) og på området helse (2008-2013), vedtatt ved europaparlaments- og

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 86 av 21.3.2014, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 253/2014 av 13. november 2014 om endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 61 av 8.10.2015, s. 15.

⁽¹⁾ EUT C 143 av 22.5.2012, s. 102.

⁽²⁾ EUT C 225 av 27.7.2012, s. 223.

⁽³⁾ Europaparlamentets holdning av 26. februar 2014 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 11. mars 2014.

- rådsbeslutning nr. 1786/2002/EF⁽¹⁾ og 1350/2007/EF⁽²⁾ («de tidligere helseprogrammene»), har fått positivt omdømme ettersom de har ført til viktig utvikling og store forbedringer på en rekke områder. Programmet bør bygge på det som er oppnådd i de tidligere helseprogrammene. Det bør også ta hensyn til anbefalingene i de eksterne revisjonene og evalueringene som er utført, særlig anbefalingene til Revisjonsretten i dens spesialrapport nr. 2/2009, hvor det framgår at Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen bør revurdere omfanget av Unionens folkehelsevirksomhet og Unionens finansieringsmetode på dette området for tiden etter 2013. Dette bør gjøres idet det tas hensyn til de budsjettmidlene som foreligger og forekomsten av andre samarbeidsordninger som et middel til å forenkle samarbeid og utveksling av opplysninger mellom berørte parter over hele Europa.
- 5) I tråd med målene for Europa 2020-strategien bør programmet innrettes på en rekke veldefinerte mål og tiltak med klar, dokumentert tilleggsverdi for Unionen, og konsentrere støtte om et mindre antall tiltak på prioriterte områder. Hovedvekten bør i samsvar med nærhetsprinsippet legges på områder der klart tverrnasjonale spørsmål eller spørsmål som berører det indre marked står på spill, eller der et samarbeid på unionsplan kan gi betydelige fordeler og effektivitetsgevinster.
- 6) Programmet bør være et middel til å fremme tiltak på områder der det kan dokumenteres en tilleggsverdi for Unionen på grunnlag av følgende: utveksling av god praksis mellom medlemsstatene, støttenettverk for kunnskapsdeling eller gjensidig læring, behandling av tverrnasjonale trusler for å redusere risiko og lindre konsekvensene av dem, behandling av visse spørsmål vedrørende de indre marked der Unionen har betydelig legitimitet for å sikre løsninger av høy kvalitet på tvers av medlemsstatene, frigjøre potensialet for nyskaping på området helse, tiltak som kan føre fram til et system for referansemåling for å muliggjøre velfunderte beslutninger på unionsplan, effektivitetsforbedring ved å unngå ressursløsning på grunn av dobbeltarbeid og optimalisering av bruken av økonomiske ressurser.
- 7) Gjennomføringen av programmet bør være slik at medlemsstatenes ansvar for definisjonen av deres helsepolitikk og for organiseringen og ytelsen av helse tjenester og legehjelp, blir respektert.
- 8) Ifølge WHO's helse rapport for Europa 2009 finnes det rom for økte investeringer i folkehelse og i helse-systemer. I så henseende oppmuntres medlemsstatene til å prioritere bedre folkehelse i sine nasjonale programmer og dra nytte av større bevissthet om mulighetene for unionsfinansiering på helseområdet. Programmet bør derfor gjøre det enklere å utnytte resultatene fra det i nasjonal helsepolitikk.
- 9) Nyskaping på helseområdet bør forstås som en folkehelsestrategi som ikke er begrenset til teknologiske framskritt med hensyn til produkter og tjenester. Fremming av nyskaping innenfor behandlingsmetoder i folkehelse, forebyggingsstrategier, helsesystemforvaltning og innen organisering og ytelse av helsetjenester og legehjelp, herunder helsefremmende og sykdomsforebyggende behandlingsmetoder, har potensial for å forbedre folkehelseresultatene, øke kvaliteten på pasientbehandlingen og svare på utilfredsstilte behov, og også å fremme konkurransevnen til berørte parter og forbedre kostnadseffektiviteten og bærekraften i helsetjenester og legehjelp. Derfor bør programmet forenkle den frivillige utnyttelsen av nyskaping innenfor helse, idet det tas hensyn til de felles verdiene og prinsippene i Den europeiske unions helsesystemer, som angitt i Rådets konklusjoner av 2. juni 2006⁽³⁾.
- 10) Programmet bør, særlig i lys av den økonomiske krisen, bidra til å behandle ulikheter i helsespørsmål og fremme likhet og solidaritet gjennom tiltak i henhold til de forskjellige målene og ved å oppmuntre til og forenkle utvekslingen av god praksis.
- 11) I henhold til artikkel 8 og 10 i TEUV, skal Unionen fremme likhet mellom kvinner og menn og ha som mål å bekjempe forskjellsbehandling. Programmet bør derfor støtte integrasjon av målene om likestilling mellom kvinner og menn og om bekjempelse av forskjellsbehandling i alle sine tiltak.
- 12) Pasientene må gis mulighet, blant annet ved å øke sin kunnskap om helse, til å forvalte sin egen helse og helsetjeneste mer proaktivt, for å forebygge dårlig helse og foreta velbegrunnede valg. Åpenheten i helse-tjenestenes virksomhet og systemer og tilgjengeligheten til pålitelig, uavhengig og brukervennlig informasjon til pasientene bør optimaliseres. Praksis i helsetjenestene bør ta hensyn til tilbakemelding fra og kommunikasjon med pasientene. Støtte til medlemsstatene, pasientorganisasjoner og berørte parter er av avgjørende betydning og bør samordnes på unionsplan for å kunne hjelpe pasientene, særlig de som er rammet av sjeldne sykdommer, slik at de på en effektiv måte kan dra nytte av tverrnasjonale helsetjenester.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsavgjørd nr. 1786/2002/EF av 23. september 2002 om vedtaking av eit fellesskapshandlingsprogram på området folkehelse (2003-2008) (EFT L 271 av 9.10.2002, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1350/2007/EF av 23. oktober 2007 om opprettelse av Fellesskapets andre handlingsprogram på området helse (2008-13) (EUT L 301 av 20.11.2007, s. 3).

⁽³⁾ Rådets konklusjoner om felles verdier og prinsipper i Den europeiske unions helsesystemer (EUT C 146 av 22.6.2006, s. 1).

- 13) Med hensyn til helsesystemenes effektivitet og pasientenes sikkerhet er det av avgjørende betydning å redusere byrden fra resistente infeksjoner og infeksjoner knyttet til helsetjenester, samt å sikre tilgjengelighet til effektive, antimikrobielle stoffer. Programmet bør støtte et vedvarende arbeid for å forbedre analysemetodene for å påvise og forhindre antimikrobiell resistens og forbedre nettverket blant alle aktører i helsetjenestene, herunder veterinærsektoren, i forbindelse med håndteringen av antimikrobiell resistens.
- 14) I et samfunn med en aldrende befolkning kan velrettede investeringer for å fremme god helse og forebygge sykdommer øke antall «friske leveår» og dermed gjøre det mulig for eldre å være friske og aktive opp i høyere alder. Kroniske sykdommer er skyld i mer enn 80 % av for tidlig død i Unionen. Programmet bør identifisere, spre og fremme utnyttelsen av faktabasert og god praksis for kostnadseffektive helsefremmende og sykdomsforebyggende tiltak som særlig er rettet mot viktige risikofaktorer, for eksempel bruk av tobakk og narkotika, skadelig bruk av alkohol og usunne kostvaner, fedme og fysisk inaktivitet, samt om HIV/AIDS, tuberkulose og hepatitt. Effektiv forebygging vil bidra til å øke den økonomiske bærekraften i helsetjenestene. Programmet bør i et likestillingsperspektiv bidra til alle aspekter innenfor sykdomsforebygging (primær, sekundær og tertiær forebygging) gjennom hele unionsborgernes levetid, til å fremme god helse samt til å arbeide for miljøer til støtte for en sunn livsstil, idet det tas hensyn til underliggende sosiale faktorer og miljøfaktorer samt visse funksjonshemmings påvirkning på helsen.
- 15) For å redusere konsekvensene for folkehelsen av tverrnasjonale helsetrusler som angitt i europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1082/2013/EU⁽¹⁾, som kan omfatte alt fra massekontaminering forårsaket av kjemiske hendelser til pandemier, for eksempel de som har vært aktuelle de siste årene som E. coli, influensavirusstammen H1N1 eller SARS (alvorlig, akutt luftveissyndrom), eller helsevirkninger av økende befolkningsforflytninger, bør programmet bidra til at det skapes og holdes ved like robuste ordninger og verktøyer for å påvise, vurdere og administrere tverrnasjonale helsetrusler. På grunn av disse truslenes art, bør programmet støtte samordnede folkehelseiltak på unionsplan for å håndtere forskjellige aspekter av tverrnasjonale helsetrusler, som bygger på beredskaps- og innsatsplanlegging, robust og pålitelig risikovurdering og et sterkt rammeverk for risiko- og krisehåndtering. I den forbindelse er det viktig at programmet drar nytte av at det utfyller arbeidsprogrammet for Det europeiske senter for forebygging av og kontroll med sykdommer, opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 851/2004⁽²⁾, i bekjempelsen av smittsomme sykdommer og i den virksomheten som støttes i henhold til unionsprogrammene for forskning og innovasjon. Det bør gjøres en særlig innsats for å sikre sammenheng og synergier mellom programmet og det globale helsearbeidet som utføres i henhold til andre unionsprogrammer og ordninger, særlig når det gjelder aviær influensa, HIV/AIDS, tuberkulose og andre tverrnasjonale helsetrusler i tredjestater.
- 16) Tiltak i henhold til programmet bør også kunne omfatte tverrnasjonale helsetrusler forårsaket av biologiske og kjemiske hendelser, miljø- og klimaendringer. Som angitt i kommisjonsmeldingen «A Budget for Europe 2020», har Kommisjonen forpliktet seg til å ta hensyn til klimaendringene i Unionens overgrepene utgiftsprogram, og til å avsette minst 20 % av unionens budsjett til mål knyttet til klimatiltak. Utgifter i programmet i henhold til det spesifikke målet knyttet til tverrnasjonale helsetrusler bør generelt bidra til disse målene ved å håndtere helsetrusler knyttet til klimaendring. Kommisjonen bør gi opplysninger om utgifter i forbindelse med klimaendring innenfor programmet.
- 17) I samsvar med artikkel 114 i TEUV bør det sikres et høyt helsevernivå i det regelverket som Unionen vedtar for opprettelsen av og virkemåten til det indre marked. I samsvar med dette målet bør programmet bestrebe seg på å støtte de tiltakene som kreves av og bidrar til målene i Unionens regelverk på området smittsomme sykdommer og andre helsetrusler, vev og celler fra mennesker, blod, organer fra mennesker, medisinsk utstyr, legemidler, pasientrettigheter i tverrnasjonale helsetjenester, og tobakksprodukter og tobakkreklame.
- 18) Programmet bør bidra til faktabasert beslutningstaking ved å fremme et helseopplysnings- og kunnskapsystem, idet det tas hensyn til relevant virksomhet foretatt av internasjonale organisasjoner som WHO og Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD). Dette systemet bør blant annet bestå av bruken av eksisterende ordninger og eventuelt ytterligere utvikling av standardiserte helseopplysninger og verktøyer for helseovervåking, innsamling og analyse av

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1082/2013/EU av 22. oktober 2013 om alvorlige, tverrnasjonale helsetrusler og om oppheving av beslutning nr. 2119/98/EF (EUT L 293 av 5.11.2013, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 851/2004 av 21. april 2004 om skiping av eit europeisk senter for forebygging av og kontroll med sjukdommar (EUT L 142 av 30.4.2004, s. 1).

helsedata, støtte til vitenskapskomiteen opprettet i samsvar med kommisjonsbeslutning 2008/721/EF⁽¹⁾ og vidtrekkende formidling av resultatene av programmet.

- 19) Unionens politikk på området helse har som mål å utfylle og støtte nasjonal helsepolitikk, oppmuntre til samarbeid mellom medlemsstatene og fremme samordning mellom deres programmer. Utvekslingen av god praksis er et viktig virkemiddel i denne politikken. Slik utveksling bør gjøre de nasjonale myndighetene i stand til å utnytte løsninger utviklet i andre medlemsstater, redusere dobbeltarbeid og gi mer valuta for pengene ved å fremme nyskapende løsninger på området helse. Programmet bør derfor i hovedsak rette seg mot samarbeid med vedkommende myndigheter som er ansvarlige for helsen i medlemsstatene og oppmuntre til bredere deltaking fra alle medlemsstatene som anbefalt i evalueringene av de tidligere helseprogrammene. Særlig bør medlemsstater med en bruttonasjonalinntekt (BNI) per innbygger på under 90 % av gjennomsnittet i Unionen, aktivt oppmuntres til å delta i tiltak som er samfinansiert av de vedkommende myndighetene som er ansvarlige for helsen i medlemsstatene, eller av organer som er bemyndiget av disse vedkommende myndighetene. Slike tiltak bør anses å ha særlig stor nytte, og bør særlig svare til målet om å lette deltaking for medlemsstater med en BNI per innbygger på under 90 % av gjennomsnittet i Unionen og gjøre deltakingen bredere. Ytterligere og hensiktsmessig ikke-økonomisk støtte for disse medlemsstatenes deltaking i slike tiltak, for eksempel når det gjelder søkeprosessen, overføring av kunnskap og utnyttelse av sakkunnskap, bør også vurderes.
- 20) Ikke-statlige organer og berørte parter på området helse, særlig pasientorganisasjoner og helsepersonellorganisasjoner, spiller en viktig rolle i å gi Kommissjonen de opplysningene og rådene som er nødvendige for å gjennomføre programmet. I den forbindelse kan de få behov for bidrag fra programmet for å gjøre det mulig for dem å fungere. Derfor bør programmet være tilgjengelig for ikke-statlige organer og pasientorganisasjoner som arbeider på området folkehelse, som spiller en effektiv rolle i den sivile dialogen på unionsplan, for eksempel ved deltaking i rådgivende grupper, og på den måten bidrar til å følge opp de særlige målene i programmet.
- 21) Programmet bør fremme synergier og samtidig forhindre overlapping med tilknyttede unionsprogrammer og -tiltak, ved å fremme, når det er relevant, utnyttelsen av nyskapende gjennombrudd fra forskningen i helsesektoren. Andre av Unionens midler og programmer bør brukes på hensiktsmessig måte, særlig rammeprogrammet for forskning og innovasjon 2014-2020 (Horisont 2020), opprettet ved europaparlaments-

og rådsforordning (EU) nr. 1291/2013⁽²⁾, og resultatene fra dette, strukturfondene, programmet for sysselsetting og sosial innovasjon, opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1296/2013⁽³⁾, Den europeiske unions solidaritetsfond, opprettet ved rådsforordning (EF) nr. 2012/2002⁽⁴⁾, Unionens strategi for helse og sikkerhet på arbeidsplassen (2007-2012), programmet for konkurransevne hos foretak og små og mellomstore bedrifter (COSME), opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1287/2013⁽⁵⁾, programmet for miljø- og klimatiltak (LIFE), opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1293/2013⁽⁶⁾, forbrukerprogrammet, justisprogrammet, opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning nr. (EU) 1382/2013⁽⁷⁾, det felles programmet for it-støtte i hjemmet, programmet for utdanning, ungdom og idrett (Erasmus+), opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1288/2013⁽⁸⁾, det europeiske statistikkprogrammet, opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 99/2013⁽⁹⁾, og det europeiske innovasjonspartner-skap innenfor aktiv og sunn aldring, innenfor deres respektive typer virksomhet.

- 22) I samsvar med artikkel 168 nr. 3 i TEUV skal Unionen og medlemsstatene fremme samarbeid med tredjestater og vedkommende internasjonale organisasjoner på området folkehelse. Programmet bør derfor være åpent for deltaking fra tredjestater, særlig tiltredende stater, søkerstater og mulige søkerstater som omfattes av en

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1291/2013 av 11. desember 2013 om opprettelse av Horisont 2020 – ramme-programmet for forskning og innovasjon (2014-2020) og om oppheving av beslutning nr. 1982/2006/EF (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 104).

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1296/2013 av 11. desember 2013 om Den europeiske unions program for sysselsetting og sosial innovasjon («EaSI») og om endring av beslutning nr. 283/2010/EU om opprettelse av den europeiske mikrofinansordningen Progress for sysselsetting og sosial integrasjon (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 238).

⁽⁴⁾ Rådsforordning (EF) nr. 2012/2002 av 11. november 2002 om opprettelse av Det europeiske solidaritetsfond (EFT L 311 av 11.4.2002, s. 3).

⁽⁵⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1287/2013 av 11. desember 2013 om opprettelse av et program for konkurransevne hos foretak og små og mellomstore bedrifter (COSME) (2014 - 2020) og om oppheving av beslutning nr. 1639/2006/EF (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 33).

⁽⁶⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1293/2013 av 11. desember 2013 om opprettelse av et program for miljø- og klimatiltak (LIFE) og om oppheving av forordning (EF) nr. 614/2007 (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 185).

⁽⁷⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1382/2013 av 17. desember 2013 om opprettelse av et justisprogram for perioden 2014-2020 (EUT L 354 av 28.12.2013, s. 73).

⁽⁸⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1288/2013 av 11. desember 2013 om opprettelse av «Erasmus+»: unionsprogrammet for utdanning, opplæring, ungdom og idrett og om oppheving av beslutning nr. 1719/2006/EF, 1720/2006/EF og 1298/2008/EF (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 50).

⁽⁹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 99/2013 av 15. januar 2013 om det europeiske statistikkprogrammet 2013-17 (EUT L 39 av 9.2.2013, s. 12).

⁽¹⁾ Kommisjonsbeslutning av 5. august 2008 om opprettelse av en rådgivningsstruktur med vitenskapskomiteer og sakkyndige på området forbrukersikkerhet, folkehelse og miljø, og om oppheving av beslutning 2004/210/EF (EUT L 241 av 10.9.2008, s. 21).

førtiltredelsesstrategi, stater i Det europeiske frihandelsforbund (EFTA) / Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS), nabostater og stater som den europeiske nabostatspolitikken (ENP) får anvendelse på, samt andre stater i samsvar med vilkårene fastsatt ved relevante bilaterale eller multilaterale avtaler.

- 23) For å bidra til å nå programmets mål bør det gis mulighet for å opprette egnede forbindelser med tredjestater som ikke deltar i programmet, idet det tas hensyn til eventuelle relevante avtaler mellom disse statene og Unionen. Dette kan omfatte arrangementer på området helse tilrettelagt av Unionen eller at tredjestater på områder av felles interesse driver virksomhet som utfyller virksomhet finansiert gjennom programmet, men bør ikke omfatte et finansielt bidrag gjennom programmet.
- 24) For å kunne utnytte effektiviteten og virkningen av tiltakene på unionsplan og internasjonalt plan så mye som mulig, og med sikte på å gjennomføre programmet, bør det utvikles et samarbeid med de relevante internasjonale organisasjonene som De forente nasjoner og dens spesialorganer, særlig WHO, samt Europarådet og OECD.
- 25) Programmet bør løpe i et tidsrom på sju år slik at dets varighet er lik den flerårige finansielle rammen som angitt i rådsforordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013⁽¹⁾. I denne forordning fastsettes det for hele det tidsrom programmet varer, en finansiell ramme som skal utgjøre det viktigste referansebeløpet, slik det er definert i nr. 17 i den tverrinstitusjonelle avtalen av 2. desember 2013 mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om budsjett disiplin, samarbeid om budsjettspørsmål og god økonomistyring⁽²⁾, som Europaparlamentet og Rådet legger til grunn i den årlige budsjettbehandlingen.
- 26) I samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 966/2012⁽³⁾ kan denne forordning utgjøre det rettslige grunnlaget for tiltaket og for gjennomføringen av programmet.
- 27) For å sikre kontinuitet i den økonomiske støtten som gjennom programmet ytes til drift av organer, bør Kommisjonen i det årlige arbeidsprogrammet for 2014

kunne betrakte kostnader direkte forbundet med gjennomføring av de støttede tiltakene, som støtteberettigede, selv om kostnadene påløp før søknad om finansiering ble inngitt.

- 28) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføringen av denne forordning ved hjelp av årlige arbeidsprogrammer, bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet. Denne myndigheten skal utøves i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011⁽⁴⁾.
- 29) Programmet skal gjennomføres i fullt samsvar med prinsippet om klarhet. Budsjettmidlene bør deles mellom de forskjellige målene i programmet på en balansert måte gjennom hele programmets varighet, idet det tas hensyn til de sannsynlige fordelene ved å fremme god helse. Hensiktsmessige tiltak som omfattes av de spesifikke målene i programmet og har en klar tilleggsverdi for Unionen, bør velges og finansieres av programmet. De årlige arbeidsprogrammene bør særlig definere de viktige utvelgelseskriteriene som gjelder for de potensielle ytelsesmottakerne for å sikre, i samsvar med forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012, at de har økonomisk og driftsmessig kapasitet til å gjennomføre de tiltakene som finansieres i programmet, og de skal, dersom det er relevant, angi den dokumentasjonen som kreves for å vise ytelsesmottakernes uavhengighet.
- 30) Programmets verdi og virkning bør jevnlig overvåkes og vurderes. Ved vurderingen bør det tas hensyn til at det kan ta lengre tid å nå programmålene enn programmets varighet tillater. Halvveis i programperioden, men ikke senere enn 30. juni 2017, skal den foreløpige vurderingsrapporten utarbeides for å vurdere status for gjennomføringen av de utvalgte temaområdene i programmet.
- 31) For at programmet fullt ut skal kunne dra nytte av resultatene fra den foreløpige vurderingsrapporten når de skal gjennomføres, og for å gi mulighet for de mulige justeringene som er nødvendige for at målene i programmet skal nås, bør myndigheten til å vedta rettsakter i samsvar med artikkel 290 i TEUV delegeres til Kommisjonen for å kunne fjerne enkelte utvalgte temaområder angitt i denne forordning, eller ta inn nye utvalgte temaområder i denne forordning. Det er av særlig betydning at Kommisjonen gjennomfører relevante konsultasjoner under det forberedende arbeidet, herunder på sakkyndignivå. Kommisjonen bør ved forberedelse og utarbeiding av delegerede rettsakter sikre en samtidig, rettidig og hensiktsmessig oversending av relevante dokumenter til Europaparlamentet og til Rådet.

⁽¹⁾ Rådsforordning (EF, Euratom) nr. 1311/2013 av 2. desember 2013 om fastsettelse av den flerårige finansielle rammen for tidsrommet 2014-2020 (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 884).

⁽²⁾ EUT C 373 av 20.12.2013, s. 1.

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 av 25. oktober 2012 om finansielle regler for Den europeiske unions alminnelige budsjett og om oppheving av rådsforordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT L 298 av 26.10.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13).

- 32) Samarbeid med de nasjonale myndighetene er av avgjørende betydning for utveksling av opplysninger med potensielle søkere for å gi mulighet for lik deltaking i programmet og for deling av den kunnskap som programmet har skapt, med de forskjellige nasjonale berørte parter i helsesektoren. Derfor bør medlemsstatene utpeke nasjonale kontaktorganer for å støtte slik virksomhet.
- 33) Ved gjennomføringen av forordningen bør Kommissjonen rådføre seg med relevante sakkyndige, herunder nasjonale kontaktorganer.
- 34) Gjennom hele utgiftssyklusen bør Unionens økonomiske interesser ivaretas gjennom forholdsmessige tiltak, herunder ved å forebygge, påvise og etterforske uregelmessigheter, kreve tilbake midler som er tapt, betalt på feil grunnlag eller brukt på en feilaktig måte og, der det er hensiktsmessig, ilegge sanksjoner.
- 35) Det bør sikres en overgang mellom dette programmet og det forrige programmet som det erstatter, særlig når det gjelder videreføring av flerårige ordninger for forvaltningen av programmet, bl.a. finansieringen av faglig og administrativ bistand. Fra og med 1. januar 2021 bør bevilgningene til faglig og administrativ bistand om nødvendig omfatte utgifter i forbindelse med forvaltning av tiltak som ennå ikke er avsluttet ved utgangen av 2020.
- 36) Ettersom de generelle målene med denne forordning, som er å utfylle, støtte og tilføre verdi til medlemsstatenes politikk for å forbedre helsen til Unionens befolkning og redusere ulikheten i helseproblemer ved å fremme god helse, oppmuntre til nyskaping innen helse, øke helsesystemenes bærekraft og å beskytte unionsborgerne mot alvorlige, tverrnasjonale helsetrusler, ikke i tilstrekkelig grad kan nås av medlemsstatene, men heller på grunn av denne forordnings omfang og virkninger bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 37) Denne forordning erstatter beslutning nr. 1350/2007/EF. Nevnte beslutning bør derfor oppheves.
- 38) Det er hensiktsmessig å sikre en smidig overgang uten avbrudd mellom det forrige programmet på området helse (2008-2013) og dette programmet, og å tilpasse programmets varighet med forordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013. Derfor får dette programmet anvendelse fra 1. januar 2014 —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL I

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1

Opprettelse av programmet

Ved denne forordning opprettes det tredje flerårige programmet for Unionens tiltak på området helse for tidsrommet 1. januar 2014 til 30. desember 2020 («programmet»).

Artikkel 2

Generelle mål

De generelle målene for programmet skal være å utfylle, støtte og tilføre verdi til medlemsstatenes politikk for å forbedre helsen til unionsborgerne og redusere ulikheten i helseproblemer ved å fremme god helse, oppmuntre til nyskaping innen helse, øke helsesystemenes bærekraft og å beskytte unionsborgerne mot alvorlige, tverrnasjonale helsetrusler.

KAPITTEL II

MÅL OG TILTAK

Artikkel 3

Spesifikke mål og indikatorer

De generelle målene nevnt i artikkel 2, bør nås gjennom følgende spesifikke mål:

- 1) For å fremme helse, forebygge sykdommer og skape gunstige miljøer for en sunn livsstil: identifisere, spre og fremme utnyttelsen av faktabasert og god praksis for kostnadseffektive helsefremmende og sykdomsforebyggende tiltak ved å håndtere særlig viktige livsstilsrelaterte risikofaktorer med fokus på tilleggsverdi for Unionen.

Dette målet skal måles særlig gjennom økningen i det antall medlemsstater som er involvert i helsefremmende og sykdomsforebyggende tiltak, ved bruk av faktabasert og god praksis gjennom tiltak og handlinger som utføres på hensiktsmessig plan i medlemsstatene.

- 2) For å beskytte unionsborgerne mot alvorlige, tverrnasjonale trusler: identifisere og utvikle sammenhengende metoder og fremme gjennomføringen av dem med sikte på økt beredskap og samordning i helsemessige nødsituasjoner.

Dette målet skal måles særlig gjennom økningen i det antall medlemsstater som integrerer sammenhengende metoder i utformingen av sine beredskapsplaner.

- 3) For å kunne støtte oppbyggingen av kapasitet innen folkehelse og bidra til nyskapende, effektive og bærekraftige helsesystemer: identifisere og utvikle verktøyer og ordninger på unionsplan for å håndtere mangel på både menneskelige og økonomiske ressurser, og for å forenkle den frivillige utnyttelsen av nyskaping innenfor behandlingsmetoder i folkehelse og forebyggingsstrategier.

Dette målet skal måles særlig gjennom økningen i mengden av rådgivning og det antall medlemsstater som integrerer som bruker de verktøyene og ordningene som er identifisert for å bidra til effektive resultater i deres helsesystemer.

- 4) For å forenkle tilgangen til bedre og tryggere helsetjenester for unionsborgerne: øke tilgangen til medisinsk sakkunnskap og opplysninger om særlige tilstander utenfor de nasjonale grensene, forenkle anvendelsen av resultatene fra forskningen og utvikle verktøyer for økning av kvaliteten på helsetjenestene og pasientsikkerheten gjennom blant annet tiltak som bidrar til å øke kunnskapen om helse.

Dette målet skal måles særlig gjennom økningen i antall europeiske referansenettverk som er etablert i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/24/EU⁽¹⁾ («europeiske referansenettverk»), økningen i antall tilbydere av helsetjenester og ekspertisesentre som slutter seg til europeiske referansenettverk, og økningen i antall medlemsstater som benytter de verktøyene som er utviklet.

Artikkel 4

Støtteberettigede tiltak

De særlige målene i programmet skal nås gjennom tiltak som er i samsvar med de utvalgte temaområdene oppført i vedlegg I, og gjennomføres gjennom de årlige arbeidsprogrammene nevnt i artikkel 11.

KAPITTEL III

ØKONOMISKE BESTEMMELSER

Artikkel 5

Finansiering

Den finansielle rammen for gjennomføringen av programmet i tidsrommet 1. januar 2014 til 31. desember 2020, er 449 394 000 euro i løpende priser.

De årlige bevilgningene skal godkjennes av Europaparlamentet og Rådet innenfor rammen av den flerårige finansielle rammen.

Artikkel 6

Tredjestaters deltaking

Programmet skal på kostnadsbasis være åpent for deltaking for tredjestater, særlig:

- a) tiltredende stater, søkerstater og mulige søkerstater som omfattes av en førtiltredelsesstrategi, i samsvar med de allmenne prinsipper og vilkår for statenes deltaking i unionsprogrammer som er fastsatt i de respektive rammeavtaler og assosieringsråds beslutninger eller lignende avtaler,
- b) EFTA/EØS-stater i samsvar med vilkårene fastsatt i EØS-avtalen,
- c) nabostater og stater som ENP får anvendelse på, i samsvar med vilkårene fastsatt ved relevante bilaterale eller multilaterale avtaler,
- d) andre stater i samsvar med vilkårene fastsatt ved relevante bilaterale eller multilaterale avtaler.

Artikkel 7

Typer intervensjon

1. I samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 skal Unionens økonomiske bidrag skje i form av tilskudd, offentlige innkjøp eller andre former for intervensjon som er nødvendig for å oppnå målene i programmet.
2. Tilskudd kan tildeles for å finansiere:
- a) tiltak som har en klar tilleggsverdi for Unionen, samfinansiert av vedkommende myndigheter som er ansvarlige for helsen i medlemsstatene eller i tredjestatene som deltar i programmet i henhold til artikkel 6, eller av offentlige organer og ikke-statlige organer som nevnt i artikkel 8 nr. 1, som handler hver for seg eller i et nettverk, bemyndiget av de nevnte vedkommende myndighetene,
- b) tiltak som har en klar tilleggsverdi for Unionen, uttrykkelig fastsatt og behørig begrunnet i de årlige arbeidsprogrammene som er samfinansiert av andre offentlige, ikke-statlige eller private organer, som nevnt i artikkel 8 nr. 1, herunder internasjonale organisasjoner som er aktive på området helse, og i sistnevnte tilfelle eventuelt uten en tidligere forslagsinnbydelse,
- c) driften av ikke-statlige organer som nevnt i artikkel 8 nr. 2, der det er nødvendig med økonomisk støtte for å nå ett eller flere av de spesifikke målene i programmet.

3. Tilskudd betalt av Unionen skal ikke overstige 60 % av støtteberettigede kostnader for et tiltak knyttet til et mål i programmet, eller for driften av et ikke-statlig organ. Ved særlig stor nytte kan Unionens bidrag være opp til 80 % av støtteberettigede kostnader.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/24/EU av 9. mars 2011 om anvendelsen av pasientrettigheter ved helsetjenester over landegrensene (EUT L 88 av 4.4.2011, s. 45).

For tiltakene nevnt i nr. 2 bokstav a), oppnås særlig stor nytte blant annet dersom:

- a) minst 30 % av budsjettet for det foreslåtte tiltaket er tildelt medlemsstater hvis BNI per innbygger er under 90 % av gjennomsnittet i Unionen, og
- b) organer fra minst 14 deltakende stater deltar i tiltaket, hvorav minst fire er stater hvis BNI per innbygger er under 90 % av gjennomsnittet i Unionen,.

4. Som unntak fra artikkel 130 nr. 2 i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012, og i behørig begrunnede tilfeller, skal Kommisjonen i det årlige arbeidsprogrammet for 2014 kunne vurdere kostnader som er direkte knyttet til gjennomføringen av støtteaktiviteter som støtteberettigede fra 1. januar 2014, selv om kostnadene påløp støttemottakeren før søknad om tilskudd ble inngitt.

Artikkel 8

Tilskuddsberettigede mottakere

1. Tilskudd til tiltak nevnt i artikkel 7 nr. 2 bokstav a) og b), kan tildeles til lovlig etablerte organisasjoner, offentlige myndigheter, offentlige organer, særlig forsknings- og helseinstitusjoner, universiteter og andre høyskoler.
2. Tilskudd til driften av organer nevnt i artikkel 7 nr. 2 bokstav c), kan tildeles til organer som oppfyller alle følgende kriterier:
  - a) de er ikke-statlige, ideelle og bransjeuavhengige eller uavhengige av kommersielle, forretningsmessige eller andre motstridende interesser,
  - b) de arbeider på området folkehelse, spiller en effektiv rolle i den sivile dialogen på unionsplan, og følger opp minst ett av de særlige målene i programmet,
  - c) de er aktive på unionsplan og i minst halvparten av medlemsstatene, og har en balansert geografisk dekning i Unionen.

Artikkel 9

Administrativ og faglig bistand

Den finansielle rammen for programmet kan også omfatte utgifter som er knyttet til forberedelse, overvåking, kontroll, revisjon og vurdering som er direkte nødvendig for forvaltning av programmet og for at programmålene skal nås, særlig til undersøkelser, møter og informasjons- og kommunikasjonsvirksomhet, herunder spredning av informasjon om Unionens politiske prioriteringer, forutsatt at de er forbundet med de generelle målene i programmet, utgifter knyttet til IT-nettverk rettet mot utveksling av informasjon, og alle andre utgifter til teknisk og administrativ støtte som Kommisjonen har i forbindelse med forvaltning av programmet.

KAPITTEL IV

GJENNOMFØRING

Artikkel 10

Gjennomføringsmetoder

Kommisjonen er ansvarlig for gjennomføringen av programmet i samsvar med forvaltningsmetodene definert i forordning (EU, Euratom) nr. 996/2012.

Artikkel 11

Årlige arbeidsprogrammer

1. Kommisjonen skal gjennomføre programmet ved å opprette årlige arbeidsprogrammer i samsvar med forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 og kriteriene fastsatt i vedlegg II til denne forordning.

2. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsaker vedta årlige arbeidsprogrammer som særlig skal angi hvilke tiltak som skal gjennomføres, herunder en veiledende tildeling av økonomiske ressurser. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité nevnt i artikkel 17 nr. 2.

3. Ved gjennomføringen av programmet skal Kommisjonen sammen med medlemsstatene sikre at alle relevante lovbestemmelser om vern av personopplysninger overholdes, og at det eventuelt innføres ordninger for å sikre fortrolighet og sikkerhet for disse opplysningene.

Artikkel 12

Sammenheng og komplementaritet med annen politikk

Kommisjonen skal i samarbeid med medlemsstatene sikre overordnet sammenheng og komplementaritet mellom programmet og annen unionspolitikk og andre unionsordninger og -tiltak, herunder fra relevante organer i Unionen.

Artikkel 13

Overvåking, vurdering og resultatformidling

1. Kommisjonen skal i nært samarbeid med medlemsstatene overvåke gjennomføringen av tiltakene i programmet i lys av dets mål, samt indikatorer, herunder tilgjengelige opplysninger om størrelsen på klimarelaterte utgifter. Den skal avggi rapport om dette for komiteen nevnt i artikkel 17 nr. 1, og skal holde Europaparlamentet og Rådet underrettet.

2. På anmodning fra Kommisjonen skal medlemsstatene framlegge tilgjengelig informasjon om gjennomføringen og virkningene av programmet. Slike anmodninger skal være forholdsmessige, og skal unngå å pålegge medlemsstatene en unødvendig økning av den administrative byrden.

3. Halvveis i programperioden, men ikke senere enn 30. juni 2017, skal Kommisjonen utarbeide og framlegge for Europaparlamentet og Rådet en foreløpig vurderingsrapport om programmets måloppnåelse, status for gjennomføringen av de utvalgte temaområdene angitt i vedlegg I, og effektiviteten i ressursbruken og tilleggsverdien for Unionen av programmet, i lys av en beslutning om fornying, endring eller stans i programmets utvalgte temaområder. Den foreløpige vurderingsrapporten skal dessuten se nærmere på mulighetene for forenkling, om programmet er internt og eksternt konsekvent, om alle målene fortsatt er relevante og hvordan tiltakene bidrar til å nå målene fastsatt i artikkel 168 i TEUV. Den skal ta hensyn til resultatene av vurderingen av den langsiktige virkningen av det forrige programmet.

I den foreløpige vurderingsrapporten skal Kommisjonen særlig angi følgende:

- a) om det ikke er mulig å gjennomføre og oppnå ett eller flere av de utvalgte temaområdene angitt i vedlegg I, i samsvar med målene i programmet og i løpet av den tiden som gjenstår i programmet,
- b) hvorvidt vurderingen identifiserte én eller flere spesifikke, vesentlige utvalgte temaområder som ikke er oppført i vedlegg I, men som har blitt nødvendig for å oppnå de generelle og spesifikke målene i programmet,
- c) årsakene til konklusjonene nevnt i bokstav a) og b).

Den langsiktige virkningen og bærekraften til effektene av programmet skal vurderes med sikte på å bidra til en beslutning om mulig fornying, endring eller stans i et etterfølgende program.

4. Kommisjonen skal offentliggjøre resultatene av de tiltakene som er gjennomført i henhold til denne forordning, og sikre at de formidles bredt for å bidra til bedre helse i Unionen.

Artikkel 14

Oppfølging av den foreløpige vurderingsrapporten

1. Dersom den foreløpige vurderingsrapporten fastslår at én eller flere av de utvalgte temaområdene ikke kan gjennomføres og oppnås i samsvar med målene i programmet og i løpet av den tiden som gjenstår i programmet, skal Kommisjonen bemyndiges til innen 31. august 2017 å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 18, for å fjerne den eller de

aktuelle utvalgte temaområdene fra vedlegg I. Bare én delegert rettsakt som fjerner én eller flere utvalgte temaområder, kan tre i kraft i samsvar med artikkel 18 i den tiden programmet varer.

2. Dersom den foreløpige vurderingsrapporten identifiserer én eller flere spesifikke, vesentlige utvalgte temaområder som ikke er oppført i vedlegg I, men som har blitt nødvendig(e) for å oppnå de generelle og spesifikke målene i programmet, skal Kommisjonen bemyndiges til innen 31. august 2017 å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 18, for å tilføye den eller de aktuelle utvalgte temaområdene i vedlegg I. Et utvalgt temaområde skal kunne oppnås i den tiden programmet varer. Bare én delegert rettsakt som tilføyer én eller flere utvalgte temaområder, kan tre i kraft i samsvar med artikkel 18 i den tiden programmet varer.

3. Enhver slik fjerning eller tilføyelse av utvalgte temaområder skal være i samsvar med de generelle målene og med de relevante, spesifikke målene i programmet.

Artikkel 15

Nasjonale kontaktorganer

Medlemsstatene skal utpeke nasjonale kontaktorganer som skal bistå Kommisjonen i å fremme programmet og eventuelt formidle resultatene av programmet og de tilgjengelige opplysningene om virkningen av programmet, som nevnt i artikkel 13 nr. 2.

Artikkel 16

Vern av Unionens økonomiske interesser

1. Når tiltak som finansieres i henhold til denne forordning gjennomføres, skal Kommisjonen treffe hensiktsmessige tiltak som sikrer at Unionens økonomiske interesser vernes, ved at det anvendes forebyggende tiltak mot bedrageri, korrupsjon og all annen ulovlig virksomhet, ved effektiv kontroll, og dersom det blir oppdaget uregelmessigheter, ved avskrekkende administrative og økonomiske sanksjoner.

2. Kommisjonen eller dens representanter og Revisjonsretten skal ha myndighet til å gjennomføre revisjoner, på grunnlag av dokumenter og på stedet, av alle tilskuddsmottakere, leverandører og underleverandører som har mottatt unionsmidler i henhold til denne forordning.

3. Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF) kan i samsvar med bestemmelsene og framgangsmåtene fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 883/2013⁽¹⁾ og rådsforordning (Euratom, EF) nr. 2185/96⁽²⁾

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 av 11. september 2013 om undersøkelser foretatt av Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF) og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1073/1999 og rådsforordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 av 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Rådsforordning (EF, Euratom) nr. 2185/96 av 11. november 1996 om kontroll og inspeksjon på stedet som foretas av Kommisjonen for å verne De europeiske fellesskaps økonomiske interesser mot bedrageri og andre uregelmessigheter (EUT L 292 av 15.11.1996, s. 2).

gjennomføre undersøkelser, herunder kontroller på stedet og inspeksjoner, med sikte på å fastslå hvorvidt det har forekommet bedrageri, korrupsjon eller annen ulovlig virksomhet som påvirker Unionens økonomiske interesser i forbindelse med en avtale om tilskudd eller beslutning om tilskudd eller en kontrakt som er finansiert i henhold til denne forordning.

4. Uten at dette berører nr. 1, 2 og 3, skal samarbeidsavtaler med tredjestater og internasjonale organisasjoner, kontrakter, avtaler om tilskudd og beslutninger om tilskudd som følger av gjennomføringen av denne forordning, inneholde bestemmelser som uttrykkelig gir Kommisjonen, Revisjonsretten og OLAF myndighet til å gjennomføre slike revisjoner og undersøkelser, i samsvar med deres respektive ansvarsområder.

KAPITTEL V

SAKSBEHANDLINGSBESTEMMELSER

Artikkel 17

Komitéframgangsmåte

1. Kommisjonen skal bistås av en komité. Nevnte komité skal være en komité i henhold til forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
3. Dersom komiteen ikke avgir uttalelse, skal Kommisjonen ikke vedta utkastet til gjennomføringsrettsakt, og artikkel 5 nr. 4 tredje ledd i forordning (EU) nr. 182/2011 får anvendelse.

Artikkel 18

Utøvelse av delegert myndighet

1. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter gis Kommisjonen med forbehold for vilkårene fastsatt i denne artikkel.
2. Myndigheten til å vedta delegerte rettsaker nevnt i artikkel 14 nr. 1 og 2, gis Kommisjonen for det tidsrom programmet varer.
3. Delegeringen av myndighet nevnt i artikkel 14 nr. 1 og 2, kan når som helst tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. En beslutning om tilbakekalling innebærer at den delegeringen av myndighet som er angitt i beslutningen, opphører. Den får

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 11. mars 2014.

For Europaparlamentet

M. SCHULZ

President

virkning fra dagen etter kunngjøringen av beslutningen i *Den europeiske unions tidende* eller på en senere dato angitt i beslutningen. Den berører ikke gyldigheten til delegerte rettsakter som allerede er trådt i kraft.

4. Så snart Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den samtidig underrette Europaparlamentet og Rådet om dette.

5. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 14 nr. 1 og 2 skal tre i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har framsatt innsigelser innen to måneder etter at Europaparlamentet og Rådet er underrettet om rettsakten, eller dersom både Europaparlamentet og Rådet før dette tidsrommet er utløpt, har underrettet Kommisjonen om at de ikke har innsigelser. Dette tidsrommet utvides med to måneder på initiativ fra Europaparlamentet eller Rådet.

KAPITTEL VI

OVERGANGSBESTEMMELSER OG SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 19

Overgangsbestemmelser

1. Programmets finansielle ramme kan også omfatte utgifter til faglig og administrativ bistand som er nødvendig for å sikre overgangen mellom programmet og de tiltakene som er vedtatt i henhold til beslutning nr. 1350/2007/EF.
2. Bevilgninger kan om nødvendig føres opp i budsjettet etter 2020 for å dekke utgiftene fastsatt i artikkel 9, for å gjøre det mulig å forvalte tiltak som ikke er avsluttet innen 31. desember 2020.

Artikkel 20

Oppheving

Beslutning nr. 1350/2007/EF oppheves med virkning fra 1. januar 2014.

Artikkel 21

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. januar 2014.

For Rådet

D. KOURKOULAS

Formann

VEDLEGG I

UTVALGTE TEMAOMRÅDER

1. **Fremme helse, forebygge sykdommer og skape gunstige miljøer for en sunn livsstil idet det tas hensyn til prinsippet om «helse på alle politikkområder»**
  - 1.1. Kostnadseffektive helsefremmende og sykdomsforebyggende tiltak i samsvar særlig med Unionens strategier for alkohol og ernæring, herunder tiltak for å støtte utvekslingen av faktabasert og god praksis for håndtering av risikofaktorer som bruk av tobakk og passiv røyking, skadelig bruk av alkohol, usunne kostvaner og fysisk inaktivitet, idet det tas hensyn til folkehelseaspektene ved underliggende faktorer, for eksempel faktorer av sosial og miljømessig karakter, med fokus på tilleggsverdi for Unionen.
  - 1.2. Tiltak for å utfylle medlemsstatenes tiltak for å reduserte narkotikarelaterte helseskader, herunder informasjon og forebygging.
  - 1.3. Støtte effektiv innsats overfor smittsomme sykdommer som HIV/AIDS, tuberkulose og hepatitt ved å identifisere, spre og fremme utnyttelsen av faktabasert og god praksis for kostnadseffektiv forebygging, diagnose, behandling og omsorg.
  - 1.4. Støtte samarbeid og nettverkssamarbeid i Unionen i forbindelse med forebygging av og forbedring av innsatsen mot kroniske sykdommer, herunder kreft, aldersrelaterte sykdommer og nevrodegenerative sykdommer, ved utveksling av kunnskap, god praksis og utvikling av felles virksomhet om forebygging, tidlig påvisning og behandling (herunder kunnskap om helse og egenbehandling). Følge opp arbeid innen kreft som allerede er gjennomført, herunder relevante tiltak foreslått av det europeiske partnerskap mot kreft.
  - 1.5. Tiltak som kreves av eller bidrar til gjennomføringen av unionsregelverket på området tobakksprodukter, reklame og markedsføring. Slike tiltak kan omfatte virksomhet som har som mål å sikre gjennomføring, anvendelse, overvåking og revisjon av nevnte regelverk.
  - 1.6. Fremme et helseopplysnings- og kunnskapssystem som bidrar til faktabasert beslutningstaking, herunder bruken av eksisterende ordninger og eventuelt ytterligere utvikling av standardiserte helseopplysninger og verktøyer for helseovervåking, innsamling og analyse av helsedata og vidtrekkende formidling av resultatene av programmet.
2. **Verne unionsborgerne mot alvorlige, grensekryssende helsetrusler**
  - 2.1. Forbedre risikovurdering og avhjelpe manglene i forbindelse med risikovurderingskapasiteten ved å framskaffe ytterligere kapasitet for vitenskapelig sakkunnskap, samt kartlegge eksisterende vurderinger.
  - 2.2. Støtte kapasitetsoppbygging mot helsetrusler i medlemsstatene, herunder eventuelt samarbeid med nabostater: utarbeide beredskaps- og innsatsplaner som tar hensyn til og er samordnet med globale initiativ, de delene som skal inngå i generelle og spesifikke beredskapsplaner, samordning av folkehelseinnsats, ikke-bindende metoder for vaksinerings; håndtere de økende helsetruslene fra global befolkningsforflytning; utarbeide retningslinjer for beskyttelsestiltak i en nødsituasjon og retningslinjer for informasjon og veiledning om god praksis; bidra til rammen for en frivillig ordning, herunder innføring av optimal vaksinasjonsdekning for effektiv bekjempelse av nye utbrudd av infeksjonssykdommer og for felles anskaffelse av medisinske mottiltak; utarbeide sammenhengende kommunikasjonsstrategier.
  - 2.3. Tiltak som kreves av eller bidrar til gjennomføringen av unionsregelverket på områdene smittsomme sykdommer og andre helsetrusler, herunder trusler forårsaket av biologiske og kjemiske hendelser, miljø- og klimaendringer. Slike tiltak kan omfatte virksomhet som har som mål å forenkle gjennomføring, anvendelse, overvåking og revisjon av nevnte regelverk.
  - 2.4. Fremme et helseopplysnings- og kunnskapssystem som bidrar til faktabasert beslutningstaking, herunder bruken av eksisterende ordninger og eventuelt ytterligere utvikling av standardiserte helseopplysninger og verktøyer for helseovervåking, innsamling og analyse av helsedata og vidtrekkende formidling av resultatene av programmet.
3. **Bidra til nyskapende, effektive og bærekraftige helsesystemer**
  - 3.1. Støtte frivillig samarbeid mellom medlemsstatene om vurdering av helseteknologi i nettverket for helse-teknologivurdering opprettet ved direktiv 2011/24/EU. Forenkle utnyttelsen av resultatene fra forskningsprosjekter støttet i henhold til Det europeiske fellesskaps sjuende rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjoner (2007-2013), vedtatt ved europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1982/2006/EF⁽¹⁾, og på lang sikt, virksomhet som vil bli gjennomført i rammeprogrammet for forskning og innovasjon (Horisont 2020).

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1982/2006/EF av 18. desember 2006 om Det europeiske fellesskaps sjuende rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon (2007-2013) (EUT L 412 av 30.12.2006, s. 1).

- 3.2. Fremme den frivillige utnyttelsen av helseinnovasjon og e-helse ved å øke samvirkingsevnen i pasientregistrene og andre e-helseløsninger, støtte samarbeid om e-helse i Unionen, særlig når det gjelder registre, og utnyttelsen av den av helsepersonell. Disse tiltakene vil bidra til det frivillige nettverket om e-helse opprettet ved direktiv 2011/24/EU.
  - 3.3. Støtte bærekraften hos helsepersonellet ved å utvikle effektive prognoser og planer for helsepersonellet med hensyn til antall, likestilling mellom kvinner og menn, erfaring og samsvar mellom utdanning og nødvendig kompetanse, herunder evnen til å anvende nye informasjonssystemer og annen avansert teknologi, overvåke helsepersonellens mobilitet (i Unionen) og inn- og utvandring, fremme effektive strategier for å rekruttere og holde på personell, og fremme kapasitetsutvikling, idet det tas behørig hensyn til spørsmålene omkring omsorgsbehov og en aldrende befolkning.
  - 3.4. Framskaffe sakkunnskap og utveksle god praksis for å bistå medlemsstater som gjennomfører helse-systemreformer, idet det innføres en ordning for samling av sakkunnskap på unionsplan, for å kunne gi gode og faktabaserte råd om effektiv og virkningsfull investering og nyskaping i folkehelse og helsesystemer. Forenkle utnyttelsen av resultatene fra forskningsprosjekter støttet i henhold til Det europeiske fellesskaps sjuende rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjoner (2007-2013), og på lang sikt, virksomhet som vil bli gjennomført i rammeprogrammet for forskning og innovasjon (Horisont 2020).
  - 3.5. Støtte tiltak som håndterer helse spørsmål i et aldrende samfunn, herunder relevante endringer foreslått av det europeiske innovasjonspartnerskap innenfor aktiv og sunn aldring i dets tre temaer: nyskaping innen bevissthet, forebygging og tidlig diagnose, nyskaping innen helbredelse og omsorg og nyskaping innen aktiv aldring og et uavhengig liv.
  - 3.6. Tiltak som kreves av eller bidrar til gjennomføringen av unionsregelverket på området medisinsk utstyr, produkter og tverrnasjonale helsetjenester. Slike tiltak kan omfatte virksomhet som har som mål å forenkle gjennomføring, anvendelse, overvåking og revisjon av nevnte regelverk.
  - 3.7. Fremme et helseopplysnings- og kunnskapssystem som bidrar til faktabasert beslutningstaking, herunder bruken av eksisterende ordninger og eventuelt ytterligere utvikling av standardiserte helseopplysninger og verktøyer for helseovervåking, innsamling og analyse av helsedata, vidtrekkende formidling av resultatene av programmet, og støtte til vitenskapskomiteen nedsatt ved beslutning 2008/721/EF.
- 4. Forenkle tilgangen til bedre og tryggere helsetjenester for unionsborgerne**
- 4.1. Støtte opprettelsen av et system av europeiske referansenettverk for pasienter med tilstander som krever høyt spesialisert omsorg og særlig konsentrasjon av ressurser eller sakkunnskap, for eksempel når det gjelder sjeldne sykdommer, på grunnlag av de kriteriene som er fastsatt i henhold til direktiv 2011/24/EU.
  - 4.2. Støtte medlemsstatene, pasientorganisasjonene og berørte parter ved samordnede tiltak på unionsplan for å kunne gi effektiv hjelp til pasienter som er rammet av sjeldne sykdommer. Dette omfatter opprettelsen av referansenettverk (i samsvar med nr. 4.1), databaser og registre i Unionen med opplysninger om sjeldne sykdommer, som bygger på felles kriterier.
  - 4.3. Styrke samarbeidet om pasientsikkerhet og kvalitet på helsetjenestene, blant annet gjennom gjennomføring av rådsrekommandasjon av 9. juni 2009 om pasientsikkerhet, herunder forebygging av og kontroll med infeksjoner knyttet til helsetjenester⁽¹⁾; utveksle god praksis for kvalitetssikringssystemer; utarbeide retningslinjer og verktøyer for å fremme kvalitet og pasientsikkerhet; øke pasientenes tilgjengelighet til opplysninger om sikkerhet og kvalitet, forbedre tilbakemelding og interaksjon mellom tjenesteytere og pasienter.
  - 4.4. I samsvar med tiltaksplanen mot den økende trusselen fra antimikrobiell resistens, forbedre den forsiktige bruken av antimikrobielle stoffer og redusere slik praksis som øker antimikrobiell resistens, særlig på sykehus; fremme effektive forebyggende og hygienemessige tiltak for forebygging av og kontroll med infeksjoner; redusere byrden fra resistente infeksjoner og infeksjoner knyttet til helsetjenester, samt sikre tilgjengelighet til effektive, antimikrobielle stoffer.
  - 4.5. Tiltak som kreves av eller bidrar til gjennomføringen av Unionens regelverk på området vev og celler fra mennesker, blod, organer fra mennesker, medisinsk utstyr, legemidler og pasientrettigheter i tverrnasjonale helsetjenester, samtidig som medlemsstatenes ansvarsområder og etiske valg på disse områdene respekteres fullt ut. Slike tiltak kan omfatte virksomhet som har som mål å forenkle gjennomføring, anvendelse, overvåking og revisjon av nevnte regelverk.
  - 4.6. Fremme et helseopplysnings- og kunnskapssystem som bidrar til faktabasert beslutningstaking, herunder bruken av eksisterende ordninger og eventuelt ytterligere utvikling av standardiserte helseopplysninger og verktøyer for helseovervåking, innsamling og analyse av helsedata og vidtrekkende formidling av resultatene av programmet.

⁽¹⁾ EUT C 151 av 3.7.2009, s. 1.

*VEDLEGG II***KRITERIER FOR OPPRETTELSE AV ÅRLIGE ARBEIDSPROGRAMMER**

De årlige arbeidsprogrammene skal utarbeides i samsvar med følgende kriterier i hele programmets varighet:

- de foreslåtte tiltakenes relevans for målene oppført i artikkel 2 og 3, og for de utvalgte temaområdene fastsatt i vedlegg I og for EUs helsestrategi «Sammen for helse»,
  - de foreslåtte tiltakenes tilleggsverdi for Unionen i samsvar med de utvalgte temaområdene fastsatt i vedlegg I,
  - de foreslåtte tiltakenes relevans for folkehelsen, med hensyn til å fremme god helse og forebygge sykdommer, beskytte unionsborgerne mot helsetrusler og med hensyn til å forbedre ytelsen i helsesystemene,
  - de foreslåtte tiltakenes relevans med hensyn til å støtte gjennomføringen av Unionens helsereguleringer,
  - de foreslåtte tiltakenes relevans for planen om geografisk dekning,
  - den balanserte fordeling av budsjettmidlene mellom de forskjellige målene i programmet, idet det tas hensyn til de sannsynlige fordelene ved å fremme god helse,
  - en tilstrekkelig dekning av de utvalgte temaområdene fastsatt i vedlegg I.
-